

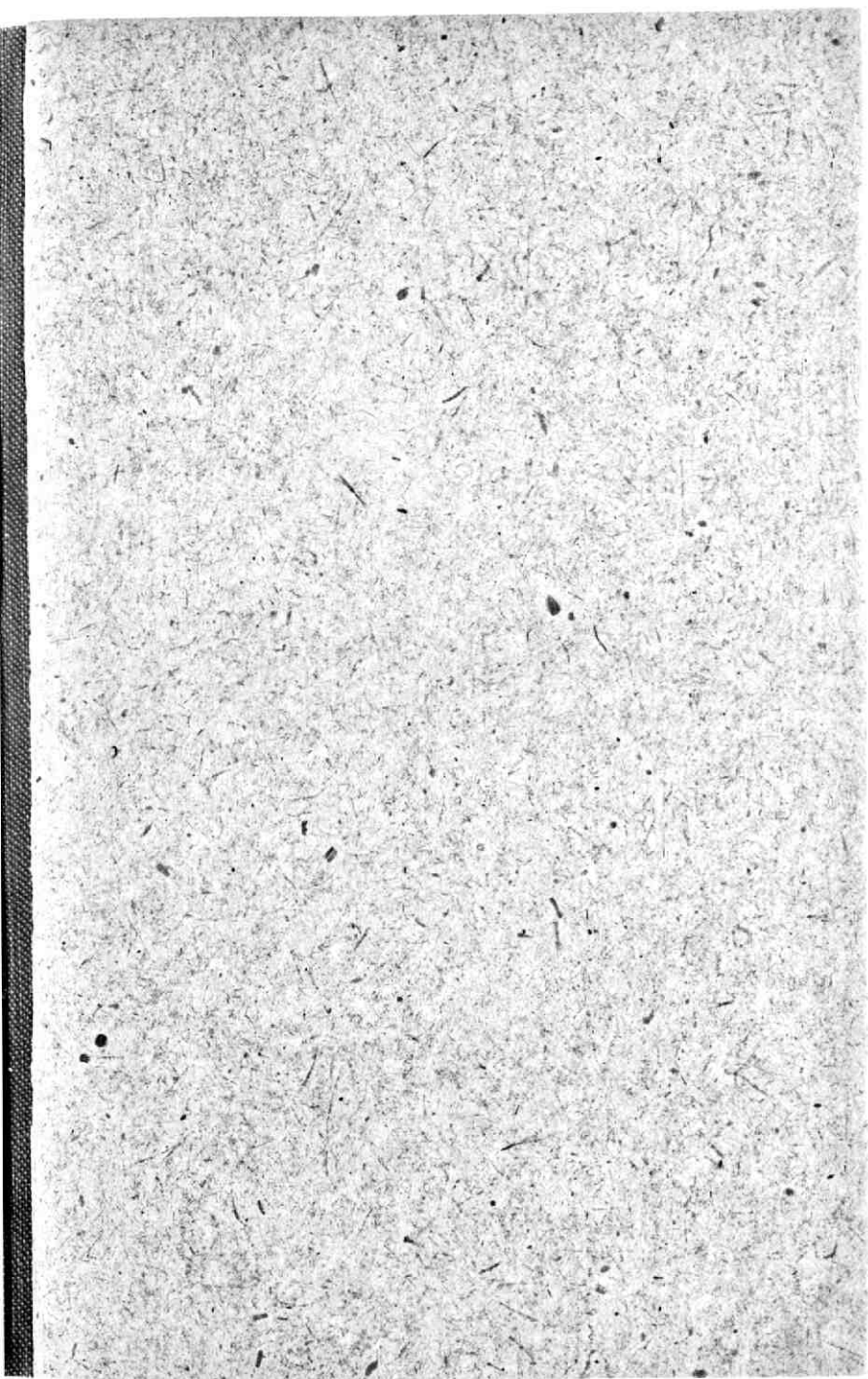
Beknopte overwegingen voor elken dag des jaars : ten gebruike bijzonder voor religieuzen

<https://hdl.handle.net/1874/236029>

Vak 73

431

mm 13241

BEKNOPTTE
OVERWEGINGEN

VOOR ELKEN DAG DES JAARS.

II.

BEKNOPTE OVERWEGINGEN

VOOR ELKEN DAG DES JAARS

TEN GEBRUIKE BIJZONDER VOOR RELIGIEUZEN

NAAR

het Italiaansch van een onbekenden schrijver

DOOR

Dom ILDEPHONSUS LANSLOTS, O. S. B.

TWEDE DEEL.

BIBL. CONV.

O. F. M.

WIJCHENS

G. MOSMANS ZON,

's-Bosch.

GOEDKEURINGEN.

P A X.

Cum liber cuius titulus nunc flandrice est *Beknopte Overwegingen etc.* pluries, non solum italico sermone sed etiam in aliam linguam versus probantibus superioribus et cum utilitate fidelium typis fuerit evulgatus cumque censores Provinciæ nostræ Belgicæ quorum iudicium expetivimus, examine instituto, declararint, nil obstare quominus etiam præsens editio flandrica, a Rev. P. D. ILDEFONSO LANSLOTS, Abbatie nostræ Affligeniensis monacho presbytero præparata, in lucem prodeat, Nos eidem hisce libenter permittimus. ut eam, servatis aliis servandis, typis mandet.

*Datum Romæ ad. S. Ambrosii
die 14 Julii 1890.*

D. ROMARICUS FLUGI, D'ASPERMONT O. S. B.
Abbas Generalis Congreg. Casinen a. P. O.

IMPRIMATUR.

Mechliniæ 25 Julii 1890.

P. C. C. BOGAERTS.
VIC. GEN.

BEKNOPTE OVERWEGINGEN

voor elken dag des jaars.

SINKSEN.

Over de komst van den H. Geest.

Factus est repente de cœlo sonus tanquam advenientis spiritus..... Et apparuerunt illis dispersitæ lingue, tanquam ignis, seditque supra singulos eorum (Act. II. 2. 3.)

Plotseling ontstond er uit den hemel een geluid als van een aankomenden hevigen wind..... En er verschenen hun verdeelde tongen, als van vuur, en op een iegelijk van hen zette zich eene neder.

1. Overweeg hoe de H. Geest bij zijne komst in de eetzaal, zich eerst uit den hemel deed hooren door een groot geluid, als dat van een geweldigen wind, die de apostelen opwekte en de intrede in hunne harten opende. Op deze wijze bereidt de H. Geest gewoonlijk eene ziel voor, om Hem te ontvangen; Hij zendt vooraf het geluid zijner stem, en den wind zijner krachtige ingevingen, waardoor de ziel opgewekt wordt en zich gereed maakt voor de komst van dezen goddelijken Gast. Maar indien zij aan zijne stem en ingevingen geen gehoor geeft, en voortgaat te slapen in

hare onachtzaamheid, zal de H. Geest er voorzeker niet ingaan, dewijl Hij de deur van het hart tegen Zich gesloten vindt. In hoe verre zijt gij gereed gehoor te geven aan het geluid van Gods ingevingen? Verfoei uwe vorige onachtzaamheid, en wees in het toekomende meer bezorgd om de luide stemmen uit den hemel te aanhooren, zoo gij wilt dat de H. Geest in u nederdale.

2. Overweeg dat, na dat donderachtig geluid, de H. Geest kwam en Zich neerzette op de hoofden der leerlingen onder de gedaante van vuur, en in den vorm van tongen, om aan te duiden, dat, evenals het aan het vuur eigen is te zuiveren, te verlichten en te ontvlammen, zoo ook dit vuur van den H. Geest in de eetzaal kwam om de leerlingen te zuiveren van alle aardse aangekleefdheid, om hun verstand te verlichten en hunne harten te ontvlammen met de goddelijke liefde. Hij daalde neder in den vorm van tongen om den Apostelen te verstaan te geven, dat hun dat vuur gegeven werd om het te verspreiden, door de prediking van het Evangelie, onder al de volkeren der aarde *linguis ut essent profui*, zooals de Kerk zingt. Gij moet om dat hemelsch vuur bidden met eene vurigheid, die uwen nood aan hetzelfde evenredigt, ten einde uwe genegenheden te zuiveren, uw verstand te verlichten, en uw hart met de goddelijke liefde te doen ontvlammen. Zoudet gij bovendien nog waardig bevonden worden dit vuur in den vorm van tongen te ontvangen om hetzelfde aan te wenden in de apostolische bediening tot het heil der zielen; zie toe dat gij die bediening niet uitoeft ten uwen nadeele.

3. Overweeg dat, terwijl eene der hoedanigheden van het aardse vuur is nooit stil te blijven, maar zich aanhoudend te bewegen, en opwaarts te klimmen, juist het tegenovergestelde plaats grijpt met dit hemelsch vuur, hetwelk dit eigen heeft dat het nederdaalt en zich neêrzet

in de harten der geloovigen: *Seditque supra singulos eorum.* « Het zette zich neder op een iegelijk van hen. » Het komt van hierboven, want *omne datum optimum, et omne donum perfectum desursum est* (Jac. I. 17.) « Alle goede gaaf en alle volmaakte gift is van boven. » Het zet zich bestendig neder, want de H. Geest verlaat nooit onze zielen, tenzij Hij er door onze zonden uit verjaagd worde: *manet vobiscum in aeternum.* Het zette zich nog onafscheidbaarder op de apostelen neder, omdat zij in genade bevestigd werden. Geen twijfel of gij hebt op dezen heiligen dag, eenigermate dien goddelijken Geest ontvangen, en dat Hij uwen geest verlicht en uw hart met zijne liefde ontstoken heeft. Doch wat zal het u baten, zoo gij uw best niet doet om Hem te bewaren, opdat Hij zijn bestendig verblijf in u vestige, en niet genoodzaakt zij u om uwe zonden te verlaten?

MAANDAG NA SINKSEN.

Over de uitwerkselen der komst van den H. Geest in de Apostelen.

Et repleti sunt omnes Spiritu Sancto. (Act. II. 4.)

En zij werden allen met den Heiligen Geest vervuld.

1. Overweeg welke de uitwerkselen waren, die de komst van den H. Geest in de Apostelen te weeg bracht. Het eerste was in hun verstand, hetwelk, bestraald met een levendig licht van hierboven, hun de bedriegelijkheid der wereldsche leerstelselen en de waarheid der hemelsche ontdekte; zij werden in staat gesteld klaar in te zien de ijdelheid van het

tegenwoordige en de belangrijkheid van het toekomende. De komst van den H. Geest bewerkte in hen eene zoodanige verandering dat, wyl zij vroeger twisten, wie onder hen de eerste zijn zou : *Quis eorum videretur esse major*. (Luc. xxi. 24); zij nu, verlicht door den H. Geest, hunne eer zoeken in voor Christus mishandeld en veracht te worden. Gij moest ten minste verlangen dat uw verstand door dit helder licht bestraald worde; het is immers tot nu toe te veel verduisterd geweest door uwe te groote bezorgdheid voor de achting en den lof der menschen, door uwe gevoeligheid voor het menschelijk opzicht en bovenal door een leven in overeenstemming met de valsche voorschriften en leerstelselen der wereld. Smeek den H. Geest dat Hij u met eene straal van zijn hemelsch licht in staat stelle uwe dwaling in te zien, ten einde uwe grondstelselen en denkwijze te veranderen.

2. Overweeg het tweede uitwerksel, dat de H. Geest voortbracht in de harten der Apostelen. Terwijl zij vroeger zoodanig vreesachtig waren, dat zij allen hunnen Meester in het uur zijns lijdens schandig verzaakten, en dat Petrus, het hoofd der apostelen, Hem nog schandiger verloochende op het gebabbel van eene eenvoudige dienstmaagd; nu, integendeel, na de komst van den H. Geest, toonen zij zich allen zoo manhaftig en onbeschrokken, dat zij bij klaren dag de glorie van den Gekruiste beginnen te verkondigen, onbevreesd voor de beschimpingen, bedreigingen, slagen en martelingen, welke zij voor Jesus' eer en glorie ondergingen. Indien slechts één vonkje van het vuur, dat de harten der apostelen ontvlamde, in uw hart doordrong, het zou genoeg zijn om u teenemaal te veranderen, en te maken dat, naarmate gij vroeger bezorgd waart om uw gemak te zoeken, en het geringste lijden te vluchten, gij nu een des te edelmoediger minnaar van het kruis wordt. Gij zoudt

dan even zoo gaarne lijden omhelzen om aan God te behagen, als gij vroeger zelfvoldoening zocht om u zelve te behagen.

3. Overweeg het derde uitwerksel van de komst des H. Geestes in de apostelen, namelijk, de verandering hunner taal. Indien zij in het begin van niets spraken dan aardsche zaken en tijdelijke belangen, en zelfs zoo vergingen dat zij het met Judas eens waren, om uit hebzucht, de godvruchtige milddadigheid van Magdalena, wanneer zij Jesus met kostbare reukstoffen zalfde, af te keuren, nu is hunne taal gansch hemelsch, nu spreken zij van niets anders, dan van de wonderbare werken Gods en de glorie van Jesus: *Loquebantur magnalia Dei*. Onderzoek, hoedanig uwe taal tot nu toe geweest is; herdenk hoe gemakkelijk en lichtvaardiglijk gij uwen naaste gehekeld en beklad, en u van uwen oversten beklaagd en hen veroordeeld hebt. Bid den H. Geest, dat Hij u eene nieuwe taal leere spreken, zoo niet de taal van eenen apostel, ten minste die van eenen religieus, want gelijk de H. Jacobus zegt: *Si quis se putat religiosum esse non refrænans linguam suam, hujus vana est religio* (Jac, 1. 26.) " Als iemand meent godsdienstig te zijn, terwijl hij zijne tong niet in toom houdt, diens godsdienst is ijdel. "

DINSDAG NA SINKSEN.

Over de prediking der Apostelen

Cœperunt loqui variis linguis, prout Spiritus Sanctus dabat eloqui illis (Act. II. 4.)

Zij begonnen te spreken in verschillende talen, naar dat de Heilige Geest hun gaf uit te spreken.

1. Overweeg dat, toen dat donderachtig geluid zich door de geheele stad Jerusalem had doen hooren, een groote menigte volks spoedig ter plaats liep, getrokken, eenigen door nieuwsgierigheid, anderen door eene bovennatuurlijke beweegreden. De Apostelen, vol iever, beginnen aanstonds de grootheden van Christus te verkondigen. Bewonder hier de binnemelijke Voorzienigheid van God, in dat volk te zamen te roepen door dat geweldig gedruis, om de prediking der Apostelen te hooren, en zich daardoor te bekeeren. Denk ook op de middelen, welke de Heer op eene zoo liefdevolle wijze aanwendde om u tot den kloosterlijken staat te trekken, en tot de volmaaktheid aan te zetten, alhoewel gij deze middelen zoo dikwijls minachtet. Zie ook nog hoe de apostelen de gaaf van aan het heil der zielen te kunnen medewerken, geen oogenblik ijdel hielden. Evenals het een akt van groote hoovaardigheid is voor iemand, die de apostolische bediening voor het welzijn des naasten wil ondernemen, zonder met de daartoe noodige deugd begaafd te zijn; zoo ook is het afkeurenswaardig voor iemand, die daartoe geroepen is of door de inwendige aanlokselen van God, of door de beschikkingen der oversten, aan dezelve of door onachtzaamheid of door luiheid geen gevolg te geven. Tot welke dezer soorten behoort gij?

2. Overweeg hoedanig de prediking der Apostelen was : *Loquebantur prout Spiritus Santus dabat eloqui illis.* « Zij

spraken, naar dat de Heilige Geest hun gaf uit te spreken. » Zij spraken op ingeving van den H. Geest, niet uit ijdele glorie of zelfzucht, met geen ander inzicht dan den Heer te verheerlijken, en de grootheid van den Gekruiste aan de volkeren bekend te maken. Zij predikten het woord van God met oprechtheid, zonder poëtische spreuken of uitgezochte woorden, en zonder den zin der Schriftuur te verdraaien, enkel om hunne geleerdheid en verstand te toonen: *Non adulterantes verbum Dei* (2. Cor. iv. 2.) « Het woord Gods niet vervalschende. » Indien gij geroepen zijt tot het ambt van prediken, dan hebt gij hier eene groote les te leeren, en zult gij mogelijk stof vinden om u te beschamen. Doch met wat gij u ook moogt bezighouden, zorg dat God in alles uwe drijfveer zij, en dat uwe handelwijze die van eenen religieus zij, en tot stichting van den naaste strekke; anderszins zal er ook eens tot u gezegd worden: *Seminasti multum et intulisti parum* (Ag. i. 6.) « Gij hebt veel gezaaid en weinig ingebracht. »

3. Overweeg hoe toen het volk de Apostelen, die zij aanzagen voor arme visschers, ongeletterde en ruwe menschen, met zooveel wijsheid hoorden spreken, met schitterende welsprekendheid de goddelijke geheimen uitleggen, en met ongemeenen geestdrift de glorie en godheid van den Gekruisten Jesus verkondigen, en zich bovendien nog lieten hooren in zoovele verschillende talen, allen verwonderd en verbaasd stonden en uitriepen: *Quodnam vult hoc esse?* « Wat mag dit toch wel zijn? » Er ontbraken er echter ook niet, die hunnen iever belachelijk maakten en hen voor bedronkene zotten aanzagen, alsof de wijn hun de gaaf van talen, en de hemelsche wijsheid had kunnen instorten. Doch het is niet te verwonderen dat er in de wereld altijd zullen gevonden worden, die de deugd afkeuren, en hun behagen scheppen in zelfs met de heiligste werken den spot te drij-

ven. Wacht u de werken van uwen naaste af te keuren en te veroordeelen; het is zoo gemakkelijk zelfs de deugzaamste akten ongunstig uit te leggen; herinner u dat, met u rechter aan te stellen in zaken, die u niet aangaan, gij een streng vonnis op u trekt voor den rechterstoel van God.

WOENSDAG NA SINKSEN.

Over het eerste sermoon van den H. Petrus

Stans autem Petrus..... levavit vocem suam et locutus est eis
(Act. II 14.)

Maar Petrus daar staande..... verhief zijne stem, en sprak tot hen.

1. Overweeg dat toen de Apostelen zich door het volk uitgelachen zagen en voor uitzinnigen gehouden, zij hunne onderneming niet opgaven, noch nalieten de wonderbare werken Gods te prediken. Zij namen van die uitjouwingen en beschimpingen gelegenheid om het volk te onderrichten, en met te meer vurigheid de goddelijke geheimen te verklaren. Het schoonste en zekerste kenteeken van den waren apostolischen geest, is de glorie Gods en het heil der zielen te beoogen, zonder te duchten, de speelbal der wereldlingen te worden. Maar hoe verschillend handelt gij; gij, die immer bereid zijt die bedieningen uit te oefenen, door dewelke gij u voorstelt een grooten naam te verwerven, en terstond laat varen wat tot vermindering uwer faam zou kunnen leiden. Door zulk gedrag geeft gij klaar te kennen dat gij in uwe werken niet de glorie Gods maar uwe eigenliefde beoogt.

2. Overweeg hoe Petrus, het hoofd der Apostelen, met meer dan menschelijke wijsheid aan die gansche menigte deed verstaan, dat zij niet onder den invloed van wijn, maar wel van den Hemelschen Geest waren, die door God bij middel van den Profeet Joël beloofd was. Met wonderbare onbeschroomdheid verweet hij hun het schelmstuk der godmoord, welke zij op Jesus, den waren zoon Gods, nu glorierijk verrezen, gepleegd hadden. Hij sprak met zulken geestdrift dat de gansche vergadering, beschaamd over zich zelve, van hunne misgreep overtuigd werd, zoodanig dat, terwijl de Apostelen eerst voor dronkaards aanzien werden, zij nu voor meesters der hemelsche leer gehouden worden. Ziedaar, wat vruchten hij mag verhoplen, die met den waren geest Gods beziel is, en het woord Gods met eene heilige vrijheid verkondigt, zonder acht te geven op het menschelijk opzicht of er zich om te bekommeren: *Ubi Spiritus, ibi libertas* (2. Cor., iii. 17.) « Waar de Geest des Heeren is, daar is vrijheid. » Zoo gij in die bediening werkzaam zijt, leer van de Apostelen, hoe gij dezelve moet uitoefenen; zoo niet, bid den Heer den waren apostolischen geest te verleen aan hen, die aan het heil van anderen arbeiden. Intusschen moogt gij niet nalaten, uwen naaste door uwe dagelijksche onderhandelingen te helpen en te stichten; indien men somtijds met uwe godvruchtige redevoeringen lacht, later zult gij er des te meer voor geëerd worden.

3. Overweeg wat vertroosting en vreugde de Apostelen smaakten, toen zij drie duizend menschen op eens zich zagen bekeeren tot het geloof, ter eere, zoo mogen wij gelooven, van de H. Drievuldigheid, en een ander maal vijf duizend ter eere van de vijf wonden van Jesus. Om deze bekeeringen, verhoovaardigden zij zich niet, noch gaven zij toe aan verwaandheid; zij schreven den uitslag toe aan de verdiensten van het bloed van Jesus, die wilde dat het

zou dienen voor het welzijn zelfs van hen, die medeplichtigen aan zijnen dood waren, krachtens het gebed, dat Hij voor hen op het kruis deed : *Pater ignosce illis* (Luc. xxiii. 34.) « Vader vergeef hun. » Wanneer het u gegeven is eenig goeds in de ziel des naasten te weeg te brengen, verheug u om de glorie, die daaruit aan God toekomt ; maar wees bezorgd om den goeden uitslag aan Hem alleen toe te schrijven, zonder u te verheffen ; herinner u dat gij zonder den bijzonderen bijstand Gods niets goeds kunt doen, noch voor u zelve, noch voor anderen : *Sine me nihil potestis facere* (Joan xv. 5.) « Zonder mij kunt gij niets doen. »

DONDERDAG NA SINKSEN.

Over de eendracht en liefde van de eerste Christenen.

Erant perseverantes in doctrina apostolorum, et communicatione fractionis panis, et orationibus (Act. ii 42.)

Zij waren volhardende in de onderrichting der Apostelen, en in de gemeenschap van het breken des broods, en in de gebeden.

1. Overweeg hoedanig het leven der eerste Christenen was na hunne bekeering tot het ware geloof. Zij waren altijd gereed om de onderrichtingen en vermaningen der Apostelen te aanhooren. Dagelijks vergaderden zij om de H. Communie te ontvangen, en volhardden zij in de oefening zoowel van het mondgebed in het algemeen, als van het inwendig gebed in het bijzonder. Ziedaar een voorbeeld, naar hetwelk gij uw leven schikken moet, indien gij een geestelijk leven leiden wilt ! Het verstand dier eerste geloovigen was verlicht door het woord Gods, en hunne harten waren versterkt en geheiligd door het dikwerf en god-

vruchtig ontvangen der H. Communie, terwijl zij, bij middel van het aanhoudend gebed een leven leidden eer van engelen, dan van menschen. Indien gij in u zelven dezelfde uitwerkselen niet gewaar wordt, het is een teeken dat gij of dezelfde middelen niet gebruikt, of ten minste niet met de behoorlijke zorg en naarstigheid.

2. Overweeg hoe de eerste Christenen, op ingeving van den H. Geest de evangelische armoede omhelsden, en al hunne rijkdommen en den prijs hunner bezittingen voor de voeten der Apostelen brachten om zoo een gemeenschappelijk leven te leiden : *Habebant omnia communia* (Act. II. 44). « Zij hadden alles gemeen. » Deze volmaakte onthechting van alle aardse goederen, die de hoofdzakelijke grondslag is der religieuze volmaaktheid, werd door de eerste Christenen stipt onderhouden ; zooals men kan afleiden van den schielijken dood, waarmede Ananias en Zaphira gestraft werden, omdat zij een gedeelte van den verkoopprijs hunner goederen achtergehouden hadden. Naar het voorbeeld der eerste geloovigen, verplichten zich de religieuzen door belofte tot eene dergelijke onthechting, ten einde een leven te leiden vrij van zorgen en aangekleefdheid aan de goederen der aarde, en zich dus met des te meer ernst te kunnen toelagen op het bekomen der hemelsche goederen. Maar hoe hebt gij tot nu toe die zoo belangrijke belofte onderhouden ? Houdt gij u tevreden met hetgeen men aan iedereen bezorgt, of zoekt gij zooveel mogelijk, uitgezochtere spijzen en grooter gemak ? Aanziet gij al, wat gij ten gebruike hebt, als toebehoorende aan het klooster, of zijt gij aan iets aangekleefd, alsof het het uwe ware ? Zoo gij gelast zijt met geldzaken, zijt gij altijd bezorgd om de noodige toelatingen te vragen ? Indien gij uw gedrag zorgvuldig onderzoekt, zult gij reden genoeg hebben om u te beschamen,

3. Overweeg hoe sterk de eendracht en de band der volmaakte liefde onder de eerste geloovigen was; zij leefden alsof zij slechts één hart en ééne ziel hadden — *cor unum et anima una*. Die wederzijdsche liefde deed hen van de heidenen erkennen voor leerlingen van Christus; met verwondering waren zij gewoon volgens het verhaal van Tertullianus, onder zich te zeggen: Ziet welke liefde zij elkander toedragen, zij zouden gewillig voor elkander sterven: *Videte ut invicem se diligant, videte ut pro altero mori sint parati*. Is die zinspreuk, dat kenteeken der ware liefde, zoo eigen aan de leerlingen van Christus, in uw hart te vinden? Hoe onderhoudt gij den vrede en de eendracht met uwen naaste? Gedenk dat het niet genoeg is, die liefde in uw hart opgesloten te houden; zij moet aan allen tastbaar zijn, gelijk onze goddelijke Meester verklaarde: *In hoc cognoscent omnes quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem*. (Joan. XIII 35). «Hieraan zullen allen herkennen, dat gij mijne leerlingen zijt, zoo gij liefde hebt voor elkander.»

VRIJDAG NA SINKSEN.

Over den moed der Apostelen.

Principes sacerdotum denuntiaverunt apostolis, ne omnino loquerentur, neque docerent in nomine Jesu (Act. iv, 18).

De opperpriesters geboden de Apostelen, volstrekt niet te spreken of te leeren in den naam van Jesus.

1. Overweeg hoe, ten gevolge van de prediking der Apostelen en de wonderen, welke zij in den naam van Jesus deden, het getal der geloovigen in de stad Jerusalem gedurig toenam, en hoe de hoofden der synagoog zich daarop

ontrustten en de Apostelen bevolen hun werk te staken, en voortaan niet meer de verrijzenis en godheid van Christus te verkondigen. Aangezien zij zelf Christus voor den waren Zoon Gods niet wilden erkennen, alhoewel zij zeer wel wisten, dat Hij glorieus uit het graf was opgestaan, wilden zij ook niet, dat het volk Hem voor zoodanig zou aanzien. Wij zien daar reeds in de eerste jaren der Kerk een begin der vervolgingen, waarmede de vijanden van Christus haar aanrandden, en die in vele achtereenvolgende eeuwen nog immer in woede toenamen. Zelfs in onze dagen hebben de vervolgingen geen einde genomen, want zijn er onder ons geene dwingelanden meer, er zijn er nogtans velen, die de deugd vervolgen en beschimpen : *Omnes qui pie volunt vivere in Christo Jesu, persecutionem patientur.* (2. Timoth. III. 12). « Allen, die godvruchtig willen leven in Christus Jesus, zullen vervolging lijden. » Vlei u dus niet met de gedachte dat gij u in het klooster op de volmaaktheid kunt toelleggen zonder tegenkantingen of van huisgeenooten of van vreemden. Deze immers zuiveren en luisteren de deugd op van hen, die zich vlijtig en heiliglijk toelleggen om de glorie Gods en het welzijn van den naaste te bevorderen.

2. Overweeg hoe de Apostelen zich in het geheel niet ontmoerden, noch nalieten de verrijzenis en godheid van Christus te prediken, ten gevolge van het verbod en de bedreigingen der oversten van de synagoog. Zij beleden kortaf dat zij verplicht waren eer God dan de menschen te gehoorzamen, en dat zij daarom niet konden nalaten te prediken en te getuigen wat zij van de wonderen en de verheerlijking van Christus gezien hadden : *Si justum est vos potius audire, quam Deum, judicate.* « Oordeelt of het recht is, eerder naar u te hooren dan naar God. » Leer uit dit antwoord der Apostelen, met welke standvastigheid gij moet

voortgaan in den dienst van God, telkens gij iemand ontmoet, die u in den weg komt, en zijn best doet om u van den rechten weg, af te helpen; zeg dan: Ik wil eerder God dan de menschen behagen. Indien gij dezen grondregel diep in uw geheugen prent, zal het u gemakkelijk zijn alle menschelijk opzicht te overwinnen, en den zegepraal over uwe vervolgers te behalen.

3. Overweeg hoe, toen de oversten der synagoog zagen, dat de Apostelen in het minst geen werk maakten van hun verbod en bedreigingen, zij hen veroordeelden om de schandige straf der geeseling te onderstaan. Hoe namen de Apostelen die straf en schande aan? « Zij verlieten het gerechtshof vol vreugde en tevredenheid, omdat zij waardig bevonden werden om Jesus' naam te lijden ». *Ibant gaudentes a conspectu concilii, quoniam digni habiti sunt pro nomine Jesu contumeliam pati* (Act. v. 41), en zij zetteden hun prediken voort met nog meer iever dan te voren. Zou het u ooit gebeuren eenige beproeving of oneer te ondergaan, omdat gij getrouw geweest zijt aan uw besluit van eerder aan God, dan aan de menschen te gehoorzamen en te behagen, gij moogt u dan inderdaad gelukkig achten. Gij moest er u over verheugen, en uwe tevredenheid te kennen geven. Maar helaas! hoe dikwijls zijt gij, uit vrees van eene opmerking of een beleedigend woord van wege uwer gezellen, of voor het menschelijk opzicht, aan den eenen of anderen regel te kort gekomen, en hebt gij eenig goed verwaarloosd of eene onderneming in den dienst van God laten varen? Schaam u over u zelve en smeek den H. Geest u een onoverwinbaren moed te geven, gelijk aan dien van de Apostelen.

ZATERDAG NA SINKSEN.

Over de kiezing van de Heidenen in den persoon van Cornelius den honderdman.

Non est personarum acceptor Deus, sed in omni gente, qui timet eum, et operatur justitiam, acceptus est illi (Act. x, 34.)

God aanziet den persoon niet, maar in ieder volk, wie hem vreest en gerechtigheid doet, is hem aangenaam.

1. Overweeg dat, nadien de hoegmoedige joden de prediking der apostelen en het geloof van Christus verworpen hadden, God den weg voorbereidde voor de Heidenen om hetzelfde te omhelzen in den persoon van Cornelius, den honderdman, een vroom en godvreezend mensch, die vele aalmoezen gaf: *vir religiosus, timens Deum, faciens eleemosynas* (Act. x, 2). Ter belooning van zijne goede werken, werd hij door eenen engel gewaarschuwd den apostel Petrus te aanhooren, en het geloof, dat hij predikte, te omhelzen. Wat aanspraak hadt gij op die groote genade van in de tijden des christendoms geboren te worden, en van God in het H. Doopsel de gaaf des geloofs te ontvangen? *Donum fidei electum* (Sap. III, 14). En nogtans bedankt gij Hem niet voor eene zoo uitstekende weldaad, die aan zoovele anderen geweigerd wordt. Doch nog meer reden hebt gij om Hem dankbaar te zijn, omdat Hij u, zonder eenige verdiensten van uwen kant, geroepen heeft, niet alleen tot het ware geloof, maar ook tot het religieuze leven, om aldus het werk uwer zaligheid veiliger en zekerder te maken, terwijl Hij er zoovelen, beter en verdienstiger dan gij, te midden der gevaren van de wereld gelaten heeft.

2. Overweeg hoe God, om zijnen wil uitdrukkelijk kenbaar te maken aan den H. Petrus, dat hij zich, namelijk,

bijzonder zou toelleggen op de bekeering der Heidenen, en de hardnekkige joden daarlaten, hem in eene geestverrukking een groot linnen laken deed zien, gevuld met onzuivere dieren, en hem terzelfder tijd eene stem deed hooren, die hem zegde : *Surge, Petre, occide et manduca* (Act. x, 13). « Sta op, Petrus, slacht en eet. » De apostel, de beteekenis van dat geheimvol laken niet vattende, hernam : *Absit, Domine, quia nunquam manducavi omne commune et immundum*. « Neen, Heere, dat niet ! want nooit heb ik iets onheiligs, of onreins gegeten. » Nooit geschiedde het, dat ik iets ete, wat door de wet van Mozes verboden is ! Door dat antwoord toonde Petrus klaarblijkend, dat hij het geheim dier goddelijke schikking niet vatte, maar tevens gaf hij zijne bereidvaardigheid te kennen de wet stipt na te komen, en haar, zelfs op uitnoodiging des hemels, ware het mogelijk, niet te overtreden. En gij, hoe dikwijls hebt hij u niet door uwe ongeregelde genegenheden laten overhalen, om de wetten en voorschriften van uwe orde te breken ? Hoe gelukkig zoudt gij zijn, zoo gij zeggen kont, dat gij nooit de voorschriften van uwen regel overtreden, en u zelven nooit eenige voldoening toegelaten hebt, strijdend met de wetten invoege in uwe gemeente !

3. Overweeg wat Petrus van den Hemel geantwoord werd : *Quod Deus purificavit, tu commune ne dixeris*. — « Wat God gereinigd heeft, noem gij dat niet onheilig. » Er werd hem daardoor te kennen gegeven, dat in die onreine dieren de zielen der Heidenen verbeeld waren, en dat, aangezien Christus zijn bloed vergoten had om hen te zuiveren en te heiligen, hij hen niet voor onrein moest aanzien, maar hen moest reinigen bij middel van het geloof en het H. Doopsel, en hen inlijven in de kerk van Christus. De H. Petrus begreep de beteekenis van dat alles, toen hij korts nadien geroepen werd door Cornelius om hem, en vele anderen te

onderrichten, op welken dan ook terstond de H. Geest nederdaalde. Diezelfde woorden : *Quod Deus purificavit, tu commune ne dixeris*, « Wat God gereinigt heeft, noem gij dat niet onheilig » moesten u ook aanzetten de zaligheid van zelfs de diepstgevallene zondaars te behartigen, en geen middel, het zij vermaning, gebed en goed voorbeeld, volgens uwen staat, onbeproefd te laten, ten einde hen voor Christus te winnen, Die hen gekocht heeft ten koste van zijn goddelijk bloed.

ZONDAG DER ALLERHEILIGSTE DRIEVULDIGHEID.

Tres sunt, qui testimonium dant in coelo, Pater, Verbum, et Spiritus Sanctus, et hi tres unum sunt (1 Joan. v, 7).

Drie zijn het, die getuigen in den hemel : de Vader, het Woord, en de H. Geest, en deze drie zijn één.

1. Overweeg dat, onder de kenteekenen van het ware geloof, het aanbiddelijk geheim der Allerheiligste Drievuldigheid het eigenaardigste is. Dit is immers een geheim, waardoor wij in éenen God, één goddelijk Wezen in drie goddelijke Personen gelooven ; éenen God, Die in Zich alle soort van oneindige volmaaktheid bevat ; ons eerste begin en ons laatste einde ; onze Wetgever en opperste Koning : *Videte quod ego sim solus, et non sit alius Deus præter me* (Deut. xxxii, 39). « Ziet dat ik alleen ben, en dat er geen andere God is dan ik. » Daarop is uwe verplichting gegrond van God alleen te gehoorzamen en te dienen, Hem te erkennen voor den oorsprong van alle goed, van Hem alleen uwe ware gelukzaligheid te verhoplen, uw hart immer tot Hem gekeerd te houden, en Hem boven al, als uw opperste goed te beminnen. Doch hoe dikwijls hebt gij aan uwe luimen den voorkeur gegeven boven den wil van God? Hoe

ondankbaar zijt gij geweest jegens Hem, die u zooveel goedheid getoond had? Hoe weinig betrouwen hebt gij in Hem gesteld? en helaas! hoe veel meer liefde hebt gij aan arme en ellendige schepselen bewezen, dan aan uwen God en opperste goed? Schaam u over u zelve, en in de droefheid uws harten zeg met den H. Augustinus: *Sero te amavi*. « Te laat heb ik u bemind. »

2. Overweeg hoe God, alhoewel één in wezen, nogtans drievoudig in persoon is; God immers met Zich zelve te aanschouwen en volkomen te begrijpen, brengt een zelfstandig beeld van Zich zelve, en oneindig volmaakt voort, hetwelk het Woord is. De Vader dat schoone beeld: *Splendor gloriæ et figura substantiæ ejus* (Heb. 1. 3.) « De lichtglans zijner heerlijkheid en het afbeeldsel van zijn wezen, » aanschouwende, bemint Het met eene oneindige liefde; het Woord van zijnen kant vergeldt de liefde van zijnen Vader op een oneindige wijze; en deze wederzijdsche liefde brengt voort de derde Persoon, den H. Geest. In alle drie Personen is de grootste volmaaktheid, de volkomenste gelijkheid, en de volmaakste overeenstemming van wil. Christus bad in de eetzaal, dat de eendracht en gelijkvormigheid van wil, die onder de drie goddelijke Personen bestaat, ook onder zijne volgelingen zou heerschen: *Ut sint unum sicut et nos unum sumus*. (Joan. xvii. 11.) « Op dat zij één zijn, gelijk wij. » Gij moet dan bovenal zorgen dezen vrede en eendracht te grondvesten en te handhaven, in uwe betrekkingen met God, met uwe oversten, en met uwen naaste, om, voor zooveel het u mogelijk is, de volmaakte eendracht, welke er tusschen de goddelijke Personen bestaat, na te volgen.

3. Overweeg dat gij gevormd zijt naar het evenbeeld van God, en der allerheiligste Drievuldigheid, daar uw Schepper u eene ziel gegeven heeft met drie vermogens begaafd,

zelfstandigerwijze met haar verbonden en nogtans verschillend van elkander. Nu, aangezien gij een evenbeeld van God zijt, bestaat uwe volmaaktheid geheel en al, in die gelijkheid met uw goddelijk voorbeeld te doen uitkomen, met na te volgen, niet zijne almacht, hetgeen Lucifer met zoo rampzaligen uitslag beproefde, ook niet zijne alwetendheid, gelijk het Adam ongelukkiglijk wilde, maar wel zijne heiligheid, hetgeen God ons uitdrukkelijk gebiedt : *Sancti eritis, quia ego sanctus sum* (Lev. xix. 2). « Weest heilig, omdat ik heilig ben. » Om die reden, ontvangt Hij ook in den hemel bijzondere hulde en lof van de engelscharen, die zingen : *Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus Deus* (Apoc. iv. 8.) « Heilig, Heilig, Heilig is de Heer God. » Doe uw best om uw leven zooveel mogelijk naar die volmaakte heiligheid Gods te schikken.

MAANDAG NA DE H. DRIEVULDIGHEID.

Over de voorbereiding tot de H. Communie.

Ipse vobis demonstrabit cœnaculum grande stratum; et illic parate nobis (Marc. xiv, 15).

Hij zelf zal u eene groote gespreide bovenzaal wijzen, en maakt aldaar voor ons bereiding.

1. Overweeg, met het oog op de voorbereiding waarmede gij deze dagen het feest van het allerheiligste Sacrament moet laten voorafgaan, hoe Christus zelf Zich voor die gebeurtenis voorbereidde. Ten eerste zendt Hij zijne leerlingen om eene groote en wel gemeubelde zaal gereed te maken : *Cœnaculum grande stratum*. En waarom? Indien Jesus altijd zoo ingenomen was met de armoede, dat Hij Zich tevreden hield met eene krib bij zijne geboorte, met een

ellendig kamertje gedurende zijn leven, en bij zijnen dood geenen druppel water had, waarmede zijnen dorst te lesschen; waarom zoekt Hij nu eene grootsche en versierde zaal om zijne tafel voor arme visschers te spreiden? De reden daarvan is dat Hij u wilde te verstaan geven, wat voorbereiding er moet voorafgaan, alvorens de H. Tafel te naderen en uwen God in uw hart te herbergen. Waarin heeft tot nu toe uwe voorbereiding bestaan, toen gij het Altaar naderdet, hetzij om Mis te lezen of de H. Communie te ontvangen? Zijt gij er heen gegaan wel bereid, of enkel uit gewoonte, gelijk gij tot eene gewone tafel naderen zoudt?

2. Overweeg dat de Heer eene groote zaal deed gereed maken. *Cænaculum grande*. Dusdanig moet ook uw hart zijn om daarin eenen goddelijken gast te ontvangen; uw hart moet groot en ruim zijn, want de Heer zal er zijne hemelsche schatten instorten in evenredigheid met de ruimte, die Hij er in vindt: *Dilata os tuum et implebo illud* (Ps. LXXX. 11.) « Doe uwen mond wijd open, en Ik zal hem vervullen. » Maar opdat uw hart geschikt zij, moet gij het ledigen van alle ondeugende, ongeregelde en aardsehe genegenheden; om het ruim te maken, moet gij uwe verlangens en verzuchtingen uitbreiden. Gij hebt tot nu toe zoo weinig vrucht getrokken uit uwe menigvuldige Comuniën, omdat gij tot de H. Tafel genaderd zijt met een hart, vervuld met duizende ongeregelde driften en genegenheden, die uw verlangen en uwen honger naar dat hemelsch brood teenemaal ontnomen hebben. Eene maag met kwade dampen gevoelt geenen honger; zoo is het ook met uw hart. Indien gij u wel wilt voeden aan die goddelijke tafel, ledig uw hart van alle aardsehe dingen; zoo doende zult gij naar dezelve hongeren en er vrucht uit trekken: *Famelici saturati sunt* (Reg. II. 5.) « De hongerigen zijn verzaad geworden. »

3. Overweeg dat de eetzaal ook nog rijk gemeubeld en versierd was met kostelijke vaten, dus aanduidende dat gij uw hart met deugden moet verrijken en versieren, wanneer gij tot de H. Tafel nadert. Eenige dezer akten van deugd moeten de H. Communie voorafgaan, andere moeten haar volgen. De eerste bestaan in eene diepe ootmoedigheid en een oprecht berouw; waartoe gij u moet opwekken, met te beschouwen van den eenen kant uwe nietigheid en uwe zonden, en van den anderen kant de waardigheid en majesteit van den Heer, dien gij zoo schandig beleedigd hebt, en die van den hemel nederdaalt, om met de grootste toegewendheid en de uitgezochste liefde zijn verblijf in uw hart te vestigen. Na de Communie moet gij Hem eerbiedig aanbieden, Hem bedanken voor zijne overgrootte goedheid, en Hem smeeken u bij te staan in al uwe noodwendigheden. Niets kan Hij u dan weigeren, wat tot uw geestelijk welzijn strekken kan, aangezien Hij komt om u tot uwe heiligmaking gansch zich zelven met al zijne schatten te schenken.

DINSDAG NA DE H. DRIEVULDIGHEID.

Het Paaschlam, het zinnebeeld van het Allerheiligste Sacrament.

Immolabit agnum universa multitudo filiorum Israël (Exod. XII. 6.)

De geheele menigte der kinderen van Israël zal een lam offeren.

1. Overweeg de beweegredenen, welke den Heer aanzetteden om vóór het Eucharistische avondmaal het paaschlam te eten. De eerste was, om ons wel van dit te doordrin-

gen, dat evenals onder de Joden het eten van het paaschlam de grootste plechtigheid en tevens het grootste geheim der wet van Mozes was, zoo ook het Eucharistische Avondmaal het plechtigste feest en het grootste geheim was der evangelische wet, waarvan het eerste slechts eene schaduw en zinnebeeld was. Nu, indien de Joden op uitdrukkelijk bevel van God hun geheimvol avondmaal na eene lange voorbereiding, met zoovele ceremoniën, en zoo grooten luister vierden; met hoeveel te meer voorbereiding en godsvrucht moesten de Christenen dan dit groot geheim van het Eucharistisch Avondmaal vieren? Tot nu toe hebt gij ongelukkiglijk te weinig werk van dit geheim gemaakt. Begin nu ten minste, gedurende deze dagen van voorbereiding, op deszelfs grootheid na te denken, opdat gij eene meer teedere godsvrucht voor dat aanbiddelijk Sacrament moogt opvatten.

2. Overweeg de tweede reden, waarom de Heer het eten van het paaschlam liet voorafgaan; namelijk deze: dat evenals het joodsche volk met groote plechtigheid het paaschlam at, ter gedachtenis van hunne bevrijding van de slavernij van Pharao, zoo ook het Eucharistisch Avondmaal ons moest herinneren, dat wij door het onbevlekt bloed van Jesus vrij gekocht zijn van de slavernij der zonde, des duivels, en der hel. Nu, aangezien onze vrijstelling van de dienstbaarheid der zonde en des eeuwigen doods, krachtens het bloed van Jesus, een oneindig grootere weldaad is, dan die, welke de Joden ontvingen, met bevrijd te worden van de slavernij van Pharao, en den tijdelijken dood des lichaams, krachtens het bloed van het paaschlam, waarmede zij hunne deurstijlen besprenkelden, het is dan billijk, dat wij dit Eucharistisch maal zouden nuttigen met veel meer godsvrucht en eene betere voorbereiding.

3. Overweeg dat de Joden die plechtigheid, door de wet

voorgeschreven, maar ééns in het jaar vierden, omdat zij maar ééns uit de slavernij van Egypte verlost geweest waren. Maar wij, die door het bloed van onzen Zaligmaker dagelijks van onze zonden gezuiverd worden, wij vieren alle dagen dit sacramenteel Avondmaal, dat te gelijk eene herinnering is aan de weldaad, welke de Heer ons bewees, met ons vrij te koopen, en ook eene vernieuwing en terugbetaling van onzen aankoopprijs. Vandaar dat het feest van het Allerheiligste Sacrament, de grootste plechtigheid van het geheele jaar is; want al de andere bijzondere feesten der Geboorte, Verrijzenis en Hemelvaart zijn enkel eene gedachtenis, eene loutere herinnering aan die groote geheimen, terwijl het feest des Allerheiligsten eene ware vernieuwing is van hetgeen de Heer in de eetzaal deed. Indien gij deze waarheden rijpelijk overweegt, zult gij uwen God met meer vurigheid en eerbied in zijne kerken en gedurende het H. Misoffer aanbidden; gij zult u dan beter voorbereiden, om Hem waardig in de H. Communie te ontvangen.

WOENSDAG NA DE H. DRIEVULDIGHEID.

Over de bereiding voor de H. Communie.

Cæpit lavare pedes discipulorum, et extergere linteo quo erat præcinctus (Joan. xii. 4.)

Hij begint de voeten der leerlingen te wasschen, en af te droogen met den linnen doek.

1. Overweeg hoe de Zaligmaker juist vóór het Sacramenteel Avondmaal, zijne bovenkleederen aflegde, Zich met een eenvoudigen linnen doek omgordde, en na een bekken met water gevuld te hebben, als een nederige dienstknecht, voor

zijne leerlingen neergeknield, hunne voeten begon te waschen. Hij deed dit, om ons levendig voor te stellen, hoe diep Hij zich voor ons vernederde in het H. Sacrament, waar Hij zich ontbloot van alle uitwendige majesteit, en zich bekleedt met de nederige gedaanten van brood en wijn, en waardoor Hij nederdaalt uit het hoogste der hemelen, om in het hart van den mensch te treden, ten einde hem door zijn kostbaar bloed te reinigen, en met zijn goddelijk vleesch te spijzen. *Declinavi ad eum ut vesceretur* (Osc. xi. 4.) «Ik ben tot hem afgeweken dat hij eten zoude.» Maar indien de Apostel Petrus zoo geraakt, en als van den donder geslagen was bij het aanschouwen van zijnen goddelijken Meester, in zoo nederige houding voor zijne voeten, dat hij van verwondering uitriep : *Non lavabis mihi pedes in æternum.* « Gij zult mij in eeuwigheid de voeten niet waschen : » welke gevoelens van verbaasdheid en eerbied moesten er dan in uw hart niet ontstaan, wanneer gij met de oogen des geloofs Jesus aanschouwt, vernietigd, als het ware, onder de gedaanten van brood en wijn, om u met zijn bloed te zuiveren, en met zijn vleesch te spijzen ?

2. Overweeg dat Jesus de vuiligheid van de voeten zijner leerlingen afwiesch, alvorens hun de H. Communie te geven, om te verbeelden de zuiverheid des harten, die er tot bereiding voor de H. Communie vereischt wordt, in zoo verre dat het niet alleen vrij van alle doodzonden, maar ook moet vrij zijn van alle dagelijksche vlekken, en onge-regelde driften van liefde en haat, die als de twee voeten der ziel zijn. Om die reinheid te bekomen moet gij u waschen in het Sacrament van boetvaardigheid, en de Communie laten voorafgaan van akten van ootmoedigheid en berouw, daarin het voorbeeld navolgende van Job, die zegde : *Antequam comedam suspiro* (Job iii. 24.) « Eer ik eet, verzucht ik. » Om wel te zijn, moeten die akten van

berouw algemeen zijn, dat is, zich uitstrekken tot alle zonden, bekende en onbekende, gebiechte en niet gebiechte; want zoudet gij toevallig de H. Communie in staat van doodzonde, doch in goed geloof, uit onplichtige onwetendheid, ontvangen, dit algemeen berouw, alhoewel onvolmaakt in zichzelf, zou u in staat stellen, in kracht van het H. Sacrament om op te staan van den dood der zonde tot het leven der genade.

3. Overweeg dat door de zinnebeeldige voetwassching de Heer u leert welke akten van deugd gij ten opzichte van uwen naaste oefenen moet, bij wege van voorbereiding tot de H. Communie. Zij bestaan in akten van ootmoedigheid en liefde naar het voorbeeld van Christus: *Exemplum dedi vobis, ut quemadmodum ego feci vobis, ita et vos faciatis* (Joan XIII, 15.) « Ik heb u een voorbeeld gegeven, opdat ook gij doet, gelijk ik u gedaan heb. » Gij moet ook deze twee deugden van ootmoedigheid en liefde oefenen ten opzichte van uwen Zaligmaker, die Zich zoo diep vernedert om zijne overgrootte liefde jegens u in dit Sacrament te doen uitschijnen. God geve, dat bij zijne intrede in uw hart, Jesus u het verwijt niet toesture, hetwelk Hij richtte tot den Phariseër van het Evangelie: *Intravi in domum tuam, aquam pedibus meis non dedisti* (Luc VII, 44.) « Ik ben in uw huis gekomen, water voor mijne voeten hebt gij niet gegeven; » het water, namelijk, van eene heilzame vermorzeling des harten, waarmede te gelijker tijd mijne voeten en uwe ziel te wasschen; *Oleo caput meum non unxisti.* « Gij hebt mijn hoofd niet gezalfd met olie; » door de uitstorting uit uw hart van de welriekende olie der godvruchtige gevoelens, — *osculum mihi non dedisti* « Geen kus hebt gij mij gegeven, » als een teeken van liefde en vrede, die nooit meer zullen verbroken worden.

H. SACRAMENTS DAG

Over de overgroote liefde van Jesus in de instelling van het H. Sacrament.

Cum dilexisset suos qui erant in mundo, in finem dilexit eos
(Joan XIII, 1.)

Na de zijnen, die in de wereld waren, geliefd te hebben, heeft Hij hen ten uiterste lief gehad.

1. Overweeg de overgroote teederheid van Jesus' liefde in de instelling van het H. Sacrament des Altaars. Ten eerste, uit hoofde van de gift zelve, waarin Hij u onder de sacramenteele gedaanten zijn vleesch, zijn bloed, en zijne godheid met al zijne schatten geeft, zoodanig dat Hij u in die spijs het kostbaarste geeft, wat Hij in de schatkisten zijner godheid bezit. En gij zoudt Hem zelfs voor eene zoo groote gift niet bedanken, noch u gedwongen gevoelen om zijne eindelooze liefde met wederliefde te betalen? Elke kleine liefdeblijk, die gij van eenen mensch ontvangt, wint uw hart, en noodzaakt u hem weder te beminnen, en een God, die in de overmaat zijner liefde gansch Zich zelve aan u schenkt zou er niet in kunnen gelukken uw hart te winnen en u te verplichten Hem wederliefde te bewijzen? Zijt gij niet beschaamd over de gierigheid, waarmede gij tot nu toe aan de goddelijke milddadigheid beantwoord hebt?

2. Overweeg de wonderbare teederheid van Jesus' liefde in de wijze waarop Hij Zich aan u geeft. Hij daalt neder van den schoot zijns eeuwigen Vaders om Zich met de sacramenteele gedaanten te bekleeden, ten einde in uw hart te treden, en zich met u, gelijk voedsel, te vereenzelvigen; en zoo, als het ware, zijn allerheiligst lichaam met uw zondig vleesch te vereenigen, zijnen goddelijken geest met

uwe ziel, zijne godheid met uwe menschheid. Niets is nauwer met ons vereenigd dan ons voedsel, dat zich aan al onze ledematen mededeelt, en volstrekt van ons niet kan gescheiden worden. Zijt gij bezorgd om die nauwe vereeniging, eene uitvinding van Jesus' liefde jegens u, te bevorderen? Doet gij uw best om immer met Jesus door gedachten en gevoelens vereenigd te blijven? Maar helaas! het is zelfs te vreezen, dat gij, gedurende de weinige oogenblikken, dat Hij in uw hart verblijft, van Hem met uwe gedachten en genegenheid verwijderd blijft.

3. Overweeg het einde en het doelwit, dat Jesus zich voorstelde in de sacramentele vereeniging. Jesus beoogde niets anders dan onze lichamen te heiligen met zijn allerverst vleesch en onze zielen met zijne ziel en Godheid; zoodanig dat wij met zijnen geest verlevendigd worden, en een leven leiden meer goddelijk dan menschelijk, volgens zeggen van den apostel: *Vivo ego. jam non ego; vivit vero in me Christus* (Gal. II, 20). « Levend ben ik niet meer, maar in mij leeft Christus. » De goudmakers van eertijds beweerden dat zij aan elk metaal de schoonheid en kostbare hoedanigheden van het goud geven konden, bij middel van een zeker uittreksel dat zij door het vuur uit het goud bekwamen. Zoo vereenigt zich Jesus met ons onder de sacramentele gedaanten; Hij wordt, als het ware, onze ziel, om ons in goddelijke wezens te veranderen. En deze overmaat van liefde wekt uwe verwondering niet! Doch wat zullen die uitvindingen der goddelijke liefde in u uitwerken, indien, terwijl Jesus zoo innig met u tegenwoordig is, gij niet weet hoe u zelve door de vermogens uwer ziel in zijne tegenwoordigheid te houden? Indien gij de vruchten dier gelukkige vereeniging wilt rapen, moet gij, wanneer gij Jesus ontvangt, uw hart onthechten van alle geschapene dingen, en uwe ziel in de eenzaamheid leiden, om u met

uwen God alleen bezig te houden : zoo doende, zullen deze woorden van Isaias in u verwaarloosd worden : *Tantum in te est Deus* (Isai. XLV, 14.) « Alleenlijk in u is God : » Jesus alleen in uw geheugen, Jesus alleen in uw verstand, Jesus alleen in uw wil.

VRIJDAG IN DE OCTAAF VAN HET H. SACRAMENT.

Over de omstandigheden der instelling van het H. Sacrament.

Sciens Jesus quia venit hora ejus, ut transeat ex hoc mundo ad Patrem..... in finem dilexit eos (Joan. XIII, 1).

Daar Jesus wist dat zijne uur gekomen was om uit deze wereld over te gaan tot den Vader..... heeft Hij hen ten uiterste lief gehad.

1. Overweeg hoe het geheim van het H. Sacrament lusterrijk uitschijnt in de omstandigheden van den tijd, waarop het van onzen goddelijken Zaligmaker ingesteld werd. Wetende dat het uur voor Hem gekomen was om zijne leerlingen te verlaten, besloot Hij de berooving van zijne natuurlijke en zichtbare tegenwoordigheid te vergoeden met zijne sacramentele tegenwoordigheid, en aldus de laatste hand aan het werk onzer zaligheid te slaan. Gelijk Hij op aarde gekomen was om Zich met de menschelijke natuur te bekleeden, zonder zijnen Vader te verlaten; zoo wilde Hij nu tot zijnen Vader wederkeeren, zonder nogtans zijne leerlingen te verlaten. Daardoor toonde Hij, hoe vast Hem de liefdebanden aan zijne leerlingen gehecht hadden, aangezien zelfs de dood Hem van hen niet verwijderden kon : *Deliciae meae esse cum filiis hominum* (Prov. VIII, 31.) « Mijne ver-

lustiging is met de kinderen der menschen te zijn. » Maar indien Jesus Zich zelfs voor een oogenblik niet kon verwijderen van zijne ondankbare schepselen, waarom kunt gij dan zoo weinig bezorgd zijn om u in zijne beminnelijke tegenwoordigheid in het H. Sacrament te begeven, waar Hij u verwacht en Zich aan u aanbiedt, om uw geleider, geneesmeester, uw troost en uwe sterkte te zijn! *Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis, et ego reficiam vos* (Matth. xi, 28.) « Komt tot mij, allen die vermoeid en beladen zijt, en ik zal u verkwikken. »

2. Overweeg eene andere en nog grootere verfijning van Jesus' liefde in de omstandigheid van tijd, waarvan de Apostel met nadruk spreekt : *In qua nocte tradebatur* (1. Cor. xi, 23.) « In den nacht, waarin hij geleverd werd; » dus eene overmaat van verraad met eene overmaat van liefde vergoedende, en het licht zijner goedheid des te glansrijker doende schijnen te midden van de duisternissen der menschelijke kwaadwillendheid : *Lux in tenebris lucet* (Joan. i, 5.) « Het licht schijnt in de duisternis. » Is het niet genoeg om iedereen met schrik te slaan, de menschen te zien samenspannen tegen het leven van Jesus om Hem uit de wereld te drijven, terwijl Hij, in dien merkwaardigen nacht, door een zoo groot wonder het middel uitvielt om met de menschen te blijven? Hem eene tafel te zien spreiden van hemelsche geneugten voor zijne leerlingen in denzelfden nacht, dat Hij door eenen hunner verraden, door eenen anderen verloochend, en in de handen zijner vijanden door allen verlaten zou worden? Zult gij dan van deze voorbeelden van Jesus' uitstekende liefde niet leeren kwaad met goed te beloonen en diegenen, die u haten, te beminnen.

3. Overweeg dat Jesus bij de instelling van het Allerheiligste Sacrament voorzag, dat wij die overmaat van liefde ten onzen opzichte, zouden beantwoord hebben met eene over-

maat van ondankbaarheid. Hij voorzag dat zijn heilig lichaam door de ongeloovigen met de voeten getreden, en op de schandigste wijze zou gelasterd worden; en wat nog erger is, Hij voorzag, hoe Hij onder de geloovigen zelf, die zijne wezenlijke tegenwoordigheid in de H. Hostie be-lijden, op de autaren zou alleen gelaten, met duizende on-eerbiedigheden bedroefd, en zelfs in harten, besmeurd met de grofste doodzonden, zou binnengeleid worden. En nogtans te midden van deze duisternissen wilde de goede Jesus niet nalaten het licht zijner overgrootte liefde en van zijn onover-winbaar geduld te doen glitteren : *Hospitabitur et pascet, et potabit ingratos; et ad hæc amara audiet* (Eccl. xxix, 32.) « Hij wordt geherbergd, verschaft spijs en drank aan on-dankbaren, en moet daarenboven nog bittere woorden hooren. » Nu indien Jesus, om uwe zaligheid te bevorderen, Zich in dit sacrament blootstelt aan zoovele en groote belee-digingen, waarom zoudt gij voor zijne glorie niet gaarne iets onaangenaams verdragen? Waarom niet trachten in zooverre het u mogelijk is, de afschuwelijke ondankbaar-heid, waarmede Hij van het grootste gedeelte der menschen bejegend wordt, te vergoeden met herhaalde bezoeken en akten van aanbidding, die u slechts weinige schreden kosten; uwe ziel vernederende in zijne tegenwoordigheid, en uwe knieën buigende om Hem te eeren en Hem uwe hulde zoo van in- als van uitwendige aanbidding aan te bieden?

ZATERDAG IN DE OCTAAF VAN HET H. SACRAMENT.

Waarom Christus op onze Altaren verblijft.

Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem sæculi. (Matth. xxviii, 20).

Zie ik ben met u al de dagen, tot aan de voleinding der wereld.

1. Overweeg dat het einde, hetwelk Jesus zich voorstelde in met ons te blijven in het Allerheiligste Sacrament, was, ten onzen gunste al de voordeelen te vereeuwigen, die zijne zichtbare tegenwoordigheid op aarde medebracht; onzen geest te onderwijzen en te verlichten, onze ziekten te genezen, ons aan te moedigen en te versterken in de oefening der deugd. Zijn eerste doelwit was ons te onderwijzen en te verlichten van uit het tabernakel als van zijnen leerstoel. *Non faciet avolare a te ultra præceptorem tuum* (Isaias xxx, 20). « Hij zal voortaan uwen leeraar van u niet doen wegvliegen. » En welke heilzame waarheid hebt gij noodig te kennen, die Jesus u niet leert, wanneer Hij van de H. Hostie stralen van licht uitzendt om uwen geest te verlichten, en wanneer Hij u in het geheim tot het hart spreekt? *loquar ad cor ejus* (Ose. ii, 14). De H. Thomas van Aquinen getuigt meer geleerd te hebben met godvruchtiglijk in de tegenwoordigheid van het H. Sacrament te verblijven, dan met de geleerdste boeken te lezen: *Qui appropinquant pedibus ejus, accipient de doctrina illius* (Deut. xxxiii, 3). « Die tot zijne voeten naderen, zullen van zijne leering ontvangen. » Hoe gelukkig moet gij u dan achten, daar gij ten allen ure de leering van een zoo grooten meester kunt aanhooren? Maar hoe dikwijls bezoekt gij deze school? Hoe bezorgd zijt gij om in die goddelijke leering onderwezen te worden? Gedenk echter, dat,

zoo gij wilt door den Heer onderwezen worden, uwe lichamelijke tegenwoordigheid niet genoeg is; gij moet ook met den geest tot Hem naderen, u, gelijk Magdalena, voor zijne voeten werpen, ten einde zijne woorden en zijne leering te aanhooren: *Accedite ad eum et illuminamini* (Ps. xxxiii, 6). « Gaat tot Hem en gij zult verlicht worden. »

2. Overweeg dat Christus op onze altaren verblijft om u te genezen, evenals het metalen serpent, dat Mozes eerst in de lucht verhief, om de joden te genezen, die door de serpente gebeten waren: *Qui percussus aspexerit, vivet*. (Num. xxi, 8). « Die geslagen hetzelfde zal aanschouwen, zal leven. » Gedurende den tijd dat Jesus zichtbaar met de menschen omging, werkte Hij wonderen ten behoeve van de lichamelijke gezondheid van hen, die Hem aanriepen. Nog wonderbaardere en menigvuldigere genaden schenkt Jesus nu, alhoewel verborgen onder de sacramentele gedaanten, aan de zielen, die godvruchtig tot Hem hunnen toevlucht nemen. Hoevelen, die tot Jesus in het H. Sacrament naderen, worden van vergiftigde wonden genezen! Indien gij er niet in gelukt om de genezing uwer geestelijke kwalen te bekomen, het is, omdat gij zoo zorgeloos zijt u tot Jesus te begeven, die u alleen de gezondheid geven kan.

3. Overweeg dat Jesus op onze altaren verblijft, om u aan te moedigen in de oefening der deugd, met de voorbeelden, die Hij u voorstelt, van deugden welke hij oefende tijdens zijn sterfelijk leven, en ook met de voorbeelden van deugden, welke Hij u geeft onder de sacramentele gedaanten. Het H. Sacrament daarom is eene herinnering aan al hetgeen Jesus voor u gedaan en geleden heeft; de H. Augustinus noemt het diensvolgens: *Sacramentum memoriae* « een Sacrament van herinneringen. » Het is eene herinnering, vol leven, die moed en sterkte verleent om Jesus' voetstappen te volgen. Nog meer versterkt en moedigt het u aan, krach-

tens de voorbeelden, die het voor uwe oogen stelt, van deugden, die Jesus daarin oefent; b. v. van gehoorzaamheid, met uit den hemel neder te dalen onder de gedaanten op de stem van den priester; van ootmoedigheid en geduld, met onder de gedaanten verborgen te blijven, en zoovele oncerbiedigheden en beschimpingen om uwentwil te verdragen. Stel u in de tegenwoordigheid van Jesus, en overweeg ernstig in uwen geest de deugden, waarvan dit sacrament de herinnering is, en de deugden, die Hij werkelijk in dit sacrament oefent. Beeld u in dat de eeuwige Vader van uit het tabernakel u toeroept, gelijk eertijds aan Mozes: *Inspice et fac secundum exemplar* (Ex. xxv, 40). « Zie wel aan en doe naar het voorbeeld; » dit zal u nieuwen moed en sterkte geven op den weg der deugd.

ZONDAG IN DE OCTAAF VAN HET H. SACRAMENT.

Over het H. Misoffer.

Hoc facite in meam commemorationem (Luc. xxii, 19).

Doet dit tot mijne gedachtenis.

1. Overweeg dat Jesus onder de sacramentele gedaanten komt niet alleen, om onder ons te verblijven, maar ook om Zich voor ons op te dragen als een onbloedig offer in het sacrifice der mis, in dewelke Hij dagelijks het sacrifice van het kruis vernieuwt, om ons te doen verstaan, hoezeer het Hem ter harte gaat dat wij den bitteren dood, dien Hij voor ons op Calvarië onderging, immer voor oogen zouden hebben. Het H. Misoffer stelt ons op verscheidene wijzen voor het sacrifice en den dood van Jesus op het kruis. Het stelt het

voor geheimzinniger wijze door de afzonderlijke consecratie van het kostbaar Bloed onder de gedaante van wijn, en van zijn aanbeddelyk Lichaam onder de gedaante van brood. Het verbeeldt het zedelyker wijze, omdat het lichaam van Jesus onder de gedaanten, als in eenen staat van dood verblijft. Het stelt het sacrifice van het kruis wezenlyk voor, omdat Christus, wanneer de gedaanten verteerd zijn, het sacramenteel bestaan verliest, dat Hij krachtens de woorden der consecratie opnieuw bekomt. Hoe is het dan mogelijk dat gij bij die verbeelding van den dood van den Zoon Gods tegenwoordig zijt met min aandacht en belangstelling dan gij aan de verbeelding van een treurspel op eenen schouwburg wijden zoudt?

2. Overweeg dat er in het H. Misoffer niet enkel eene verbeelding maar eene vernieuwing plaats grijpt, van het groot offer, dat op Calvarië aan den Eeuwigen Vader opgedragen werd, wien het juist zoo welgevallig is, als het bloedige sacrifice des kruizes. In de Mis immers wordt hetzelfde offer opgedragen als vroeger eens op Calvarië; dezelfde priester draagt het God op, aangezien Jesus in de mis de bijzonderste offeraar is, en Hij draagt het zijn hemelschen Vader op tot hetzelfde einde, en met dezelfde genegenheid, waarmede hij eens het bloedige offer volbracht. Het is juist alsof Hij wederom den laatsten druppel van zijn bloed op het kruis ging vergieten. Bovendien de prijs en waarde van de Mis wordt niet het minst vernield door de onwaardigheid van den priester, die dezelve leest. Deze vernieuwing van het sacrifice des kruizes, dat dagelijks op onze altaren geofferd wordt, werd door Jesus uitgevonden, opdat wij dagelijks voor de schulden en verplichtingen, welke wij met God aangegaan hebben, konden voldoen. Wij moeten God eerst en vooral eeren; de mis voldoet aan die verplichting, aangezien zij een offer is; wij moeten God

voor onze zonden bedaren ; de mis voldoet daaraan, aangezien zij een zoenoffer is ; wij moeten God bedanken voor ontvangene weldaden ; geen beter middel dan het sacrifice der Mis, die een dankoffer is ; wij moeten God smeecken voor al wat wij noodig hebben ; nu de mis is juist een vredeoffer. O wat een wonderbaar geheim is dit ! Wanneer gij de H. Mis leest of bijwoont, zorg dezelve tot alle deze einden op te dragen, namelijk, om de Goddelijke Majesteit te eeren, Haar te bedaren, Haar te bedanken, en Haar nieuwe gunsten te vragen. Indien gij bovendien uwe inzichten met die van Jesus, den voornaamsten offeraar in de Mis vereenigt, zullen zij des te welgevalliger aan God en voordeeliger voor u wezen.

3. Overweeg dat dit onbloedig offer voor ons niet min voordeelig is dan het bloedig sacrifice des kruizes. Dit was de algemeene oorzaak, die de schatkist van Jesus' verdiensten vulde, voor het welzijn van het geheele menschdom. Het H. Misoffer past die verdiensten toe, en deelt dezelve uit aan iedereen in het bijzonder, met ons in dadelijke bezitting te stellen van die verdiensten in evenredigheid met onze gesteltenis en medewerking. Daar gij dan ten volle overtuigd zijt dat Jesus op het altaar gedurende de H. Mis u eenen onuitputbaren schat ter beschikking stelt om u rijk te maken, hoe kunt gij dien tijd doorbrengen, zonder op de grootheid van het geheim na te denken, en zonder die akten van godsvrucht en aanbidding te oefenen, welke er van u vereischt worden, opdat het H. Misoffer voor u voordeelig zij.

MAANDAG IN DE OCTAAF VAN HET H. SACRAMENT.

Over de innige vereeniging van Jesus met onze zielen in het H. Sacrament.

Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem in me manet et ego in illo (Joan. VI, 57)

Die mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt, blijft in mij en ik in hem.

1. Overweeg dat evenals onze beminnelijke Zaligmaker Zich gewaardigde in het H. Misoffer eene hernieuwing in te stellen van het sacrifice des kruizes, Hij zoo ook in de H. Communie eene uitbreiding, als het ware, heeft willen instellen van het geheim zijner goddelijke Menschwording. Hij maakt diegenen, die Hem waardig ontvangen, krachtens de sacramenteele vereeniging, deelachtig aan die onuitputbare schatten, welke de zelfstandige vereeniging van zijne heilige Menschheid met het Eeuwige Woord medebracht. Zie hoe eervol en glorierijk het voor Jesus, als mensch, was opgenomen te worden tot de innige gemeenschap met de Godheid; Hij wilde echter dit voorrecht voor Zichzelven alleen niet behouden, maar wilde ons ook eenigszins aan hetzelfde deelachtig maken bij middel van de H. Communie. *Claritatem quam dedisti mihi, dedi eis* (Joan. XVII, 22). « Ik heb hun de heerlijkheid gegeven, die gij mij gegeven hebt »; zoo sprak Hij tot zijnen Vader, in de eetzaal nadat Hij de H. Communie aan zijne apostelen gegeven had. Hij wilde door die woorden te verstaan geven, dat Hij zijne leerlingen deelachtig gemaakt had aan de heerlijkheid, welke Hij ontvangen had, door de vereeniging van zijne menschelijke natuur met het Woord, met hun zijn eigen lichaam en bloed in het H. Sacrament te geven.

O wonderbare milddadigheid van Jesus ! God geve dat gij u nooit voor een zoo groot geheim ondankbaar toont, of hetzelfde niet hoogacht !

2. Overweeg dat, alhoewel deze sacramentele vereeniging min verheven is, dan de zelfstandige vereeniging van de Menschheid van Christus met het Eeuwige Woord, zij nogtans de nauwste en innigste vereeniging is, welke wij in dit leven verhopan kunnen, omdat zij ons met Christus lichamelijk, geestelijk en geheimvoller wijze vereenigt. Ten eerste, zij vereenigt ons lichamelijker wijze met Christus door de natuurlijke aanraking van zijn allerzuiverst Vleesch, dat onze lichamen heiligt. Zij vereenigt ons geestelijker wijze met de Godheid, die zelfstandig met zijn heilig Lichaam vereenigd is. Zij vereenigt ons geheimvoller wijze, met ons geheimzinnige ledematen van Jesus te maken, verlevendigd met zijnen goddelijken Geest, en verheven tot een goddelijk leven : *Qui adhaeret Domino unus spiritus est* (1 Cor. vi. 17.) « Die den Heere aanhangt, is één geest met Hem. » Van dat goddelijk leven, hetwelk de sacramentele vereeniging met Jesus ons verleent, wordt er melding gemaakt in deze woorden : *Ego vivo propter Patrem; et qui manducat me, vivet propter me* (Joan. vi, 58.) « Ik leef om den Vader; en hij die mij eet zal leven om mij. » Evenals ik een goddelijk leven leef, dat mij medegedeeld is, krachtens de goddelijke vereeniging van Personen, zoo ook leeft hij, die mijn Vleesch eet en mijn Bloed drinkt, een goddelijk leven in kracht van die sacramentele vereeniging. Hoe is het dan toch mogelijk dat wij, die deze waarheden aanhooren, en gelooven dat Jesus zoo innig met ons vereenigd is, nogtans met gedachten en gevoelens zoo ver van Hem verwijderd leven ?

3. Overweeg dat deze sacramentele vereeniging met Christus Communie genoemd wordt, omdat Hij ons daar-

door al de schatten van verdiensten en voldoening, welke Hij voor ons verwierf, mededeelt: *Pasceris in divitiis ejus* (Ps. xxxvi. 3.) « Gij zult gevoed worden van zijnen rijkdom; » zonder andere beperking dan onze gesteltenis en bekwaamheid: *In omnibus divites facti estis in illo* (1 Cor. I, 5.) « Gij zijt in alles rijk geworden in hem, » en in bezit gesteld van al de rijkdommen, die Jesus als God-Mensch bezat. Met Christus aan ons te geven, heeft de hemelsche Vader ons alle dingen gegeven, volgens deze woorden van den H. Paulus: *Quomodo non etiam cum illo omnia nobis donavit* (Rom. viii. 32.) « Hoe heeft hij ons ook niet alles met hem geschonken. » Zoo geeft ons Christus alles, wanneer Hij Zich aan ons geeft in de H. Communie. Maar wat vrucht hebt gij getrokken uit zoovele Communiën? Ééne Communie alleen moest genoeg zijn om van u eenen heilige te maken; en nogtans zoovele herhaalde Communiën zijn niet voldoende geweest om u als een waren religieus te doen leven.

DINSDAG IN DE OCTAAF VAN HET H. SACRAMENT.

Het H. Sacrament ons geneesmiddel, onze schild en onze sterkte.

Parasti in conspectu meo mensam adversus eos, qui tribulant me (Ps. xxii, 5.)

Gij richt voor mij een maaltijd aan, onder het oog van mijne verdrukkers.

1. Overweeg dat de H. Communie ons in eene drievoudige hoedanigheid dienstig is, namelijk, als geneesmiddel, als schild en als voedsel. Het is een geneesmiddel om de

ziekten onzer ongeregelde driften te genezen. Al onze driften, zoo van het lichaam als van de ziel, spruiten uit onze verbintenis met het zondige vleesch van Adam. Het is om deze geestelijke krankheden te genezen dat Jesus in de H. Communie zijn vergoddelijkt Vleesch met het onze innig komt vereenigen, onder de gedaante van voedsel, opdat wij, die, ten gevolge van onze verbintenis met het zondige vleesch van Adam, onze geestelijke krankheid opgedaan hebben, zoo ook door de vereeniging met onzen Zaligmaker een geneesmiddel en de genezing mochten bekomen. De H. Communie is dan het beste en krachtigste middel tegen den prikkel van ons wederspanning vleesch, de beste toom waarmede de ongeregelde genegenheden van den ouden mensch te beteugelen. Naarmate gij dan uwe driften onstuimiger en uw vleesch wederspanniger bevindt, moet gij dikwijlder en met grootere vurigheid tot de H. Tafel naderen, aangezien het een algemeen geneesmiddel voor al de krankheden uwer ziel is.

2. Overweeg dat de H. Communie het beste schild is tegen de aanvallen van den duivel, daar zij eene bijzondere kracht bezit om de helse geesten op de vlucht te drijven en te overwinnen — eene kracht, waarvan de ongedeesemde brooden van Gedeon, die het leger der Madianieten versloeg, de schaduw waren. Eene ziel, versterkt met dit Eucharistisch Brood, zal nooit door de vereenigde pogingen van al de legioenen duivels overwonnen worden. Zij vreezen eene ziel, met welke Jesus tegenwoordig is, en die, zelfs nadat de sacramentele gedaanten verdwenen zijn, niet ophoudt door zijne beminnelijke Voorzienigheid op eene gansch bijzondere wijze verdedigd te worden. Indien het teeken des kruizes genoeg is om de duivelen op de vlucht te drijven, hoeveel te meer dan Jesus in Persoon? *Si Deus pro nobis, quis contra nos?* (Rom. viii. 31.) « Als God voor

ons is, wie zal tegen ons zijn? » Zoek dan zoo nauw mogelijk met Jesus vereenigd te zijn, en gij zult over uwe helsehe vijanden zegepralen.

3. Overweeg dat de H. Communie veel meer moed en sterkte geeft om voor God te werken en te arbeiden, dan het onder de assehe gebakken brood, dat Elias in staat stelde om veertig dagen te gaan en den berg Horeb te beklimmen. In de pelgrimstocht van dit leven ontbreekt u de noodige sterkte om het toppunt der deugd te bereiken, en de hinderpalen, welke de bedorvene natuur u in den weg stelt, te overkomen; en zie! Jesus zet voor u deze tafel van zijn allerheiligst Lichaam en Bloed, om uwe zwakheid te versterken, om u moed in te boezemen, ten einde alle uwe moeielijkheden te overwinnen, en in uw hart een edelmoe-dig besluit te doen ontstaan om immer in de oefening der deugd voort te snellen. Het was eertijds algemeen aangenomen dat parelen en goud, in een drinkbaren vorm toege-diend, de kracht hadden het menschelijk hart uit te breiden en te versterken. Dit is het wat dit goddelijk feestmaal we-zenlijk uitwerkt. Zorg dan u van hetzelfde te bedienen om uwe krankheden te genezen, u te verdedigen tegen uwe vijanden, en uwe zwakheid te versterken.

WOENSDAG IN DE OCTAAF VAN HET H. SACRAMENT.

Jesus is in het H. Sacrament de spijs onzer zielen.

Caro mea vere est cibus, et sanguis meus vere est potus
(Joan vi, 56.)

Mijn vleesch is waarlijk spijs en mijn bloed is waarlijk drank.

1. Overweeg dat onder al de sacramenten, het sacrament des Altaars alleen ons bij wege van voedsel gegeven wordt; want de andere sacramenten zijn, als het ware, zoo vele kanalen, om eene zekere maat van heiligmakende genade aan onze zielen mede te deelen; het sacrament des altaars daarentegen stelt ons in bezit van de bron zelve van alle genaden. Die bezitneming kon in geen beteren vorm plaats hebben dan bij wege van spijs en drank, aangezien er niets is waarover wij grooter gezag hebben dan over ons voedsel; er is immers geen verschil tusschen de heerschappij, welke wij over ons zelve, en die, welke wij over ons voedsel voeren. Wanneer gij Jesus, uwen God, uwen Schepper, uwen Zaligmaker, in uw hart ziet komen om u het bezit en de heerschappij over Zich zelve te geven, kunt gij Hem dan weigeren van u bezit te nemen, en u eens voor altijd in zijne handen over te laten, opdat Hij over u volstrekt moge beschikken, naar zijn welbehagen?

2. Overweeg dat Jesus ons gegeven wordt bij wege van spijs om aan te duiden dat Hij in onze zielen dezelfde uitwerkselen te weeg brengt, als het stoffelijke voedsel in onze lichamen. De sacramenten zijn terzelfder tijd teekenen en oorzaken, die uitwerken wat zij beduiden. Van daar dat, evenals het aan het stoffelijk voedsel eigen is het leven des lichaams te behouden en te vermeerderen, het zoo ook aan

deze geestelijke spijs eigen is, het leven der ziel te behouden en te vermeerderen; doch met dit verschil, dat het stoffelijk voedsel het leven des lichaams slechts tot een zeker punt vermeerderen kan, en aldus den dood voor een korten tijd terughouden, terwijl de Eucharistische spijs het leven der ziel verbetert zonder paal of perk, met het immer te doen aangroeien en het onsterfelijk te maken. Die spijs wordt *Panis vitae* — Brood des levens genoemd, omdat zij al de voordeelen van een waar leven bevat; zij geeft ons het leven der genade, het leven der glorie, en op den laatsten dag, een onsterfelijk leven zelfs aan onze lichamen. Zijn deze voordeelen niet genoeg om in uw hart een onverzaadbaren honger op te wekken naar dit hemelsch voedsel? Merk echter op, dat, evenals het stoffelijk voedsel van weinig nut is om het leven des lichaams te behouden en te vermeerderen, tenzij het wel geknauwd en de maag in een gezonden toestand is, hetzelfde plaats grijpt met deze Eucharistische spijs en de gesteltenis uwer ziel. Hoe dikwijls zijt gij niet tot de H. Tafel genaderd, en hebt gij er weinig of geene vrucht uitgetrokken, omdat gij dat hemelsch brood gegeten hebt zonder de knauwing van godvruchtige overdenkingen, en met de ziel besmeurd met ondeugden.

3. Overweeg dat Jesus deze Eucharistische tafel spreidt onder de gedaanten van brood en wijn om te toonen dat Hij u eene volle maaltijd bereidt, waarmede den honger uwer ziel te verzadigen, juist gelijk brood en wijn een vol maal uitmaken om den honger des lichaams te verzadigen. Zou iemand die met God, de bron van alle goed, gespijsd wordt nog kunnen honger hebben? *Anima saturata calcabit favum* (Prov. xxvii, 7.) « Die verzadigd is, treedt de honigraat met voeten. » Zou een hart, dat zich met zijnen God gevoed heeft, aarzelen de ellendige vermaken, welke de goederen dezer wereld medebrengen, te verachten? Alle

andere giften, die wij uit de handen der goddelijke milddadigheid ontvangen, zijn God zelf niet, en wij genieten in dezelve de bezitting van God zelven niet. Het is enkel aan de Eucharistische tafel dat wij de bezitting van God zelven genieten, waar Hij onder de sacramentele gedaanten onze ware spijs en drank is. Dit goddelijk voedsel moest in u den honger er dorst naar al het aardse uitdooven ! *Quid enim bonum ejus, et quid pulchrum ejus, nisi frumentum electorum, et vinum germinans virgines ?* (Zach. ix. 17.) « Want wat is zijne goedheid, en wat is zijne schoonheid, dan de tarwe der uitverkorenen, en den wijn maagden voortbrengende ? »

OCTAAF VAN HET H. SACRAMENT.

Het H. Sacrament een onderpand van eeuwig leven.

Qui manducat meam carnem et bibit meum sanguinem habet vitam æternam (Joan vi 55.)

Die mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt heeft het eeuwige leven.

1. Overweeg dat er in deze woorden niet gezegd wordt dat alwie het lichaam van Christus in het H. Sacrament nut, het eeuwige leven zal hebben, maar dat hij het eeuwige leven heeft — *habet vitam æternam*. De reden daarvan is dat onze goddelijke Zaligmaker met Zich aan ons voor spijs te geven, ons een zoo zeker onderpand geeft der toekomstige glorie, dat het reeds aan de bezitting derzelve gelijk is : aanzien dit onderpand evenveel waarde heeft, dan het goed, welk wij verhoppen. Wie zou zich niet verlaten op de beloften van iemand, die zich zelven voor onderpand geeft ?

Kunt gij wantrouwen van de beloften van eenen God-Mensch die Zich zelve aan u geeft in de H. Communie, als een onderpand der toekomstige glorie? Daarom, telkens gij tot de H. Tafel nadert, zeg van ganscher harte: *Deus spei meæ*. « Gij zijt de God mijner hoop. » Gij zijt, o mijn God, de verzekering van al mijne verlangens; Gij daalt uit den hemel op de aarde neder om zachtmoedig en ootmoedig in mijn hart te verblijven, en aldus geeft gij mij de stellige hoop dat gij mij eens tot U zelve in de glorie zult opnemen: *Speret in nomine Domini et innitatur super Deum suum* (Isai. L, 10.) « Dat hij hope in den naam van zijnen Heer, en steune op zijnen God. » Wat er echter nu nog te zien blijft is, of die hoop, zoo stellig van den kant van Jesus in het H. Sacrament, niet wankelt van uw kant, en niet geheel verdwijne door uwe schuld.

2. Overweeg dat Jesus in het H. Sacrament een onderpand is van de glorie, die u te wachten staat — *Pignus futuræ gloriæ* — maar een onderpand, dat u terzelfder tijd helpt om naar de glorie te streven en u het bekomen derzelve vergemakkelijkt, met u de sterkte te geven, om uwe begeerlijkheid te overwinnen, aan de bekoringen te wederstaan, en al te doen wat in uwe macht is om de eeuwige glorie te verdienen. Dit sacrament is immers bijzonder ingesteld, om u te dienen tot teerspijs op den weg naar de eeuwigheid, en u tot de nooit eindigende rust binnen te leiden. Telkens gij dan te Communie gaat, maak u gereed om Jesus te ontvangen als eene teerspijs, alsof gij Hem voor de laatste maal ontvingt, en juist op het punt waart naar de andere wereld te vertrekken. Deze oefening zal u van groot nut wezen, zoo gij er ook het inzicht bijvoegt aan het gebod van op het einde uws levens de Communie te ontvangen, te voldoen, bijzonder indien gij met een schielijken dood moest verrast worden.

3. Overweeg hoe bij middel van de H. Communie, deze woorden van den Zaligmaker verwezenlijkt worden : *Ecce regnum Dei intra vos est* (Luc. xvii, 21.) « Zie, het rijk Gods is onder u, » want wij ontvangen in onze harten al wat het volmaakt geluk der inwoners des hemels uitmaakt. Hij geeft ons aan de Eucharistische tafel dezelfde spijs, die al de verlangens der engelachtige geesten bevredigt : *Panem angelorum manducavit homo* (Ps. lxxvii, 25.) « De mensch at het brood der Engelen. » Het eenige verschil is, dat de gelukzaligen in den hemel zich met hunnen God voeden in het licht der glorie, terwijl wij, pelgrims op aarde, hetzelfde doen in het licht des geloofs. De gelukzaligen zitten nêer aan deze tafel met genoeg en vermaak, wij met vermeerdering van genade en verdiensten. Hoe komt het dan dat gij geen en aanhoudenden honger gevoelt naar dat goddelijk feestmaal, hetwelk de vreugde van gansch het hemelsch hof uitmaakt? De gelukzaligen in den hemel kunnen geene scheiding meer lijden van het opperste goed, welk zij genieten in het licht der glorie. Gij ook moogt niet verwijderd leven van uw opperste goed, alhoewel gij het nu enkel kunt genieten in het licht des geloofs; gij moest trachten in eene bestendige liefdevereeniging met Jesus te leven, bij herhaalde bezoeken aan het H. Sacrament, bij eene minzame herinnering aan Hem en door uwe sacramentele en geestelijke Communieën. Dan kunt gij in der waarheid met den H. Petrus zeggen : *Bonum est nos hic esse* (Matth. xvii, 4.) « Wij zijn hier goed. »

FEESTDAG VAN H. HART. ¹**Het Hart van Jesus, de bron aller genaden.**

Haurietis aquas in gaudio de fontibus Salvatoris. (Isai. xii, 3.)

Gij zult met blijdschap wateren putten, uit des Zaligmakers fonteinen.

1. Overweeg hoe groot de vreugde der Israëlieten moest zijn, toen zij, na eene lange reis in de wildernis, in den uitersten nood bij gebrek aan water, eindelijk de bron van Elim bereikten, waar iedereen naar verkieszen water scheppen kon. Doch er is geene vergelijking tusschen de bron van Elim, en die van Calvarië, waar Jesus' hart doorstoken werd, en waaruit nu bronnen van genaden, voor uw welzijn, aanhoudend voort vloeien. Deze is de bron, waaruit gij putten moet, zooveel gij kunt, om u te verkwikken in de wildernis van dit tranendal. De goddelijke genade wordt in de H. Schriftuur water genoemd, om de hoedanigheden derzelve uit te drukken. Immers, evenals het water de eigenschappen bezit van te zuiveren, vruchtbaar te maken en den dorst te lesschen, zoo brengt de goddelijke genade die uitwerkselen, doch op eene verhevenere wijze, in de ziel te weeg. Indien gij uw best doet om die belangrijke hoedanigheden der genade in u te ondervinden, zult gij ook meer bezorgd zijn om de wateren der genade uit de nooit ontbrekende fontein van Jesus' Heilig Hart te putten.

¹ De overweging, welke de schrijver voor dezen dag aangewezen had, weinig betrek hebbende op het feest, dat heden de geheele heilige Kerk door gevierd wordt, hebben wij de vrijheid genomen dezelve te verwisselen met de overweging voor den Vrijdag in de zeventiende week na Sinksen, met eenige toepassende veranderingen.

2. Overweeg dat de eerste eigenschap van dit water der goddelijke genade daarin bestaat, dat het de vlekken wegneemt, niet van het lichaam, maar van de ziel, en dat het haar terzelfder tijd nieuwe sterkte en eene zoodanige schoonheid geeft, dat God zelf er mede ingenomen is. Ten tweede maakt het de ziel vruchtbaar, met haar te verrijken met de bloemen van goede werken, gelijk een wel gewaterde hof, en haar in staat te stellen voor God welgevallige vruchten voort te brengen. De derde eigenschap van het water, dat uit het hart van Jesus vloeit, is dat het den kwaden dorst uitdooft, dien onze onbeteugelde driften voor gevolg hebben, en terzelfder tijd den goeden dorst vermeerdert, die het uitwerksel van de geregelde gesteltenis der ziel is. Het dooft den kwaden dorst uit, met de nuttelooze begeerten en slechte genegenheden weg te nemen, of ten minste met dezelve in toom te houden en te beletten dat zij u te veel plagen en kwellen, volgens deze woorden: *Qui biberit ex aqua hac quam ego dabo ei, non sitiet in æternum* (Joan. iv. 13.) « Wie gedronken zal hebben van het water dat ik hem geven zal, zal in eeuwigheid niet dorsten. » Het vermeerdert eenen heilzamen dorst, omdat het het verlangen van God te beminnen en te dienen, Hem te genieten, en voor altijd met Hem vereenigd te zijn, doet toenemen. Dit is het water, hetwelk uit Jesus' hart, gelijk uit zijne bron vloeit, en in zijnen loop de ziel medesleept tot het Hart van Jesus, hare rustplaats: *Fons aquæ salientis in vitam æternam* (Joan. iv, 14.) « Eene bron van water, dat springt tot in het eeuwig leven. » Waarom dan zoudt gij twijfelen of het u ook gegeven is, naar behagen deze wateren te putten uit de fonteynen uws Zaligmakers?

3. Overweeg dat, indien gij eene overvloedige hoeveelheid van dit water niet geniet, de schuld daarvan alleen aan u zelve toe te kennen is; want het Hart van Jesus is

eene fontein die voor allen open is : *Fons patens domui David* (Zach. XIII, 1). « Eene fontein open voor het huis van David. » Al wat er vereischt wordt is, dat gij hetzelve vuriglijk vraagt ; vrees niet dat het u zal geweigerd worden, indien gij slechts bereid zijt hetzelve te vragen, want Jesus is begeeriger om u zijne genaden te verleen en dan gij om dezelve te ontvangen. Zorg dan uw verblijf te vestigen in de nabijheid dier bron van genade. Het H. Hart van uwen gekruisten Jesus zij altijd voor uwe oogen ; aanroep Het, aanbid Het, want daaruit moet gij al uw goed putten ! Uw waar geluk bestaat in de ondeugden te vluchten en de deugden te oefenen, en in deze wereld niet anders te zoeken dan God alleen. Deze gesteltenis zal u eenen overvloed van het water der goddelijke genade, die uit het H. Hart van uwen Zaligmaker vloeit, verwerven, indien gij met betrouwen uwen toevlucht tot Hetzelve neemt, en uw verblijf in Hetzelve vestigt : *Haurietis aquas in gaudio de fontibus Salvatoris*. « Gij zult met blijdschap wateren putten, uit des Zaligmakers fonteinen.

ZATERDAG NA DE OCTAAF VAN HETH. SACRAMENT.

Over de werkdadigheid der evangelische leerstelselen.

Si quis sermonem meum servaverit, mortem non videbit in æternum (Joan. VIII, 51).

Zoo iemand mijn woord bewaard zal hebben, hij zal in eeuwigheid den dood niet zien.

1. Overweeg dat de leerspreuken van Christus gelijk zijn aan die eenvoudige voorwerpen en kruiden, begaafd met wonderbare eigenschappen, waar een onervaren herder

geen acht op geeft, en welke hij zonder nadacht met de voeten treedt, terwijl een ervaren scheikundige naar dezelve zoekt, ze vergadert, en dezelve met zorg bewaart om er later voor zijn eigen voordeel gebruik van te maken. Juist hetzelfde geschiedt met de woorden en spreuken van het Evangelie. Iemand, die de wonderbare kracht derzelven niet kent, heeft er ook geene achting voor; een andere, die hunne waarde kent, zal ze aandachtig aanschouwen en bewaren. Veronderstel dat er een kruid ware, hetwelk de buitengewone kracht bezit, den dood van u voor verscheidene eeuwen af te weren, hoe zorgvuldig zoudt gij het opzoeken, en bewaren na het gevonden te hebben. Met hoeveel meer zorg en naarstigheid moest gij dan de spreuken van Christus bewaren, aangezien zij de kracht hebben voor alle eeuwigheid van u den dood verwijderd te houden.

2. Overweeg van waar het komt dat de woorden des Heeren eene zoodanige kracht bezitten. Wij zijn onderworpen aan eenen tweevoudigen dood, dood des lichaams en dood der ziel. Wat den dood des lichaams aangaat, hij die zijne woorden bewaart, zal in eeuwigheid den dood niet zien: *mortem non videbit in æternum*, niet dat hij nooit sterven zal, maar omdat hij na den dood eens tot een gelukkiger leven zal geroepen worden, waarin hij den dood nimmer meer zien zal; een geluk, dat den verdoemden niet ten deel valt, die voor alle eeuwigheid zullen leven, om de folteringen van een eeuwigen dood te ondergaan. Wat den dood der ziel aangaat, namelijk de zonde, hij die de woorden des Heeren bewaart, zal den dood niet zien — *mortem non videbit*; hij zal nooit in doodzonde vallen, want alwie de leering van Christus naleeft, zal nooit het leven der genade verliezen: *Serva mandata mea et vives* (Prov. vii, 2). « Onderhoud mijne bevelen en gij zult leven. » Men verliest gewoonlijk het leven der genade of ten gevolge van den

ongeregelden staat zijner driften, of van de gevaren en gelegenheden van zonde, of van de aanvallen der duivelsche bekoringen; of eindelijk, van eene samenvoeging van die drie oorzaken. Nu, de woorden van Christus hebben eene bijzondere kracht om onze driften te regelen, ons te behoeven voor het gevaar van de gelegenheden van zonde, en de aanvallen des duivels af te weren. Leer daarvan wat waarde zij hebben, en wat prijs gij er aan moest hechten; *Fili mi! ad eloquia mea inclina aurem tuam, vita enim sunt invenientibus ea* (Prov. iv, 20). « Mijn zoon! neig uw oor tot mijne reden, want zij zijn het leven voor die ze vinden. »

3. Overweeg hoe gij de woorden van Christus bewaren moet, zoo gij er groot nut uit trekken wilt. Gij moet dezelve bewaren *corde, ore, et opere*; in uw hart, met er op gestelde tijden aan te denken, dezelve te beminnen met de gevoelens van uwen wil, en dikwijls in uw geheugen te roepen, bijzonder wanneer gij in gevaar van zondigen zijt. *Ore* « in uwen mond, » met te toonen dat gij er een hoog prijs aan hecht, en dit met er dikwijls het voorwerp uwer samenspraken van te maken, en niet beschaamd te zijn dezelve openlijk voor de wereld te belijden. *Opere*, « in uwe werken, » met dezelve getrouw ten uitvoer te brengen, zoodat gij ook in der waarheid zoudt kunnen zeggen: *Levavi manus meas ad mandata tua quæ dilexi* (Ps. cxviii, 48). « Ik hief mijne handen op tot uwe geboden, die ik lief heb. » Schijnt het u misschien dat dit u te lastig vallen zal? Gedenk hoe groot het nut en de vruchten ervan zijn, het is immers eene vrucht des levens — *verba vitæ*, en wel van eeuwig leven.

DERDE ZONDAG NA SINKSEN.

Jesus de goede Herder.

Vadit ad ovem, quæ perierat, donec inveniat eam, et cum invenit eam, imponit in humeros gaudens (Luc. xv, 4.)

Hij gaat naar het verloren schaap zoeken, totdat hij het vindt; en als hij het gevonden heeft, legt hij het blijde op zijne schouderen.

1. Overweeg dat gij dat verloren schaap van het Evangelie zijt, hetwelk de goddelijke Herder getracht heeft met zooveel moeite naar zijnen schaapstal terug te brengen en in veiligheid te stellen; want toen gij in de wereld leefdet, dwaaldet gij te ver van uwen Herder, en bewandeldet gij eenen weg bezaaid met duizende gevaren. Terwijl de Heer zoovele anderen te midden der gevaren van de wereld liet, heeft Hij u gezocht en na veel moeite is Hij er in gelukt u tot den kloosterlijken staat te leiden, ten einde uwe zaligheid te verzekeren. Erken de groote verplichting, welke gij voor de weldaad uwer roeping jegens God te vervullen hebt, en wees Hem van harte dankbaar; want alhoewel gij Hem slecht gediend hebt in het klooster, gij zoudt Hem nog slechter gediend hebben in de wereld.

2. Overweeg wat het den Heer koste u uit de wereld te trekken en tot het klooster te brengen. Hoevele ingevingen en inwendige stemmen heeft Hij u in uw hart doen gevoelen, welke gij nogtans verwaarloosd hebt? Hoevele verlichtingen en aanzettingen heeft Hij u niet gegeven, waar gij een zoo langen wederstand aan geboden hebt? en ondertusschen hield de goede Heer niet op u zijne uitnoodigingen te vernieuwen en zijne genaden te verdubbelen. Dan nog om voor u deze ingevingen en genaden te verdienen,

wat moeite, wat arbeid en pijnen heeft Hij in zijn leven en in zijnen dood niet moeten doorstaan ! Wat Hij voor allen gedaan en geleden heeft, deed en leed Hij voor uwe zaligheid alleen, alsof er op aarde niemand anders geweest ware om zalig te maken : *dilexit me et tradidit semetipsum pro me* (Gal. II, 20.) « Hij heeft mij lief gehad en zich zelven geleverd voor mij. » Dit zoo zijnde, het mag dan wel gezegd worden dat Hij u op zijne schouders gedragen en geheel den last op zich genomen heeft. Jesus werd ook niet aangedreven om u die gansch bijzondere liefde te toonen, omdat Hij u noodig had, maar enkel omdat gij den uitersten nood had aan die uitgezochte liefde ; Hij voorzag immers dat gij zeker verloren gingt, zoo Hij u aan de gevaren der wereld niet onttrok. Hoe hebt gij tot nu aan die zoo groote liefde en barmhartigheid beantwoord ?

3. Overweeg dat er in het evangelische verhaal gemeld wordt dat men den goeden herder geluk wenschte, omdat hij het verloren schaap gevonden en tot den schaapstal terug gebracht had. De engelen inderdaad verheugen zich en wenschen den Heer geluk, wanneer zij eene ziel na de zonde zien opstaan, en zoo onttrokken aan het gevaar van verloren te gaan. Zoo ook was er groote feestviering in den hemel, wanneer gij de wereld verliet, en u zelven in den dienst van God inlijfdet in het klooster ; doch pas op dat deze vreugde niet in jammering verandere : *Versa est in luctum cithara mea* (Job. xxx, 31.) « Mijne harp is gekeerd tot treuren » indien gij soms meer ingenomen zijt met de wereld dan met God. Indien gij wilt dat de vreugde in den hemel voortdure, maak dan het vast besluit u voortaan ernstig toe te leggen op het bekomen der deugden, eigen aan uwen staat, op de verbetering uwer gebreken en onvolmaaktheden ; zoo zult gij de vreugde van Jesus Christus en van geheel het hemelsch hof volmaken.

MAANDAG IN DE DERDE WEEK NA SINKSEN.

Over het goede inzicht in onze handelingen.

Attendite ne justitiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis (Matth. vi, 1.)

Ziet toe, dat gij uwe gerechtigheid niet doet voor de menschen, om van hen gezien te worden.

1. Overweeg dat hier door gerechtigheid alle goede werken verstaan worden, die zich tot drie soorten bepalen : vasten, waarin begrepen zijn alle werken van boetvaardigheid, die ons rechtvaardigen ten opzichte van ons zelve ; aalmoezen geven, waarin besloten zijn alle werken van liefde, die onze handelwijze met onzen naasten regelt ; en bidden, waaronder alle akten van godsdienst komen, die ons leven ten opzichte van God regelen. Nu het is goed dat deze deugdzaame en verdienstelijke werken van anderen gezien worden om hun het goed voorbeeld te geven ; maar de Heer wil niet dat gij die werken verricht met het inzicht de goedkeuring en den lof der menschen te bekomen. Onderzoek eens wel met wat inzicht gij deze werken verricht.

2. Overweeg dat er twee soorten van goede werken zijn : eenige zijn eigen aan uwen staat en worden verricht door de geheele gemeente, andere zijn zonderling en buitengewoon. Het is zekerder en beter de zonderlinge werken in het geheim te verrichten, om geene gelegenheid te geven voor toegejuich en verwondering ; maar wat de andere algemeene akten aangaat, gij zijt verplicht dezelve in het openbaar te verrichten, volgens de gebruiken van uw klooster ; en gij moest u van dezelve voor geene reden ontslaan, ten einde geene verergeris te geven. Maar helaas ! hoe dikwijls en hoe gemakkelijk verwaarloost gij deze goede

werken, niet om de ijdele glorie te vermijden, maar om aan uwe luiheid en uw gemak te voldoen.

3. Overweeg hoe belangrijk het is, in al uwe goede werken dit recht inzicht te hebben. Elke akt van ijdelheid, die u aanzet uwe goede werken te verrichten, beneemt u de verdiensten ervan, zoodat geheel uwe belooning zou bestaan in de achting, welke gij hier op aarde in de oogen der menschen verworven hebt; die achting, welke gij steltet boven het welbehagen van God; nooit in der eeuwigheid zult gij daarvoor iets van God bekomen. Merk niettemin op, dat niet elke akt van ijdelheid u van alle verdiensten voor God berooft. Het is enkel die, welke het werk voorafgaat, en alleen voor doelwit heeft, het behagen der menschen; dit is die verborgene worm, die het goede werk gansch bederft. Een geringe akt van ijdelheid, die het goede werk vergezelt of volgt, bederft hetzelfde niet geheel en gansch, alhoewel hij nogtans verkeerd en af te keuren is; want het goed werk hangt er niet van af, als van zijn einde. Overdenk nu een weinig hoe belangrijk het is, dat gij in het begin uwer werken uw inzicht vormt, en dat gij tracht dezelve te verrichten, niet om de menschen, maar om God alleen te behagen.

DINSDAG IN DE DERDE WEEK NA SINKSEN.

Over de vermetelheid van den zondaar.

Dedit ei Deus locum pœnitentiæ, et ille abutitur eo in superbiam (Job. xxiv, 23.)

God heeft hem plaats gegeven van boetvaardigheid, maar hi misbruikt die tot hoovaardij.

1. Overweeg wat een verbazend wonder het is dat de Almachtige, de God van oneindige majesteit, na allersmadelijkst door den mensch beleedigd te zijn, den mensch, die niet meer dan een vuile aardworm is, niet uit verplichting maar uit loutere goedheid, alle middelen ter hand stelt om zich te berouwen, en in zijne gunst en genade wederom opgenomen te worden : *Dedit ei locum pœnitentiæ*. Hij geeft hem tijd en genade, ingevingen en bijstand, en o wonder ! de mensch misbruikt dit alles om nog wanhopiger te zondigen. Maar nog wonderbaarder is het, dat Hij u, die zoo dikwijls uwen God vergramd hadt, uit loutere goedheid geroepen heeft tot den religieuzen staat, om u meer tijd en middelen te geven, om boetvaardigheid te doen en uw leven te beteren, en dat gij die barmhartigheid zoudt misbruiken om uwe zonden en uwe ondankbaarheid te vermeerderen ! Bewonder de groote goedheid van God ten uwen opzichte, en beweene uwe ondankbaarheid.

2. Overweeg dat de reden, waarom de zondaar zoo slecht gebruik maakt van den tijd, dien God hem geeft, is, omdat hij zich in zijn oordeel misleidt. Omdat de Heer hem niet oogenblikkelijk gestraft, maar hem nog het leven en tijdelijken voorspoed gelaten heeft, komt hij tot het besluit, dat hij ten slotte aan geen groot kwaad plichtig is. Had God hem gestraft op den oogenblik zelven, dat hij zijne zonden

bedreef, o, hoe diep zou hij zich vernederd hebben ! *Quia non profertur cito contra malos sententia, absque timore filii hominum perpetrant mala* (Eecl. viii. 11). « Omdat er niet spoedig een vonnis wordt uitgesproken tegen de boozen, daarom bedrijven de kinderen der menschen het kwade zonder eenigen schroom. » Zoudt gij van het getal diergenen willen zijn, die misbruik maken van de langmoedigheid en het geduld des Heeren in hen te verdragen ? Indien God, in plaats van u tot het klooster te roepen om boetvaardigheid te doen voor uwe zonden, u had neêrge-stort in de hel, welke gij zoo dikwijls verdiend hebt, dan inderdaad te midden van die verslindende vlammen, zoudt gij de afschuwelijkheid uwer zonden kennen, en uwe dwaasheid verfoeien : maar te vergeefs. Waarom dan aan de genade Gods zoo slecht beantwoorden en misbruik maken van zijne goedheid ? Wat boetvaardigheid hebt gij tot nu toe gedaan, geëvenredigd met de grootheid uwer zonden, indien reeds de onderhouding van uwen regel u te zwaar en moeilijk schijnt ?

3. Overweeg dat de zondaar vermetel wordt, omdat, aangezien God hem zoo lang verdragen heeft, hij zich tijd en gelegenheid belooft in de toekomst om zijne ziel zalig te maken, en de zaken van zijn geweten in order te stellen op het einde van zijn leven. Doch hoe bedriegelijk is die ongegronde hoop van de zondaars, en hoe velen eindigen diens-tengevolge slecht en gaan voor eeuwig verloren ? Gedenk dat hetzelfde overkomt aan zeer vele religieuzen, die ten gevolge van eene ondankbare misbruikmaking der goddelijke barmhartigheid, eindelijk door haar verlaten worden. Vraag u zeiven af, waarom de Heer u dezen tijd in het klooster verleend heeft ? om geene andere reden, dan opdat gij tijd zoudt hebben om boetvaardigheid te doen. Verneder u dan en wees beschaamd over u zelven ; wacht u van zoo

groote barmhartigheid van den kant van God misbruik te maken, want daardoor maakt gij u plichtig aan eene groote belediging tegen Hem, en brengt gij u zelven de grootste mogelijke schade toe.

WOENSDAG IN DE DERDE WEEK NA SINKSEN

Over de herinnering aan de vier uitersten.

In omnibus operibus tuis memorare novissima tua, et in aeternum non peccabis (Ecel. vii, 40).

Denk in al wat gij doet op uw uiterste, en gij zult in eeuwigheid niet zondigen.

1. Overweeg hoe achtenswaardig het voor ons is geene doodzonde te bedrijven. Om die gunst te bekomen, bestormden de Heiligen den hemel, met hunne aanhoudende gebeden. Nu, ditzelfde voorrecht is ook in uw bereik, zoo gij enkel het besluit neemt in al uwe werken op uwe uitersten te denken. Het is niet genoeg dat gij den dood alleen, het eerste der vier uitersten, voor oogen hebt, want dikwijls geeft het gedacht des doods aan de goddeloozen aanleiding om zich nog grootere vrijheid te veroorloven: *Transibit vita nostra... venite ergo, fruamur bonis quæ sunt* (Sap. ii, 3, 6). « Ons leven zal verdwijnen... welaan dan, laat ons de tegenwoordige goederen genieten. » Opdat het gedacht des doods heilzaam voor u weze, moet gij ook gedenken, dat er op den dood een streng oordeel volgen zal, waarmede het voanis gepaard gaat of van eeuwig straf of van eeuwig belooning, of hel of hemel. Daarin bestaat de kracht der herinnering aan ons laatste einde.

2. Overweeg waarvan de wonderbare krachtdadigheid

dier gedachte voortkomt. Daarvan, dat gij met de vier uitersten voor oogen te hebben, de gewoonte verkrijgt der vier hoofzakelijke deugden, die al uwe vermogens regelen. De voorzichtigheid regelt uw verstand, opdat het niet fale. De rechtvaardigheid bestuurt de werkingen van den wil, opdat hij oprecht zij. De matigheid bedwingt uwe begeerlijkheid, opdat zij de aanlokselen der ondeugd verachte. De sterkte leidt uwe driftigheid, opdat gij met geduld alle moeielijkheden in de oefening der deugd moogt overkomen. Nu opdat deze deugden in u de overhand hebben, geen beter middel dan de herinnering aan de vier uitersten. Immers de herinnering aan den dood verdrijft van uwen geest den rook van eerzucht en hoovaardigheid, die uw verstand verduistert, en geeft u de voorzichtigheid. De herinnering aan het oordeel stelt u voor oogen den strengen Rechter, die eens de rekeningen van uw hofmeesterschap zal onderzoeken, en geeft u de rechtvaardigheid. De herinnering aan de hel bedwingt uwe begeerlijkheid naar ongeoorloofde vermaken, die later in zulke ijselijke pijnen zouden veranderen, en geeft u de matigheid. De herinnering aan den hemel vermindert den afkeer voor de beproevingen, die in nooit eindigende vreugde zullen veranderen, en geeft u de sterkte. Dus hoe kan het dan mogelijk zijn dat gij zondigt? *Memorare novissima tua, et in æternum non peccabis.* « Denk op uw uiterste, en gij zult in eeuwigheid niet zondigen. »

3. Overweeg dat deze belofte van den Ecclesiasticus in vele gevallen niet verwezenlijkt wordt, omdat vele menschen er slechts oppervlakkig aan denken, alhoewel zij er over spreken, over twisten, en dezelve op papier en steen verbeelden; maar zij denken er niet aan, als hen persoonlijk aangaande; juist daarom wordt er gezegd: *Memorare novissima tua.* « Denk op uw uiterste. » Gij moet u werkelijk voorstellen dat gij het zijt, die weldra op uw doodsbed uitgestrekt,

in eene kist gelegd, en naar het graf zult gedragen worden; dat gij het zijt, die voor dat schrikkelijk oordeel zult verschijnen; dat voor u die vreeselijke tormenten bestemd zijn, zoo gij aan de bekoring toestemt, en dat ook voor u die hemelsche belooning bereid is, zoo gij aan de bekoring wederstaat. Het moet eene werkdadige herinnering zijn: *in omnibus operibus tuis*. « In al wat gij doet. » Het zal u weinig baten schoone schilderijen, die de vier uitersten voorstellen, in uwe eel te houden, er schoon over te schrijven of te prediken; deze zijn enkel doode beelden. Gij moet dezelve voor oogen houden in al uwe werken. Die levendige herinnering, welke u mogelijk nu zoo bitter schijnt, zal u later zeer aangenaam worden, omdat zij in u den vrede van een goed geweten zal handhaven, dat volgens den Ecclesiasticus de grootste vreugd uitmaakt: *Non est oblectamentum super cordis gaudium* (Ecel. xxx, 16). « Geene vroolijkheid overtreft de vreugde des harten. »

DONDERDAG IN DE DERDE WEEK NA SINKSEN.

Over den haat, dien God de zonde en den zondaar toedraagt.

Similiter, odio sunt Deo impius et impietas ejus (Sap. xiv, 9).

De goddelooze en zijne goddeloosheid zijn evoneens hatelijk bij God.

1. Overweeg dat de haat, dien God de zonde toedraagt, gelijk is aan de liefde, welke Hij Zich zelve toedraagt, dat is, onafmetelijk, oneindig en wezenlijk. Daarom heeft Hij altijd de zonde met de schrikkelijkste straffen vervolgd,

zooals, met vlooden van water, regens van vuur, aardbevingen, plagen, en tallooze andere kwalen. Maar dit alles is nog niets. Opdat God zijnen haat voor de zonde kunne toonen, moet er noodzakelijk eene hel zijn, maar zelfs dit is niet voldoende, want na millioenen eeuwen, zal de zondaar, in die vreeselijke pijnen gedompeld, aan God niet in het minste, eene geëvenredigde voldoening gegeven hebben. Om zijnen grooten haat voor de zonde te toonen, en er eene volledige voldoening voor te ontvangen, ging God zoo ver dat Hij de zonde strafte in den persoon van zijnen eenigen Zoon, met Hem tot den dood des kruizes te verwijzen, alhoewel Hij in Zich van de zonde niets had dan den schijn : *Ad ostentationem justitiæ suæ*. « Om zijne rechtvaardigheid te toonen. » Is dit niet genoeg, om u een gedacht te geven van den haat, dien God de zonde toedraagt.

2. Overweeg dat God zoodanig de zonde haat, dat al de eindelooze liefde, welke Hij heeft voor al de goede werken, die ooit verricht zijn geweest door de zuiverste zijner schepselen, de aartsvaders, de profeten, de martelaars, gewogen in de schaal zijner rechtvaardigheid, het overwicht niet zou hebben over den haat, welchen Hij eene enkele uwer zonden toedraagt ; zoodat, konde Hij lijden, ééne uwer zonden Hem meer zou bedroeven, dan al de goede werken van alle heiligen te zamen, alhoewel nog zoo verheven, Hem zouden verheugen. Bijgevolg, ware het mogelijk dat al die goede werken afhankelijk waren van zelfs de kleinste zonde, Hij nooit kan wenschen, maar wel toelaten, dat er ééne bedreven worde ; ook kan het zijn wil niet zijn dat gij dezelve wenscht. Daarom, kondet gij met eene leugen de bekeering van al de heidenen tot het ware geloof bekomen, gij moogt toch niet liegen. O ! wat een groote haat voor de zonde is deze !

3. Overweeg dat met dezelfde maat, waarmede God de

zonde haat, Hij u ook haat, zoo gij een zondaar zijt : *Similiter odibiles sunt Deo impius et impietas ejus* « De goddelooze en zijne goddeloosheid zijn eveneens hatelijk bij God. » Vandaar dat het voor u een minder kwaad zou zijn, eene slang of een wild dier dan een zondaar te zijn, aangezien God geene van zijne schepselen, maar de zonde alleen haat. Gij zoudt het voor een groot ongeluk aanzien, indien gij u den haat op den hals moest halen van al uwe kennissen of medeburgers : is het nogtans voor u niet veel erger een voorwerp van haat voor God en geheel het hemelsch Hof te worden? Tusschen den haat, dien God den zondaar en de zonde toedraagt, is er niettemin dit verschil, dat de zonde noodzakelijk en ten allen tijde door God moet gehaat worden, terwijl de zondaar, zoo hij het verkiest, een voorwerp van Gods liefde worden kan, met op te houden zondaar te zijn, zich zelven te haten, en het kwaad, dat hij gedaan heeft, van ganscher harte te beweenen. Begin dan u tegen uw wederspanning vleesch en tegen uwe ongeregelde driften te verontwaardigen, met dezelve te versterven : gij zult dan ophouden plichtig te zijn in de oogen van God en God zal beginnen u te beminnen. Indien gij reeds van de goddelijke barmhartigheid de genade bekomen hebt uit den zondenstaat op te staan, laat niet na den Heer te bedanken en voor de schulden uwer zonden te voldoen. Gedenk dat gij in het religieuze leven geene grootere zekerheid hebt van niet te vallen, dan Adam in den staat der onschuld of Lucifer op zijnen troon in den hemel.

VRIJDAG IN DE DERDE WEEK NA SINKSEN.

Over de versterving.

Qui sunt Christi, carnem suam crucificerunt cum vitiis et concupiscentiis (Gal. v. 24).

Zij die Christus toebehooren, hebben hun vleesch met zijne ondeugden en begeerlijkheden gekruisigd.

1. Overweeg dat het teeken eener bijzondere voorliefde van Christus jegens u daarin niet bestaat, dat gij een wonderdoener, een groote redenaar of geleerd man zijt, maar wel in eene groote versterving; iets waartoe wij allen met de hulp Gods kunnen geraken, zoo wij het enkel willen. Deze versterving wordt eene kruisiging genoemd, omdat zij moet geoeffend worden uit liefde tot den Gekruiste, en met het verlangen aan Hem gelijkvormig te worden. Bovendien moet die versterving smartelijk en voortdurend zijn, evenals de kruisiging van Jesus, die in de uiterste smarten onbeweegbaar op het kruis genageld bleef, totdat Hij den geest gaf. Overdenk eens wel, of uwe versterving eenigerwijze aan die van Jesus gelijkt, ofwel of zij onstandvastig is, en of gij dezelve zooveel mogelijk vlucht. Te min gij de versterving bemint, te min zal Jesus u beminnen.

2. Overweeg dat gij eerst en vooral uw vleesch moet versterven, om zoo de bijl aan den wortel van al het kwaad te slaan. Het vleesch is immers de wortel van al de kwalen, welke de ziel aanranden; daarom, wilt gij de genezing uwer ziel bekomen, gij moet beginnen met uw vleesch te bedwingen. Wat lichamelijke boetplegingen verriecht gij? Zijt gij bezorgd om uw vleesch te bedwingen of hetzelve te vleien? Herinner u ook dat de uitwendige versterving van het vleesch niet voldoende is. Wat baat het, de oorzaak

van de koorts weg te nemen, zoo de koorts zelf niet verdwijnt? Daarom moet gij bij de uitwendige versterving de inwendige voegen; dikwijls moet gij de eerste laten varen om vrijen toom te geven aan de andere, die van veel grooter belang is.

3. Overweeg welke dingen gij door die inwendige versterving vernietigen moet. Het zijn uwe ondeugden, of in andere woorden, uwe zonden, en uwe begeerlijkheden, dat is te zeggen, uwe driften. Gij moet eerst beginnen met uwe zonden, met uwe ziel van dezelve te zuiveren, en daarna met uwe driften, met dezelve in bedwang te brengen. Welke zijn de driften, die in u de overhand hebben? Zorg dezelve te kennen met het inzicht dezelve te versterven, opdat, indien zij moeten leven, zij ten minste aan het kruis genageld leven. Door ondeugden worden eigenlijk niet verstaan de dadelijke zonden, maar de zonden, welke gij uit gewoonte bedrijft. Het is moeielijk met de versterving zoo ver te komen dat men geene enkele dadelijke zonde bedrijft; maar het is zeer wel mogelijk zoo ver te komen, dat men vrij is van alle gewoonten van zonden. Daarom zijn het bijzonder de ondeugden, welke gij met de versterving moet aanranden; mogen zij groot of klein zijn, vergenoeg u niet met dezelve aan het kruis gehecht te laten leven; vervolg ze totdat zij op het kruis sterven. Met de hulp van Gods genade zult gij dezen zegepraal over uwe ondeugden bekomen, zoo gij vast besluit dezelve ongenadig te versterven.

ZATERDAG IN DE DERDE WEEK NA SINKSEN.

Over het vonnis der eeuwige verdoemenis.

Sagittæ tuæ transeunt ; vox tonitruï tui in rota. (Ps lxxvi, 18. 19).

Uwe pijlen vlogen daarheen ; de stem uws donders rolde door het zwerk.

1. Overweeg dat de verschillende kwalen, zooals ziekten, beproevingen, en ongelukken, die u op aarde uit de hand Gods toekomen, als zoovele pijlen zijn, welke God u uit den hemel toeschiet, of om u te straffen, of om u te beproeven. Deze pijlen zijn bitter, men kan het niet loochenen ; scherpe pijlen, die ons doorboren en het bloed doen vloeien ; maar het zijn pijlen, die spoedig voorbij gaan : *Sagittæ tuæ transeunt*. Welk is dan dat schrikkelijk onheil dat nooit eindigen zal ? Het is dat vreeselijk vonnis, hetwelk Christus met donderende stem in de ooren der zondaars zal doen weergalmen, en waarmede Hij hen uit zijne tegenwoordigheid zal drijven, zeggende : *Discedite a me maledicti in ignem æternum* (Math. xxv, 41). « Gaat weg van mij, gij vervloekten ! in het eeuwig vuur. » Dit vonnis zal voor alle eeuwigheid in de ooren der verdoemden klinken, evenals het groot wiel der eeuwigheid immer ronddraait in deszelfs eindeloozen cirkel. En gij, die zoo bevreesd en met schrik bevangen zijt voor tijdelijke ongelukken, hoe komt het dat gij niet ontroerd en ontsteld wordt door het gevaar van de eeuwige kwellingen, welke u bedreigen.

2. Overweeg dat de stem, met welke Christus het vonnis over de verdoemden zal uitspreken, eene stem des donders genoemd wordt : *Vox tonitruï* ; want evenals de donder veroorzaakt wordt door de samenkomst der electrische

vochten, die in de wolken samengedrongen zijnde en dezelve overladen hebbende, eindelijk met gekletter uitbarsten om hunne macht en woede te toonen, en allen met schrik te bevangen; zoo zal ook de stem van Christus op dien dag eene stem des donders zijn; zij zal zijne rechtmatige verontwaardiging en wraak aanduiden, die zoolang weerhouden en in zijn hart opgesloten, nu met des te meer geweld uitbarsten zal over de ongelukkige verdoemden, naarmate Hij langer uitgesteld heeft zijne gramschap ten hunne opzichte te openbaren. Die stem zal hen met zulken schrik en angst bevangen, dat zij de bergen zullen smeeken hen te begraven, en de afgronden hen in te zwelgen: *Tacui semper, silui, patiens fui, ut parturiens loquar* (Isai. XLII, 14). « Ik heb altijd gezwegen, ik ben stil geweest, ik ben verduuldig geweest, ik zal spreken als eene vrouw die in barensnood is. » Dus spreekt Hij u door den mond van Isaias, en zoudt gij nu zoo vermetel durven zijn Hem tot gramschap uit te dagen? Begin dan ernstig op die stem des donders na te denken: *Discedite a me maledicti in ignem æternum*. « Gaat weg van mij, gij vervloekten! in het eeuwige vuur; » om die stem des donders op den laatsten dag niet te hooren uitbarsten, zult gij volgaarne de kwellingen ontvangen, welke de Heer u in dit leven toezendt.

3. Overweeg dat er van de stem van dien donder gezegd wordt, dat zij in een wiel is *in rota*, omdat zij de geheele ronde bevat van de eeuwigheid, die nooit einde hebben zal; zoodat wanneer millioenen en millioenen jaren zullen vervlogen zijn, er nog altijd meer toekomstend zijn. Het wiel der eeuwigheid, gelukkig of ongelukkig, beweegt zich niet. Alwie zich eens van boven op het wiel bevindt, zal daar voor altijd blijven; die van onder is, blijft voor altijd in de diepte. Wat zou er van u geworden, zoo gij u onder in dat wiel moest bevinden: *Perditus in æternum eris* (Jerem. II.

26), « Gij zijt verloren in der eeuwigheid. » De tijd zal rond draaien, maar niet het lot van hem, die geen tijd meer heeft om goed te doen. Zorg dan u in veiligheid te stellen, met het goed te doen, terwijl gij nog tijd hebt.

VIERDE ZONDAG NA SINKSEN.

Over de wonderbare vischvangst.

Per totam noctem laborantes nihil cepimus (Luc. v. 5).

Den ganschen nacht door hebben wij gearbeid, en niets gevangen.

1. Overweeg wie degenen zijn, die in den nacht dezer wereld veel arbeiden, maar zonder vrucht. Het zijn in het bijzonder de religieuzen, die zich bezig houden met wereldsche zaken en ondernemingen, tegenstrijdig aan hunnen staat; het zijn degenen, die zich toeleggen op de studie, het prediken, en andere bedieningen, die overigens goed zijn, maar niet verricht worden met het inzicht om God te dienen, maar enkel uit menschelijke beweegredenen, om geacht en toegejuicht te worden, of om een verhevener ambt of grooter gemak te bekomen. Het zijn eindelijk diegenen, die hunne werken, zoo goede als onverschillige, als het ware, in den duistere verrichten, zonder zich eenig deugdzaam en lofwaardig einde voor oogen te stellen. Alle dezen zullen, nadat de nacht van hun leven voorbij is, zien, dat al hunne moeite, al hun arbeid vruchteloos is geweest, en is gelijk een pijl, die het schijf niet raakt, en wat nog erger is, enkel geschikt is voor brandhout, om het vuur te voeden: *Labores populum ad nihilum, et gentium in ignem* (Jer. LI. 58). « De werken der volkeren zullen tot niets

vergaan, en die der heidenen zullen in het vuur gaan. » Keer in u zelve, denk op de wijze, waarop gij uwe werken verricht, om een zoo groot verlies niet te lijden, en u zelve niet onherroepelijk te leur gesteld te zien.

2. Overweeg wat de Heer aan den H. Petrus zegde, om hem in staat te stellen eene overvloedige vischvangst te doen, na den geheelen nacht door vruchteloos gevischt en gearbeid te hebben : *Duc in altum*. « Steek af naar de diepte. » Hij zegt hem zich van den oever te verwijderen, en verder in de zee te gaan. Hetzelfde moet gij ook doen, indien gij met vrucht wilt arbeiden : gij moet u onthechten van alle aangekleefdheid aan aardse en vergankelijke goederen, en uwen geest verheffen tot de beschouwing der hemelsche en eeuwige waarheden. Zoolang gij met uwe gevoelens aan het tegenwoordige vastgekleefd blijft, en op het toekomende niet denkt, zult gij nooit uwe gedachten tot God, of tot het bekomen der zelfstandige goederen des hemels kunnen verheffen ; maar gij zult in al uwe werken altijd de oogen van uwen geest gevestigd houden op aardse einden, zooals, eer, genade en wereldsche voordeelen : allen *labores ad nihilum*. « Werken die tot niets vergaan. » Daarom, *duc in altum*. « Steek af naar de diepte, » verhef uwe gedachten, uwe inzichten, en uwe gevoelens tot God en den hemel.

3. Overweeg dat Petrus eene zoo overvloedige vischvangst deed, omdat hij zijne netten uitwierp in den naam des Heeren, en op zijn bevel. Ziedaar het middel om u rijk aan verdiensten te maken en met vrucht te arbeiden ! Dat al uwe werken geregeld wezen door de gehoorzaamheid, en door de schikkingen en voorschriften van uwe regelen ; dat al uwe werken, zelfs de onverschilligste, geschieden in den naam des Heeren en tot bevordering zijner glorie : *Omne quodcumque facitis in verbo et in opere, omnia in nomine*

Domini Jesu Christi facite (Col. III, 17.) « Al wat gij doet in woord of werk, doet het alles in den naam van den Heer Jesus Christus. » Zoo doende zullen uwe moeiten u eene overvloedige vangst opleveren voor de eeuwigheid.

MAANDAG IN DE VIERDE WEEK NA SINKSEN.

Over de belooning beloofd aan degenen, die volharden.

Bonum facientes non deficiamus ; tempore enim suo metemus non deficientes (Gal. VI, 9).

Laat ons in het goede te doen niet moede worden ; want te zijner tijde zullen wij maaïen, indien wij niet moede worden.

1. Overweeg dat alwie het geestelijke zaad zaait zich op eene zoo groote winst mag verwachten, dat hij geen tijd mag verliezen noch moede worden. Gij hebt misschien uwe kloosterlijke loopbaan zeer jong begonnen ; ga voort met uw werk, alhoewel gij nu gevorderd in deugd en jaren mocht wezen : *Mane semina semen tuum, et vespere non cesset manus tua* (Eccle. XI, 6). « Zaai uw zaad des morgens, en laat uwe handen niet rusten des avonds. » Laat u niet overwinnen door verveling en afkeer, want *qui parce seminat, parce et metet* (2 Cor. IX, 6), « die spaarzaam zaait, zal ook spaarzaam maaïen. » Wat daarom die goede werken van versterving en boetvaardigheid, van liefde en godsvrucht aangaat, gij kunt niet te zorgvuldig zijn om in de oefening derzelve met ernst en vreugde voort te gaan ; *bonum facientes non deficiamus*. « Laat ons in het goede te doen niet moede worden, » want indien gij nalaat te zaaien, zult gij zeer gemakkelijk alles verliezen.

2. Overweeg dat er niets meer geschikt is om de moeiten van den armen landbouwer te verzachten, dan het gedacht aan den toekomenden oogst. Met hoeveel te meer reden moet gij u dan aanmoedigen om de moeiten van goede werken voortdurend te verdragen door de gedachten der belooning, welke u te wachten staat? Het loon, dat gij in de eeuwigheid voor uwe goede werken ontvangen zult, zal een oogst wezen van glorie en geluk, die nooit einde hebben zullen: *Metet vitam aeternam*. Nu indien de opbrengst eeuwig duurt, is het dan juist en redelijk dat gij, gedurende de weinige dagen levens, welke God u schenkt, door verveling of moeite de hand van het begonnen werk aftrekt. De landbouwer moet tijdens den zaaitijd zwaar arbeiden, en wanneer hij inhaalt, verheugt hij zich, doch dan ook moet hij werken. Gij, integendeel, hebt slechts voor een korten tijd te arbeiden in het zaaien, en zult u verheugen in het maaien zonder ooit moede te worden: *Qui seminant in lacrymis, in exultatione metent* (Ps. cxxv, 5). « Die met tranen zaaiden, zullen maaien met gejuich. »

3. Overweeg dat om dien gelukkigen oogst te bekomen in de andere wereld, wiens verwerven niet zeker is, maar die overvloedig zijn zal, het noodig is, niet alleen het zaad van goede werken aanhoudend uit te werpen, maar hetzelfde te beschermen tegen de roofvogels, evenals een zorgvuldige zaaier doet, die later het zaad bedekt. Dit doen de ootmoedigen. Dezen zijn bezorgd om het goede, dat zij doen, te bedekken, terwijl de ijdelzen zoeken, dat hunne goede werken gezien worden, en bijgevolg, verliezen zij al hunne verdiensten niet, zij verliezen er ten minste een groot gedeelte van. *Seminasti multum et intulisti parum* (Ag. I, 6). « Gij hebt veel gezaaid en weinig ingehaald. » Indien gij veel wilt winnen met het goede dat gij doet, verberg het, wanneer gij verplicht zijt het te verbergen en

het te beveiligen tegen gedachten van ijdele glorie ; deze zijn immers de vogels, die het opeten : *Volucres cæli comederunt illud* (Luc. viii, 5).

DINSDAG IN DE VIERDE WEEK NA SINKSEN.

Over het bijzonder oordeel.

Quid faciam cum surrexerit ad judicandum Deus, et cum quæsierit, quid respondebo illi ? (Job. xxxi, 14).

Wat zal ik doen als God zal opstaan om te oordeelen ; en als hij vragen zal, wat zal ik hem antwoorden ?

1. Overweeg dat dezelfde Jesus, die op aarde gekomen, zijn laatsten druppel bloed voor uwe zaligheid vergoot, en nu gezeten aan de rechterhand zijns Vaders uw Voorspreker is, op het oogenblik uws doods zal opstaan, en u te gemoet komen, niet als Voorspreker, maar als uw opperste Rechter. Wat zal er dan van u in dat uur geworden, nadat gij een zoo machtigen voorstander verloren hebt. Al het goed, dat gij nu geniet, al het geduld, dat de goddelijke rechtvaardigheid ten uwen opzichte toont, gij hebt het te danken aan de voorspraak van Jesus. Maar in het laatste uur, bij uwen dood, zal Jesus het ambt van bemiddelaar en voorspreker neerleggen, en gij zult Hem veranderd zien in eenen onherroepelijken Rechter ; eenen Rechter, die wel bekend is met al uwe gedachten, al uwe woorden, en al uwe werken, omdat Hij alles gezien en gehoord heeft, en bij alles tegenwoordig geweest is. Wat zult gij doen bij eene verschijning, die voor u zoo noodlottige gevolgen hebben kan ?

2. Overweeg welke gedragslijn gij onder die schrikkelijke omstandigheden aannemen kunt. Zult gij zoeken Hem te bedaren, of u zelve te verontschuldigen? Gij zult er niet in gelukken Hem te bedaren, het is dan geen tijd voor smee-kingen, maar voor straf. Hij is een rechter, die, naarmate Hij al de dagen uws levens langmoediger was, nu des te onmeedoogender zijn zal; er valt dan ook niet te hopen vergiffenis te bekomen of zijne gramschap te bedaren, die te recht de gramschap van het Lam genoemd wordt, om te toonen, dat zij onverzoenbaar wezen zal: *Abcondite nos ab ira agni* (Ap. vi, 16). « Verbergt ons voor den toorn des Lams. » Denk dan dikwijls op hetgeen gij doen zult? *Quid facies?* Zult gij misschien beginnen te bidden dat de bergen u mogen verpletteren en u in het diepste der aarde begraven om u voor zijnen toorn te verbergen? Maar wat zal het u baten? Gij moet toch het omstandig verhaal van de geringste bijzonderheden van uw leven aanhooren, om het eindelijk vonnis, dat er van afhangt, van zijne goddelijke lippen te ontvangen.

3. Overweeg dat gij u in dat schrikkelijk uur niet zult kunnen verdedigen of verontschuldigen: u niet verdedigen, want uwe zonden zullen te klaar en zeker zijn; u niet verontschuldigen, want de voorwendselen uwer zonden zouden zich tot deze twee bepalen, namelijk: onwetendheid en zwakheid. Maar wat onwetendheid kunt gij voorgeven, gij, die in de kerk van Christus opgebracht zijt, en in den religieuzen staat geleefd hebt, in eenen overvloed van heilzame verlichtingen, goede voorbeelden, en zalige leeringen? Hebt gij uwe oogen gesloten om dat helder licht niet te zien? Uwe onwetendheid zal u een des te strenger vonnis op het hoofd trekken. Zult gij misschien uwe zwakheid bijbrengen? Maar hoe kunt gij dat, aangezien uwe zwakheid uwe eigene verkiezing was, daar gij de geschikte hulpmiddelen

niet wildet gebruiken, u aan God niet aanbevelen door het gebed, uwe regelen niet onderhouden, u niet laten geleiden door de gehoorzaamheid, u niet verwijderen van de gelegenheden van zonde en gevaarlijke afgronden? Hoedanig zal dan uwe gemoedsgesteltenis zijn, wanneer gij u veroordeeld ziet om voor uwe zonden te voldoen in het vuur — veroordeeld door Hem, die op het kruis zijn laatsten druppel bloed voor u vergoot, en nu gezeten aan de rechterhand des Vaders, nooit opgehouden heeft voor u te bidden en ten beste te spreken, als uw goedhartigste voorspreker?

WOENSDAG IN DE VIERDE WEEK NA SINKSEN.

Over het betrouwen op God ten tijde van geestelijke dorrigheid.

Si moram fecerit, expecta illum, quia veniens veniet et non tardabit (Hab. II, 3).

Indien Hij toeft verwacht het, want het zal weldra komen en niet toeven.

1. Overweeg dat eene der grootste moeielijkheden in den dienst van God schijnt te bestaan, in nooit van zijne voorzienigheid te wantrouwen tijdens tegenspoed, geestelijke dorrigheid of inwendige duisternis, bijzonder wanneer deze beproevingen ons konden doen gelooven, dat Hij zich geheel aan ons onttrokken heeft. Zoolang wij zijne goddelijke tegenwoordigheid genieten, is het gemakkelijk goed te doen, maar het is zeer moeielijk, wanneer wij, om zoo te spreken, in den duistere gelaten worden. Bevindt gij u in dien toestand, wees verzekerd dat de Heer uwe standvastig-

heid wil beproeven. Daarom zegt Hij u Hem geduldig af te wachten, omdat Hij zeker komen zal. Daardoor wil Hij dat gij uwen post niet verlaat, maar voortgaat, gelijk vroeger, in de oefeningen van uwe gewone goede werken, zooals, het gebed, de H. Communie, boetplegingen, en de kloosterlijke regeltucht, alhoewel gij er geen behagen of voldoening meer in vindt. O ! hoe verdienstig is eene dergelijke standvastigheid ! Dit is inderdaad God om God dienen.

2. Overweeg dat deze standvastigheid moet gepaard gaan met eene groote langmoedigheid ; het is immers niet moeielijk dezelve voor eenigen tijd te oefenen, maar op den duur wordt het zeer lastig. Daarom wordt er u gezegd : *Si moram fecerit, expecta illum.* « Indien Hij toeft, verwacht Hem. » Het schijnt u dat Hij traag is om weder te keeren, alhoewel gij het uwe gelooft te doen, zoo goed gij kunt, met Hem te bidden en te smeeken, en Hem door uwe gebreken en onvolmaaktheden geene gelegenheid te geven Zich aan u te onttrekken, en nogtans begunstigt de Heer u niet met zijne tegenwoordigheid. Doch twijfel niet, Hij zal eindelijk terug komen, en naarmate het uitstel, zult gij zijne tegenwoordigheid genieten. Dit zal eene aangename belooning zijn voor uw lang wachten met een levend geloof en dan zult gij van ganscher harte kunnen uitroepen : *Lætati sumus pro diebus quibus nos humiliasti : annis quibus vidimus mala* (Ps. LXXXIX. 15). « Wij verheugen ons naar het getal der dagen, dat Gij ons hebt vernederd, naar de jaren, dat wij 't kwade ondervonden. »

3. Overweeg dat, zoudet gij zelfs uwen Heer moeten afwachten al de dagen uws levens in eenen staat van geestelijke dorrigheid en mistroosting, hetgeen eventwel zeer zelden gebeurt, gij toch zult ondervinden dat Hij met u is in het uur des doods. O ! dan zal Hij voor uwe oogen zijne schoonheid ontsluiëren, u bijstaan, en u doen gevoelen dat

Hij u altijd meer beminde dan gij het zelfs verhopent ! Deze is gewoonlijk de belooning voorhehouden voor hen, die den Heer getrouw gediend hebben ten tijde van mistroosting en beproevingen, namelijk, sterven te midden van de grootste zoetheit : *in osculo Domini*, in de zoete omhelzingen van Jesus, en in dien oogenblik zien verdwijnen alle angstvalligheid en twijfelachtigheden. Mogelijk zijt gij den dood zeer nabij ; wat zal er van u geworden, zoo gij intusschen onstandvastig wordt ?

DONDERDAG IN DE VIERDE WEEK NA SINKSEN.

Over de kwade gevolgen van kleine fouten te minachten.

Qui spernit modica, paulatim decidet (Ecclesi. xix, 1).

Die het kleine versmaadt, gaat allengskens ten gronde.

1. Overweeg dat de Heer hier niet zegt dat alwie dagelijksche zonden bedrijft, allengskens in doodzonden zal vallen, maar Hij zegt dat van alwie dezelve versmaadt, en zich geene moeite geeft om dezelve te vermijden alsof zij in de zaak zijner zaligheid van geen gevolg waren. Indien gij u toevallig in dien bedriegelijken toestand bevindt, dan loopt gij het grootste gevaar van uwe ziel te verliezen. Herinner u dat deze de onfeilbare woorden des Heeren zijn, dat alwie de kleine zonden minacht, allengskens in grove zonden zal vallen : *Paulatim decidet*, dat is, gelijk de H. Thomas zegt, *a probitate et a statu gratiae* « Hij zal afvallen van de gerechtigheid en den staat van genade. » Wat baat het een schip in de opene zee, dat de spleten maar klein zijn, indien zij niet nagezien worden ; het zal ondergaan, juist alsof

het groote openingen waren? Zoo zal het ook met u gaan, indien gij de kleine fouten versmaadt.

2. Overweeg dat gij, met geen werk van kleine fouten te maken, u terzelfder tijd een tweevoudig nadeel toebrengr. Ten eerste, gij verliest trapsgewijze de vrees, die u van groote fouten weerhoudt; want, aangezien kleine zonden niet oogenblikkelijk hunne slechte gevolgen doen zien, gelijk de doodzonden, maar enkel gelijk eene stompe vijl, nadat zij eenigen tijd aan het werk geweest zijn, worden zij aanzien, als van geen gevolg zijnde. Zoo ook gaat er de mensch zoo lang in voort, totdat zij hem den dood veroorzaken. Wij gaan daarmede te werk gelijk met het vergif; wij schuwen het vergif, dat terstond doodt, maar bedienen ons gretiglijk van zekere vergiftige stoffen, die op den duur den dood veroorzaken. Het tweede nadeel, dat de dagelijksche zonde ons toebrengr is dat, terwijl wij het kleine minachten, de neiging van onze bedorvene begeerlijkheid tot het kwaad gedurig toeneemt; te meer wij haar toelaten, te meer zij eischt, evenals het vuur, dat, te meer brandstoffen men er opwerpt, te heviger wordt, en nooit verzadigd is. Zoo ook de ziel, niet tevreden met het genoeg, hetwelk zij schept in dagelijksche zonden, zoekt er grooter in de doodzonden. Om daarin te gelukken vraagt de duivel van u in het begin niets anders dan toestemming aan eenig klein kwaad, omdat hij daardoor gemakkelijker den weg opent en bereidt voor de doodzonde. Wat doet gij dan, wanneer gij zoo gewillig toegeeft aan de eerste aanvallen des duivels, en van uwe begeerlijkheid, die gevaarlijker is dan alle duivelen?

3. Overweeg dat het niet zoo zelden, als gij u misschien wel inbeeldt, in het klooster gebeurt, dat men in zake van zonde, van het kleine tot het groote overgaat, want God straft dikwijls kleine zonden, met aan de ziel toe te laten in grootere te vallen, en dit, nadat Hij gezien heeft dat

BIBLIOTHECA
VAN
WUCHENS

heilzame vermaningen niet meer helpen, en de dagelijksche zonden vermeederen, zonder dat men er acht op geeft. Zeg niet dat uwe zonden niet groot zijn, hun getal maakt ze op het einde onverdraagzaam in de oogen van God. Ik geef u toe dat uwe zonden niet groot zijn, maar zij zijn toch al te menigvuldig. Droog hooi is licht; maar wanneer het in overgroote hoeveelheden opeen gestapeld is, gelijk in den hooitijd, dan kraken de wagens meer onder het hooi, dan onder eene vracht steenen. Het schijnt dat de H. Geest op deze menigte dagelijksche zonden wilde zinspelen, wanneer Hij zegt bij den profeet Amos: *Ecce strideo subter vos, sicut stridet plaustrum onustum feno* (Amos II, 13). « Zie, ik zal onder u kraken, gelijk een wagon met hooi geladen kraakt. » Indien de Heer dan zich beklaagt dat gij Hem zoodanig met geringe fouten beledigt, wat wonder, dat Hij u berooft van zijne bescherming, en u dien bijzonderen bijstand ontneeft, zonder welken gij weldra zijne genade zult verliezen, en in doodzonde vallen.

VRIJDAG IN DE VIERDE WEEK NA SINKSEN

Over de eeuwige belooning voor de kortstondige beproevingen van dit leven.

Id quod in presenti est momentaneum et leve tribulationis nostræ, supra modum in sublimitate æternum gloriæ pondus operatur in vobis (2. Cor. iv, 17).

Onze tegenwoordige kortstondige en lichte verdrukking bewerkt in ons een bovenmate uitnemend eeuwig gewicht van heerlijkheid.

1. Overweeg dat de Apostel kortstondig en licht noemt al wat gij nu te lijden hebt : want aanschouwt gij de beproevingen, die voorbij zijn, zij doen u geen pijn meer; slaat gij uwe oogen op uwe tegenwoordige kwellingen, wat zijn zij ten einde? *Momentaneum et leve* « kortstondig en licht ». Het zijn wel is waar, geene vermaken, maar zij zijn kortstondig, dat is, van korten duur in zich zelve, en korter nog in vergelijking met de eeuwigheid. Zij zijn tevens ook licht in vergelijking met de schulden, die gij voor uwe zonden te betalen hadt; licht ook, indien gij in acht neemt de overvloedige genaden, die gij ontvangen hebt om dezelve te verdragen; licht eindelijk in vergelijking met de belooning, die u te wachten staat, indien gij dezelve met geduld verdraagt. Breng u deze waarheden te binnen in uwe tegenwoordige kwellingen, en gij zult ze dan aanschouwen voor wat zij inderdaad zijn, kortstondig en licht.

2. Overweeg wat groot goed u uw aandeel van verdrukking zal bijbrengen. Het zal een goed zijn *supra modum*, « boven maat, » zoodat het uwe verdiensten ver overdreft; *in sublimitate*, uitnemend, omdat het niet onderworpen is aan de wisselvalligheden van deze ellendige wereld; maar

onverstoorbaar, onveranderlijk en eeuwig. De glorie des hemels wordt genoemd : *gloriæ pondus* « een gewicht van heerlijkheid, » niet dat het voor de gelukzaligen een last of oorzaak van verveling worden kan, maar omdat de geneugten, die zij inhoudt, zoo overmate groot zijn, dat de vermogens van onze menschelijke natuur er zouden door verpletterd worden, waren zij niet versterkt door het licht der glorie. Verhef dan dikwijls uwen geest tot de beschouwing dezer eigenschappen van de eeuwige glorie, om u aan te moedigen op aarde alle verdrukkingen met geduld te verdragen; en herinner u dat de glorie, die u te wachten staat, overvloedig, onveranderlijk en eeuwig is.

3. Overweeg wat er van de verdrukking gezegd wordt, namelijk, dat zij in u zelve uwe toekomstige heerlijkheid bewerkt, niet als eene natuurlijke en werkende, maar als eene zedelijke en verdienstelijke oorzaak, opdat gij zoudt verstaan dat de eeuwige glorie niet eene loutere gift, maar eene belooning is, overvloedig als zij ook is. Beeld u daarom in dat, evenals God Adam in het aardse Paradijs plaatste : *ut operaretur illum* (Gen. ii, 15), « opdat hij het bebouwen en bewaren zou, » Hij u zoo ook geplaatst heeft te midden uwer beproevingen, vernederingen en ziekten, met het inzicht in u een nog edeler Paradijs te bereiden. Laat daarom den Heer met u handelen naar zijn goeddunken, te meer verdiensten gij uit uwe beproevingen trekt, des te grooter zal uwe belooning zijn. Zou het geen uitzinnige landbouwer zijn, die met zijnen opziener misnoegd is, omdat deze zijn land mishandelt, daar hij het met ploeg en eg opbreekt?

ZATERDAG IN DE VIERDE WEEK NA SINKSEN.

Over den schielijken dood.

Stulte, hac nocte repetunt animam tuam a te ; quæ autem parasti, cujus erunt ? (Luc. xii, 20).

Gij dwaas ! in dezen nacht eischt men uwe ziel van u op ; en wat gij bereid hebt, voor wien zal het zijn ?

1. Overweeg dat Christus dwaas noemt dien rijke, wien de wereld, niet zonder nijd, voor wijs en voorzichtig zou gehouden hebben, omdat hij, na een overvloedigen oogst ingezameld te hebben, bij zich zelven dacht, hoe hij hem best kon bewaren, en er voor een langen tijd genot van hebben, *in annos plurimos*. Maar door den Heer wordt hij een dwaze genoemd, omdat hij niet erkende, dat hij aan God alles verschuldigd was, en er Hem bijgevolg ook geen dank voor betuigde, maar enkel dacht het alles te benuttigen voor het welzijn van zijn lichaam, zonder acht te geven op zijne ziel. Ga nu een weinig na, hoeveel uitzinniger iemand te werk gaat, die, na aan de wereld vaarwel gezegd, en alle aardse goederen verlaten te hebben, om zich enkel bezig te houden met de hemelsche, nogtans met de goederen van dit voorbijgaande leven, die niets waard zijn, ingenomen is, en de eeuwige en eenig belangrijke goederen verwaarloost. Zorg dat gij onder die uitzinnigen, wier getal schier ontelbaar is, niet gerekend wordt: *stultorum infinitus est numerus*.

2. Overweeg den ellendigen toestand van dien dwaze van het Evangelie, die in den nacht zelven, dat hij nieuwe plannen maakte, hoe hij best zijn inkomen kon besteden, de aanwijzing hoorde dat zijne ziel het lichaam verlaten moest: *Hac nocte animam tuam repetunt a te*, « in dezen nacht eischt men uwe ziel van u op, » Merk op, dat er niet

gezegd wordt *petunt* « men vraagt » maar *repetunt* « men eischt op » om aan te duiden dat hij reeds te voren meermalen gewaarschuwd was, door een inwendig voorgevoel, en de voorbeelden van zoovele anderen, die een onvoorzien dood gestorven waren, en die hem allen vermaanden zich voor den dood bereid te houden. Hoe dikwijls hebt gij niet gezien en gehoord dat sommige van uwe kennissen, vrienden en gezellen onverwachts gestorven zijn; dit was telkens eene vermaning voor u om immer voor den dood bereid te zijn; en nogtans denkt gij er niet op en maakt gij er geen werk van.

3. Overweeg wat verwijt dezen rijke toegestuurd werd: *Et quæ parasti ejus erunt*, « en wat gij bereid hebt, voor wien zal het zijn? » Dit verwijt moest hem dubbel bitter zijn: ten eerste, omdat hij nu zag verdwijnen al die goederen, welke hij ten koste van zooveel zweet en zorgen voor het welzijn van zijn lichaam vergaderd had; ten tweede, en veel meer, omdat hij zich beroofd zag van die goederen, welke hij in zijn leven verwaarloosde, en hem nu in het uur zijns doods voor het welzijn zijner ziel zoo dienstig zijn zouden. Begin dan ernstig na te denken op het ééne belangrijke, indien gij een dergelijk verwijt niet verdienen wilt. Wat zullen u uwe studiën, uw arbeid en uw zweet, die niet God, maar het bekomen van eenig tijdelijk goed voor doelwit hadden, baten? Wat zullen die eeraambten u baten, welke gij bekwaamt ten koste van de onderhouding uwer regelen? Wat zal u het gemak baten, dat gij met zooveel verstrooidheid van geest nagejaagd hebt? Wat zullen u die bijzondere vriendschappen zoo binnen als buiten huis baten, welke gij aanknooptet ten nadeele van uwe ziel? God geve dat gij u niet afinat om u zelve arm te maken! Wat voor de zaligheid der ziel niet dienstig is, is voor niets goed. Eene zaak alleen is belangrijk, — de gedachte van het eeuwige.

VIJFDE ZONDAG NA SINKSEN.

Over de volmaaktheid, welke Jesus van ons vraagt.

Nisi abundaverit justitia vestra plus quam scribarum et phariseorum non intrabitis in regnum cælorum (Matth. v. 20).

Indien uwe gerechtigheid niet overvloediger is dan die der schriftgeleerden en Phariseërs, zoo zult gij in het rijk der hemelen niet ingaan.

1. Overweeg dat de Heer met recht grootere volmaaktheid vereischt in de onderhouding van de evangelische wet, dan in die van Mozes. Deze was eene onvolmaakte wet, en aan een volk gegeven, dat leefde in eenen staat van slaafsche vrees, en aan hetwelk slechts aardse goederen beloofd werden : *Nihil ad perfectum adduxit lex* (Hebr. vii, 19). « De wet heeft niets tot voltooiing gebracht. » De Evangelische wet, integendeel, is verhevener en volmaakter; zij geeft klaardere verlichtingen, en eenen krachtadigeren bijstand der genade; en daarom eischt zij grootere volmaaktheid, niet alleen voor wat de uitwendige werken aangaat, maar ook voor de inwendige gesteltenis der ziel. Indien dan de christenen tot grootere volmaaktheid gehouden zijn onder de wet van het Evangelie, dan de joden onder de wet van Mozes; hoeveel grootere verplichting hebben dan de religieuzen om volmaakter te zijn dan de wereldschen, aangezien zij zooveel meer verlichtingen en hulpmiddelen hebben? Bijgevolg, het weinige goed, dat voor de wereldschen genoeg is om zalig te worden, zal zeker voor u als religieus niet voldoende zijn. Wordt gij niet schaamrood bij het aanschouwen van zoovele wereldschen, die u in deugd ver overtreffen? Vrees, dat de Heer uwe ondankbaarheid niet straffe.

2. Overweeg in welke punten bijzonder de Evangelische wet grootere volmaaktheid van de christenen vraagt. Bovenal in de liefde jegens den naaste, want indien de wet van Mozes verbood zijnen naaste te benadeelen in zijn leven en in zijne goederen, de wet van het Evangelie verbiedt, niet alleen hem te mishagen met beleedigende en verachtende woorden, maar in zijn hart eenig gevoel van kwaadwilligheid of granschap te voeden : *Qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio*. (Matth. v. 22). « Al wie zich vertoornt op zijnen broeder, zal schuldig zijn voor het gerecht. » Nu, indien dit alles reeds van de wereldschen gevraagd wordt, hoeveel gestrenger zal het van de religieuzen geëischt worden ? O, hoezeer bedriegt gij u, indien gij onder het getal dergenen zijt, die min bevreesd zijn voor de fouten tegen de liefde, en er min werk van maken dan van de andere, tevens gevoelens van bitterheid in hun hart voedende, zonder er zich geheel en al van te willen ootmaken !

3. Overweeg met welken nadruk de Heer op zijn gebod steunt, dat gij elk niet welwillend gevoel tegen uwe broeders uit uw hart verbant, en de liefde ongeschonden bewaart, aangezien Hij wil, dat, gingt gij Hem eene gift op het altaar offeren, ja zelfs het H. Misoffer opdragen, en u herinnert uwen broeder eenig ongelijk aangedaan te hebben, of tegen hem in uw hart wrok te dragen, gij het offer daarlaat, en u eerst gaat verzoenen met uwen broeder, niet alleen inwendig maar ook uitwendig ; en dat gij dan terugkeert om uw offer op te dragen. Hij toont u daardoor dat Hij vuriger verlangt, dat gij dien akt van liefde jegens uwen broeder verricht, dan Hem dien akt van eer bewijst, welke Hem toekomt. Is dit alles niet voldoende, om u eene grootere achting te doen opvatten voor de eendracht en de liefde jegens uwen naaste, dan voor elke andere deugd ?

MAANDAG IN DE VIJFDE WEEK NA SINKSEN

Over het laatste oordeel.

Venit hora, in qua omnes, qui in monumentis sunt, audient vocem filii Dei, et procedent, qui bona fecerunt, in resurrectionem vitae, qui vero mala, in resurrectionem iudicii (Joan v. 28.29).

Het uur komt, waarin allen, die in de graven zijn, de stem van den Zoon Gods zullen hooren, en zij zullen uitgaan : die het goede gedaan hebben, tot de opstanding des levens ; maar die het kwade gedaan hebben, tot de opstanding des oordeels.

1. Overweeg hoe krachtig de groote trompet van den aartsengel Michaël in aller ooren zal klinken, de dooden uit hunne graven opwekken, en hen dagen om in de vallei van Josaphat te verschijnen. Men maakt gebruik van de trompet voor twee redenen, om groote feestvieringen op te luisteren, en om ten tijde van oorlog de krijgslieden tot den strijd te roepen. Zoo zal ook de trompet van den aartsengel aan dat tweevoudig einde beantwoorden. Het zal een teeken van oorlog zijn voor de verworpenen, en van feestviering voor de uitverkorenen. Voor degenen, die nu de stem, met welke de Heer hun in zijne ingevingen toespreekt, of de woorden zijner dienaars, niet willen aanhooren, zal de trompet op dien laatsten dag eene oorlogsverklaring wezen. Voor degenen, die nu voor de stem des Heeren hunne ooren niet stoppen, zal die trompet onuitsprekelijke vreugde verkondigen. O gij ongelukkige, indien gij nu de stem uws Heeren veracht ; schrikkelijken angst zal het geschal dier trompet in u verwekken !

2. Overweeg dat al de dooden bij die uitdaging uit hunne graven zullen opstaan ; grooten en kleinen, rijken en armen, geleerden en ongeleerden. Doch met wat oneindig verschil ?

De uitverkorenen zullen opstaan met hunne lichamen, die niet meer zwak zullen zijn en de gevolgen hunner strenge boetvaardigheid niet meer zullen dragen, maar schitterend van glorie en schoonheid zullen wezen. De verdoemden integendeel zullen opstaan met hunne zoo afschuwelijke en stinkende lichamen, dat de aanneming derzelve een groot gedeelte hunner straf zal uitmaken. Bij het aanschouwen van die groote verandering in hunne lichamen, wat verschillende gestaltenis zal dan ook bezit nemen van die zielen? Hoe zullen dan de verdoemden de onbeteugelde liefde verwenschen, welke zij hunne lichamen toedroegen? Hoe zullen dan de uitverkorenen zich verheugen over de boetplegingen, die hun dikwijls zooveel te lijden gaven? Nog veel indrukwekkender zal de scheiding door de Engelen, der goeden van de kwaden zijn: *Exibunt angeli, et separabunt malos de medio iustorum* (Matth xiii, 49.) « De Engelen zullen uitgaan en de boozen afscheiden uit het midden der rechtvaardigen. » De goeden zullen omhoog verheven worden om Christus te ontmoet te gaan: *Obviam Christo in aëra* (1 Thess. iv. 16); de boozen zullen van onder blijven met het uitvaagsel van het heelal. Wat geweent! Wat knersing der tanden! Wat gekerm en gehuil van hen, die op aarde gewoon waren boven anderen verheven te zijn en te gebieden, en die zich op dien dag zoo diep vernederd zullen zien! Denkt gij het dan niet raadzamer, aanziet gij het niet voor een groot geluk, nu een leven te leiden van ootmoedigheid en boetvaardigheid, ten einde op dien schouwburg den heerlijken rol te spelen, welke de uitverkorenen zal aangewezen worden, en niet verplicht te zijn uwe plaats te nemen onder de verworpenen.

3. Overweeg dat er van dat zoo verschillend lot geene andere reden aangewezen wordt dan het verschil van werken, gedurende het leven verricht. Dezen, die zich toeleg-

den om het goede te doen, *qui bona fecerunt*, waren zij ook van lage afkomst, of arm, of onwetend *procedent in resurrectionem vitæ*, zullen uitgaan tot de opstanding des levens. Zij integendeel, die het kwaad gedaan hebben, *qui mala egerunt*, waren zij rijk of edel, prinsen of koningen, zullen uitgaan tot de opstanding des oordeels, *procedent in resurrectionem judicii*. Wat zegt gij daarvan, gij, die misschien niets min ter harte neemt dan goede werken? Op dien laatsten dag zult gij verstaan hoeveel meer waarde een enkele akt van deugd heeft, dan al de grootheden, dan al de geleerdheid der wijsten op aarde, aangezien men op dien dag ten goede niets anders rekent dan goede werken en niets anders straft dan de kwade. Leer daarvan wat gij alleen te waardeeren en te vreezen hebt.

DINSDAG IN DE VIJFDE WEEK NA SINKSEN.

Over de bestendige droefheid over de zonde.

Amplius lava me ab iniquitate mea, et a peccato meo munda me, quoniam iniquitatem meam ego cognosco, et peccatum meum contra me est semper (Ps. L, 4. 5).

Wasch mij ter dege van mijne ongerechtigheid, en reinig mij van mijne zonde; want ik erken mijne ongerechtigheid, en mijne zonde staat mij steeds voor oogen.

1. Overweeg dat David, zijnen val berouwende, uit den mond van den Profeet Nathan hoorde dat God hem vergiffenis geschonken had. Nathan zegde hem: *Dominus quoque transtulit peccatum tuum* (2 Reg. xii, 13). « God ook heeft uwe zonde weggenomen » zoodat hij zeker mocht zijn dat zij hem vergeven was. En nogtans, niettegenstaande

eene zoo stellige verzekering, hield hij niet op zijne zonde te beweenen en God immer opnieuw om vergiffenis te smeeken. Nu, wat doet gij, gij, die niet alleen niet zeker zijt, maar misschien wel reden hebt om te twijfelen of God inderdaad uwe zonden vergeven heeft? Hoevele tranen hebt gij tot nu toe over uwe zonden gestort om hunne vlekken uit te wasschen? Wat boetvaardigheid hebt gij er voor gedaan? Zie! hoevele tranen, slaaplooze nachten aan David het kwaad van een enkelen nacht koste, hoe zeker hij ook was van de vergiffenis! : *Lavabo per singulas noctes lectum meum* (Ps. vi, 7). « Iederen nacht bevochtig ik mijn bed met mijne tranen. » En het dunkt u dat gij reeds ten volle voldaan hebt voor uwe schulden, met ééns, aan de voeten van den biechtvader neergeknield, vergiffenis gevraagd te hebben voor zoovele zonden, van wier kwijschelding gij niet zeker zijt?

2. Overweeg dat David voortging zijne zonden te verfoeien, zelfs nadat hij kwijschelding derzelve bekomen had, zeggende: *amplius lava me* « wasch mij ter dege »; want om volkomen zuiver te zijn, is het niet genoeg dat de zonde vergeven zij, men moet ook nog de gevolgen en overblijfselen van het bedrevene kwaad uit den weg ruimen. O! indien gij slechts kont begrijpen wat eene menigte slechte genegenheden eene enkele zonde in u achterlaat, niettegenstaande dat zij gebiecht en vergeven is, gij zoudt u niet vergenoegen met dezelve ééns beweend te hebben, maar gij zoudt voortgaan haar te beweenen en hartelijk te verfoeien: want eene vergevene zonde kan u nog zeer veel nadeel doen ter oorzaak van hare slechte gevolgen: *De propitiato peccato noli esse sine metu* (Eecli. v, 5). « Wees over de verzoende zonde niet zonder vrees. » Ziet gij niet, welke slechte gevolgen de erfzonde in u naliët, alhoewel gij van dezelve gezuiverd werdt in het H. Doopsel? Zoo is het ook met uwe dadelijke

zonden, alhoewel vergeven in het sacrament der biecht.

3. Overweeg dat de boetvaardige David om nooit op te houden zijne zonde te beweenen, en altijd meer en meer gezuiverd te worden, zich ernstig toeleigde om de afschuwelijkheid derzelve te herdenken: *Quoniam iniquitatem meam ego cognosco* (Ps. L, 5). « Want ik herken mijne ongerechtigheid. » Evenals het onmogelijk is, het opperste goed te kennen en niet allervurigst te beminnen, zoo is het ook onmogelijk het opperste kwaad, namelijk de zonde, te kennen en niet oprecht te haten. Weet gij, waarom gij geene droefheid meer gevoelt over zonden, welke gij eens gebiecht hebt? Het is, omdat gij er de afschuwelijkheid niet ten volle van kent. Begin eens ernstig na te denken op de groote boosheid, welke elke zonde inhoudt, en gij zult nooit ophouden dezelve te haten en te beweenen. David's zonde was altijd voor zijne oogen, en verweet hem altijd zijne vorige ondankbaarheid ten opzichte van God, met een dierachtig vermaak te stellen boven zijnen heiligen Wil; maar gij werpt de herinnering uwer zonden achter den rug en daarom verwekken zij in u geene ootmoedigheid of droefheid.

WOENSDAG IN DE VIJFDE WEEK NA SINKSEN.

Dat wij onzen eigen wil moeten afstaan.

Confundetur Israël in voluntate sua (Os. x, 6).

Israël zal beschaamd worden in zijnen wil.

1. Overweeg dat de bijzonderste reden waarom zelfs geestelijke personen zoo gaarne hun eigen wil doen, is, omdat zij hopen daardoor rust en vrede te bekomen; en

nogtans juist het tegenovergestelde heeft plaats. Niets ter aarde brengt u in grootere verwarring dan het volgen van uwen eigen wil. Gij zult altijd twijfelen of iets beter is op deze wijze dan op degene, of het beter is te slapen of te waken, te vasten ofwel te eten; en hoe meer gij er over denkt, des te twijfelachtiger zult gij wezen. Indien gij in gerustheid wilt leven, neem dan het voornemen niet naar uwen zin te leven, maar u in alles te onderwerpen aan den wil van uwen bestuurder of van uwen overste.

2. Overweeg eene tweede reden, waarom allen zoo gaarne hunnen eigen wil doen; het is niet alleen om rust en vrede, maar ook om zelfvoldoening te bekomen en geëerd te worden, juist alsof eens anders wil doen een teeken van laagheid en dienstbaarheid, en zijn eigen wil doen iets groots en schitterends was. En nogtans juist het tegenovergestelde is waar: *Confundetur in voluntate sua*. « Hij zal beschaamd worden in zijnen wil. » Want, wanneer God iemand ziet, die te veel geneigd is om zijne luimen te voldoen, welke hem, als ongetemde paarden, naar den afgrond vervoeren, wat doet Hij? Hij laat toe dat het paard struikelt, en de rijder valt op zijn aangezicht plat ter aarde neêr. Gij zoekt misschien een leeraarsambt, eene bediening, waar gij hoopt u met eer en roem van te zullen kwijten. Indien God u zijne bijzondere liefde wil toonen, zal het u geheel anders uitvallen; het zou u immers te schadelijk zijn, indien uwe plannen gelukten; gij zoudt eindelijk zoo gehecht aan uwen wil worden, dat gij er uwe ziel door verliest. Laat u dan geleiden door iemand, wiens plicht het is: *Obedite praepositis vestris et subjacete eis* (Hebr. xiii, 17). « Gehoorzaamt uwe oversten, en weest hun onderdanig. » *Obedite* « gehoorzaamt » dat is, met bereidvaardigheid; *subjacete eis* « weest hun onderdanig. » met de onderwerping van uw verstand, en met de overtuiging, dat, wat bevolen wordt, voor u het beste is.

Hoe geleerd en bekwaam gij ook moogt zijn, wijk nooit af van dien geest van onderwerping. Indien gij de voorschriften van uwen wil volgen wilt, maakt gij u zeker ongelukkig : *Confunderis in voluntate tua.*

3. Overweeg het groote geluk van den kloosterlijken staat, in welken gij in gedurige gehoorzaamheid leven moet. Bij dat middel zijt gij zeker nooit beschaamd gemaakt te worden, en een bestendigen vrede te genieten, op voorwaarde enkel dat gij gehoorzaamt aan uwe oversten. Of gij veel versterving doet of weinig, of gij studeert of psalmen zingt, of gij predikt of biecht hoort, of gij u bezig houdt in de keuken of op een leeraarsstoel, gij zijt altijd zeker dat te doen, wat God welgevalliger en voor u verdienstelijker is. Is dit geene hoogst beminnenswaardige en wonderbare rust? *Qui custodit præceptum, non experietur quidquam mali* (Eccle. VIII, 5). « Die het gebod in acht neemt, zal niets kwaads ondervinden. »

DONDERDAG IN DE VIJFDE WEEK NA SINKSEN.

Dat dit leven een tijd van strijd is, die spoedig voorbijgaat.

Cunctis diebus, quibus nunc milito, expecto, donec veniat immutatio mea (Job. XIV, 14).

Alle dagen in welke ik nu strijd, verwacht ik, tot dat mijne verandering kome.

1. Overweeg dat gij in deze wereld gesteld zijt, om, als een krijgsman, te strijden tegen die drie wel bekende vijanden, den duivel, de wereld en het vleesch, die, alhoewel zij

u niet gedurig aanranden, u nogtans verplichten altijd de wapens in handen te houden ; want telkens zij u eenigen wapenstilstand schijnen te geven, hernemen zij den aanval met meer woede dan ooit. Zoo moet gij in gedurigen schrik en angst leven ; immer zijt gij bedreigd, zonder hoop van ooit vrede te hebben. *Cunctis diebus milito.*

2. Overweeg dat gij u daarom niet moet ontstellen of den moed verliezen, want het handelt zich slechts van weinige dagen. Een dergelijke strijd valt u lastig, omdat gij u inbeeldt, gelijk de meeste menschen, dat gij zeer lang zult leven, dat er u nog jaren en jaren overblijven. Beeld u liever het tegenovergestelde in, naar het voorbeeld van Job, die zich bij elke voorkomende omstandigheid de korthed van zijn leven herinnerde, en het vergeleek nu met eene schaduw, die voorbijvliegt ; dan met een blad of bloem, die terstond verdroogen en verwelken. De gedachte, dat de strijd weldra eindigt, zal u aanmoedigen om met een onoverwinnbaar geduld de beproevingen te ondergaan, die u omringen. Maar, ongelukkiglijk, gij zijt gewoon juist het tegenovergestelde te doen ; en daarom wordt gij boven mate moedeloos. O ! hoeveel korter zal misschien uw leven zijn, dan gij u wel inbeeldt : *Ecce venio cito, tene quod habes !* (Apoc. III, 11). « Zie, ik kom spoedig, houdt wat gij hebt. »

3. Overweeg dat om u des te krachtadiger aan te moedigen uwe tegenwoordige kwellingen te verduren, gij u niet alleen de korthed van uw leven moet herinneren, maar ook de verandering van toestand, die zal plaats hebben, wanneer gij van den strijd zult overgaan tot de bezitneming van een koninkrijk, en van eenen troon, dien gij in den dienst van uwen Heer heldhaftig gewonnen hebt : *Expecto donec veniat immutatio mea.* « Ik verwacht, tot dat mijne verandering kome. » O ! hoe zal u de verandering,

welke gij verhopen moogt, indien gij u als een goede krijgsman gedraagt, het hart opbeuren, wanneer gij het verschil in uwen toestand in acht neemt; nu zijt gij in eenen staat van arbeid, angst en moeite; dan zult gij wezen in eenen staat van rust, veiligheid en vreugde, eene vreugde die enkel de glorie des hemels geven kan. Zeker is het, dat, kondet gij het geluk van eenen zoo verrukkenden toestand begripen, gij hem met ongeduld zoudt te gemaet zien. Maar om in der waarheid met Job te kunnen zeggen: *Exspecto donec veniat*. « Ik verwacht tot dat het kome, » moet gij ook alle dagen een goed en heilig leven leiden, want de dood kan u elken dag wegrukken. Onderzoek uwe levenswijze, opdat gij niet onder het getal dergenen zijt, die den dood wel vreezen, maar niet afwachten, omdat zij door den dood geene verbetering van toestand kunnen verhoplen.

VRIJDAG IN DE VIJFDE WEEK NA SINKSEN.

Over de verheffing onzes Heeren.

Sicut Moyses exaltavit serpentem in deserto, ita exaltari oportet Filium hominis: ut omnis, qui credit in ipsum, non pereat, sed habeat vitam æternam (Joan. III, 14).

Gelijk Mozes in de woestijn de slang verhief, alzoo moet de Zoon des menschen verheven worden; opdat ieder, die in hem gelooft, niet verloren ga, maar het eeuwige leven hebbe.

1. Overweeg dat Christus, hangende aan het kruis, vergeleken wordt met de bronsen slang in de wildernis. Die slang was niet plichtig, noch in staat den dood te veroorzaken aan zoovele menschen, die door wezenlijke en vergiftige slangen gebeten waren; zij was enkel eene slang in

schijn, gevormd van gesmolten brons, wie het ten deel viel, aan het kruis vastgemaakt te worden, om de gebeten Israëlieten, die haar aanschouwden te genezen. Zoo ook nam Christus, die geene zonde kon bedrijven, krachtens het vuur zijner overgrootte liefde, de gedaante van eenen zondaar aan, en hangt aan het kruis, opdat wij arme schepselen, gewond door het vergif onzer zonden, mochten genezen worden met onze oogen op Hem te vestigen. Aanschouw dan uwen Zaligmaker opdat Hij u geneze. Wordt gij niet volkomen genezen, het is een teeken, dat gij uwe oogen niet aanhoudend op Jesus gevestigd houdt, op Hem, die uit liefde tot u arm, veracht, en in de uiterste smarten aan het kruis hangt.

2. Overweeg dat Jesus zijne hanging aan het kruis, gelijk een plichtige booswicht, zijne verheffing noemde, aangezien het Hem tot eer, niet tot schande strekte: *Oportet exaltari Filium hominis*. « De zoon Gods moet verheven worden. » Maar waarom dat woord *oportet* « Hij moet ? » Zou er misschien aan Christus eenige grootheid of glorie ontbroken hebben, had Hij voor u zoovele beschimpingen en smarten niet ondergaan ? Zou Hij niet even gelukkig geweest zijn, waart gij voor eeuwig verloren gegaan ? Hoe komt het dan dat gij niet verbaasd staat over deze oneindige liefde ? Schaamt gij u niet bij het aanschouwen van uwen God en Zaligmaker, die zich geëerd gevoelt met voor u zooveel te lijden ? En nogtans, hoe weinig zijt gij bezorgd om op uwe beurt iets te lijden uit liefde tot eenen Zaligmaker, die zich roemt op het kruis voor u te sterven.

3. Overweeg dat de slang in de wildernis verheven wierd voor een teeken: *Pone eum pro signo* (Num. xxi, 8). « Stel haar voor een teeken. » Zoo hangt ook Christus aan het kruis voor een teeken, *pro signo*, van waar iedereen zijne zaligheid verhopent moet ; Hij is daar als een teeken,

dat voor vlag en standaard dient aan de geloovigen, die belijden onder zijn vaandel te strijden. De goede krijgsman verliest de vlag nooit uit het oog, hij volgt haar, waar zijn bevelhebber hem ook leiden mag. En gij, in uwe hoedanigheid van religieus, die openlijk belijdt een krijgsman van den gekruisten Christus te zijn op eene gansch bijzondere wijze, gij moet aanhoudend den blik gevestigd houden op den glorierijken standaard des kruizes, en de voetstappen van den gekruisten Jesus zoo nauw mogelijk volgen, indien gij een religieus met de daad, niet enkel met den naam en den schijn zijn wilt.

ZATERDAG IN DE VIJFDE WEEK NA SINKSEN.

Over de bereiding tot de bekoring.

Fili, accedens ad servitutem Dei, sta in justitia et timore, et prępara animam tuam ad tentationem (Eccli. II, 1).

Mijn zoon, als gij in den dienst van God treedt, sta dan vast in de gerechtigheid en in de vrees, en bereid uwe ziel tot de beproeving.

1. Overweeg dat in het religieuze leven allen bekoord worden, doch bijzonder de beginnenden. Dezen vooral vermaant de Ecclesiasticus zich voor te bereiden; omdat men veronderstelt dat de gevorderden reeds voorbereid zijn. Indien zelfs deze, alhoewel in hunnen staat gevestigd, aan de hevigste bekoringen onderworpen zijn, dan zijn toch zeker de beginners nog meer blootgesteld aan de aanvallen der bekoring, ter oorzaak van de woede des duivels, wanneer hij ziet, dat zij voor goed aan zijne heerschappij den rug

gaan keeren. Daarom indien de gevorderden in vrees moeten leven, en bereid moeten zijn tot de bekoring, veel meer bevreesd moesten dan de beginners zijn, opdat zij mogen vast staan in hun goed voornemen van voortaan God te dienen. *Sta in justitia et timore*, « sta vast in de gerechtigheid en in de vrees. » In de gerechtigheid, met goede werken te doen, waardoor gij Gods bescherming zult verdienen; in de vrees, door een volmaakt wantrouwen van u zelven.

2. Overweeg dat de eerste voorbereiding voor dien strijd bestaat in de listen van den bekoorder te ontdekken. Deze zijn gewoonlijk dezelfde als die, waarmede de booze geest Christus in de wildernis aanrandde. Hij zette Hem eerst aan tot eene kleine zonde, daarna tot eene grootere, en eindelijk tot eene afschuwelijke misdaad. Ziende Hem zoo zwak en uitgemergeld ten gevolge van zijn langdurend vasten, blies hij Hem in Zich voedsel te bezorgen bij middel van een mirakel. Teleurgesteld in zijn eersten aanval, bekoort hij Hem in den tweeden, om door een akt van vermetelheid te doen uitschijnen, hoezeer Hij op de helpende hand van God betrouwde, te midden van zijne moeilijkheden, met Zich zelven, onbezorgd voor zijn eigen leven, neder te storten. Eindelijk den derden keer valt hij Hem aan met eene bekoring van eerezucht, met Hem de heerschappij over de geheele wereld aan te bieden, zoo Hij Zich voor zijne voeten op de knieën wierp en hem aanbad. Op dergelijke wijze randt de duivel dengene aan, die de wereld verlaten heeft, om een nieuw leven in het klooster te beginnen; hij stelt hem voor oogen zijne lichamelijke zwakheid, en de gestrengheid van het religieuze leven, en bekoort hem tot kleinmoedigheid, hem doende gelooven, dat hij zonder een klaarblijkend mirakel er niet in volharden kan. Indien de vurigheid des geestes hem de lichamelijke strengheden

voor gering doet aanzien, dan spoort de duivel hem aan, om zijn lichaam zonder omzichtigheid te mishandelen en bekoort hem tot vermetelheid, opdat zijne sterkte onder den last bezwijkte. Gelukken deze listen niet, dan stelt hij in gouden kleuren voor de oogen van den jongen religieus de vrijheid en het geluk, dat hij in de wereld kon genoten hebben, de waardigheden en eerammbten, welke hij kon verhoopt hebben, en hij bekoort hem om het klooster te verlaten. Deze is de bekoorders handelwijze, hij wil iemand het grootste kwaad aandoen; niet op eens echter, maar allengskens. Hebt gij aan den eersten aanval kloekmoedig weerstaan, betrouw niet te veel op u zelve, maar bereid u voor eene nog hevigere bekoring.

3. Overweeg dat gij van Christus leeren moet hoe gij de listen en aanvallen des duivels moet afkeeren. Christus begon met den bekoorder niet te redekavelen, maar wees hem af alle drie keeren met macht, haast en kort af. Doe gij hetzelfde, twist niet met die inbeeldingen, waaronder de duivel zich verschuilt om u te bestrijden. Wanneer hij u bekoort tot kleinmoedigheid, om u op ongeoorloofde wijze te doen verslauwen in de kloosterlijke regeltucht, zeg hem dan : *Non in solo pane vivit homo* (Deut. viii, 3). « De mensch leeft niet van brood alleen, » ik ben tevreden met wat de Heer voor mij zal beschikken. Bekoort hij u tot vermetelheid, met u op te wekken met haastige en gevaarlijke sprongen tot ongewone en onbezonnen akten van vurigheid, in de hoop van eenen buitengewonen bijstand der genade, zeg hem : *Non tentabis Dominum Deum tuum* (Deut. vi, 16). « Gij zult den Heer, uwen God, niet bekoren, » en laat u geleiden door uwen bestuurder. Bekoort hij u tot eerezucht, en bedriegelijke verwachtingen, zend hem van waar hij kwam : *Vade, Satana*. « Weg met u Satan. » Hij zal u afschilderen al wat schoon en verleidend

in de wereld is, en u beloven wat hij niet geven kan, om u aan te lokken, maar hij verbergt u zorgvuldiglijk al de bitterheid, al de hartverscheurende en menigvuldige kwalen, welke de boosaardige vader der leugentaal, en uw onverzoenbaarste vijand, op u zou willen zien komen, en waarin hij zoekt u te doen vallen.

ZESDE ZONDAG NA SINKSEN.

Over de wonderbare vermenigvuldiging der brooden.

Misereor super turbam, quia ecce triduo sustinent me (Marc. viii, 2).

Ik heb medelijden met de schare, want, zie, zij zijn nu reeds drie dagen aanhoudend bij mij.

1. Overweeg de godvruchtigheid van die scharen geloo-
vigen, die Christus gedurende drie dagen aanhoudend volgen,
zonder te denken zich van het noodige voedsel te voorzien,
zonder vrees van honger te sterven, alhoewel Christus niet
beloofd had voor hen te zorgen, en dat zij geene voorbereid-
selen zagen om aan hunnen nooddrift te voldoen. Gij,
integendeel, hebt de beloften gehoord, zoo dikwijls door den
Heer herhaald in de H. Schrift, en welke gij hebt bekrach-
tigd gezien door tallooze voorbeelden van die liefdevolle
zorg, welke de Heer voor dezen heeft, die Hem volgen; van
zijne Voorzienigheid in te voorzien in de noodwendigheden
van dezen, die Hem aankleven; en niettemin zijt gij zoo zeer
bezorgd voor u zelve, en betrouwt gij zoo weinig op de
goddelijke Voorzienigheid. Zoo, bij voorbeeld, wanneer gij
u door de gehoorzaamheid eene plaats of bediening aange-

wezen ziet, vreest gij aanstonds, dat sterkte en gezondheid u zullen ontbreken, of iets anders, dat tot een volkomen geluk vereischt wordt; alsof de goddelijke Voorzienigheid voor u geene genoegzame zorg draagt. Leg eene dergelijke bezorgdheid voor u zelve terstond af en stel uw betrouwen op God, gelijk de H. Petrus u vermaant: *Omnem sollicitudinem vestram projicientes in eum, quoniam ipsi est cura de vobis* (1. Petr. v, 7). « Werpt al uwe bekommernis op hem, want hij draagt zorg voor u. »

2. Overweeg met welke bezorgdheid en teedere genegenheid Jesus ondernam in de noodwendigheden van die godvruchtige schaar te voorzien: *Misereor super turbam*. « Ik heb medelijden met de schare. » Hij heeft voor hen de ingewanden van eenen vader. Hij wil zelfs niet dat zij nuchter naar hunne huizen terugkeeren, opdat zij onderweg niet zouden te lijden hebben; maar door de wonderbare vermenigvuldiging der brooden bereidt Hij hun een overvloedigen maaltijd in de wildernis. Aldus zal de Heer ook met u te werk gaan, indien gij u zelve slechts wilt vergeten, en u toelegt om Jesus te volgen en Hem oprecht te dienen. Jesus zegde eens aan de H. Catharina van Senen: *Denk op mij en ik zal op u denken*; van dien oogenblik af, gaf de heilige geen acht meer op hare eigene belangen, hare gezondheid, haren goeden naam, op haar leven zelf; zij was nu alleen bezorgd om Hem te dienen en te behagen, tot haar grooter voordeel, aangezien zij immer onder de bijzondere bescherming van Jesus leefde. Is u dat niet voldoende om haar na te volgen?

3. Overweeg dat die gansche menigte voldaan en verzadigd werd met niets anders dan het brood, dat op zoo wonderbare wijze was vermenigvuldigd geworden: *saturati sunt* « zij werden verzadigd. » Verkwikt in den geest door zijne hemelsche leer en door de wonderen, welke Hij uitwerkte;

verzadigd voor wat het lichaam aangaat door dit brood, dat allen smaak in zich bevatte, omdat het uit de handen kwam van Gods almacht. Eene dergelijke verzadiging en vertroosting geniet alwie, al zijn betrouwen op God stellende, Hem tracht te dienen, zonder op zich zelve te denken, en geheel en al afhankelijk te zijn van de goddelijke Voorzienigheid. Zoek dan te leven volgens de schikkingen van God, die Hij u kenbaar maakt door uwe oversten; niets zal u dan ontbreken van al wat strekken kan, om u een gelukkig en tevreden leven te doen leiden.

MAANDAG IN DE ZESDE WEEK NA SINKSEN.

Over den dood en het oordeel.

Statutum est hominibus semel mori; post hoc autem judicium
(Hebr. ix, 27).

Het is den menschen gesteld éénmaal te sterven, en daarna het oordeel.

1. Overweeg dat de wet, krachtens dewelke de menschen dood onderworpen is, een besluit genoemd wordt; want voor hem is het geene natuurlijke wet, gelijk voor de overige dieren, maar eene stellige wet; de mensch was immers door God onsterfelijk geschapen, de staat in acht genomen van oorspronkelijke gerechtigheid, waartoe hij verheven was. Nogtans, aangezien de eerste mensch voor zichzelf, en alle zijne nakomelingen dat schoone voorrecht verloor, is het vonnis des doods algemeen en strekt zich tot allen uit. Doe alwat gij kunt, neem alle mogelijke voorzorgen, om uw leven te verlengen; op het einde sterven moet gij.

Hebt gij niet gehoord van Lamech, hoe hij den ouderdom van zeven honderd jaren bereikte en dan *mortuus est* « gestorven is? » Van Malaleel, die acht honderd jaar leefde en dan gestorven is? Van Mathusalem, die negen honderd jaren oud werd, en dan gestorven is? Hetzelfde zal eens van u gezegd worden; en herinner u dat gij na verloop van weinige jaren sterven moet. Hoe is het dan mogelijk dat gij aan de aarde zoo vastgehecht blijft? Denkt liever dat gij haar eens verlaten moet, en denkt er dikwijls op.

2. Overweeg dat het gesteld is éénmaal te sterven — *statutum est semel mori*. Indien die daad ééns slecht verricht is, kan zij niet meer terecht gebracht worden; sterft men in staat van doodzonde, men kan de misgreep niet meer herstellen. Waar denkt gij op, dewijl gij u niet ernstig bezig houdt om dien grooten stap wel te doen, een stap des te belangrijker, omdat hij maar ééns kan gedaan worden? Overdenk waartoe u die stap brengen zal; hij zal u in het huis uwer eeuwigheid brengen, dat is, in een verblijf van eeuwige vreugde of van eeuwig gekerm.

3. Overweeg dat die stap van het leven tot den dood schrikwekkend is, meer uit hoofde van hetgeen er op volgt, dan van hetgeen, waarvan hij het einde is: *Post hoc iudicium*, « daarna het oordeel. » Op dezelfde plaats, op hetzelfde oogenblik, waarop gij sterft, zult gij voor u zien dat schrikkelijk gerechtshof, wiens voorgedacht zoo vele heiligen aanzette om het graf immer voor oogen te hebben. Daar, voor dien rechterstoel, geheel alleen, zonder gevolg, zonder vrienden, zonder uw lichaam zelve, zult gij u een enkelen geest aanschouwen in de tegenwoordigheid van een almachtigen rechter, die u, zonder inachtneming van personen, zal oordeelen naar uwe verdiensten. Wat zult gij dan doen? Er zal geene hoop zijn om Hem te bedaren of te smeeën, want op het oogenblik dat gij den geest geeft, zal het

geheele geding reeds vastgesteld en het vonnis uitgesproken zijn, of van eeuwige belooning of van eeuwige straf; en dat alles op eenen oogslag. Maar elken mensch leeft voort, om zoo te zeggen, na den dood op verschillende wijzen: hij gaat voort te leven in het geheugen der menschen, die voor goed aanzien, iemand die inderdaad slecht was, en voor slecht dengene, die goed was. Hij leeft voort in zijne geschriften, die verschillende gevolgen hebben, eenige goed, andere slecht: daarom zal het bijzonder oordeel aangevuld worden door het algemeen oordeel, bij hetwelk de waarheid zich aan iedereen zal vertoonen, gelijk zij is; iedereen zal dan loon naar werken ontvangen, zelfs voor hetgeen de belooning of de straf des lichaams aangaat. Indien gij deze waarheid immer voor de oogen van uwen geest hadt, zoudt gij den dood en het oordeel min vreezen.

DINSDAG IN DE ZESDE WEEK NA SINKSEN.

Over lijden en vernedering.

Omne, quod tibi applicitum fuerit, accipe, et in dolore sustine, et in humilitate tua patientiam habe; quoniam in igne probatur aurum et argentum, homines vero receptibiles in camino humiliationis (Eccli. II, 4).

Alles wat u overkomt, neem het op, wees lijdzaam in uwe smarte, en oefen geduld in uwe vernedering; want goud en zilver worden in het vuur beproefd, maar menschen, die Gode welgevallig zijn, in de smeltoven der vernedering.

1. Overweeg dat er drie soorten van zieken zijn. Eenige zijn zeer begeerig om de gezondheid te bekomen, maar willen zich niet bedienen van onaangename en pijnlijke geneesmiddelen. Andere onderwerpen zich aan geneeskun-

dige behandeling, maar enkel in zooverre, als het hun aanstaat. Andere, eindelijk, zijn bereid elk geneesmiddel te nemen, en zeggen tot den Heer : Brand, snijd, handel met mij naar uw welbehagen, ik ben in uwe handen. Nu, deze is de eenige wijze om van uwe kwalen genezen te worden. Laat toe, dat de Heer Zich ten uwen opzichte van het geneesmiddel bediene dat Hem best schijnt, omdat Hij alleen weet, welk onder alle u dienstigst zijn kan : *Quod tibi applicitum fuerit, accipe.* « Alles wat u overkomt, neem het op. »

2. Overweeg dat het u zoo lastig niet valt een onaangenaam geneesmiddel te nemen, zooals lichamelijke ziekte of inwendige kwellingen, welke u rechtstreeks van God toegesonden worden; maar het valt u veel moeilijker met geduld eene beproeving of vernedering te ondergaan, welke God u toezendt of door middel van uwe oversten, of door toedoen van kwaadwilligen. Maar weet gij niet dat de geneesheer niet altijd met eigene handen het geneesmiddel aan den zieke toedient, en dat hij zich zeer dikwijls bedient van de hulp van eenen heelmester of van een eenvoudigen bediende? Zoo gaat ook God te werk. Hij wil dat deze of gene tegenkating, die uw geneesmiddel zijn moet, niet onmiddelijk van Hem kome, maar van iemand anders, ja, dikwijls zelfs van eenen onderhoorige. Daarom moet gij niet zien, wie u het geneesmiddel ter hand stelt, maar wie het bevoelen heeft, en deze is niemand anders dan God; te meer daar Hij in dit geval de hand van den heelmester bestuurt, opdat het geneesmiddel niet dan zijne heilzame uitwerksels zou hebben. Waarom verliest gij dan den goddelijken Geneesheer, die u het geneesmiddel voorschrijft, uit het oog, en aanschouwt gij enkel den persoon, die u deze of gene versterving aandoet. Geen wonder, dat gij u ontstelt en ongeduldig wordt !

3. Overweeg wat een nuttig geneesmiddel elke tegenkancing zoo smartelijk als vernederend is, welke u overkomt of rechtstreeks uit de hand van den goddelijken geneesheer of door het toedoen der menschen. Hoe dikwijls gebeurt het niet dat gij ingenomen met u zelven zijt, zoolang God u met tegenspoed niet beproeft? Gij verlaat u op die godvruchtige verlangens, voornemens en genegenheden, welke gij tijdens het gebed gevoelt; maar komt gij tot de proefneming, dan begint gij ook u zelven te kennen en te zien hoeveel gij te kort komt aan hetgeen gij u zelven voorsteldet; want terstond beklaagt en ontroert gij u, en verliest gij alle onderwerping aan den wil Gods. Zoolang het goud en het zilver door den toetssteen niet beproefd zijn, weet men niet van welke samenstelling zij zijn; zoo kan men ook van u niet zeker zijn, zoolang gij niet beproefd geweest zijt: *In camino humiliationis* « in den smeltoven der vernedering. » Bedank dan den Heer, die u niet zelden eene dergelijke gelegenheid aanbiedt; want de zekerste weg naar den hemel is de weg der vernedering en des lijdens; doch smeek Hem ook u te versterken, opdat gij u in die omstandigheden heldhaftig mocht gedragen.

WOENSDAG IN DE ZESDE WEEK NA SINKSEN.

Over den vrede en de eendracht met onzen naaste.

Obsecro vos, ut dignè ambuletis vocatione, qua vocati estis, cum omni humilitate et consuetudine, supportantes invicem in charitate; solliciti servare unitatem spiritus in vinculo pacis (Eph. iv, 1. 3).

Ik smeeek u, dat gij wandelt der roeping waardig, waarmede gij geroepen zijt; met alle ootmoedigheid, en zachtmoedigheid, elkander in liefde verdragende, u beijverende om de eenheid des Geestes te bewaren in den band des vredes.

1. Overweeg dat uwe roeping de volmaakste van allen is, omdat zij uitgeoefend wordt in eene religieuze gemeente. Nu de volmaaktheid eener religieuze gemeente, indien men het wel nagaat, is gegrondvest geheel en al op de eenheid des geestes; want een kloosterlijke gemeente is slechts één zedelijk lichaam, en dat lichaam moet verlevendigd worden door denzelfden geest *Unum corpus et unus spiritus* (Eph. iv, 4). « Eén lichaam en één geest. » Daarom het kenmerk van een waren religieus is niet de godvruchtigheid, noch de versterving, noch de zedigheid, maar de oprechte broederlijke eendracht. En nogtans zoudt gij meer werk maken van elke andere deugd dan van deze, ten behoeve van dewelke de apostel zoover gaat, dat hij er u om smeekt: *Obsecro vos*.

2. Overweeg dat de ondeugden, die met deze aan religieuze gemeenten zoo eigene en noodzakelijke eendracht, meest strijden, de hoovaardigheid, de gramschap, de onverduldigheid, en de onbezonnen iever zijn. En eerst en vooral, de hoovaardigheid, want *inter superbos semper jurgia sunt* (Prov. xiii, 10). « Onder trotschen is gedurig krakeel. » Daarom wordt u op de eerste plaats de in- en uitwendige

ootmoedigheid aanbevolen : *Cum omni humilitate* « met alle ootmoedigheid. » De tweede hinderpaal is de gramschap, want *homo iracundus suscitatur rixas* (Prov. xxvi. 24). « Een grammoedig mensch ontsteekt krakeel. » Daarom wordt u aanbevolen de zachtmoedigheid te oefenen in woorden en werken. Dan komt de onverduldigheid, die eene kleine beleediging niet kan door de vingers zien ; daarom wordt u op de derde plaats het geduld voorgesteld, dat aan het krakeel een einde stelt. Eindelijk de onbezonnen iever, die de daden van anderen beknipt en beoordeelt ; daarom wordt gij gewaarschuwd de gebreken van anderen te verdragen, gelijk gij wilt dat men de uwe verdrage. *Supportantes invicem* « elkander verdragende. » Onderzoek u zelve, en zie of er niet eene van deze ondeugden in uw hart schuilt ; tracht dezelve, zoo goed gij kunt te verbeteren door de oefening van de vier aangehaalde deugden.

3. Overweeg dat er gewoonlijk verschillende soorten van eenigheden zijn in de religieuze huizen. Er is eene slechte eenigheid, de eenigheid van partijchap of aanhang, die te recht de plaag van het klooster mag genoemd worden. Er is de natuurlijke eenigheid, die vaderland, bloedverwantschap of bediening voor grondslag heeft : deze is niet af te keuren, indien zij de kloosterlijke eendracht geen nadeel toebrengt. Doch deze soorten van eenigheid strekken zich niet uit tot allen, en zijn ook niet standvastig : daarom de heilige en kloosterlijke eenigheid is die, welke allen verbindt door eene bovennatuurlijke beweegreden, namelijk, omdat God het wil : *Hoc est praeceptum meum* « Dit is mijn gebod : » zelfs wanneer de beminde geene aanspraak op uwe liefde schijnt te hebben. Gelukkig zijt gij, indien die band van vrede in uw klooster bestaat *in vinculo pacis* ; houd u enkel bezig met het uwe, en bemoei u niet met de zaken, die u niet aangaan, want er kan geen vrede bestaan, waar de orde

gestoord wordt ; *Pax est tranquillitas ordinis*. « De vrede is de rust van goede orde, » zegt de H. Augustinus.

DONDERDAG IN DE ZESDE WEEK NA SINKSEN.

Over het hooren der stem van het geweten.

Esto consentiens adversario tuo cito..... ne forte tradat te adversarius iudici (Matth. v, 25).

Stem met uwen tegenstander spoedig overeen..... opdat niet soms de tegenstander u overlevere aan den rechter.

1. Overweeg dat de tegenstander, waarvan er hier gesproken wordt, uw geweten is. Gij moet met uw geweten te werk gaan, gelijk gij met een machtigen tegenstander die gegronde eischen tegen u heeft, zoudt omgaan. Gij zoudt hem de gevraagde voldoening geven, of door terugbetaling, of door het anderszins met hem eens te worden, alvorens hij u voor het gerechtshof brengt. Zoo moet gij ook te werk gaan met de stem uws gewetens, om door den oppersten Rechter niet veroordeeld te worden, uwe schuld tot den laatsten penning te betalen. Indien gij op deze waarheid nadacht, zoudt gij zoo licht de knagingen van uw geweten, die zeer dikwijls maar al te wel gegrond zijn, niet verachten.

2. Overweeg dat uw geweten hier uw tegenstander genoemd wordt, niet omdat het uw vijand is, maar omdat het, uw welzijn ter harte hebbende, met uwe ongeregelde driften strijdt. Uw ware vijand is de prikkel uwer begeerlijkheid. Daarom *esto consentiens cito* « Stem met hem spoedig overeen, » stel uw geweten in orde, en tracht deszelfs eischen te voldoen, zoo spoedig gij kunt, *dum es in via*.

« terwijl gij nog met hem op den weg zijt, » zonder uitsstel. Gij zijt mogelijk het einde uwer pelgrimstocht zeer nabij, want *post viam*, na den dood, zal uw geweten een tegenstander en aanklager worden, die tegen u groote klachten zal inbrengen voor den rechterstoel van Hem, tegen wiens vonnis er geen beroep is, en die in het oordeel, dat Hij over u zal uitspreken, bijzondere acht zal geven op de aanklagingen van uw geweten, welke gij tijdens uw leven zoo dikwijls veracht hebt. Voor dien rechterstoel zal uwe droefheid van met dien tegenstander op aarde niet overeen gekomen te zijn, u niets baten.

3. Overweeg dat eenigen, om de onaangename vermaningen van dien tegenstander niet te hooren, in plaats van hem aanstonds voldoening te geven, hem zoeken rond den tuin te leiden, en hem door bewijzen en gekleurde voorwendsels trachten over te halen, om over hunne ongeregelde luimen de oogen te sluiten, opdat zoo de stem des gewetens, niet gehoord worde. Wee u, indien gij op deze wijze te werk gaat ! Zwijgt het geweten nu, het zal zich later wel doen hooren, en met luider stem tegen u uitvaren voor den rechterstoel van Christus, die u tot de gevangenis zal veroordeelen, en wel eene gevangenis van vuur, uit dewelke *non exies, donec reddas novissimum quadrantem*, « gij niet zult uitkomen, tot dat gij den laatsten penning betaalt. » Die gevangenis zal of de hel of ten minste het vagevuur zijn, en de straf of eeuwig of tijdelijk ; in alle geval zal de straf veel bitterder en strenger zijn, dan al wat gij zoudt te lijden gehad hebben, waart gij bijtijds met uwen tegenstander, uw geweten, overeengekomen.

VRIJDAG IN DE ZESDE WEEK NA SINKSEN.

Over het betrouwen op God in den tegenspoed.

Patior, sed non confundor: scio enim cui credidi, et certus sum, quia potens est depositum meum servare in illum diem (2 Tim. I, 12).

Ik lijd, maar ik schaam mij niet, want ik weet wien ik geloofd heb, en ben zeker, dat hij machtig is mijn pand te bewaren voor dien dag.

1. Overweeg dat de ergste bekoringen in het geestelijk leven de bekoringen tot wantrouwen zijn, onder welker invloed het zou schijnen, dat al wat men voor God doet of lijdt vruchteloos en te vergeefs is. Wapen u dan tegen dezelve met deze woorden van den Apostel: *Patior sed non confundor* « Ik lijd, maar ik schaam mij niet. » Hij bekent dat hij veel te lijden heeft, maar al dat lijden ontstelt hem niet. Gelooft gij misschien dat de Heiligen, brandende van liefde tot God, niet te lijden hadden? Dit is het geval niet. Zij hadden hun aandeel er van en gevoelden het zeer wel, maar zij verloren den moed niet, omdat zij wisten aan wiens zorgen zij zich toevertrouwd hadden. *Scio cui credidi* « Ik weet wien ik geloofd heb. » Gij zijt zoo gevoelig, zegt gij, aan die smarten van ziel en lichaam, maar wat dan? Indien gij ze niet gevoeldet, zoudt gij niet lijden. Wees dan tevreden met uw lijden, en verlies den moed niet, verlevendig uw geloof, en stel een onbeperkt betrouwen op God.

2. Overweeg welk het pand is, waarvan hier de Apostel melding maakt: *Certus sum, quia potens est depositum meum servare in illum diem*. « Ik ben zeker, dat hij machtig is mijn pand te bewaren voor dien dag. » Het waren de smarten, welke hij uit liefde tot God, doorstond, omdat hij ze allen in Gods handen ter bewaring gesteld had; en daar-

om was hij zeker, dat de Heer dezelve een voor een met de grootste nauwkeurigheid voor hem bewaren zou. Tracht hetzelfde te doen : doe uw best, werk en lijd uit liefde tot God. Zeg Hem, dat gij gansch van Hem wilt afhangen, en gansch u zelve aan zijne beschikking overlaten : *In manibus tuis sortes meæ.* (Ps. xxx, 16). « Mijn lot is in uwe handen. » Zoo doende zult gij zeker zijn al de vruchten van uw lijden te dragen.

3. Overweeg dat de Apostel zegt dat het pand zijns lijdens bewaard werd. niet voor dit leven, met op aarde voor dezelve beloond te worden. maar *in illum diem* — voor dien dag, dat is, voor dien laatsten dag van het bijzonder oordeel, omdat er in dit leven geen dag zijn kan, die tegelijk vol goed voor de deugdzamen, en vol kwaad voor de boozen is. Dien dag moest gij immer levendig in het geheugen hebben om u aan te moedigen; en gedenk dat bij het bijzonder oordeel uw hemelsche Meester u beloonen zal, in zooverre de ziel aangaat, voor al wat gij uit liefde tot Hem geleden hebt; en op den dag van het algemeen oordeel zal Hij u bovendien hetzelfde lichaam teruggeven, waarin gij geleden hebt. Daarin bestaat dan het pand, waarvan de Apostel in der waarheid zeggen kan : *Potens est depositum meum servare in illum diem.* « Hij is machtig mijn pand te bewaren voor dien dag. »

ZATERDAG IN DE ZESDE WEEK NA SINKSEN.

Over de zuiverheid des harten.

Lava a malitia cor tuum, ut salva fias : usquequo morabuntur in te cogitationes noxiae. (Jer. iv, 14).

Wasch uw hart van de boosheid, opdat gij moogt behouden worden ; hoe lang zullen de nadeelige gedachten in u wonen.

1. Overweeg hoe weinigen er zijn, die hun hart van de boosheid wasschen. Velen zuiveren hunne harten van de zonden, waarmede zij het bezoedeld hadden, in het sacrament der biecht, maar weinigen wasschen het zoodanig, dat er geene gehechtheid aan hunne zonden overblijft. Gij beschuldigt u, bij voorbeeld, van het ijdel gejuich der menschen gezocht te hebben ; maar gij doet u geene moeite aan, om u terzelfder tijd te onthechten van het verlangen, welk gij nog koestert, naar de achting der menschen. Zoo doende, zuivert gij uw hart eenigerwijze, maar gij wast het niet; het is immer hetzelfde met die min lofwaardige vriendschappen, de zucht naar eer en vermaken. Indien het zoo gemakkelijk ware uw hart te wasschen, als hetzelve enkel te zuiveren, zou er tot Jerusalem, dat is, tot de Gode toegewijde ziel niet gezegd worden : *Lava cor tuum, ut salva fias* — « Wasch uw hart, opdat gij moogt behouden worden. »

2. Overweeg dat de nadeelige gedachten het kenmerk zijn, waarbij gij weten kunt of gij uw hart van boosheid gewasschen hebt of niet. Indien de gedachten, welke gij er herbergt, gestempeld zijn met eene doodelijke zonde, uw hart is dan geenerwijze gezuiverd ; indien zij min plichtig zijn, maar u toch allengskens tot doodzonde brengen kunnen, zooals de gedachten van wereldsche grootheid en vermaken, het is een teeken, dat uw hart, alhoewel gedeel-

telijk gezuiverd, toch niet gewasschen is. Er dient echter opgemerkt te worden dat kwade en slechte gedachten meermalen door de geesten van allen trekken, en dat dit toch geen bewijs is van aangekleefdheid aan de zonde. Het bewijs van gehechtheid aan het kwade is het verblijf dier gedachten in den geest : *Usquequo morabuntur in te cogitationes noxiæ* ? « Hoe lang zullen nadeelige gedachten in u wonen ? » Het nadeelige komt van vrijwillig zijne aandacht aan die gedachten te wijden ; de zuiverste balsem wordt niet bedorven door de vliegen, die er over trekken, maar door die, welke er zich op neerzetten. Onderzoek u zelve, en zie of gij uw hart zuiver houdt, niet alleen van zondige, maar ook van nadeelige gedachten ; gij zult dan weten, van welke genegenheden gij uw hart wasschen moet.

3. Overweeg hoe gij beginnen moet om uw hart van verkeerde genegenheden te zuiveren, en het aldus inderdaad te wasschen. Zorg, eerst en vooral, een hevigen haat tegen de zonde op te vatten, want om niet opnieuw te beminnen, wat zoo groote kracht heeft om onze bedorvene natuur tot zich te trekken, is een lichte haat niet genoeg, hij moet diepgezeten en hevig zijn. Aldus handelde de koningin Esther, die, om niet gehecht te zijn aan het diadeem, dat zij op haar hoofd droeg, zich gewoon maakte hetzelve te verachten : *Tu scis quod abominor signum superbiæ et gloriæ meæ* (Esth. xiv, 16). « Gij weet dat ik dit teeken van mijne hoovaardij en glorie verfoei. » Zij was ten volle overtuigd, dat, had zij het niet hevig gehaat, zij het allengskens, meer dan geoorloofd was, zou hebben bemind. Wij zien daar een voorbeeld van in de Israëlieten, die ten gevolge hunner bijzondere voorliefde voor de ajuinen van Egypte, eindelijk zich aan eene zonde plichtig maakten, welke zij in Egypte nooit bedreven hadden, namelijk die

van de knie te buigen voor afgodenbeelden. Gij, die het Egypte der wereld verlaten hebt, wees op uwe hoede; wacht u van eenige aangekleefdheid voor de goederen der wereld te behouden, indien gij het gevaar wilt ontwijken van dezelve te aanbidden.

ZEVENDE ZONDAG NA SINKSEN.

Dat men op zijne hoede moet zijn tegen de valsche profeten.

Attendite a falsis prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium, intus autem sunt lupi rapaces (Matth. vii, 15).

Wacht u voor de valsche profeten, die in schaapskleederen tot u komen, doch inwendig roofzuchtige wolven zijn.

1. Overweeg welke degene zijn, die onschuldige lammen schijnen, maar inderdaad wolven zijn, die u zoeken te verslinden. Het zijn die onbetugelde begeerten, welke de eigenliefde in het binnenste uwer ziel voortbrengt en voedt, en die u listiglijk pogen over te halen om eer en gemak te zoeken, en uwe luimen te voldoen met vernederingen en kruisen te vluchten. De roofzuchtige wolven zijn ook nog buiten u, die vrienden en nalatige gezellen, die u door slechte voorbeelden en raadgevingen, uitnoodigen en aanlokken om een verslapter leven te leiden, geen werk te maken van de bevelen der oversten, en u aan een zorgeloos gedrag over te geven. In plaats van dezen als zoo vele wolven te vluchten en te haten, hebt gij hen tot nu toe verwelkomd en behandeld, als getrouwe en onschuldige vrienden.

2. Overweeg dat het zeer moeilijk is de begoochelingen

en het bedrog dezer begeerten, die het gevolg der eigenliefde en dier slechte gezellen zijn, te ontdekken, omdat zij u onder voorwendsel van goed tot het kwaad lokken. Zij noodigen u uit, voor u achting en faam te verwerven, om met des te meer vrucht aan het zielenheil te kunnen werken: gemak en uitspanningen te zoeken, om uwe gezondheid niet te benadeelen of uwe krachten niet uit te putten; de geestelijke oefeningen na te laten, om uwen geest niet te veel te vermoeien. Hoevelen laten zich niet overhalen door deze beweegredenen, goed in schijn en tevens welgevallig aan de eigenliefde, om de oefening der deugd te laten varen, en ondeugende gewoonten aan te nemen! Indien gij niet meer wilt bedrogen worden door deze roofzuchtige wolven, in schapen verkleed, dan moet gij hen eerst erkennen en hun bedrog ontdekken bij het licht des geloofs en der evangelische waarheden; en ernstig overdenken het groot nadeel, dat gij u zelven in het verledene toegebracht hebt, met de luimen uwer eigenliefde in te willigen en het voorbeeld van slechte gezellen na te volgen.

3. Overweeg, om des te beter op uwe hoede te zijn tegen de listen der slechte voorbeelden en uwer eigene ongeregelde begeerten, dat, indien gij de eeuwige verdoemenis wilt ontkomen en zalig worden, het niet genoeg is uitwendig als religieus te leven, zonder de oefening van ware deugd. De enkele vertooning van schoone bladeren zonder vruchten zal een boom niet beletten afgehouden en in het vuur geworpen te worden: *Non omnis qui dicit mihi Domine, Domine, intrabit in regnum cœlorum, sed qui facit voluntatem Patris mei qui est in cœlis* (Math. vii, 21). « Niet ieder, die tot mij zegt: Heere, Heere! zal ingaan in het rijk der hemelen; maar wie den wil doet mijns Vaders, die in den hemel is. » Regel dan uw gedrag niet naar het slechte voorbeeld van anderen, en laat u nog veel min ge-

leiden door de ingevingen der eigenliefde ; maar gij moet uw gedrag in alles schikken naar Gods wil, die u veropenbaard wordt door zijne geboden en evangelische raden, en de bevelen uwer oversten, die voor u de plaats van God bekleeden. Daarin bestaat de ware belijdenis van een religieus leven.

MAANDAG IN DE ZEVENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de toekomstige belooning.

Gaudete in illa die, et exultate, ecce enim merces vestra multa est in cælo (Luc. vi, 23).

Verblijdt u ten dien dage, en juicht ! want zie uw loon is groot in den hemel.

1. Overweeg dat de Heer, niet zonder reden, van u vraagt dat gij u verblijdt en juicht te midden van de beproevingen, welke gij uit liefde tot Hem doorstaat, want daardoor wint gij eene overgroote belooning in den hemel, waar gij zult bezitten en genieten al het goed, dat God bezit en Hem zelve gelukkig maakt : *Ego merces tua magnanimis* (Gen. xv, 1). « Ik ben uw loon bovenmate groot. » De landbouwer schept behagen in de moeite en den arbeid, waaraan hij zich in den zaaitijd onderwerpen moet, en dat, uit hoofde van den oogst, welken hij zich voorstelt. Hebt gij dan niet veel meer reden om u te verheugen dat gij iets uit liefde tot God lijden moogt, en eenige beproevingen doorstaan, zooals, ziekten, smarten, verstervingen en vervolgingen ? Van dat alles zult gij immers in den hemel een zoo overvloedigen oogst van glorie rapen, dat zelfs de minste graad ervan al de pijnen der verdoemden zoo ver

overtreft, dat het hun al de folteringen der hel zou doen vergeten. Gij kunt u niet verheugen in uwe beproevingen, omdat gij uwe gedachten enkel vestigt op hetgeen gij nu te lijden hebt; denk op de belooning, welke gij verdient met dezelve uit liefde tot Jesus te verdragen, en gij zult reden genoeg hebben om u te verblijden en te juichen, niet alleen *in illa die* « ten dien dage », maar in het lijden zelve, gelijk de Heiligen deden, van wien er geschreven staat, dat zij « al gaande en weenende hun zaad zaaiden, maar met gejuich zullen zij wederkomen, dragende hunne garven. » *Euntes ibant et flebant, mittentes semina sua. Venientes autem venient cum exultatione, portantes manipulos suos* (Ps. cxxv, 6). *Flebant* — « Zij weenden » door het diep gevoel hunner smarten en de zwakheid der natuur, die niet anders dan gevoelig zijn kan aan hetgeen zij lijdt; maar *exultantes* « met gejuich, » want het vooruitzicht der belooning verblijdt hunnen geest en hun verstand.

2. Overweeg dat de glorie des hemels in het Evangelie met verschillende namen genoemd wordt, zooals, belooning, krans, kroon, erfdeel; maar in den aangehaalden tekst noemt de Heer ze eene belooning: *merces vestra copiosa est in caelis* « uw loon is groot in den hemel, » om u te kennen te geven, hoe zeker gij zijt die belooning te bekomen. Nooit kunt gij zekerder zijn de glorie des hemels te winnen, dan met gaarne in dit leven voor God te lijden, en u gelijkvormig te maken aan Jesus, die voor u geleden heeft en gekruisigd werd: *Conformes fieri imaginis Filii Dei* (Rom. viii, 29). « Om gelijkvormig te worden aan het beeld van den Zoon Gods. » Er is geen zekerdere aanspraak op belooning, dan die welke steunt op gedaan werk, als daguur, en die zelfs onder de menschen niet miskend wordt. In de andere goede werken kan de eigenliefde insluipen; in te lijden uit liefde tot God, heeft zij volstrekt geen

aandeel. En gij zoudt nog durven twijfelen dat God het u beloofde loon zal weigeren? *Promisit, qui non mentitur Deus* (Tit. I, 2.) « God, die niet liegt, heeft beloofd. » *Non est Deus sicut homo, ut mentiatur* (Num. xxiii, 19). « God is niet gelijk de mensch, dat hij zou liegen. » Is eene zoo zekere en heerlijke belooning niet genoeg om u aan te moedigen, gaarne en met vreugde in dit leven te lijden.

3. Overweeg wat al onaangenaamheden de wereldlingen niet te verbijten hebben, in den krijgsdienst, ten hove of elders in de hoop van eene belooning, welke zij doorgaans niet bekomen. Maar veronderstel dat alles naar wensch gaat, dat zij al verkrijgen wat zij willen. het is toch enkel eene aardse belooning, die slechts zoo lang zal duren als zij op aarde zijn. In andere woorden, het is eene belooning, die niet zelfstandig, veilig of standvastig is ; zij is niet zelfstandig omdat zij, immer met zooveel bitterheid gepaard gaande, 's menschen hart niet kan tevredenstellen ; zij is niet veilig, omdat zij gemakkelijk kan verloren worden ; zij is onstandvastig omdat zij met 's menschen leven ook een einde neemt. Gij, integendeel, hebt ongetwijfeld voor God menige, zeer dikwijls harde beproevingen te doorstaan in het klooster, slechts voor korten tijd ; maar uwe belooning zal nooit einde hebben ; zij zal oneindig overtreffen al wat gij nu te lijden hebt ; zij zal volmaakt zijn en al inhouden wat gij wenschen kunt : *Satiabor, cum apparuerit gloria tua* (Ps. xvi, 15). « Ik zal verzadigd worden, als uwe heerlijkheid zich vertoonen zal. » Te midden van uwe beproevingen, stel u voor oogen het geluk van dat ander leven, hetwelk gij weldra zult genieten ; in die gedachte zult gij meer reden vinden om u te verblijden dan om u te bedroeven, te midden van uwe beproevingen. *Ecce merces vestra*. Zie, aanschouw uwe belooning, denk er wel over ! juist alsof zij u wezenlijk tegenwoordig ware.

DINSDAG IN DE ZEVENDE WEEK NA SINKSEN.

Over onze plichten jegens ons zelve, jegens onzen naaste en jegens God.

Indicabo tibi, o homo quid sit bonum et quid Dominus requirat a te. Utique facere judicium, diligere misericordiam, et sollicitè ambulare cum Deo tuo (Mich. vi, 8).

Ik zal u toonen, o mensch ! wat goed is en wat God van u begeert. Voorwaar recht te doen, de barmhartigheid te beminnen, en zorgvuldiglijk te wandelen met uwen God.

1. Overweeg dat de Heer door deze woorden voor uw grooter welzijn drie zaken van u vraagt. De eerste gaat u zelve aan : *Facere judicium* « recht te doen, » namelijk, dat gij u zelve met gestrengheid oordeelen moet, door een nauwkeurig onderzoek van al uwe werken, door een rechtvaardig vonnis over dezelve, en door eene strenge strafoplegging voor dezelve. Wacht u van een zorgeloos leven ; maar onderzoek nauwkeurig al uwe werken, al uwe woorden, al uwe gedachten, en de geheimste bewegingen van uw hart. Spreek bovendien over u zelve een vonnis uit, dat door uwe driften niet ingegeven zij. Ach, hoe gemakkelijk is het zich zelve te vleien, en de fout van al zijne gebreken op anderen te werpen, die het niet verdienen ! Dan nog moet gij u zelve eene strenge straf opleggen, met boetplegingen te doen, die eenigszins geëvenredigd zijn met de fout, welke gij bedreven hebt, en die u voor de toekomst in bedwang houden. Indien gij op deze wijze u zelve oordeelt, zult gij door God niet streng geoordeeld worden.

2. Overweeg de tweede zaak, die er van u vereischt wordt en die uwen naaste betreft, te weten : barmhartigheid ten zijnen opzichte. Deze zult gij toonen met nooit zijne gebreken te onderzoeken, met aan zijne droefheid

deel te nemen, hem alles gewillig te vergeven, en hem in alle voorkomende gelegenheden bij te staan, voor zooveel het in uwe macht is. Merk ook op dat er gezegd word *diligere misericordiam* « de barmhartigheid te beminnen » ; want indien gij oprecht begeerig zijt barmhartigheid te toonen, zult gij zeker de noodwendigheden van uwen naaste wel ontdekken, en hem spoedig eene helpende hand toereiken, volgens dat uw staat zulks toelaat.

3. Overweeg wat de Heer van u ten zijnen opzichte vereischt, namelijk, dat gij zorgvuldig zijt om in zijne tegenwoordigheid te wandelen: *Sollicite ambulare cum Deo tuo*. Gij moet u, in den kortstondigen pelgrimstocht van het tegenwoordige leven, nooit van Hem verwijderen, maar Hem aankleven, en, waar Hij ook gaan moge, Hem gezelschap houden, zelfs op den weg naar Calvarië. Volg het voorbeeld niet na van degenen, die, gelijk lafaards, Hem verlooehenen op Calvarië te midden van allerlei kruisen, en Hem enkel volgen naar den Thabor, in het uur van vertroosting en glorie. Onderzoek u zelven, en zie of gij zorgvuldig zijt in Hem na te volgen, Hem te gehoorzamen, in Hem te eeren en aan Hem te behagen ; onderzoek in het bijzonder, wat moeite gij u aandoet om Hem niet te verliezen op den weg des levens, te midden van zoovele listige vijanden, die er altijd op uit zijn om u van zijne genade te berooven. Deze zorgvuldige kommer is lofwaardig en hoogst noodzakelijk, maar hij moet gepaard gaan met een volmaakt betrouwen op den Heer, en dan kunt gij verzekerd zijn dat Hij u de sterkte zal geven om Hem te volgen, en om krachtig te weerstaan aan allen, die u van Hem zouden willen wegrukken.

WOENSDAG IN DE ZEVENDE WEEK NA SINKSEN.

Het rijk der hemelen lijdt geweld.

Regnum cælorum vim patitur, et violenti rapiunt illud.
(Matth. xi, 12).

Het rijk der Hemelen lijdt geweld, en de geweldigen rooven het.

1. Overweeg dat het rijk der hemelen geen louter geschenk is, maar iets dat men door een hevigen strijd winnen moet; daarom heeft Job gezegd: *Militia est vita hominis.* (Job. vii, 1). « 's Menschen leven is een strijd. » Hoe kunt gij u dan inbeelden dat gij het bekomen zult, zonder er u moeite voor aan te doen? Dat is eene onmogelijkheid. Zie, wat zweet, wat boetplegingen, wat bloed zelfs het aan elken Heilige gekost heeft! Aanschouw den Koning der Glorie zelve; wat heeft Hij niet gedaan en geleden om den hemel te verdienen, niet voor zich zelve, want hij behoorde Hem reeds, maar voor ons allen! *Oportuit Christum pati, et ita intrare in gloriam suam* (Luc. xxiv, 26). « Christus moest lijden, en zoo ingaan in zijne heerlijkheid. » En gij, wat hebt gij tot nu toe gedaan om Christus na te volgen, die u met de overmaat zijns lijdens tot de verovering wilde aanmoedigen van een zoo groot rijk.

2. Overweeg dat het rijk der hemelen door den strijd, ja door een geweldigen strijd, eene bestorming, moet verworven worden: *Violenti rapiunt illud.* Gij moet dit geweld aanwenden met u zelve en te gelijk met God; met u zelve door eene volmaakte zelfverloochening, en door uwe ongeregelde driften te wederstaan en te onderdrukken; met God, hij middel van het gebed, juist alsof gij met geweld uw recht op den hemel uit zijne handen rukken moest. Door het

gebed alleen kan men God geweld aandoen. Hebt gij ooit eenen soldaat zien stormloopen? Hij spant alle mogelijke krachten in om immer voort te gaan, hij strijdt met den vijand, die hem van de schransen wil wegdrijven. Op dergelijke wijze moet gij God geweld aandoen door het gebed, en u zelven met te strijden tegen uwe ongeregelde driften.

3. Overweeg dat zoo gij u den noodigen moed niet gevoelt om edelmoedig u zelven en God alle mogelijk geweld aan te doen, gij nogtans het hemelrijk kunt winnen, op voorwaarde dat gij er u zelven laat invoeren door de pogingen van anderen. Dit moet geschieden, in geduldig uit liefde tot God te verdragen het geweld, dat u aangedaan wordt, in den vorm van tegenkantingen, vervolgingen en ziekten, welke de Heer geordend heeft om u op de eene of andere wijze voor het geluk des hemels geschikt te maken. Indien iemand in eene kerk of andere plaats wil binnendringen, waar er reeds eene groote menigte vergaderd is, gaat hij zoowel vooruit met zich door de menigte te laten voortdrijven, als met alle pogingen in te spannen om voort te gaan. Zijt gij zwak in het geestelijk leven, en niet sterk genoeg om u zelven het noodig geweld aan te doen, om in den hemel toegelaten te worden, laat ten minste toe, dat die ziekten, beproevingen, en vervolgingen, uwe krachteloosheid vervangen, en u bijstaan, om het hemelrijk te veroveren.

DONDERDAG IN DE ZEVENDE WEEK NA SINKSEN.

Over het nut der bekoringen.

Beatus vir qui suffert tentationem ; quoniam cum probatus fuerit accipiet coronam vitæ, quam repromisit Deus diligentibus se (Jac. I, 12).

Zalig de man, die de verzoeking verdraagt ! want daar hij een beproefde is geworden, zal hij de kroon des levens ontvangen, die God beloofd heeft aan die hem liefhebben.

1. Overweeg de reden waarom de Heer toelaat dat gij door den duivel aangevallen en door allerlei beproevingen belegerd wordt. Het is om te doen blijken of gij Hem bemint. Het is gemakkelijk voor u te zeggen dat gij God bemint, wanneer alles naar uwen wensch gaat. Maar wanneer gij beproefd wordt door eene onzuivere bekoring, eene ziekte, eene versmading of inwendige mistroosting, dan zijt gij ongelukkiglijk een geheel ander mensch. De duivel lachte met al de deugd van Job, zoo lang zij niet beproefd was ; hoe durft gij dan op de uwe rekenen ? Neen ! laat toe dat de Heer u beproeve, gelijk Hij het goedvindt ; het tegenwoordige leven is een tijd van beproeving : *Tentatio est vita hominis super terram* (Job. vii. 1). « 's Menschen leven op aarde is eene beproeving, » zooals de zeventig overzetters der H. Schriftuur lezen.

2. Overweeg dat, indien gij onder de beproeving der bekoring getrouw blijft, gij gelukzalig zult zijn en de kroon des levens zult ontvangen : *Accipies coronam vitæ*. Met welke glorie zult gij omgeven zijn, wanneer de Heer op uwen krooningdag de kroon op uw hoofd zal zetten ! Eertijds streed men om eene laurier, klimop of pijnkroon, die toch spoedig moest verwelken, te bekomen, en gij hebt den moed niet te vechten tegen de driften van het vleesch, de

leerstelselen der wereld en tegen de aanvallen des duivels. om de onverwelkbare kroon der glorie te verwerven : *Immarcescibilem gloriæ coronam* (1 Petr. v, 5). Zij wordt ook eene kroon des levens geheeten, omdat zij aan de verwoestingen des doods niet onderworpen is.

3. Overweeg dat deze heerlijke kroon des levens zeker is en u niet ontbreken kan, want God heeft dezelve herhaalde malen op bijna elke bladzijde der H. Schriftuur beloofd : *repromisit Deus*. Gij zoudt volgaarne geloof hechten aan het woord van eenen prins, die u eene groote belooning belooft voor eenen ren, alhoewel gij de belooning zelve niet gezien hadt ? En gij zoudt God op zijn woord niet gelooven ! Indien God u ééns enkel de kroon toonde, welke Hij voor u bestemd heeft, o ! welken moed zoudt gij niet opvatten, welke vastberadenheid, welke vreugd zoudt gij niet gevoelen ! Maar om u meer te doen winnen toont Hij u dezelve niet. Hij wil dat gij op Hem betrouwt. Bovendien hoe wilt gij dat Hij u dezelve toone, dewijl zij nog niet voleindigd is ? Te grooter uw lijden en uwe verduldigheid is, des te rijker en schooner zal uwe kroon wezen ; herinner u dat deze kroon geen louter geschenk, maar de belooning uwer verdiensten zijn moet.

VRIJDAG IN DE ZEVENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de verachting van al het aardse om Christus.

Quæ mihi fuerunt lucra, hæc arbitratus sum propter Christum detrimenta. Verumtamen existimo omnia detrimentum esse, propter eminentem scientiam Jesu Christi Domini mei; propter quem omnia detrimentum feci, et arbitror ut stercora, ut Christum lucrificiam (Philip. III, 7. 8).

Wat voordeelen ik had, die heb ik om Christus' wil nadeelen geacht. Ja, en ik acht alles nadeel, om de overtreffende kennis van Jesus Christus, mijnen Heer; om wille van wien ik dat alles verloren heb en als drek acht, opdat ik Christus gewinne.

1. Overweeg hoe helder het licht des geloofs en van de evangelische leer was, dat in den geest van den apostel Paulus doorscheen, dewijl wij zien, dat onder den indruk van dat licht, dezelfde voorwerpen, die hij eerst voor de grootste winst aanzag, hem nu eer als een verlies dan als eene winst voorkomen. Alwie een dergelijk licht ontvangen heeft, kan ook in zich zelve dezelfde verandering bespeuren. Hoe verbaasd staat zoo iemand wanneer hij denkt, dat hij ooit zoo blindelings de leerstelselen der wereld aankleefde, zoo-veel werk maakte van vruchteloze mededingen, van voorrang en gejuich der menschen! Wat u aangaat, indien gij, na het religieuze leven omhelsd te hebben, u niet beschaamd gevoelt over u zelve, omdat gij in het verledene de tijdelijke voordeelen, welke gij nu uit liefde tot Christus verlaten hebt, nagejaagd hebt; dat zou een teeken zijn dat dit hemelsch licht uw geleider in het leven niet is: *Justitiæ lumen non luxit nobis* (Sap. v, 6). « Het licht der gerechtigheid bestraalde ons niet. »

2. Overweeg dat de apostel niet alleen voor een verlies hield wat hij vroeger als eene winst aanzag, maar nog ver-

der ging en voor verlies rekende al wat niet Christus was, zooals edeldom, welsprekendheid, talenten en andere begaafdheden; want alwie aan deze dingen zijn hart hecht moet alle gedacht opgeven van Christus te volgen of zijnen dienst teenemaal verlaten. Deze gesteltenis, die eene ziel alle tijdelijke voordeelen, welke de wereld zoo hoog acht, als verlies doet rekenen, maakte van den H. Paulus eenen apostel door die overtreffende kennis, welke hij in de school van Jesus Christus verwierf. Daar leerde hij dat men geen volgeling van Christus kan zijn, indien men al wat men is, en al wat men heeft niet ten volle verzaakt: *Qui non renuntiat omnibus quæ possidet, non potest meus esse discipulus* (Luc. XIV. 33). « Die niet alles verzaakt, wat hij bezit, kan mijn leerling niet zijn. » Die verhevene wetenschap moet gij trachten te bekomen. Indien gij er toe geraakt, zullen alle tijdelijke goederen, die gij in de wereld bezat, ja, al wat gij mogelijk bezitten kont, u een verlies voorkomen; en Jesus, naakt hangende aan het kruis, zal dezelve vervangen en uwe verlangens meer dan al het overige verzadigen.

3. Overweeg wat achting de Apostel had voor alle mogelijke goederen der wereld. Hij aanzag dezelve als drek: *Arbitror ut stercora*, want hij begreep het verschil tusschen de goederen der aarde en Jesus Christus. Indien wij de voordeelen en vermaken der wereld nagaan, zullen wij ontdekken dat die, welke betrek hebben op de begeerlijkheid des vleesches, met den stank der zonde bezoedeld zijn; dat die, welke behooren tot de begeerlijkheid der oogen, in andere woorden, tot de geldzucht, vuil en laag zijn; en dat die, welke de hoovaardij des levens, dat is, de eerzucht najaagt, vol verrotting en bederf zijn. Daarom zegde de Apostel aangaande dat alles: *Arbitror ut stercora* » Ik acht dezelve als drek. « Hoe droevig zou het niet wezen, indien gij in plaats van den apostel na te volgen, uwe roeping vergat en

Christus verzaaktet, om de bedorvene goederen en vermaken der aarde na te jagen, welke de Apostel van de hand wees om den gekruisten Jesus te bezitten.

ZATERDAG IN DE ZEVENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de plichten der Christenen, voor zooveel zij soldaten van Christus zijn.

Labora sicut bonus miles Christi (2 Tim. II, 3).

Arbeid als een goed krijgsknecht van Christus.

1. Overweeg dat elke ware Christen een krijgsknecht van Jesus Christus zou moeten zijn, strijdende of gelijk de martelaren tegen de dwingelanden, of gelijk de doktoers der Kerk tegen de dwalingen, of gelijk elke geloovige tegen de driften des vleeschens en de aanvallen des duivels. Gij beeldt u misschien in dat niet eene der drie aangehaalde soorten van strijden op u toepasselijk is, maar gij bedriegt u; zij passen op iedereen; want, alhoewel het niet noodig is altijd werkelijk vechtend te zijn, men moet zich toch altijd voor den strijd bereid houden. Juist daarom, zegt u de Apostel niet *certa* « strijd » maar *labora sicut bonus miles* « arbeid als een goed krijgsknecht. » Zelfs ten tijde van vrede zijn de soldaten niet werkeloos. Zoo gij ook, alhoewel gij nu niet te strijden hebt tegen de dwingelanden, gij moet toch de martelaren na volgen, met te zoeken den luister des geloofs onbevlekt te bewaren, juist alsof gij het voor eene openbare rechtbank te belijden hadt; met u gewoon te maken het leven te verachten, en uw lichaam te haten en te versterven, alsof gij het weldra onder het mes van den beul te verlie-

zen hadt. Maar indien gij genegen zijt om uw gemak te zoeken, en uw vleesch te streelen, hoe kunt gij u dan roemen een krijgsknecht van Christus te zijn?

2. Overweeg dat alhoewel gij misschien tegen de dwalingen niet zult te strijden hebben, gelijk de doctors der Kerk of de predikanten, gij nogtans in uwe hoedanigheid van krijgsknecht van Christus, u moet gereed maken om te strijden tegen de valsche leerstelselen en gebruiken, welke men zoo dikwijls onder de Christenen ziet, en die geenszins overeenkomen met de evangelische leering. Gij moet u in staat stellen die door uw gedrag te wederleggen, zoo, b. v., dat het smadelijk is eenen vijand te vergeven, soms zijn eigen gedacht op te geven, zich te weerhouden van gramschap of wraak, zich te vernederen, en meer dergelijke. Hoe kunt gij u uitgeven voor eenen soldaat van Christus en u niet bereid toonen om die dwalingen te veroordeelen, welke de wereldlingen overal verspreiden, en die tegenstrijdig zijn aan de evangelische waarheid? *Labora sicut bonus miles Christus*. « Strijd als een goede krijgsknecht van Christus.

3. Overweeg dat uw plicht van waren krijgsknecht van Christus bestaat, niet alleen in te strijden tegen uwe kwade driften en hunne aanhangers, de duivels, wanneer zij u aanranden, maar in, zelfs wanneer zij u een korten wapenstilstand verleen, altijd met de wapens in de handen op uwe hoede te zijn. Juist wanneer gij u veiligst gelooft, is er de grootste waakzaamheid van noode, want juist dan laat de Heer hun toe, u nog raziger aan te vallen tot straf uwer onachtzaamheid. Voor geen soldaat blijft de dadelijke strijd altijd duren, maar elke soldaat is aanhoudend aan menige wederwaardigheden blootgesteld. Bovendien om u te gedragen als een ware krijgsknecht van Christus, moogt gij niet strijden gelijk een huurling, die op niets anders dan

zijn huurgeld uit is; maar gelijk een vrijwilliger, die voor zijnen koning alleen vecht. Uw eenig doelwit in den strijd tegen de vijanden van uwen Heer moet zijn, Hem te behagen, die over u van op zijnen troon waakt om te zien, hoe gij u in uwe moeielijkheden gedraagt: *Ut ei placeat, qui se probavit* (2. Tim. II, 4). « Om te behagen aan wie hem heeft goedgekeurd.

ACHTSTE ZONDAG NA SINKSEN.

Over de parabel van den ontrouwen rentmeester.

Filii hujus sæculi prudentiores filiis lucis in generatione sua sunt (Luc. XVI, 8).

De kinderen dezer wereld zijn in hun geslacht, omzichtiger dan de kinderen des lichts.

1. Overweeg hoe de onrechtvaardige rentmeester van het Evangelie, uit vrees van afgedankt, en door zijnen meester vervolgd te worden, om reden van zijn slecht bestuur, ernstig begint op zijne eigene belangen na te denken, en middelen te beramen om in zijne toekomst te voorzien. En gij, die zoovele van God ontvangene weldaden verkwist hebt, gij vreest het kwaad en het onherstelbaar nadeel niet, welk u bij de vereffening der rekeningen te wachten staat? Helaas! hoe vele goederen van lichaam en ziel, van natuur en genade, welke de Heer u gegeven had, om in zijnen dienst te besteden, en voor zijne glorie te gebruiken; hoeveel dezer, zeg ik, hebt gij verkwist of slecht besteed ten voordeele van uw lichaam, van uwe kwade genegenheden en van uwe eigenliefde? En alhoewel gij innig overtuigd zijt, dat gij weldra eene gestrenge rekening zult

moeten afleggen voor het schandig ongelijk, welk gij den Almachtige hebt aangedaan, denkt gij er nogtans niet aan en doet gij geene pogingen om Hem eenige vergoeding te geven. O! hoe waar is het dat de kinderen dezer wereld omzichtiger zijn. *Filii hujus sæculi prudentiores sunt!*

2. Overweeg dat het arglistige plan, waarvan de rentmeester zich bediende, gansch tot zijn eigen voordeel, en het nadeel van zijnen meester strekte. De meester prees nogtans zijne arglistigheid, omdat hij zich bijtijds zijne schuldenaren tot vrienden had weten te maken, met het bedrag hunner rekeningen te verminderen, opdat zij hem van de noodige levensmiddelen zouden voorzien: *Quantum debes?..... Centum cados olei..... scribe quinquaginta.* « Hoeveel zijt gij schuldig?.... Honderd vat olie.... Schrijf vijftig. » Met God is het het tegenovergestelde; gij kunt Hem nooit eenig ongelijk aandoen met voor uwe eigene belangen te zorgen; gij kunt Hem enkel beleedigen met u zelve nadeel toe te brengen. Waarom verwaarloost gij dan zoovele middelen, waarmede gij in uwen uitersten nood kunt voorzien; en te gelijk uw eigen voordeel en Gods welbehagen kunt bevredigen? Ga een weinig na, hoe bezorgd de wereldsche menschen zijn om hun vernuft te scherpen en hunne tijdelijke belangen te bevorderen; hoe bekommerd zij zijn om niet te verliezen wat zij reeds bezitten, om te bekomen wat zij verlangen, en met welk vooruitzicht zij hunne toekomende en mogelijke noodwendigheden te gemoet zien? En nogtans al deze aardsche voorwerpen zullen geen honderd jaren bestaan; de dood stelt er een einde aan. Hoe gelukkig zoudt gij zijn, indien gij zoo bezorgd waart en zoovele pogingen aanwendet om de oneindige goederen des hemels te bekomen en in veiligheid te stellen.

3. Overweeg dat het leven kort en de dood onzeker is; hij kan u alle oogenblikken overvallen, en dan — *Jam*

non poteris villicare. « Gij zult niet meer rentmeester kunnen zijn. » Gij zult dan geen tijd meer hebben om uwe rekeningen te vereffenen, en de verdiensten uwer goede werken te vergaderen, waarmede gij kunt vergoeden de verkwisting van zoovele gaven, welke gij van God in het religieuze leven ontvangen hebt, van zoovele verlichtingen, van zoovele ingevingen, van zoovele goede voorbeelden, voor dewelke gij in het uur des doods eene gestrengere rekening zult moeten geven ; het Evangelie verzekert er u van : *Omni, cui multum datum est, multum quæretur ab eo* (Luc. XII, 48). « Van al, wien veel gegeven is, zal veel gevorderd worden. »

MAANDAG IN DE ACHTSTE WEEK NA SINKSEN.

Over de ware barmhartigheid jegens onzen naaste.

Estote misericordes sicut et Pater vester misericors est (Luc. VI, 36).

Weest barmhartig gelijk uw Vader barmhartig is.

1. Overweeg dat de ware barmhartigheid — de barmhartigheid, waardoor gij aan den hemelschen Vader moet gelijken, die niet is, welke voortspruit uit een gevoel van teederheid en medelijden met de ellende uws naasten, maar die, welke haren oorsprong heeft in de deugd der liefde, en u aanzet om uwen naaste bij te staan uit liefde tot God. Is het deze beweegreden, die in uw hart een gevoel van medelijden opwekt, dan is uwe barmhartigheid volmaakt, want dan begeert gij niet alleen de ellende van anderen te verzachten, maar ook dezelve te deelen en er bedroefd over

te zijn. Zoodanig is de barmhartigheid, die God ten uwen opzichte getoond heeft, dewijl Hij zoo goed geweest is, u niet alleen te helpen in uwe armoede, maar zelfs mensch te worden om u zijn teeder medelijden te toonen : *Debit per omnia fratribus assimilari ut misericors fieret* (Heb. II, 17). « Hij moest den broederen in alles gelijk worden, opdat hij barmhartig zou zijn. » Die volmaakte barmhartigheid moet gij ten opzichte van uwen naaste toonen, met hem te helpen uit liefde tot God, en zijne kwalen te gevoelen alsof het de uwe waren.

2. Overweeg dat die barmhartigheid en dat medelijden zich niet moeten bepalen tot vrienden en naastbestaanden, maar moet getoond worden zelfs ten opzichte van onwaardigen, vreemdelingen en vijanden, jegens wien gij natuurlijk wijze tot medelijden niet bewogen wordt. Dergelijke barmhartigheid zal volmakter zijn en meer gelijken aan de barmhartigheid van God, die de gebreken van de zondaars verontschuldigt en zijn overvloedigen bijstand zelfs aan zijne vijanden leent. Merk hier wel op, dat Christus u de barmhartigheid Gods ter navolging voorstellende, Hem op deze plaats met den naam van Vader noemt : *Estote misericordes sicut et Pater vester misericors est*. « Weest barmhartig gelijk uw Vader barmhartig is ; » want Hij weet de gebreken zijner kinderen te verontschuldigen, en hen teederhartig bij te staan, zelfs wanneer zij oneerbiedig of wederspannig zijn. Hoe dikwijls gebeurt het niet, dat, in plaats van medelijden of droefheid te gevoelen, wanneer gij eenen vijand of een onverdienend medeschepsel door eenig ongeluk overvallen ziet, gij er eerder behagen in schijnt te scheppen ? In zulke gevallen, indien gij u niet bewogen gevoelt tot oprecht medelijden, zorg ten minste hen te helpen en bij te staan ; zoo niet met stoffelijke middelen, ten minste met gebeden voor hun welzijn. Doe dat uit liefde tot den Zalig-

maker, die eene eindelooze liefde ten uwen opzichte getoond heeft, alhoewel gij zoo ondankbaar en onwaardig waart, want Hij heeft uwe ellende op Zich genomen, en heeft u gered ten koste van zijn bloed.

3. Overweeg dat onder al de goddelijke deugden, Christus er u niet eene in het Evangelie zoo dringend ter navolging aanbeveelt als de barmhartigheid, omdat deze u meest aan God zal doen gelijken. De eigenschap der barmhartigheid, gelijk zij in God is, en zich in hare uitwerksels veropenbaart, is de grootste van al zijne eigenschappen, omdat het de barmhartigheid was, die Hem bewoog het menschedom ten koste van zijn bloed te verlossen: *Secundum misericordiam suam salvos nos fecit* (Tit. III, 5). « Naar zijne barmhartigheid heeft hij ons zalig gemaakt. » Zoo is dan ook de barmhartigheid de grootste deugd voor u; want de oefening der barmhartigheid ten opzichte van uwen naaste om God, is eene oprechte liefde, die u met God en tevens met uwen naaste verbindt, en u menigvuldige gelegenheden verschaft om bijzonder ten behoeve van de meest noodlijdenden vele akten van deugd te oefenen, waarin de eigenliefde geen aandeel heeft. Voed dus in uw hart eene vurige liefde voor de barmhartigheid, om zoo meer aan uwen hemelschen Vader te gelijken.

DINSDAG IN DE ACHTSTE WEEK NA SINKSEN.

De dood is de weergalm van het leven.

Si ceciderit lignum ad austrum, aut aquilonem; in quocumque loco ceciderit, ibi erit (Eccle. xi, 3).

Als een boom valt ten zuiden of ten noorden, waar hij valt, daar ligt hij.

1. Overweeg dat gij die boom zijt, waarvan er hier spraak is. Indien gij, afgehouden door de zeisen des doods, ter rechterhand, — ten zuiden valt, in het zuiden zult gij blijven; valt gij ter linkerhand, — ten noorden, in het noorden zult gij blijven. Nooit zal er de geringste hoop wezen, die ligging te veranderen. Gij zult voor altijd of een prins op zijnen troon of een slaaf in ketenen wezen, voor altijd achtbaar en geëerd of voor altijd met schande bedekt. Gaat u een zoo verschillend lot niet aan? Is het de moeite niet waard er op na te denken? Hoe komt het dan dat gij, die altijd kasteelen in de lucht bouwt, en met hart en ziel streeft om eenig eeraamt te bekomen en te behouden, of eenig gemak, dat slechts weinige dagen duren zal; hoe komt het, dat gij zoo weinig op die twee lotgevallen denkt, waarvan binnen kort noodzakelijk het eene of het andere het uwe wezen zal?

2. Overweeg dat, indien gij begeerig zijt te weten tot welken kant gij vallen zult, gij slechts te zien hebt tot welken kant gij overhelt. Nadat de zaag eenen boom doorsneden heeft, valt hij zeker naar den kant, naar denwelken hij overhelt. Hangt hij over naar het zuiden, naar het zuiden zal hij vallen; hangt hij over naar het noorden, naar het noorden zal hij vallen. Wanneer de dood u neervellen zal, beeld u niet in dat gij naar het zuiden vallen zult, indien gij

naar het noorden overhelt. Het gewicht van den boom doet hem naar eenen kant overhangen; evenzoo zijn uwe genegenheden en gevoelens oorzaak dat gij naar den eenen of anderen kant overhelt. Doen deze u overhellen naar het noorden, te recht vreest gij dan uw lot. Die religieuzen zijn niet weinig in getal, die, na hunne genegenheden naar de aardsche goederen en de achting der wereld gekeerd te hebben, bij den dood een allerellendigst lot ontmoetten.

3. Overweeg dat, zoo gij het verkiest, er nog tijd is om eene gunstige overhelling aan te nemen, met uwe ondeugende genegenheden en ongeregelde gevoelens geweld aan te doen. Maar stel niet langer uit. Eene aangenomen gewoonte is gelijk een boom; te ouder zij wordt, des te onbuigzamer wordt zij. Begin dan eens wel uw hart naar God en uwe gedachten naar de eeuwigheid te keeren, en geef geen acht op deze vergankelijke wereld, dan kunt gij u naar den dood op een gelukkig lot verwachten. Hebt gij het religieuze leven niet omhelsd om uwe eeuwige gelukzaligheid te verzekeren? Waarom dan zooveel aandacht geven op zaken, die uwen staat niet betamen, en u in gevaar stellen van verloren te gaan? Gij kunt u nu geen volledig gedacht vormen van hetgeen de kracht der gewoonte, zoo goede als slechte, zal hebben in het uur des doods.

WOENSDAG IN DE ACHTSTE WEEK NA SINKSEN.

Over de intrede van Jesus in Egypte.

Ecce ascendit Dominus super nubem levem, et ingreditur Egyptum, et commovebuntur simulacra Egypti a facie Domini (Isai. XIX, 1).

Zie, de Heer zal op eene lichte wolk klimmen, en in Egypte komen, en de afgodenbeelden van Egypte zullen ontroerd worden voor zijn aanschijn.

1. Overweeg dat, toen onze goddelijke Zaligmaker, verborgen onder de wolk zijner menschheid, Egypte binnentrad, al de afgodenbeelden van dat land daverden en ten gronde vielen, zooals Isaias voorzegd had. Uw hart is gelijk een ander Egypte, waar er zoovele afgodenbeelden als ondeugende genegenheden, welke gij hulde bewijst, schuilen. Dit niettegenstaande, gewaardigt Zich de Heer in het Egypte van uw hart te komen onder de wolk der sacramenteel gedaanten, niet om Zich zelven het leven te redden voor het zwaard van Herodes, maar om u uw leven te redden, telkens gij Hem ontvangt in de H. Communie. Hoe kunt gij zoo onverschillig blijven bij deze liefdevolle intrede van Jesus in uw hart? Waarom haast gij u niet Hem uwe hulde te bewijzen?

2. Overweeg dat zoohaast de Heer Egypte binnengetreden was, al de afgodenbeelden getuigenis gaven van zijne almacht en zich ontroerden voor het aanschijn van den Schepper der wereld: *A facie Domini*. Het is dan veel rechtvaardiger en betamelijker dat de ondeugden van uw hart daveren en ten gronde vallen bij de tegenwoordigheid des Heeren, en in het aanschijn der voorbeelden, welke Hij u geeft in het sacrament zijner liefde. Nu, hoeveel afgoden zijn er in uw hart niet? Een afgod is de ondeugd van hoovaar-

digheid, een ander uwe grammoedigheid en onverduldigheid, een derde nog, de overgrootte liefde voor een grooten naam en het doen van uwen eigenen wil. Hoe is het mogelijk dat deze afgoden kunnen blijven staan, wanneer gij uwen God, zoo diep vernederd ziet in de H. Hostie, met eene onoverwinbare zachtmoedigheid verdragende om uwentwil al de beleedigingen, welke Hem onder de sacramentele gedaanten worden aangedaan, en Zich aan het bevel zijner dienaars, hoe onwaardig ook onderwerpende. Bij de woorden der consecratie immers daalt Hij op het bevel des priesters van den schoot zijns hemelschen Vaders neder, overal waar Hij geroepen wordt. Is het dan niet redelijk dat al uwe afgoden ten gronde geworpen worden, en dat Jesus in uw hart de overwinning zou behalen gelijk eertijds in Egypte.

3. Overweeg dat de profeet Isaias niet zegt dat de afgodenbeelden van Egypte van den bliksem geslagen of met geweld door den Heer neergeworpen werden, maar dat zij daverden en van zich zelve ten gronde vielen voor het aanschijn des Heeren. Zoo moet het ook met de ondeugden in uw hart gaan. Gij moet niet wachten tot dat uw Zaligmaker dezelve met geweld nederwerpe, maar gij moet zorgen dat uw wil ze plaats doe maken en ten gronde doe vallen, en Hem deze hulde bewijzen uit liefde eerder dan uit dwang. Tracht dan uit eigene beweging uwe ondeugende genegenheden ten gronde te doen vallen in de tegenwoordigheid des Heeren; anderszins zullen uwe afgoden onbuigzamer en wederspanniger worden, dan de steenen afgodenbeelden, die Hem in Egypte eene zoo schitterende getuigenis gaven.

DONDERDAG IN DE ACHTSTE WEEK NA SINKSEN.

Wij moeten strijden indien wij wenschen gekroond te worden.

Qui certat in agone non coronabitur, nisi legitime certaverit
(2 Tim. II, 5).

Wie in het strijdperk kampt, wordt niet bekroond, zoo hij niet gekampt heeft naar de wetten.

1. Overweeg dat, om bekroond te worden, gij moet strijden tegen uwe ongeregelde driften, want de kroon van glorie, die de belooning is van een heilig leven en van de religieuze volmaaktheid, kan niet verworven worden alleen door godvruchtige oefeningen, tuchtroede, of vasten uit vrije verkiezing ondernomen; zij kan enkel gewonnen worden door een volledigen zegepraal over u zelve; al het overige zijn slechts middelen om tot die overwinning te komen. Wat kunnen alle uitwendige oefeningen van deugd u baten, indien intusschen uwe inwendige gebreken den vrijen toom hebben, indien gij meer van u zelve dan van anderen denkt, indien gij zoo licht fout vindt met uwe broeders, en u ontstelt bij elke kleine opmerking, indien gij u zelve traag in de gehoorzaamheid toont en immer en in alles u zelve en uw gemak zoekt? Deze is zeker de weg niet om de kroon te winnen.

2. Overweeg dat om gekroond te worden, het zelfs niet genoeg is te strijden, gij moet noodzakelijk strijden naar de wetten, dat is, gelijk de H. Augustinus zegt, zonder moede te worden of op te houden, zoolang de ziel zich in het strijdperk dezes levens bevindt. Gij moogt nooit de wapenen neerleggen; lijdt gij nu en dan eene gedeeltelijke nederlaag, geduld! De Heer gebiedt u niet zóó over uwe driften

te zegevieren, dat zij zich nooit meer vertoonen; maar Hij beveelt u nooit een wapenstilstand met den vijand te sluiten: *Usque ad mortem certa pro justitia* (Eeeli. iv, 33). « Strijd tot aan uwen dood voor de gerechtigheid.

3. Overweeg dat gij in dezen aanhoudenden strijd tegen uwe driften den moed niet moogt verliezen, want ten slotte deze is de gemakkelijkste manier om dezelve te bestrijden, omdat zij van hunne krachten verliezen, zoo gij hun nooit vrede of rust laat, en ook omdat de geestelijke krijg met den stoffelijken niet kan vergeleken worden; in dezen immers, hoe meer pogingen men inspant, des te meer mat men zich af; in genen, hoe meer moeite gij u zelve aan-doet, des te sterker wordt gij, naarmate de genade die de bron uwer sterkte is, in u toeneemt. De wapenen, waarvan gij u in den strijd bedienen moet, zijn wantrouwen van u zelve, betrouwen op God, en gebed. Wantrouwen van u zelve zal u aanzetten de vermetelheid te vluchten, behoedzaam vooruit te gaan, en in geval gij struikelt, u te vernederen, zonder u nogtans te ontstellen, in de volle overtuiging dat gij van u zelve niets kunt. Van den anderen kant betrouwen op God zal u in staat stellen de overwinning te behalen, die de Heer u geven kan en geven wil, en eindelijk het gebed zal u de hulp verzekeren, welke gij noodig hebt. Eertijds in de olympische spelen werd door de rechters eene krans geschonken aan den overwinnaar, maar geene hulp werd aan de strijders verleend. De Almachtige doet beide, Hij belooft u eene kroon van glorie, en geeft u den bijstand zijner genade, zoo gij Hem denzelven met betrouwen en volharding vraagt.

VRIJDAG IN DE ACHTSTE WEEK NA SINKSEN.

Over den dood van den vurigen en lauwen volgeling van Christus.

Beati mortui qui in Domino moriuntur. Amodo jam, dicit Spiritus, ut requiescant a laboribus suis. Apoc. xiv. 13.

Zalig zijn de dooden, die in den Heere sterven. Van nu aan reeds, zegt de Geest, zullen zij rusten van hunnen arbeid.

1. Overweeg hoe, alhoewel de dood allen zonder onderscheid neervelt, er nogtans een groot verschil bestaat tusschen den dood van den vurigen en den dood van den lauwen religieus. De dood van den lauwen wordt eene nachtwaak genoemd: *Cum dormierit.... aperiet oculos* (Job. xxvii, 19). « Wanneer hij zal ontslapen... zal hij de oogen openen. » De dood van den vurigen daarentegen wordt eene rust genoemd: *ut requiescant a laboribus suis* « zij zullen rusten van hunnen arbeid. » De dood van den lauwen is eene nachtwaak, omdat hij, op het oogenblik dat hij sterft, zijne oogen opent, en dan ziet, verdwenen gelijk een droom, al de voldoeningen welke hij zich zelve toegelaten had; verdwenen die vrijheid, welke tegenstrijdig was aan de gehoorzaamheid; verdwenen het gejuich, hetwelk hij zoekt tot het groot misnoegen zijns Heeren; dat alles verdwenen geijk rook: *Aperiet oculos et nihil inveniet* (Job. xxvii, 19). « Hij zal de oogen openen en niets vinden. » De dood van den vurigen religieus integendeel is eene rust, omdat hij een einde stelt aan al zijne boetplegingen, zijne armoede, versterving, en kruisen; de dood zal hem niets ontnemen dan wat hij sedert lang uit liefde tot God veracht had; dat alles zal hij veranderd zien in schatten van verdiensten: *opera illorum sequuntur illos.* (Apoc. xiv, 13).

« Hunne werken volgen hen. » Wat zal de dood voor u wezen? Eene rust of eene nachtwaaak? Wilt gij den dood van een vurigen religieus sterven, dan moet gij ook het leven van een vurigen religieus leiden.

2. Overweeg dat de dood van een lauwen religieus eene ontwaking is, niet alleen uit hoofde van hetgeen hij ziet verdwijnen, maar veeleer uit hoofde van hetgeen hij voor zich ziet verschijnen, om zijnen geest op de schrikkelijkste wijze te pijnigen. Waar hij ook keert of niet, alles boezemt hem schrik en angst in; van binnen verontrust hem een geweten besmeurd met zonden; rondom zich, vindt hij een legioen duivels, die hem aanranden, en door hunne ingevingen zijne verwarring vermeederen; boven zich ziet hij den Rechter, die op het punt is hem voor zijnen rechterstoel te dagen; onder zich ziet hij de straffen en tormenten, die hij verdiend heeft. O! wat een droevig en ongelukkig ontwaken! De vurige religieus, van den anderen kant, is weinig verontrust over zijne zonden, omdat hij wel weet dat hij dezelve beweend en voor dezelve voldaan heeft; hij vreest den duivel niet, omdat hij onder de vaderlijke bescherming van God is; hij wacht met vurige begeerten de komst van zijnen Rechter af, om uit zijne handen het loon van een getrouwen dienst te ontvangen, zeggende met den Apostel: *Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi. In reliquo reposita est mihi corona justitiae.* (2 Tim. IV, 7). « Ik heb den goeden strijd gestreden, den loop voleindigd, het geloof bewaard. Voorts is mij weggelegd de kroon der gerechtigheid. » Moest de dood u op dezen oogenblik overvallen, zoudt gij in dier voege kunnen spreken?

3. Overweeg dat het pijnlijkste waken voor den lauwen religieus, en de zoetste rust voor den vurigen, op hunnen laatsten ademtocht volgen. De vurige zal zich gedragen zien om te rusten in den schoot van God, en de gelukwen-

schen van de ontelbare seharen van heiligen en engelen te ontvangen, omdat hij over den duivel, de wereld en het vleesch gezegevierd heeft. De lauwe religieus, zoo hij in de ongenade van God sterft, zal zich veroordeeld zien tot een eeuwig waken van tormenten en ellende, die in hevigheid onbesefbaar en in duur oneindig zijn; en zoo hij in den staat van genade sterft, wat een lang en bitter waken zal hij moeten ondergaan, totdat hij tot den laatsten penning zijne schulden betaald heeft, in den brandenden oven des Vagevuurs, waar hij pijnen zal lijden, die in hevigheid al wat hij ooit op aarde ondervonden heeft, ver zullen overtreffen, en dat voor jaren en jaren! Zie nu een weinig of het voor die kortstondige voldoeningen, welke de lauwe religieus zich toelaat, wel de moeite waard is, zoo te ontwaken in het uur des doods: of eerder, of het niet te wenschen is, bij middel van een verstorven leven, de rust te genieten, die op den dood van een vurigen religieus volgt.

ZATERDAG IN DE ACHTSTE WEEK NA SINKSEN.

Over de hoop en het betrouwen op God.

Beatus vir cujus est nomen Domini spes ejus; et non respexit in vanitates, et insanas falsas (Ps. xxxix, 5).

Gelukkig hij, wiens toeverlaat de naam des Heeren is; en die zich niet wendt tot ijdelheden en bedriegelijke dwaasheden.

1. Overweeg dat wel te recht de man gelukkig genoemd wordt, die al zijne hoop en betrouwen stelt op Jesus, onzen Zaligmaker niet enkel met den naam, maar metterdaad. Hij is gelukkig, omdat hij berust op iemand, die de

oneindige macht, de oneindige vrijheid, en de oneindige goedheid zelve is; en die daarom niet alleen de macht en de kennis bezit om ons alle goed te verleenen, maar bovendien nog hoogst begeerig is het te doen. Niet zoo gelukkig is hij, die zijn betrouwen op de menschen stelt. Hoe zal hij teleurgesteld worden! want zeer zelden wenschen de menschen ons eenig goed te doen, en al wenschen zij het, zij weten zeer dikwijls niet hoe het te doen, of zijn niet in staat het te doen. Neem dan eens voor altijd uwen toevlucht tot Jesus, uwen Zaligmaker, en stel op Hem al uwe hoop; zoo doende zult gij oprecht gelukkig zijn. Tot nu toe, helaas! hebt gij maar al te dikwijls achter de menschen geloopt in de hoop van eene nietige gunst te bekomen, en zijt gij bijgevolg dikwijls bedrogen geweest.

2. Overweeg dat het zoo gemakkelijk niet is die hoop en dat betrouwen in den Heer te hebben; en daarom alwie zoo ver komt wordt *vir* — een man bij uitnemendheid genoemd; want er wordt groote sterkte vereischt om de oefening der hoop te beginnen, en nog grootere om dezelve niet daar te laten. Velen beginnen niet, omdat zij zich te hevig ontstellen over hunne ellende, en niet gelooven dat zij geschikt zijn om van den Heer groote gunsten te bekomen. Velen beginnen, maar volharden niet, alsof hunne hoop vruchteloos ware, ofwel omdat de Heer hen langen tijd voor zijne gunsten laat bidden, ofwel omdat Hij hun dezelve verleent buiten hunne weet. Volg dezen niet na; maar volhard in de oefening der hoop, neem uwen toevlucht tot God met gelijk betrouwen, zoowel ten tijde van dorrigheid, als ten tijde van vertroosting, in voorspoed gelijk in tegenspoed, en gij zult voorzeker alles bekomen wat u oprecht gelukkig maken kan. Niets is aan onzen Zaligmaker welgevalliger, niets eert Hem meer, dan dat wij onze ellende de maat van ons betrouwen op Hem maken: *Ego autem semper sperabo*,

et adjiciam super omnem laudem tuam. (Ps. LXX, 14).
 « Ik zal bestendig hopen, en al uwen lof nog vermeerderen. »

3. Overweeg dat het eigen is aan eene ziel, die al haar betrouwen op God gesteld heeft, de goederen dezer wereld te verachten. Haar is de gekruiste Jesus voldoende; Hij vervangt alles, voldoet aan elke noodwendigheid, en geeft grootere vertroosting dan al het overige. Daarom alwie dit waar en vast betrouwen in zijn hart diep geworteld heeft, die veracht alle aardse vermaken zoodanig, dat hij dezelve niet eens aanschouwen wil; hij aanziet dit alles voor bedrog en uitzinnigheid. Wat u aangaat, wat achting hebt gij voor de goederen dezer wereld? Indien gij waarlijk uwe hoop op den gekruisten Jesus gesteld hebt, gelijk iedere religieus zou moeten doen, wacht u dan de oogen te vestigen op zulke voorwerpen, opdat zij u niet verleiden, gelijk zij zoo vele anderen verleid hebben, die hunne misgreep maar zullen ondervinden, wanneer het te laat is. Dan zullen zij kermen en uitroepen: *Ergo erravimus a via veritatis... et sol intelligentiæ non est ortus nobis* (Sap. v. 6). « Wij waren dan afgedwaald van den weg der waarheid... en de zon des verstands ging niet op voor ons. » Welke uitzinnigheid de fout hunner duisternis te werpen op de zon der gerechtigheid, van wier stralen zij zich onherstelbaar beroofd hebben.

NEGENDE ZONDAG NA SINKSEN.

Jesus weent over Jerusalem.

Non relinquent in te lapidem super lapidem, eo quod non cognoveris tempus visitationis tuæ (Luc. xix, 44).

Niet eenen steen zullen zij in u op den anderen laten, omdat gij den tijd uwer bezoeking niet erkend hebt.

1. Overweeg dat de verwoesting, waarover Jesus zoo bitter weent, en die de ongelukkige stad Jerusalem te wachten stond, veroorzaakt werd door hare weigering om voordeel te trekken uit zijne komst, die geen ander doelwit had, dan hare heiliging. Een dergelijk lot staat die zielen te wachten, die de geheime bezoeken weigeren, welke hun Zaligmaker haar met opzet aflegt, om haar met zijne gaven te verrijken. Deze gaven bestaan in ingevingen, en hartelijke uitnoodigingen, waardoor Hij de zielen aanzet om de deugd te beoefenen: *Ecce sto ad ostium et pulso* (Apoc. iii. 20). « Zie, ik sta aan de deur en klop. » Hoe gelukkig is de ziel die deze gaven aanvaardt; en hoe ongelukkig van den anderen kant zij, die dezelve weigert, of er, niet aan beantwoordt! Gij, die zoo dikwijls met die bezoeken van den Heer begunstigd zijt geweest, bezoeken, die geen ander doelwit hadden dan uwe zaligheid te bewerken, hoe hebt gij dezelve bejegend?

2. Overweeg wat groot nadeel gij te gemoet loopt, met die bezoeken niet te willen ontvangen. Ten eerste; de Heer zal u niet meer met zijne krachtige ingevingen bezoeken, of ten minste zullen deze zeldzamer en min gevoeliger zijn. Indien gij nu geen nut trekt uit die liefdevolle bezoeken, wat goeds kunt gij dan verhopan, wanneer gij van die bijzondere hulp zult beroofd wezen, en zijne bezoeken

ophouden, dewijl gij zonder dezelve zelfs geen goed gedacht kunt vormen? Een tweede verlies, welk gij lijdt, wanneer gij eens van dien bijzonderen bijstand zult beroofd zijn, is dat de Heer u in de macht zal laten uwer ongeregelde driftten, en gedogen zal, dat gij eene prooi wordt voor uwe helse vijanden, die, u ontwapend en niet meer beschermd ziende door den machtigen bijstand des hemels, nu nog stoutmoediger worden, *circumdabunt te* — zij zullen u omgeven met hevige en aanhoudende bekoringen; *ad terram prosternent te* « zij zullen u tot den grond toe verdelgen, » zij zullen u schandig doen vallen en van een kwaad tot een grooter doen overgaan, zij zullen beginnen met vrijwillige dagelijksche zonden, en eindigen met de schrikkelijkste doodzonden. Hoevele van die noodlottige verwoestingen ziet men zelfs in de kloosters niet?

3. Overweeg, van den anderen kant, de groote voordeelen, welke eene ziel ten deel vallen, die deze bezoeken ontvangt, spoedig aan de ingevingen Gods beantwoordt, zich teenemaal aan Hem overlaat en zich onderwerpt aan den goddelijken wil, gelijk de bruid van het Hooglied, die zegde: *Anima mea liquefacta est, ut dilectus locutus est* (Cant. v, 6). « Mijne ziel is gesmolten toen mijn beminde sprak. » Zoo ook laat zich de ziel in alles leiden door de stem des Heeren, zonder eene aangekleefdheid aan haren eigen wil te behouden. Indien gij hetzelfde doet, zult gij den Heer in het binnenste van uw hart hebben: *Si quis audierit vocem meam, et aperuerit mihi januam, introibo ad illum* (Apoc. iii, 20). « Zoo iemand mijne stem zal hooren, en de deur opendoen, ik zal tot hem inkomen, » en met zijne tegenwoordigheid zal Hij u verdedigen tegen de bekoringen en al de aanvallen van uwe vijanden; Hij zal u voeden met geestelijke vertroosting; Hij zal u verkwikken door opheldering van geest, en u in staat stellen voor Hem een

maal van goede werken en uitgezochte deugden te spreiden: *Introibo ad illum et cænabo cum illo et ipse mecum.* « Ik zal tot hem inkomen, en met hem maaltijd houden en hij met mij. » O! wat al voorrechten geniet hij, die het oor leent aan de stem zijns Zaligmakers, en zijne bezoeken bereidvaardig aanneemt! Hoevelen zijn er die, gelijk een Joannes Gualbertus en ontelbare anderen, tot eene verhevene heiligheid gekomen zijn, omdat zij in het begin aan de stem Gods beantwoordden, die hen tot eenen akt van heldhaftige deugd uitnoodigde.

MAANDAG IN DE NEGENDE WEEK NA SINKSEN.

Over het laatste oordeel.

Omnes nos manifestari oportet ante tribunal Christi, ut referat unusquisque propria corporis, prout gessit, sive bonum, sive malum (2 Cor. v, 10).

Wij allen moeten openbaar gemaakt worden voor den rechterstoel van Christus, opdat een iegelijk wegdrage, wat zijn hechaam toekomt, naar hetgeen hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad.

1. Overweeg dat het algemeen oordeel bijzonder geordend is, om aan elken mensch kenbaar te maken wat belooning of straf aan al de overigen ten deel valt. Daarom moeten allen voor dien grooten rechterstoel verschijnen en veropenbaren al, wat nu verborgen is, in gedachten, woorden en werken. Wat schaamte en verwarring zal de wereldling niet gevoelen bij die schrikkelijke ontdekking van de noodlottige misgrepen, welke hij gedurende zijn

leven bedreef met te verachten, wat hij moest hebben bemind, en te beminnen wat hij moest hebben veracht. Intusschen, wat u aangaat, waarom zijt gij zoo bevreesd voor de oordeelen der wereld? Wat raakt het u dat de geheele wereld u verwenscht, indien God u looft? Wat baat het u dat de geheele wereld u prijst, indien God u veroordeelt? Weet gij voor zeker, hoe gij voor den rechterstoel van Christus verschijnen zult?

2. Overweeg dat deze veropenbaring van gansch ons zelve zal geschieden door een naarstig onderzoek, dat de kleinste schuilhoeken in ons zal ontdekken, evenals een spiegel in het licht der zon den weerschijs geeft van het kleinste stofje dat er op ligt. Dan zullen de valsheid en de waarheid, de menschelijke boosheid en de goddelijke goedheid, de ondankbaarheid van den mensch en de milddadigheid van God aanschijn tot aanschijn gebracht worden. Wat schaamte zal u dan overvallen, wanneer gij u onder de oogen van allen zoo verschillend ziet van hetgeen de menschen u geloofden te zijn? Gij vormt u nu een gedacht van de boosheid uwer zonden, naar het oordeel dat er de menschen meestal over uiten, en ongelukkiglijk hoe dikwijlder eene zonde herhaald is, des te min werk maakt men er van. Op dien dag zult gij uwe zonden beoordeelen naar hetgeen zij zijn in de oogen van God, die de waarheid zelve is: *Ante tribunal Christi*; in de schaamte en verwarring van anderen, zult gij dan nog des te klaarder uwe eigene boosheid zien uitschijnen.

3. Overweeg dat bij het algemeen oordeel, iedereen in het bijzonder de belooning of de straf zal ontvangen, die hem toekomt, en dit niet alleen voor wat de ziel, maar ook voor wat het lichaam aangaat: *Ut referat unusquisque propria corporis prout gessit, sive bonum, sive malum* « opdat een iegelijk wegdrage, wat zijn lichaam toekomt,

naar hetgeen hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad. » Wat een schrikkelijk vonnis ! Een weergaloos geluk zonder mengeling van kwaad, of eene overgelijkbare ellende zonder het minste goed ! Is het mogelijk dat gij daarop zelfs niet nadenkt, aangezien er voor u alles van afhangt ? Voor den rechterstoel van Christus geeft men geen acht op edele afkomst, geleerdheid of rijkdommen, maar enkel op onze werken. Die goed gedaan heeft, zal wel varen ; die kwaad gedaan heeft, zal slecht varen ; en dat voor alle eeuwigheid ; *Secundum opera manuum eorum tribue illis* (Ps. xxvii. 4). « Doe hun naar hunner handen werk. » Waarom u dan niet met hart en ziel toeleggen op het ééne belangrijke ?

DINSDAG IN DE NEGENDE WEEK NA SINKSEN.

Jesus noodigt alle noodlijdenden uit tot Hem te komen.

Venite ad me omnes, qui laboratis, et onerati estis, et ego reficiam vos (Matth. xi, 38).

Komt tot mij, allen die vermoeid en beladen zijt en ik zal u verkwikken,

1. Overweeg wie degenen zijn, die vermoeid zijn en wier eenige belooning is het gewicht van hunnen last te gevoelen. Het zijn degenen, die hunnen troost zoeken in de vermaken en rijkdommen der wereld, want dezen arbeiden om schatten te vergaderen en hunne driften te voldoen, en zijn nooit verzadigd, en wat nog erger is, na al die pogingen en moeiten, gelukken zij er niet eens in te bekomen wat zij begeeren : *Laborant et onerati sunt*. « Zij zijn vermoeid en beladen. » Niet weinige dezer ongelukkige zielen

worden er zelfs in de kloosters gevonden ; zij vermoeien zich, de eene om een grooten naam te bekomen, een ander om zich grooter gemak te bezorgen, en zijne luimen te voldoen ; en dan eindelijk vinden zij zich beladen met ongerustheid, teleurstellingen en knagingen van geweten ; zij wikkelen zich zelven in eene menigte van zonden, ter welker gevolge zij den smaak verliezen voor alle geestelijke oefeningen, en het religieuze leven als een onverdragelijken last gevoelen. Wee u, indien gij ooit van het getal dier ellendigen waart !

2. Overweeg dat, om u van dien ongelukkigen toestand vrij te maken, Jesus u uitnoodigt om uwen toevlucht tot Hem te nemen, en dat Hij u zal helpen en verkwikken : *Venite ad me omnes qui laboratis et onerati estis, et ego reficiam vos.* « Komt tot mij, allen die vermoeid en beladen zijt, en ik zal u verkwikken. » O liefdevolle woorden, die het hart van teederheid zouden moeten doen smelten ! Dewijl Jesus zelf u uitnoodigt en u belooft te troosten, hoe kunt gij dan nog twijfelen ? Denkt gij misschien dat Hij u niet vertroosten zal, nadat Hij u zoo minzaam uitnoodigt ? Of vreest gij misschien dat Hij u niet vertroosten kan, Hij die de oorspronkelijke bron van alle vertroosting, van alle sterkte is ? Indien gij slechts het besluit wildet nemen om geene aardse vertroosting meer te zoeken, en recht tot Jesus te gaan, gij zoudt spoedig van den last verlost zijn : *Auferetur onus de humero tuo* (Isai. x, 27). « De last zal weggenomen worden van uwe schouder. » Ga een weinig na en zie, wie uwer broeders in de grootste rust en tevredenheid leeft ! Is het degene, die er altijd op uit is, om wereldsche vertroosting te zoeken, ofwel degene, die geen anderen troost wil of ergens anders zoekt dan aan de voeten van den gekruisten Jesus ?

3. Overweeg dat de verkwikking, welke de Heer u

geven zal. tweevoudig is, dat is, eene ontkennende en eene stellige verkwikking. De eerste bestaat in u te verlossen van den last der moeiten en teleurstellingen in vertroosting te zoeken, die niet kunnen gevonden worden in de goederen der aarde, maar enkel in God. De tweede bestaat in u uitwerkselen te doen gevoelen, die het tegenovergestelde zijn van degene, welke gij in het najagen der aardse vertroosting gewaar werdt; want, terwijl dit vruchteloos zoeken naar wereldschen troost, alleen dient om u te verbitteren en te verontrusten, uw geweten te bezwaren en u in gevaar te stellen van eeuwig verloren te gaan, zal de daad alleen van geene vertroosting te zoeken, dan aan de voeten van Jesus, u de rust van een goed geweten geven, u versterken door den bijstand der genade en uw hart vervullen met de vreugdevolle hoop van de belooning, die tot uwe volmaakte verkwikking in den hemel voorbereid is. Dit moest toch zeker genoeg zijn, om u aan te zetten de uitnoodiging van Jesus te aanvaarden, en in aller haast uwen toevlucht tot Hem te nemen.

WOENSDAG IN DE NEGENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de uitzinnigheid der wereldlingen;

Vae vobis, qui ridetis nunc, quia lugebitis et flebitis (Luc. vi, 25).

Wee u, die thans lacht! want treuren zult gij en weenen.

1. Overweeg dat de Heer al degenen berispt, die zich geheel en al aan de vermaken overgeven en hunnen tijd zoeken vroolijk door te brengen, omdat zij lachen *in valle lacrymarum* « in het tranendal der wereld, » waar er

niets anders te vinden is dan ongeluk, zonde en ellende, hetwelk hen eerder tot tranen zou moeten bewegen. Deze is de tijd niet om te lachen; daartoe is de toekomstige beter geschikt: *Tempus flendi, et tempus ridendi* (Eccle. III, 4). « Een tijd om te weenen, en een tijd om te lachen. » De Heer berispt hen bovendien omdat zij lachen met zaken, die hen eerder bitter moesten doen weenen. *Lætantur, cum male fecerint, et exultant in rebus pessimis* (Prov. II, 14). « Zij verblijden zich in kwaad te doen, en juichen over slechte daden. » Leer ten minste met die ongelukkigen medelijden te hebben, en bedank den Heer u in staat gesteld te hebben om de wereld te verlaten, en van de wereldsche uitzinnigheid verlost te zijn. Maar intusschen denk op u zelven, en zie toe dat de te groote vrijheid en overdrevene voldoeningen, die gij u zelven veroorlooft, u geen gewezen en droefheid baren.

2. Overweeg de straf, waarmede Christus die ongelukkigen bedreigt: *Væ vobis.... quia lugebitis et flebitis*: « Wee u....want treuren zult gij en weenen. » De ziel treurt, het lichaam weent; dit getreur en gewezen zal de ziel en het lichaam tot in het diepste der hel volgen. Overdenk, eerst en vooral, het onuitsprekelijk getreur, dat zij in hunne ziel zullen gevoelen, uit hoofde van de pijn van verlies. Indien zoovelen in dit leven zich ontroostbaar achten om het verlies van een groot erfdeel, van eene bezitting of aanzienlijke bediening; wat hartverseurende droefheid zal die onachtzame zielen dan overvallen, wanneer zij zich voor eeuwig beroofd zien van hunnen God, hun oneindig goed; en dat verloren te hebben voor een laag en kortstondig vermaak! O! hoe zullen hun angst, hunne smarten en hunne waanhoop nog vermeerderen door de klare kennis van het opperste Goed, dat de inwoners des hemels genieten; een genot, dat in graad hunne eigene ellende nog

verre overtreft. Denk daar ernstig op na, en dan zult gij u gelukkig achten in hunne vreugde geen deel te hebben, en zoo geen deelgenoot te worden van hunne weeklachten hiernaals.

3. Overweeg het getreur en geweën, dat de vermaakzoekers zullen ondergaan in hunne lichamen door de pijn van gevoel. Zie hoe eene hevige pijn in de ingewanden den armen lijder tranen uit de oogen perst! En nogtans, wie op aarde lijdt iets in vergelijking met hetgeen elke verdoemde in de hel lijdt? *In ventre ejus ignis ardebit* (Eccli. xl, 32). « in zijn ingewand brandt een vuur. » Dit vuur zal hen terzelfder tijd alle soorten van pijnen doen gevoelen, alhoewel in natuur zoo tegenstrijdig met elkander: versmachtende hitte, bijtende koude, de tormenten des jichts, de zwakte der uittering, de smarten van inwendige ziekten, en de vreemdste zenuwontsteltenissen. *In uno igne omnia tormenta sentient*, « in het zelfde vuur zullen zij allerlei pijnen gevoelen » zegt de H. Hieronymus. Wat stroomen van bittere tranen zullen die ongelukkigen storten, wanneer zij gevoelen dat de duivels hunne beenderen ontwrichten, en op duizende wijzen hunne ledematen folteren zoodanig, dat het geene pen beschrijven kan, en nadenken dat hunne kortstondige uitzinnigheid oorzaak is van dat eeuwig geweën en gekerm. Hoeveel raadzamer is het dan voor u, u zelven in dit leven de vermaken der wereld te ontzeggen, uwe zonden en die van uwen naaste te beweenen, om niet verplicht te zijn dezelve vruchteloos en hopeloos te beweenen in de andere wereld, waar de maat van het tijdelijk genot de maat zal zijn van het geweën en van de pijnen: *Quantum glorificavit se, et in deliciis fuit, tantum date illi tormentum et luctum* (Apoc. xviii, 7). « Zooveel zij zich zelve verheerlijkte en weelderig was, doet haar even zooveel smart en rouw aan. »

DONDERDAG IN DE NEGENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de werkingen van den H. Geest.

Spiritus ubi vult, spirat ; et vocem ejus audis, sed nescis unde veniat aut quo vadat ; sic est omnis, qui natus est ex spiritu (Joan. III, 8).

De wind waait waar hij wil ; en zijn geluid hoort gij wel, maar gij weet niet, van waar hij komt, of waar hij henengaat, alzoo is een iegelijk, die uit den geest geboren is.

1. Overweeg dat de geborenen van menschelijke ouders gelijk zijn aan de ouders die hen voortbrachten, maar slechts trapsgewijze hunne volmaaktheid bereiken ; zoo ook is hij, die door bovennatuurlijke medewerking uit den geest geboren is, gelijk aan den geest des Heeren, die hem het leven gaf, alhoewel hij Hem niet gelijkt in volmaaktheid, zelfs nadat hij in den hemel zal volwassen zijn in het geestelijke leven. Van daar dat al de werken van een oprecht geestelijk man iets goddelijks in zich bevatten, en evenaren in zekeren zin de eigenschappen, welke Christus aan de ingevingen des H. Geestes toekent, die in de aangehaalde woorden aan den wind vergeleken wordt. De eerste eigenschap is, dat de Geest blaast waar Hij wil : *Spiritus ubi vult spirat*, met volmaaktheid van handelen, niet onderworpen aan wet of regel. Zoo zijn ook de werken van elken oprecht geestelijken mensch, *sic est omnis qui natus est ex Spiritu*. Voor zulken is het genoeg den wil Gods te kennen, om Hem aanstonds te volbrengen, zonder te letten op den wederstand der natuur en van het menschelijk opzicht. Geniet gij zoodanige vrijheid in geestelijke zaken, en al wat den dienst van God aangaat ? of zijn er misschien duizende beletselen, die u weerhouden ? Er is niets hatelij-

kers aan den Geest Gods, dan eene gedwongene handelwijze.

2. Overweeg de tweede eigenschap van den Geest Gods, namelijk dat Hij tot uw hart spreekt op zoodanige wijze, dat het u niet mogelijk is zijne stem niet te hooren, *et vocem ejus audis*. Gij kunt aan zijne goddelijke ingeving wederstand bieden of dezelve weigeren, maar gij moet noodzakelijk zijne stem hooren, zelfs wanneer gij de ooren toestopt. Zoo is het ook met den oprecht geestelijken mensch, hij is statig in zijne handelingen, bedaard en niet aanmatigend; hij bezit den waren geest van ootmoed en gehoorzaamheid, die stilzwijgend tot het hart spreekt, en u tot het goede lokt, zoodanig dat gij wel kunt weerhouden hem na te volgen, maar niet kunt beletten zijne uitnoodiging te hooren. Heeft uw gedrag die verrukkende stem? Spreekt zij tot allen en noodigt zij allen uit tot het goed? Gelukkig, indien zulks het geval is! Wacht u van een gedrag, dat anderen eer tot kwaad dan tot goed aanzet.

3. Overweeg dat men niet weet van waar de stem des Heeren komt en waar zij henengaat: *Nescis unde veniat aut quo vadat*. Onmogelijk te weten van waar zij komt, want eens komt zij van het aanschouwen eens lijks, dan weer van het aanhooren van een sermooen, of van het lezen van een geestelijken boek, of van eene onderhandeling met een godvruchtigen persoon. Men weet ook niet waar de stem des Heeren henengaat. En inderdaad, wie kan vooruit zien, welke inzichten de Heer over ons heeft, wanneer Hij ons tot een volmaakter leven roept? Wie kan zeggen of Hij wil dat wij apostelen, martelaren of voorbeelden van geduld wezen? *Quis poterit cogitare quid velit Deus* (Sap. ix, 13). „Wie kan uitdenken wat God wil.“ Dusdanig is ook de gedragslijn van een geestelijken mensch. Tevreden met God alleen voor getuigen van de beweegredenen en einden zijner goede werken te hebben, geeft hij

geen acht op het ijdel gebabbel der menschen ; en alhoewel hij zijne deugdzame werken niet bedekt, verbergt hij toch zijne inzichten en de middelen, welke hij aanwendt, voor allen, behalve voor hem wien hij verkozen heeft voor zijnen bestuurder om ten zijnen opzichte Gods plaats te bekleeden. Het is een onfeilbaar teeken dat gij den oprechten geest der deugd niet bezit, indien gij u over uwe deugden roemt, en er van spreekt aan hen, wiens plicht het niet is u te geleiden.

VRIJDAG IN DE NEGENDE WEEK NA SINKSEN.

Over den drievoudigen strijd der Christenen.

Deponentes omne pondus, et circumstans nos peccatum, per patientiam curramus ad propositum nobis certamen, aspicientes in auctorem fidei, et consummatorem Jesum, qui proposito sibi gaudio sustinuit crucem confusione contempta (Hebr. xii, 1,2).

Laat ons allen last en de ons omringende zonde afleggen, en den wedloop, ons voorgesteld, met volharding loopen, ziende op den Stichter en Voltooier des geloofs, op Jesus, die om de vreugde, hem voorgesteld, het kruis heeft verdragen, de schande verachtende.

1. Overweeg dat de wedstrijd, waartoe gij geroepen zijt deel te nemen, een strijd is tegen die drie welgekende vijanden, de ongeoorloofde en overdrevene liefde voor rijkdommen, vermaken en eer. Gij moet u tot dien strijd aanmoedigen bij middel van een vast beraden besluit om te lijden, en met geduld te aanvaarden armoede, smarten, en verachting, tot dewelke alle tegenkantingen, die gij in den dag ontmoet, kunnen teruggebracht worden. Maar om daarin te gelukken is het eerst en vooral noodig, niet alleen

den last uwer bedrevene zonden af te leggen, maar ook de gelegenheden te vluchten, om in diezelfde zonden niet te hervallen. Hoe kunt gij u van alle ongeoorloofde vermaken weêrhouden, en u niets gelegen laten aan eer en wereldsche grootheid, zoolang gij omringd zijt van zoovele bedriegelijke aanlokselen der wereld?

2. Overweeg dat, nadat gij u van al die beletselen ontmaakt hebt, gij u vervolgens moet aanmoedigen met het voorbeeld van Christus: Hij, die zooveel geleden heeft uit liefde tot u, zal u in staat stellen de bereidvaardigheid en het geduld te bekomen om te lijden uit liefde tot Hem. Vestig dan, om u op te wekken, de oogen op Jesus, die, ten einde u met zijn voorbeeld vooraf te gaan, met opzet de tijdelijke eer weigerde, die Hem toekwam; en voor zijn aandeel armoede, smarten en verachting koos: *Proposito sibi gaudio sustinuit crucem, confusione contempta*. «Om de vreugde, hem voorgesteld, heeft hij het kruis verdragen, de schande verachtende.» Wat anders was het leven van Jesus, dan een aanhoudend kruis, waaraan Hij genageld werd door die drie beulen, armoede, smarten en verachting? Deze waren zijne gezellen bij zijne geboorte, gedurende zijn leven en bij zijnen dood. Houd dan gestadig uwe oogen op Jesus gevestigd, en, gelijk de bronzen slang in de wildernis, zal Hij u sterkte geven om uwe zwakte te overkomen.

3. Overweeg dat Jesus hier de Stichter en Voltooier des geloofs genoemd word: *Auctorem fidei et consummatorem*; want aangezien Hij de Stichter des geloofs is, moet Hij u aanmoedigen om te streven naar hetgeen Hij u nu belooft: en in zijne hoedanigheid van Voltooier des geloofs moet Hij u aanzetten te trachten naar hetgeen Hij u later geven zal. Jesus is de Stichter des geloofs hier op aarde, het mededeelende door zijne leer, bevestigende door zijn voorbeeld, en versterkende door zijne menigvuldige verlichtingen en heil-

zame ingevingen. Hij zal de Voltóoier des geloofs zijn hiernaamaals in den hemel, met het te beloonen, naarmate gij het hier beleden hebt, door een helder aanschouwen; het geloof zal dan immers ophouden en plaats maken voor het klaar aanschouwen der wezenlijkheid. Maar de maat van dat gelukzalig aanschouwen zal in evenredigheid zijn met de maat, waarmede gij u in den tegenwoordigen strijd zult gelijkvormig gemaakt hebben aan zijn voorbeeld met de armoede te omhelzen, de rijkdommen te schouwen, het lijden te verwelkomen en de vermaken te vluchten, de verachting en vernederingen gaarne te ontvangen, en alle soorten van eer en verheffing van de hand te wijzen.

ZATERDAG IN DE NEGENDE WEEK NA SINKSEN.

God is onze leermeester.

Ego Dominus Deus tuus docens te utilia (Isai. XLVIII, 17).

Ik ben de Heer uw God, leerende u nuttige dingen.

1. Overweeg dat God zelf onze bijzondere meester wil zijn in de kunst des gebeds, om er u de grondbeginselen van te leeren en er u vordering in te doen maken. Wanneer Hij tot u spreekt door den mond zijner dienaren op den predikstoel, onderricht Hij u, als de meester van de geloovigen in het algemeen; maar wanneer Hij met u onderhandelt in het gebed, onderricht Hij u alleen; Hij is dan uw gansch bijzondere leermeester. Hoe bemint gij die bijzondere lessen? hoe gretig zijt gij om die school bij te wonen? Het is het inzicht van uwen goddelijken meester u in die school geene verhevene en geheimzinnige, maar nuttige

waarheden te leeren, *docens te utilia*, dingen, die u in staat zullen stellen om uwe ondeugden uit te roeien, deugden te bekomen en u innig met God te vereenigen. Het zekerste teeken, waarbij gij kennen kunt of uw gebed goed is, is niet de verlichtingen, die gij ontvangt of de tranen, die gij stort, maar de vrucht, welke het voortbrengt, van een meer verstorven leven, grootere edelmoedigheid en vurigheid in de oefening der deugd. Indien uw gebed geen heilzamen invloed heeft op uw gedrag, wees achterdochtig, want het gebed is eene school die de oefenende wezenlijkheid voor doelwit heeft.

2. Overweeg dat uw goddelijke meester u niet alleen met woorden, maar ook met voorbeelden onderricht: *Ego ipse qui loquebar, ecce adsum* (Isai. l.ii, 6). « Ik zelf die sprak, zie ik ben hier. » Het is niet noodig uwe inbeeldingskrachten in te spannen om een goeden regel in uwe handelingen te vinden; het is genoeg dat gij Christus aanschouwt en ziet hoe Hij zich gedroeg in die bijzondere omstandigheid, waarin gij u nu bevindt. Alle andere regels zijn gebrekkig en bedriegelijk; de gemakkelijkste en zekerste is: uwe oogen gevestigd te houden op de werken van uwen goddelijken meester. *Erunt oculi tui videntes præceptorem tuum* (Isai. xxx, 20). « Uwe oogen zullen uwen leermeester aanschouwen. » Geene gelegenheid kan zich aanbieden, waarin gij niet aanstonds, met het leven van Jesus te overwegen, het voorbeeld ter hand hebt, naar hetwelk gij uw gedrag regelen moet, te midden van de beproevingen, waaraan de Heer u onderwerpt, 't zij van tegenspoed, vervolgingen of de aanvallen des duivels. Hoe bezorgd zijt gij geweest om uit die voorbeelden nut te trekken?

3. Overweeg dat de goddelijke meester u in de school des gebeds niet alleen nuttige lessen geeft, maar ook de bekwaamheid om dezelve wel te begripen en de sterkte

om dezelve in oefening te stellen. Zie dan met welke gretigheid gij die verhevene school des gebeds moest bijwonen ! Menige eenvoudige boerin heeft, door de zuiverheid des levens, door het gebed de kennis van waarheden bekomen, die aan de grootste godgeleerden teenemaal onbekend waren. Hoevele zielen gevoelen zich tijdens het gebed aangedreven om zich ernstig toe te leggen op het geduld, de ootmoedigheid en de liefdedeugden welke hun vroeger te moeielijk schenen om verwezenlijken ! Tracht dan de leering van zoo grooten meester te waardeeren, die, terwijl Hij u zijne leerstelselen voorhoudt, u ook de bekwaamheid en de sterkte geeft om u bij middel van dezelve te heiligen : *In scientia sua justificabit ipse justus servus meus multos* (Isai. LIII, 11). « Door zijne kennis zal deze mijn rechtvaardige dienaar velen rechtvaardig maken.

TIENDE ZONDAG NA SINKSEN.

Over de parabel van den Pharisëer en den tollenaar.

Duo homines ascenderunt in templum, ut orarent, unus pharisaeus et alter publicanus (Luc. xviii, 10).

Twee menschen gingen op naar den tempel om te bidden, de eene een Pharisëer en de andere een tollenaar.

1. Overweeg in dezen Pharisëer van het evangelie, het ware afbeeldsel van een trotschen en hoovaardigen geest. Eerst en vooral in zijn uitwendig gedrag ; hij gewaardigt zich niet hoofd of knie te buigen, zelfs niet in de tegenwoordigheid van God : *Stans orabat*. Nog hoovaardiger was hij in zijne inwendige gesteltenis ; hij verheft en roemt zich

over het weinige goed, dat hij gedaan heeft, zonder acht te geven op zijne ondeugden en zijnen hoogmoed. Van de anderen, integendeel, ziet hij slechts de gebreken, hij denkt alle mogelijk kwaad van hen, en geeft zich zelven den voorkeur boven allen : *Non sum sicut ceteri homines*. « Ik ben niet gelijk de overige menschen. » In het gebed vraagt hij aan God niets, geenerwijze beveelt hij zich aan Hem aan, alsof hij zeggen wilde : *Sufficiens mihi sum* (Eecli. XI, 26). « Ik heb genoeg. » Keer nu uwe oogen op u zelven, en zie of uw uitwendig gedrag ten opzichte van God en de menschen, dat is van een hoovaardigen wereldling of van een ootmoedigen religieus. Onderzoek of gij u looft en verheft om het weinige goed, dat gij doet, en geen acht geeft op uwe ondeugden ; of gij gemakkelijk de gebreken van anderen beoordeelt, en u zelven boven anderen stelt ; want indien deze geest van hoovaardigheid zoo zeer aan God mishaaft in eenen Pharisëer, hoeveel te meer dan in eenen religieus.

2. Overweeg in den armen tollenaar het gedrag van eene oprecht ootmoedige ziel. Hij treedt den tempel binnen gansch doordrongen van zijne onwaardigheid voor God en de menschen : *Stans a longe*. « Van verre staande, » gelijk iemand die in den ban is, en onwaardig met wien ook, betrekkingen te hebben : *Nolebat nec oculos ad cælum levare*. « Hij wilde zelfs de oogen niet opheffen naar den hemel. » Vervuld met een gevoel van schaamte, en ter aarde gebogen, dorst hij zelfs zijne oogen niet ten hemel verheffen : *Percutiebat pectus suum*. « Hij sloeg op zijne borst, » ten gevolge van een oprecht leedwezen over zijne zonden, en zich zelven voor den ellendigsten der zondaars bekenkende, smeekt hij God om medelijden : *Propitius esto mihi peccatori*. « Wees mij zondaar genadig. » Ziedaar een voorbeeld voor u om na te volgen, wanneer gij God uwe bede

aanbiedt om barmhartigheid te bekomen : *Oratio humilantis se, nubes penetrabit* (Eccl. xxxv, 21). « Het gebed van die zich verootmoedigt, dringt door de wolken heen.

3. Overweeg hoe in den hoovaardigen Pharisëer en den ootmoedigen tollenaar deze woorden van Christus verwezenlijkt worden : *Qui se exaltat humiliabitur, et qui se humiliat exaltabitur*. « Al wie zich verheft, zal vernederd, en wie zich vernedert, zal verheven worden : » want de hoovaardigheid is van alle ondeugden de hatelijkste aan den hemel, en die, welke ons meest van God verwijdert ; terwijl de ootmoedigheid van alle deugden de welgevalligste is aan den hemel, en die, welke ons innigst met God vereenigt. God zal lichter eenen mensch verdragen, vervuld met alle ondeugden, dan eenen anderen, opgeblazen met hoovaardigheid. Een plichtig geweten vergezeld van ootmoedigheid is in zijne oogen min hatelijk, dan de onschuld zelve gepaard met hoovaardigheid : *Superbis resistit, humilibus autem dat gratiam*. « Hij wederstaat den hoovaardigen, maar den nederigen geeft hij genade. » Van daar dat, evenals de ootmoedigheid de zonde verdrijft en de vlekken derzelve wegneemt, zoo de hoovaardigheid de deugd vergiftigt en ondeugden voortbrengt. Is u dat nog niet voldoende om u een grooten afkeer te doen opvatten voor de hoovaardigheid, en eene bijzondere liefde voor de ootmoedigheid. Deze is de deugd, welke Jesus ons op eene gansch bijzondere wijze door zijn voorbeeld geleerd heeft, opdat wij konden verbeteren die eerste aller ondeugden, de hoovaardigheid, waaraan Lucifer zich eerst plichtig maakte, en die hij reeds van den beginne in het aardse paradijs voortplantte, en welke wij allen van onze eerste ouders geërfd hebben. Leg u ernstig toe om aandachtig te overdenken de voorbeelden van ootmoedigheid, welke uw Zaligmaker u gegeven heeft ; gij zult dan welhaast begee-

riger zijn om een leerling van Jesus, den grooten leermeester der ootmoedigheid te zijn, dan van Lucifer, den leeraar van alle hoovaardigheid.

MAANDAG IN DE TIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de noodzakelijkheid der omzichtigheid.

Qui se existimat stare, videat ne cadat (1. Cor. x, 12).

Wie meent te staan, zie toe dat hij niet valle.

1. Overweeg dat de H. Paulus niet zegt *qui stat*, « wie staat, » zie toe dat hij niet valle, maar wie meent te staan; want inderdaad wie staat er zoo vast dat hij niet waggele, of geen gevaar loope van te vallen? Zoudt gij u misschien willen inbeelden dat gij in den religieuzen staat in veiligheid zijt? O! hoe bedriegt gij u. Breng u te binnen het voorbeeld van Lucifer, van den hemel neergevallen, van Salomon en van David, en beeld u niet in, dat vallen op den weg ten hemel slechts voorkomen onder de beginners; men ontmoet er ook onder de meest gevorderden. Die heilzame vrees van te vallen moet men hebben niet alleen in zijne jonkheid, maar bewaren zelfs in een gevorderden ouderdom, evenals de Ecclesiasticus zegt: *Serva timorem Domini, et in illo veterasce* (Ecel. ii, 6). « Blijf in de vreeze Gods en word er grijs in. »

2. Overweeg dat er gezegd wordt *videat* « dat hij toezie »; dat is, gij moet op uwe hoede zijn en het oog houden op u zelve, en trachten te vinden waarin het grootste gevaar van te vallen voor u bestaat; of het is de overgrootte zelfverzekering, of vermetelheid op uwe eigene krachten; of

het te vinden is in de groote nalatigheid, waarmede gij uwe geestelijke oefeningen verricht, en uwen toevlucht tot God neemt, ofwel in de overdrevene toegevendheid, waarmede gij uw lichaam behandelt, of onvoldoende waakzaamheid over uwe zinnen; of in de gevaarlijke gelegenheden, welke gij moest vermijden, en in het voorbeeld van slechte gezellen, die gij moest schuwen; of eindelijk in uwe traagheid in het weerstaan aan de duivelsche aanvallen en de onge-regelde begeerlijkheden van het vleesch. Om niet te vallen en u nooit in veiligheid te gelooven, moet gij een waakzaam oog houden op al die gevaren, te midden derwelke gij uw geheel leven doorbrengen moet.

3. Overweeg dat, indien gij u tegen het vallen wilt verzekeren, het niet genoeg is de gevaren te bemerken, waaraan gij blootgesteld zijt; gij moet dezelve ook met de grootste naarstigheid verwijderen. Nogtans, niettegenstaande al uwe naarstigheid zult gij er nooit in gelukken u te verzekeren over al die hinderpalen niet te struikelen, tenzij gij u voorziet van eenen geleider en eenen steun. Uw geleider moet een goede geestelijke vader zijn, die u den zekeren weg aanduidt. Uw steun is Gods hulp, welke gij aanhoudend vragen moet. Op die wijze alleen zult gij alle hinderpalen ontkomen, terwijl gij zonder geleider en zonder steun geen enkelen stap op den weg hemelwaarts doen kunt, zonder het dringendste gevaar te loopen.

DINSDAG IN DE TIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over het opnemen van Christus' juk.

Tollite jugum meum super vos, et discite a me, quia mitis sum, et humilis corde (Matth. xi, 29).

Neemt mijn juk op u, en leert van mij, want ik ben zachtmoedig en nederig van harte.

1. Overweeg dat de evangelische raden het eigenlijke juk van Christus zijn. Zij worden een juk genoemd, omdat zij iemand verplichten te leven, niet naar zijne luimen, maar onder het bestuur van hem, die ten zijnen opzichte Gods plaats bekleedt. Zij worden bovendien Gods juk genoemd, *jugum meum*, omdat Hij, als God, de oorsprong van dit juk is, en het droeg als mensch, gedurende drie-en-dertig jaren, zijne dagen doorbrengende in de grootste armoede, de grootste versterving, en de grootste onderwerping. Dit is geen juk voor dieren, maar voor menschen met rede begaafd, en bijgevolg moet het uit vrijen wil en verkiezing gedragen worden. Daarom zegt de Heer: *Tollite jugum meum super vos* « Neemt mijn juk op u, » om u te doen verstaan dat gij dit juk niet op uwe schouders moet nemen met gemor of wederstand, en er niet alleen het lichaam, maar ook de hoogere vermogens, die den mensch van onredelijke schepselen onderscheiden, moet aan onderwerpen. *Rationabile obsequium vestrum* (Rom. xii, 1). « Ulieder geestelijke eeredienst, » Zie nu of gij het juk van het kloosterleven met tegenzin, of zelfs uit dwang, gelijk een lastdier draagt: ofwel, gelijk het een redelijk schepsel betaamt, of gij u zelven goedwillig aan hetzelfde onderwerpt, niet alleen voor wat het uitwendige, maar ook voor wat uwe inwendige gesteltenis aangaat: *Collum vestrum sub-*

jicite jugo, et suscipiat anima vestra disciplina (Eccli. LI, 34) : » Buigt uwe halzen onder het juk, en laat uwe zielen zich onderrichten.

2. Overweeg dat er bijzonder twee ondeugden zijn die den religieus zijn juk met tegenzin doen dragen, namelijk, de onverduldigheid en de hoovaardigheid. De onverduldigheid, omdat zij dit juk immer te zwaar doet schijnen; de hoovaardigheid, omdat zij het te vernederend doet voorkomen. Daarom zegt u Christus dat gij van Hem het geduld en de ootmoedigheid moet leeren; want indien gij naar het voorbeeld van Christus verduelig en ootmoedig zijt, zal de last van zijn juk licht worden en gij zult rust vinden. Werp u dan voor de voeten van Jesus om de ware zachtmoedigheid en ootmoedigheid te leeren; zoo doende zult gij geenen last te zwaar vinden.

3. Overweeg dat al wat u kan mismoedigen en de gerustheid van geest doen verliezen van binnen of buiten u zelve komt. Van buiten komen verachting, mishandelingen, ongelukken; van binnen alle zedelijke en natuurlijke gebreken. Tegen deze in- en uitwendige kwalen zijn de ootmoedigheid en zachtmoedigheid de krachtigste en noodzakelijkste wapens; de zachtmoedigheid tegen verachting en kwalen, die u door anderen aangedaan worden; de ootmoedigheid tegen uwe, hetzij natuurlijke hetzij zedelijke gebreken, waarvan gij zelf de oorsprong zijt. Met deze twee deugden gewapend zult gij, evenals eene rots te midden van eenen storm, altijd kalm en standvastig blijven.

WOENSDAG IN DE TIENDE WEEK NA SINKSEN.

Ons leven is een pelgrimstocht.

Non habemus hic manentem civitatem, sed futuram inquirimus
(Hebr. XIII. 14.)

Wij hebben hier geene blijvende stad, maar zoeken de toekomstende.

1. Overweeg dat deze ellendige wereld geenszins de stad is, waar gij eene bestendige verblijfplaats hebben kunt. Uwe ware verblijfplaats is de hemel; dezen vergelijken met de aarde zoude hetzelfde zijn als de paleizen van het oude Rome vergelijken met eene ellendige hut. Welken plicht van dankbaarheid hebt gij dan jegens God te vervullen, die, met u tot het klooster te roepen, u uwe aardse verblijfplaats deed verlaten, opdat gij voortaan geen ander vaderland zoudt erkennen, dan den hemel: *civitas perfecti decoris* (Thren. II, 15). „De stad van volmaakte schoonheid.” De H. Franciscus van Assisië verheugde zich grootelijks, toen hij in de tegenwoordigheid van zijnen bisschop afstand deed van het vaderlijk erfdeel, omdat hij dus, van alles ontbloot, voortaan geene gelegenheid meer zou hebben eenen anderen vader dan zijnen Hemelschen Vader te erkennen. Verheug u ook in het religieuze leven geen ander vaderland te hebben dan den hemel.

2. Overweeg dat gij u bijgevolg in deze wereld moet gedragen, evenals een vreemdeling in eene stad, waar hij geene bestendige verblijfplaats heeft. Hij heeft geen belang met derzelve bezigheden; hij is dezelve niet aangekleefd, hij aanschouwt dezelve voor iets, dat hem niet aangaat. Zoo moet gij ook te werk gaan, zoolang gij in deze wereld leeft. Deze is uwe stad niet, gij zijt hier als een vreemdeling. En

nogtans zijt gij zoo bezorgd om u hier te vestigen, en stelt gij zulk belang in de zaken van uwe naastbestaanden, van uw huis en geboorteplaats, juist alsof gij dezelve nooit te verlaten hadt. Deze is eene ongeregeldheid, die het grootste nadeel aan uwe ware en bestendige belangen toebrengt.

3. Overweeg dat gij op deze aarde niet enkel een vreemdeling, maar ook een pelgrim zijt: *Futuram inquirimus*. Een pelgrim, die op zijnen tocht verschillende plaatsen doortrekt, is enkel bezorgd, om zich van het volstrekt noodzakelijke te voorzien; hij gaat zoo onbelemmerd mogelijk, zoo weinig beladen als maar zijn kan, en zoekt den rechtsten weg naar zijn vaderland. Aldus moest gij ook te werk gaan op uwe pelgrimsreize in deze wereld. Gij moet hier beneden enkel zijn met het lichaam, maar den geest opwaarts verheven, evenals een pelgrim slechts lichamelijk is in de plaats, welke hij doortrekt, maar met zijne gedachten en verlangens in de plaats, welke hij wenscht te bereiken. Maar helaas! hoe verschillend is uwe handelwijze, aangezien gij zoo weinig aan den hemel denkt, alsof hij uw vaderland niet was.

DONDERDAG IN DE TIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de gevolgen van goede en slechte werken.

Quæ seminaverit homo, hæc et metet (Gal. VI, 8).

Wat iemand zaait, dat zal hij ook maaïen.

1. Overweeg dat het tegenwoordige leven een tijd van zaaien en het toekomende een tijd van maaïen is. Het zaad zijn onze werken, de oogst de uitbetaling voor dezelve. Alwie tarwe gezaaid, of in andere woorden, wel geleefd

heeft, zal wel varen ; en alwie onkruid gezaaid, dat is, slecht zal geleefd hebben, zal slecht varen. Deze is eene wet, die geene uitzondering aanneemt, zij is voor allen. Weze hij koning of bedelaar, geen verschil zal er gemaakt worden. Waarom geeft gij dan zoo weinig aandacht op uwe werken ? Uwe werken zijn een zaad dat noodzakelijk zijne vruchten in de eeuwigheid moet voortbrengen. Onderzoek dan wel uwe werken, en zie of zij goed of slecht zijn ; want, zijn zij slecht, gij zult het te berouwen hebben. Wat eene zee van ellende staat u dan te verwachten. Maar zijn zij goed, ga dan met een blij gemoed vooruit, want gij zult een eeuwig goed inzamelen.

2. Overweeg dat, om zich van een goeden oogst te verzekeren, het niet genoeg is goed zaad te zaaien, men moet het ook zaaien op goeden grond, want een onvruchtbare grond zal een slechten oogst opleveren : *Seminaverunt triticum, et spinas messuerunt* (Jer. xii. 13). « Zij hebben tarwe gezaaid en doornen gemaaid. » Gij hebt in u twee gronden, de eene goed, dat is de geest, de andere slecht, namelijk het vleesch. Van daar de woorden van den apostel : *Qui seminat in carne sua, de carne et metet corruptionem; qui autem seminat in spiritu, de spiritu metet vitam æternam* (Gal. vi. 8). « Wie zaait in zijn vleesch, zal ook van het vleesch verderf maaien ; maar die in den geest zaait, zal van den geest het eeuwig leven maaien. » Hij, die ten voordeele van het vleesch werkt, zaait in het vleesch ; en hij, die ten voordeele van den geest werkt, zaait in den geest. Het is dan niet voldoende, dat uwe werken goed in zichzelf zijn, zij moeten tot doelwit hebben het welzijn van den geest, niet dat van het vleesch. Wanneer gij arbeidt in eene bediening, die u door de gehoorzaamheid is opgelegd, wanneer gij studeert of predikt, zaait gij een goed zaad ; maar indien de eerzucht de beweeg-

redenen van al dien arbeid is, dan zaait gij in het vleesch, en zult gij bijgevolg verdérft maaien : *Metes corruptionem*. Indien gij een voordeeligen oogst wilt inzamelen, zaai dan ten voordeele van den geest, niet met het inzicht om de driften van het wederspannig vleesch te voldoen.

3. Overweeg dat, indien de goed- of kwaaddoener zijn aandeel van goed of kwaad terstond in deze wereld moest ontvangen, elkeen voorzeker omzichtiger zou zijn in zijne dagelijksche bezigheden. Doch beeld u niet in dat dit het geval is, want 's menschen werken zijn gelijk aan het zaaien; voor belooning of straf moeten wij den toekomenden tijd van den oogst afwachten in de eeuwigheid. Hebt gij tot hiertoe slecht gedaan, zeg niet : *Peccavi, quid mihi accidit triste* (Eccli. v, 4). « Ik heb gezondigd en wat leed kwam mij over, » want gij zult op zijnen tijd een al te overvloedigen oogst van straf verzamelen. Hebt gij goed gedaan, wees verzekerd dat gij een eeuwig loon zult inoogsten. Zie met wat geduld de landbouwer den oogst afwacht; heb gij ook een dergelijk geduld : *Quoniam adventus Domini appropinquavit* (Jac. v. 8). « Want de komst des Heeren is nabij. »

VRIJDAG IN DE TIENDE WEEK NA SINKSEN.

Het lijden van Christus onze schild.

Christo autem passo in carne, et vos eadem cogitatione armamini (I. Petr. iv, 1).

Dewijl Christus dan in het vleesch geleden heeft, zoo wapent ook gij u met dezelfde gedachte.

1. Overweeg dat, indien Christus in zijn vleesch zooveel geleden heeft, het niet was om het te bedwingen, het was immers allerzuiverst en allergehoorzaamst aan den geest, maar om uw immer oproerig en wederspannig vleesch te overwinnen en te temmen. Daarom zou het redelijk geschenen hebben dat de H. Petrus u aanmoedigde uw vleesch te bedwingen met hetzelfde lijden, dat Christus onderging, namelijk, geeselslagen, doornen en nagels. Desniettegenstaande wil de Apostel, die uwe zwakheid wel kende, dat indien gij u niet wapent met het lijden van Christus, gij u ten minste zoudt wapenen met de gedachte aan hetzelfde. Wat verontschuldiging zult gij kunnen inbrengen, zoo gij zelfs dat niet wilt doen.

2. Overweeg dat dit schild tweevoudig zijn moet; het eene verwerend, om de aanvallen van het wederspannig vleesch af te keeren, het ander aanvallend, om u in staat te stellen hetzelfde aan te randen en in bedwang te houden. Nu de gedachte van hetgeen Christus voor u geleden heeft, is het beste wapen, zoo verdedigend als aanrandend, dat gij hebben kunt. Zij is het beste verdedigend wapen volgens deze woorden van den Profeet : *Dabis eis scutum cordis laborem tuum* (Thren. III, 65). « Gij zult hem geven het schild des harten, uwen arbeid, » want hoe is het mogelijk dat, terwijl gij Christus aanschouwt badende in zijn bloed

op het kruis voor uwe zonden, gij op een en denzelfden tijd zoudt denken uw lichaam ongeoorloofde vermaken te gunnen. Die gedachte zal u ook voor een aanrandend schild dienen, want zij zal in uw hart eene heilige verontwaardiging tegen u zelven ontsteken, om u aan te zetten uw lichaam te mishandelen en te versterven, en uw vleesch de straf op te leggen, welke het verdient. Doch daartoe is eene oppervlakkige overdenking van het lijden niet voldoende; gij moet er met aanhoudende aandacht op nadenken; want indien het vleesch immer goed is om u den oorlog te verklaren, dan moogt gij de wapens niet neerleggen, die u tegen hetzelfde zoo nuttig zijn.

3. Overweeg dat indien gij groot voordeel uit de gedachte des lijdens trekken wilt, gij bijzonder moet overpeinzen Wie het is, die voor u zooveel geleden heeft. Al had de Zoon Gods voor u niets anders gedaan, dan een weinig van den edik proeven, dat alleen moest genoeg zijn om een ellendigen aardworm gelijk gij, zijn leven te doen doorbrengen in eene zee van bittere droefheid uit liefde tot Hem. Wat zal het dan zijn, indien gij de overgrootte smarten overdenkt, welke de Zoon Gods in zijn lichaam doorstond, hetwelk Hij, om er niet onder te bezwijken, met bovennatuurlijke sterkte moest begaven. Zoohaast Tobias wist dat zijn liefdevolle geleider de Aartsengel Raphaël was, viel hij, half dood van aandoening, ter aarde neder; dusdanig uitwerksel moest ook op u de gedachte hebben, dat Hij, die uit den hemel op de aarde nederdaalde om zulke tormenten voor u te lijden, niemand anders is, dan de Zoon Gods zelf. Deze gedachte moet u doen leven, als het ware, dood aan u zelven, opdat dus uw vleesch niet meer in staat zij u te kwellen: *Memoria memor ero, et tabescet in me anima mea* (Thren. III, 20). « Ik zal mij gedenken en herinneren, en mijne ziel zal in mij kwijnen. »

ZATERDAG IN DE TIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over het nut dat wij uit onze gebreken trekken kunnen.

Libenter gloriabor in infirmitatibus meis; ut inhabitet in me virtus Christi (2. Cor. xii, 9).

Ik zal gaarne roemen op mijne zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone.

1. Overweeg hoe de H. Paulus herhaalde malen en zeer vuriglijk den Heer bad, om van den prikkel des vleesch verlost te zijn : *Ter Dominum rogavi ut discederet a me* « Ik heb den Heer driemaal gebeden dat die van mij mocht wijken, » alhoewel hij aan de bekoring niet toestemde, maar zijn vleesch kastijdde en in bedwang hield. Nogtans, zoo haast hij van den Heer hoorde, dat het voor hem beter was, gelijk de overige menschen, aan die zwakheden onderworpen te zijn : *Sufficit tibi gratia mea, nam virtus in infirmitate perficitur* « Mijne genade is genoeg, want de kracht wordt in zwakheid volkomen, » roemt hij er zich over : *Libenter gloriabor in infirmitatibus meis* « Ik zal gaarne roemen op mijne zwakheden, » omdat hij daardoor gelegenheid vond de kracht van Christus in zich te bevestigen. Leer daarvan niet te roemen omdat gij vrij zijt van bekoringen, ja zelfs onzuivere, maar omdat gij er dat voordeel uittrekt, welk Christus beoogde, ten voordeele van uwe ziel.

2. Overweeg waarin die kracht van Christus bestond, welke de zwakheden van den H. Paulus in hem bevestigden. Voorzeker in de ootmoedigheid ten opzichte van zich zelve, en in de zachtmoedigheid in zijne betrekkingen met anderen. Deze was de kracht, deze waren de deugden, welke Christus boven alle andere aanprees en oefende : *Discite*

a me, quia mitis sum et humilis corde (Matth. II, 29).

« Leert van mij, want ik ben zachtmoedig en ootmoedig van harte. » Nu, het was juist de prikkel des vleesches, die terzelfder tijd den Apostel in de ootmoedigheid hield, te midden van zoovele beweegredenen tot ijdele glorie, en in de zachtmoedigheid ten opzicht van anderen, dewijl hij hem medelijden inboezemde voor de gebreken en zwakheden van anderen. Indien gij ook van uwe zwakheden leerdet ootmoedig en zachtmoedig te zijn, dan kont gij ook beginnen op dezelve te roemen. Uwe gebreken en zwakheden moesten voor u zoovele vensters zijn, die de stralen der zon in de kamer uwer ziel binnenlaten, en u aldus verlichten door een laag gevoelen van u zelve, en u verwarmen door liefde jegens den naaste. Zoudt gij dan een zoo groot goed minachten? *Infirmity gravis sobriam facit animam* (Eccli. xxxi, 2). « Eene zware ziekte houdt de ziel wakker. »

3. Overweeg dat, alhoewel gij ook dezelfde beweegredenen tot ijdele glorie niet hebt, gelijk de H. Paulus, gij nogtans grooten nood hebt aan eene herinnering van uwe eigene ellende, aangezien gij immer toeneemt in eene uitzinnige hoovaardigheid. Stort gij twee of drie tranen in het gebed, dan beeldt gij u in dat gij reeds den derden hemel bereikt hebt, en neemt gij terstond een uitwendig van gestrengheid aan, om de anderen te beoordeelen en te berispen. Dunkt het u dan niet zeer redelijk, dat de Heer in u die zwakheden toelate, waarvan zelfs de heiligste zielen niet vrij zijn? Er bestaat echter dit verschil tusschen beiden, dat voor heilige zielen die zwakheden toegelaten worden, opdat zij standvastig blijven; in uw geval zijn zij gedeeltelijk eene straf, omdat gij te gelijk noodlijdend en hoovaardig zijt. Denk dan een weinig na, wat een groot goed de ootmoedigheid en de zachtmoedigheid is, aangezien

om die twee deugden te bekomen, het zelfs de grootste heiligen gunstig was aan de schandigste bekoringen des vleesch es onderworpen te zijn.

ELFDE ZONDAG NA SINKSEN.

Over de genezing van den doofstomme.

Adducunt ei surdum et mutum..... et apprehendens eum de turba seorsum, misit digitos suos in auriculas ejus (Marc. vii, 32)

Zij brengen tot hem iemand, die doof en stom was.... Hij nam hem van de schare af tot zich afzonderlijk, en stak zijne vingers in deszelfs ooren.

1. Overweeg dat Christus u in de genezing van dezen doofstomme drie middelen aanwijst om uwe ondeugden wel te genezen en een godsdienstig en vurig leven te leiden. Ten eerste, *apprehendit eum de turba seorsum* « Hij nam hem van de schare afzonderlijk. » Dat is voor u het eerste geneesmiddel tegen uwe ondeugden ; begin u zelven af te zonderen van de schaar van zoovele gedachten en genegenheden voor de zaken dezer wereld, van zoovele onderhandelingen en ijdele vermaken, die enkel dienen om u te verstrooien ; begin in u zelven te keeren en ernstig op den staat uwer ziel na te denken ; want in dien staat van eenzaamheid zult gij van God meer licht en hulp ontvangen, om u met goeden uitslag op de verbetering uwer ondeugden, en het aanwerven van deugden toe te leggen : *Ducam eam in solitudinem, et loquar ad cor ejus* (Ose. ii, 14). « Ik zal haar in de eenzaamheid leiden, en tot haar hart spreken. » Ontmaak u dan van zoovele beletselen, die u omringen,

van al wat uwen staat van religieus niet betaamt, indien gij inderdaad wenscht uw leven te beteren : *Sedebit solitarius et tacebit ; quia levavit super se* (Thren. III, 28). « Hij zal alleen zitten en zwijgen ; omdat hij het op zich genomen heeft.

2. Overweeg het tweede geneesmiddel, dat u aangeboden wordt : *suspiciens in cælum* « opziende naar den hemel. » Jezus verheft zijne oogen ten hemel om u te leeren, dat gij u niet alleen moet onttrekken aan de onnoodige zorgen en genegenheden van aardse goederen, maar u oprecht moet toelleggen op zaken, die den hemel en de eeuwigheid aangaan, evenals de heilige koning David gewoon was te doen. Met altijd zijne gedachten op de eeuwigheid gevestigd te houden, was hij niet het minst bezorgd, ja ! verachtte hij zelfs de vergankelijke en kortstondige goederen dezer aarde, die na verloop van weinige dagen verdwijnen en in rook vergaan. Indien gij ook uwe oogen gevestigd houdt op het toekomende, zou het u gemakkelijk zijn het tegenwoordige te verachten, en uwe kwade genegenheden te verbeteren, dan zoudt gij u ernstig toelleggen op het bekomen der deugd en met den Profeet zeggen : *Et dixi : Nunc cæpi, hæc mutatio dexteræ Excelsi* (Ps. LXXVI, 11). « En ik zeide : thans begin ik ; deze verandering komt van de rechterhand des Allerhoogsten. »

3. Overweeg dat gij u niet kunt verheffen tot de beschouwing der eeuwige zaken, noch u losrukken van de gedachten en genegenheden voor het tegenwoordige, zonder een bijzonderen en krachtdadigen bijstand der goddelijke genade. Daarom bestaat het derde geneesmiddel daarin, dat gij den Heer te voet valt, opdat Hij u dien bijstand verleene, en er Hem vuriglijk om smeekt in het gebed, gelijk Christus u met zijn voorbeeld leert : *Suspiciens in cælum ingemuit* « Opziende naar den hemel verzuchtte Hij. » Uwe

smeekingen moeten geene koude en ongemeende woorden zijn, maar eene vurige uitstorting des harten, vergezeld van tranen en verzuchtingen, dat is, tranen van waar berouw over uwe bedrevene fouten, en verzuchtingen, voortkomende van een brandend verlangen om geholpen te worden in de oefening der deugd. Een kind vraagt dikwijls in moeders armen opgenomen te worden zonder het te bekomen; maar zelden wordt zijn wensch weerstaan, indien het zulks al weenende vraagt.

MAANDAG IN DE ELFDE WEEK NA SINKSEN.

Over de goedheid en strengheid van God.

Vide bonitatem et severitatem Dei: in eos, qui ceciderunt severitatem; in te autem bonitatem Dei, si permanseris in bonitate, alioquin et tu excideris (Rom. xi, 22).

Zie de goedertierenheid en de gestrengheid Gods: gestrengheid omtrent de gevallenen, doch omtrent u de goedertierenheid Gods, indien gij blijft in die goedertierenheid, want anders zult ook gij uitgehouwen worden.

1. Overweeg de goedertierenheid en de gestrengheid des Heeren: zijne goedertierenheid in de weldaden, welke Hij ons verleent zonder eenige verdiensten van onzentwege; zijne gestrengheid in de straffen, welke Hij ons verzendt ter oorzake onzer zonden. God is nooit volstrekt streng, omdat Hij nooit de volle straf geeft, welke Hij zou kunnen geven, maar Hij is altijd goedertieren. Doch Hij wordt streng genoemd, wanneer Hij meer zijne rechtvaardigheid dan zijne barmhartigheid doet blijken. De beschouwing dezer goedertierenheid en gestrengheid moet de ladder zijn, langs

welke gij de klauwen uwer vijanden kunt ontkomen. Wordt gij bekoord tot wanhoop, klim op tot de beschouwing van Gods goedheid, zelfs jegens degenen, die er niet de minste aanspraak op hebben, *vide bonitatem Dei*. Wordt gij bekoord tot vermetelheid, kom naar beneden, en beschouw Gods gestrengheid, zelfs ten opzichte van zijne geliefkoosde dienaren, *vide severitatem*.

2. Overweeg de gestrengheid Gods in den persoon van zoovele menschen, welke Hij liet vallen van de verhevenste hoogten van waardigheid en heiligheid; herinner u Judas, Saül, Salomon, Origenes en vele anderen. Hoevelen zijn er immer niet, die van een verheven trap van heiligheid vallen, en in de diepten der hel neergesloort worden, velen mischien, die, na het begaan van hunne eerste doodzonde, weggerukt worden! O! welke schrikkelijke gedachten! Van den anderen kant overweeg de goedheid Gods opzich- tens u zelven, daar Hij met u geduld heeft, niettegenstaande uwe menigvuldige zonden, en u zelfs tot het kloosterleven geroepen heeft. Gij kunt zeker die weldaad niet toeschrijven aan uwe verdiensten, zij komt u onverdiend van Gods goedheid. Maar wees op uwe noede! gij zijt nog niet zeker van uwe zaligheid; gij weet immers niet of de Heer ten gevolge uwer slechte beantwoording aan zijne goedheid, jegens u dezelve nog langer zal toonen. Gij zult uwe ziel zalig maken, indien de Heer voortgaat u te begunstigen met zijne bijzondere genade, welke Hij niet verplicht is u te verleenen: *Si permanseris in bonitate*, « indien gij blijft in die goedertierenheid. » Doch wie kan u verzekeren dat dit het geval zijn zal?

3. Overweeg dat, ware de Heer van u zijne barmhartige hand te onttrekken, gij voorzeker verloren zijn zoudt: *Excideris*, gij ook zoudt zonder medelijden van den boom des levens afgehouden en in de eeuwige vlammen gewor-

pen worden. Daarom beveel u vuriglijk en aanhoudend den Heer aan, houd u tusschen vrees en hoop, en herinner u dat Hij te gelijk goedertieren en streng is.

DINSDAG IN DE ELFDE WEEK NA SINKSEN.

Over de hoovaardigheid en hare gevolgen.

Superbiam numquam in tuo sensu, aut in tuo verbo dominari permittas, in ipsa enim initium sumpsit omnis perditio (Tob. iv, 14).

Laat nooit toe dat de hoovaardigheid in uwen geest, of in uwe woorden heersche, want in haar heeft alle verderf zijnen oorsprong genomen.

1. Overweeg hoe de hoovaardigheid, die een ongeregelde drift naar voorrang is, de oorzaak was van het verderf van Lucifer en van Adam, die beiden aan God gelijk wilden zijn. Welken afkeer moesten wij dan opvatten tegen die ondeugd, welke haren oorsprong had in het paradijs; niet alleen in den hof van Eden, maar zelfs in het hemelsche Sion. Lucifer begeerde aan God gelijk te zijn, en gezag te hebben over de sterren: *Super astra Dei exaltabo solium meum* (Isai. xiv, 13). « Boven de sterren Gods zal ik mijnen troon verheffen. » Adam van zijnen kant wilde in kennis aan God gelijk zijn: *Eritis sicut dii, scientes bonum et malum* (Gen. iii, 5). « Gij zult zijn gelijk goden, goed en kwaad kennende. » Zie dan hoe noodzakelijk het voor u is in de palen te blijven, die God u gesteld heeft, in wetenschap, gezag of waardigheid. Zoohaast gij die overschreedt, wordt gij onder het getal der hoovaardigen gerekend.

2. Overweeg de schrikkelijke gevolgen der hoovaardig-

heid van Lucifer en Adam. Lucifer werd op eenen oogenblik uit het hoogste der hemelen in het diepste der hel neergestort, te zamen met al zijne aanhangers, die eertijds edele geesten, de schoonste van Gods schepselen. O ! wat een onzeglijk groot kwaad moet de hoovaardigheid zijn, dewijl een enkel hoovaardig gedacht een zoo vreeselijken ondergang te weeg bracht ! Niet min droevig waren de gevolgen er van voor Adam in het aardsehe paradijs. Hij werd beroofd van zijn gezag over de andere schepselen, en van de oorspronkelijke gerechtigheid, en veroordeeld tot allerlei ellende, niet alleen voor zich zelve, maar voor alle zijne nakomelingen, zonder ophouding of vermindering van die straf van onherstelbare kwalen. Zoudt gij dan toelaten dat eene ondeugd, die van God zoo zeer gehaat en zoo streng gestraft wordt, in u, ware het maar voor eenen oogenblik, de overhand hebbe.

3. Overweeg dat de hoovaardigheid, waarvan er spraak is in den aangehaalden tekst tweevoudig is, namelijk *in sensu* en *in verbo*, « in gedachten en in woorden ; » deze zijn de twee toegangen langs waar zij gewoonlijk insluipt, en waarvan gij haar bijgevolg het verst moet verwijderd houden. Wilt gij beletten dat de hoovaardigheid in uwen geest doordringe, herdenk dan dikwerf wie gij zijt, wie God is, en gij zult zien hoe redelijk het is dat gij Hem in alles onderdanig zijt, en u in alles aan den goddelijken wil gelijkvormig maakt. Wilt gij dat uwe woorden vrij zijn van hoovaardigheid, herdenk dan hoe onbetamelijk het is, ja hoe belachelijk het u voorkomt, wanneer gij anderen eene taal hoort spreken, aan den hoogmoed ontleend. Bovendien, de hoovaardigheid is eene zeer schrandere ondeugd, die zich gemakkelijk onder den sluier van zelfs goede werken verbergt ; licht zal zij u dan verrassen en eenigszins beheerschen. Maar zoohaast gij hare tegenwoordigheid ge-

waar wordt, verjaag haar terstond, of met eenen tegenstrijdigen akt van ootmoedigheid, of zoo zij u lastig blijft vallen, met haar te verachten en uwe gedachten naar iets anders te wenden. Indien gij die ondeugd vermijdt, zult gij vlekkeloos in de oogen van God zijn; maar indien gij u door haar vrijwillig laat overheerschen, wee u!

WOENSDAG IN DE ELFDE WEEK NA SINKSEN.

Over den plicht van onzen naaste te helpen.

Recupera proximum secundum virtutem tuam, et attende tibi, ne incidat (Eccli. xxix, 27).

Help uwen naaste uit zijnen nood naar uw vermogen, maar zorg voor u zelve dat gij niet valt.

1. Overweeg hoe groote en menigvuldige verplichtingen gij ten opzichte van uwen Schepper en Zaligmaker hebt, wiens liefde zoo ver ging, dat Hij voor u op het schandige hout des kruises stierf. Even zoo groote en menigvuldige verplichtingen hebt gij ten opzichte van uwen naaste, ten wiens gunste uw Zaligmaker zijn recht op uwe diensten afstond; want evenals Hij persoonlijk niets noodig heeft, zoo wil Hij dat gij voor de dienaren doet wat gij voor den Meester niet doen kunt. En gij zoudt het hart hebben die rechtmatige erkentenis te weigeren aan eenen Meester, die voor de u zoovele groote bewezene weldaden, van u verlangt dat gij in de noodwendigheden van uwen naaste voorziet, en zijne lasten helpt dragen.

2. Overweeg dat de wet der liefde u verplicht uwen naaste te beminnen gelijk u zelve en zijn nadeel als het

uwe te gevoelen. Nu, het verlies dat gij het levendigst gevoelen moet is de geestelijke schade der ziel, omdat deze de aanmerkelijkste is, en dat er zeer velen minst voor bezorgd zijn, die, gelijk lage slaven, zich naar de hel doen geleiden zonder den minsten wederstand te bieden. Iedereen doet zijn best om van tijdelijke kwalen verlost te zijn, maar hoe weinigen zijn er, die oprecht trachten zich te bevrijden van de kwalen der zonde; hoe velen helaas! die daar volstrekt geen werk van maken. Veronderstel dat gij een geliefden vriend als slaaf vervoerd zaagt worden naar een ver afgelegenen land, zoudt gij niet tot medelijden bewogen zijn, en uw best doen hem de vrijheid te bezorgen, indien u zulks mogelijk ware? Waarom wendt gij dan niet alle pogingen aan om zielen te onttrekken aan de schrikkelijkste aller slavernijen, en terug te brengen tot Jesus Christus, die hen vrijkocht met den laatsten druppel van zijn kostbaar bloed voor hen te vergieten?

3. Overweeg dat gij u om geene reden moest laten aftrekken van dat verheven liefdewerk, noch uit hoofde uwer zwakheid, noch onder voorwendsel van gebrek aan de noodige talenten. Merk wel op dat deze woorden van den Ecclesiasticus ook tot u gericht worden: *Recupera proximum tuum secundum virtutem tuam*. « Help uwen naaste uit zijnen nood naar uw vermogen. » Het is u misschien niet gegeven te onderrichten van den predikstoel, of den oceaan over te varen, om zielen voor God te winnen, maar men kan ook zielen winnen met heilzame raadgevingen, geheime berispingen, gebed, versterving en goed voorbeeld. O! wat onmetelijke diensten kunt gij op die wijze uwen naaste bewijzen! *Non enim in sermone est regnum Dei, sed in virtute* (1 Cos. iv, 20). « Want niet in woorden bestaat het rijk Gods, maar in kracht. » Doch let ter zelfder tijd wel op de minzame vermaning, die u gegeven

wordt : *Attende tibi ne incidas*. « Zorg voor u zelven dat gij niet valt ; » in andere woorden, vergeet u zelven intuschen niet, en zorg dat gij uwe eigene ziel niet verliest met aan de zaligmaking van anderen te arbeiden. Geef acht op u zelven, opdat gij met anderen uit de moeras der zonde te willen redden, gij u zelven aan geen gevaar blootstelt van er in te vallen. Wacht u wel van, om anderen te helpen, u zelven te verwaarloozen met uwe gewone gebeden en godvruchtige oefeningen te verzuimen, en er de versterving en kloosterlijke ingetogenheid voor te slachtofferen. Dat een goede regel en groote omzichtigheid de leiders uwer handelingen wezen ! *Attende tibi ne incidas*. « Zorg voor u zelven dat gij niet valt. » Hoevelen zijn er, helaas ! die, na vele zielen naar den hemel geleid te hebben, zelf in het diepste der hel begraven worden.

DONDERDAG IN DE ELFDE WEEK NA SINKSEN.

Over de eindelijke afscheiding van goeden en kwaden.

Ventilabrum in manu ejus et purgabit aream suam ; et congregabit triticum in horreum suum, paleas autem comburet igni inextinguibili (Luc. III, 17).

Zijne wan is in zijne hand, en hij zal zijnen dorschvloer uitzuiveren ; en de tarwe zal hij verzamelen in zijne schuur, maar het kaf zal hij met onuitbluschbaar vuur verbranden.

1. Overweeg dat de wan in de hand van Christus, het zinnebeeld is van de rechterlijke macht, welke Hij uitoefent, als God en Mensch ; als God, krachtens zijne opperste heerschappij ; als Mensch, omdat Hij dezelve op verschil-

lende wijzen verdiend heeft; in het bijzonder met Zich als eenen booswicht te laten behandelen voor de rechterstoelen van Pilatus en Herodes. Het is immers billijk dat de Zalig-maker der wereld, die Zich voor ons door een alleronrechtvaardigst vonnis liet veroordeelen voor den rechterstoel der menschen, gezeten zij op eenen troon van majesteit om het geheele menschdom te oordeelen. Verheug u met Hem over de glorie, welke Hem op den dag van het algemeen oordeel te wachten staat; roep tevens vurig zijne barmhartigheid in, nu dat Hij nog uw bemiddelaar is; want op dien schrikkelijken dag zal Hij, als rechter, niets dan gestrenge rechtvaardigheid uitoefenen. Overweeg dat door den dorschvloer de kerk der geloovigen alleen verstaan wordt, aangezien de ongeloovigen, die buiten de kerk zijn, slechts oppervlakkig zullen geoordeeld worden: *qui non credit jam judicatus est* (Joan. III, 18). « Die niet gelooft is reeds geoordeeld. » Daarom zal de wan op den laatsten dag enkel gebezigd worden voor de geloovigen, om het kaf van den dorschvloer te verwijderen, en de verdoemden van de uitverkorenen af te scheiden. Nog gestrenger zal deze onderzoeking voor de kloosterlijke gemeenten zijn, wier leden, goed of slecht, hun leven te zamen doorbrengen. Denk nu een weinig na, wat er van u op dien dag zal geworden. Wat zal uw lot wezen, dat van het graan, of dat van het kaf?

2. Overweeg dat de goeden vergeleken worden met het graan, uit hoofde van de menigvuldige vruchten, welke zij dragen, en van den heilzamen en zelfstandigen invloed, welchen zij in de wereld uitoefenen. De kwaden worden met het kaf vergeleken, ter oorzaak van hunne onvruchtbaarheid, hunne lichtheid en onstandvastigheid. Nu zijn de goeden gemengeld met de kwaden; want, evenals de gemeenschap met het kaf het graan bevoorrecht, zoo worden ook de goeden bevoorrecht door de gelegenheden, welke hunne

betrekkingen met de kwaden hun opleveren, om zediger, meer verstorven en ootmoediger te zijn. Die mengeling van kaf en graan, van goeden en kwaden, ontmoet men zelfs dikwerf in de kloosters; en indien gij nu toevallig verstorven en ondergehouden wordt, evenals het goede graan, benijd het kaf niet, hetwelk, juist omdat het zoo licht is, zich boven het graan verheft. Weldra zal het kaf van het graan gescheiden, en in den wind geworpen worden: *Dispergam eos ventilabro* (Jer. xv, 7). « Ik zal ze verstrooien met eene wan; » daarom, zoudt gij zijn gelijk het kaf, beter u bijtijds, opdat gij niet in den afgrond geworpen wordet.

3. Overweeg het vervolg van die scheiding: *Congregabit triticum in horreum suum, paleas autem comburet igni inextinguibili*. « De tarwe zal hij verzamelen in zijne schuur, maar het kaf zal hij met onuitbluschbaar vuur verbranden. » Deze schuur is de hemel, waar de uitverkorenen in vrede en veiligheid hun verblijf zullen vestigen, vol vreugde, omdat zij nu allen vereenigd zijn door de banden der liefde, om God te loven en te zegenen, en omdat zij nu verlost zijn van alle betrekkingen met de boozen, die hen tot hiertoe zoo bitter beproefden. Oneindig beter is het voor u, kost wat kost u het gelukkig lot van het graan te verzekeren, dan met het kaf medegedreven en in de vlammen der hel geworpen te worden, waar de boozen zullen branden, om nooit tot asch te vergaan en immer de wreedste pijnen te lijden, *in igne inextinguibili*, « in een onuitbluschbaar vuur. » Overpeins nu wat het zeggen wil voor eeuwig branden in het midden dier schrikkelijke vlammen, in vergelijking van dewelke het aardsch vuur slechts een afbeeldsel is. Dan zult gij inderdaad uw best doen om onder het graan, niet onder het kaf, gevonden te worden.

VRIJDAG IN DE ELEDE WEEK NA SINKSEN.

Over de herinnering aan het lijden van Jesus.

Recogitate eum, qui talem sustinuit a peccatoribus adversus semetipsum contradictionem; ut ne fatigemini animis vestris deficientes; Nondum enim usque ad sanguinem restitistis, adversus peccatum repugnantes (Hebr. xii, 3, 4).

Denkt aan hem, die zulk eene tegenspraak van de zondaars tegen zich verdragen heeft, opdat gij niet moede wordt in uwe zielen bezwijkende; Gij hebt immers, strijdende tegen de zonde, nog niet ten bloede toe wederstand geboden.

1. Overweeg dat gij nooit moest moede worden op den gekruisten Jesus te denken, als een geneesmiddel voor uwe kwalen. Dit moest uwe aanhoudende bezigheid zijn, *recogitare*, herhaalde malen denken, wie het is die lijdt. Het is de Koning der Glorie, die, alhoewel Hij van het begin der wereld in zijne heiligen, in den persoon van Abel, Joseph, Jeremias en anderen geleden heeft, nu lijdt, niet meer in zijne dienaren alleen, maar ook in Zich zelve, *adversus semetipsum*? Door wien wordt Hem dat lijden aangedaan? Door dezen, voor wier zaligheid Hij aan het kruis genageld wordt, door de zondaars. Wat lijdt Hij? De hevigste, de schandigste en de onrechtvaardigste vervolging onder alle opzichten. Tracht deze drie omstandigheden wel te vatten, gij zult daarin leniging vinden voor al uwe kwalen.

2. Overweeg dat, om u aan te moedigen veel te lijden, niets krachtiger bijdraagt dan het veelvuldig nadenken op het lijden van Jesus. Niets boezemt eenen krijgsman meer moed in dan het aanschouwen van zijnen koning zelve, uitgeput van krachten en met bloed bedekt aan het hoofd van zijn leger. Beeld u niet in dat gij niet aanhoudend nieuwen moed van noode hebt. Zie hoe gemakkelijk gij bij elke

kleine tegenkanting den moed verliest, en in den dienst des Heeren verslapt.

3. Overweeg met welke schaamte dit gebrek aan edelmoedigheid u moest overdekken, wanneer gij er over nadenkt aan de voeten van den Gekruiste. Uwe zonden konden uwen Zaligmaker geen nadeel toebrengen, en nogtans, zie wat tormenten Hij op het kruis doorstond, om u van dezelve te bevrijden. Maar aan u brengen uwe zonden een oneindig nadeel toe : en nogtans, wat hebt gij gedaan om ze van u verwijderd te houden. Hebt gij daarom ooit een enkelen druppel bloed vergoten ? Het is dan maar al te waar, wat de Apostel zegt : *Nondum usque ad sanguinem restitistis adversus peccatum repugnantes*. « Gij hebt, strijdende tegen de zonde, nog niet ten bloede toe wederstand geboden. » Niet alleen wilt gij uw bloed niet vergieten, maar gij wilt zelfs niet het geringste ongelijk aan faam of gezondheid verdragen, of u eene ijdele zelfvoldoening ontzeggen. Zoo kan het niet gaan ; gij moet wederstand bieden, en strijden door dik en dun, *usque ad sanguinem*, « ten bloede toe ; » er zijn immers te groote belangen in de schaal ; er is spraak van geenen ingang te geven aan uwen vijand, de zonde. Het was om die te vernietigen dat Jesus tot den laatsten druppel van zijn kostbaar bloed vergoot.

ZATERDAG IN DE ELFDE WEEK NA SINKSEN.

**Dat wij spoedig moeten wederstand bieden aan de beko-
ringen van den duivel.**

*Dixerunt animæ tuæ: Incurvare ut transeamus, et posuisti u
terram corpus tuum, et quasi viam transeuntibus (Isai. LI, 23).*

Zij hebben tot uwe ziel gezegd: Buig u, dat wij doorgaan, en
gij hebt uw lichaam gesteld als aarde, en als eenen weg voor de
voorbijgangers.

1. Overweeg dat wanneer de duivel u tot zonde bekoort,
hij poogt u den voet op den hals te zetten, en u als een ge-
meenen slaaf met de voeten te treden. Maar, aangezien het
in zijne macht niet is u daartoe te verplichten of u geweld
aan te doen, en u enkel kan overhalen of aanhitsen, vraagt
hij u dat gij u uit eigene verkiezing buigt, en u verlaagt
met vrijwillig aan zijne kwade ingevingen toe te stemmen.
Wat dunkt u aangaande die lage dienstbaarheid, welke gij
al zondigende den bekoorder zoo dikwijls getoond hebt?
Schaamt gij u niet over u zelve met te denken dat gij u zoo
dikwijls onder de voeten geworpen hebt van die vuile dui-
velen, welke het uw plicht was met de voeten te treden?

2. Overweeg dat de duivel tegen u altijd de slechtste ont-
werpen heeft en van u nogtans enkel vraagt dat gij u slechts
voor eenen oogenblik zoudt buigen en neerbukken, want
met van u alleen een begin van kwaad te vragen, dat on-
beduidend schijnt en u niet te zeer verschrikt, zal hij
allengskens verkrijgen wat hij wenscht. Zoo gemakkelijk
is het op het pad der ondeugd van klein tot groot over te
gaan, dat van eenen oogslag, eene begeerte naar de verbo-
den vrucht, gelijk het geval was met Eva, hij u gemakke-
lijk tot uwen ondergang zal brengen. Waarom u dan niet
terstond en kloekmoedig verzetten tegen de ingevingen van

uwen vijand, indien gij niet wilt dat eene buiging nu, later eene ter aarde werping worde, in andere woorden, indien gij grovere zonden wilt vermijden ?

3. Overweeg dat zoo eene ziel zich ter aarde werpt om zich van de duivelen met de voeten te laten vertreden, het noodzakelijke gevolg zijn zal, dat zij, als het ware, een openbare weg wordt, waar hare vijanden naar goedvinden kunnen heen en weer gaan. Zoo verre geraakt eindelijk de zondaar ; van de dadelijke zonde gaat hij over tot zonden uit gewoonte ; door de eerste maakt hij zijne ziel eenen grond, door de andere, eenen weg voor de voorbijgangers : *ut terram corpus suum et quasi viam transeuntibus*. Dit is het wat de duivel beoogt, wanneer hij van u enkel eenen doorgang vraagt, u met de voeten te treden, gelijk eenen schandigen slaaf, voor alle eeuwen. Wees dan zoo uitzinnig niet om u zoo schrikkelijk te laten bedriegen : geeft gij hem eenen doorgang, dan zal hij weldra recht op een openbaren weg eischen. Helaas ! hoevele zielen, zelfs onder de religieuzen, zijn aldus geslachtofferd geworden ; zij gaven eerst toe in kleine zaken, en hebben zich later in grootere onherstelbaar doen vangen ! Wacht u wel van ooit aan uwengezworen en verraderlijken vijand eenen doorgang te geven.

TWAALFDE ZONDAG NA SINKSEN.

Over der liefde Gods.

Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo (Marc. xii, 30).

Gij zult den Heer, uwen God, liefhebben uit geheel uw hart.

1. Overweeg wat de Heer van u vraagt door dit gebod. Hij wil dat uw hart, dat is, uw wil tot Hem gericht zij; dat uwe genegenheden geene andere wet erkennen dan die van God, dat gij in uwe begeerten niets anders zoekt dan met God vereenigd te zijn; dat uwe vreugde geen ander voorwerp hebbe dan de eer Gods, en uwe droefheid de belediging Gods, en uwe vrees het mishagen van God. Bovendien wil Hij, dat gij al de ledematen van uw lichaam zoudt aanwenden om de glorie Gods te bevorderen, en dat al de vermogens uwer ziel naar God streven, zoodat gij in uwe studiën of andere bezigheden niets anders beoogt dan Gods welbehagen. Dit gebod is het eerste in rang en het belangrijkste van al; omdat het het einde van al de overige geboden uitmaakt, en het overtreft de andere in uitmuntendheid, dewijl het u verheft tot de ware en innige vriendschap met God. Had de Heer u niet geboden Hem te beminnen, dan zoudt gij vuriglijk moeten bidden, om toegelaten te worden Hem te mogen beminnen; zoodanig is Hij uwer liefde waardig. Hoe komt het toch dat gij Hem zoo weinig bemint, nu dat Hij het u gebiedt?

2. Overweeg dat gij dit gebod niet op aarde, maar enkel in den hemel volmaakt kunt volbrengen. Gij moet nogtans uw best doen om het ten minste gedeeltelijk te volbrengen met uwen God, als zijnde uw laatste einde, in alles en in alle omstandigheden de eerste plaats te geven. Aanschouw

den gierigaard, hoe hij zijn geld bemint alsof het zijn laatste einde ware; eerst en vooral is hij bezorgd om tegen alle voorvallen zijnen schat in veiligheid te stellen, nooit stemt hij aan eene vermindering deszelfs toe. Zie nog, hoe hij beraamt, hoe hij zich afmat, wat al pogingen hij aanwendt, hoe vurig hij begeert, zijn geld te bewaren en te vermeerderen. Nu, indien voor een valschen god, gelijk het geld is, een gierigard gansch zich zelve besteedt, omdat het hem dunkt in zijn goud al zijn geluk te bezitten; waarom kunt gij dan hetzelfde niet doen voor den waren God, in wien gij wezenlijk al uw geluk en genot vindt?

3. Overweeg de bijzonderste middelen, welke gij aanwenden moet om God te bezitten. Het eerste is eene zoovolmaakte kennis van God te bekomen als u mogelijk is, door de beschouwing van zijne hoedanigheden. De Heiligen in den hemel beminnen Hem zoozeer, omdat zij Hem kennen en aanschouwen *facie ad faciem* « aanschijn tot aanschijn; » doe uw best om Hem ten minste van verre te kennen in de menigvuldige weldaden, welke Hij u verleent, in zijne werken der natuur, der genade en der glorie. Het tweede middel, dat gij bezigen moet, is, u te oefenen in herhaalde akten van liefde tot God, en u gewoon te maken al uwe werken te verrichten uit liefde tot Hem. Eindelijk, als een derde middel, moet gij door aanhoudend gebed de genade der goddelijke liefde afsmeeken, want er is God, die u met eene oneindige liefde bemint, niets welgevalliger, dan dat gij Hem wederliefde betoont. Hij bemint u zonder eenig eigen belang, gij moet dan ook trachten Hem te beminnen zonder acht te geven op uw eigen voordeel, en u van de vrees der straf en de hoop der belooning enkel bedienen om u aan te moedigen Hem immer meer te beminnen.

MAANDAG IN DE TWAALFDE WEEK NA SINKSEN

Over de liefde jegens onzen naaste.

Diliges proximum tuum sicut teipsum (Marc. xii, 31).

Gij zult uwen naaste liefhebben als u zelven

1. Overweeg dat het gebod der naastenliefde gepaard gaat met het gebod der liefde tot God, omdat zij tweelingdeugden zijn, terzelfdertijd voortgebracht. De liefde tot God wordt het eerste gebod genoemd, en de liefde tot den naaste het tweede, omdat wij den naaste moeten beminnen om God, en God om Zich zelven, niet om den naaste. Overigens staan deze twee geboden in zoo nauwe betrekking, dat men den naaste niet kan beminnen zonder God lief te hebben, noch God zonder den naaste. Daarom zijn deze twee liefden meer dan tweelingen, want niet alleen worden zij terzelfder tijd geboren, zij moeten ook noodzakelijk te gelijk sterven. Hoe komt het dan dat gij van dit gebod zoo weinig werk maakt?

2. Overweeg dat de liefde tot den naaste daarin bestaat dat gij hem goed wenscht naar ziel en lichaam, en dat gij hem beminnen zult gelijk u zelven, *sicut teipsum*, alleen dan, wanneer gij hem dit tweevoudig goed wenscht, gelijk aan u zelven. Gij moet hem dat wenschen voor zooveel hij uw naaste is, dat is te zeggen, voor zooveel hij met u uw deelgenoot in de eeuwige gelukzaligheid zijn kan; en daarom moet gij aan allen zonder uitzondering goed wenschen, zijn zij groot of klein, medeburgers of vreemdelingen, goed of kwaad, vrienden of vijanden; want allen kunnen uwe gezellen in den hemel zijn. Bijgevolg indien gij slechts een enkelen van uwe liefde uitsluit, is er in uw hart geene oprechte naastenliefde meer, evenals er geen waar geloof meer is in

hem, die slechts een enkel leerpunt deszelfs loochent. En nogtans hoe velen zijn er, die zich vleien de naastenliefde te bezitten, en ten opzichte van meer dan eenen die goedwilligheid nalaten, welke zij verplicht zijn door de wet der liefde aan allen zonder onderscheid te toonen, verplichting die juist zoo groot is, als de liefde tot God zelven.

3. Overweeg dat de liefde jegens uwen naaste drie voorwaarden hebben moet. Ten eerste, gij moogt uit liefde tot den naaste, hem nooit iets toestaan dat onredelijk of onrechtvaardig zij, want met zoo te doen, wenscht gij hem niet alleen geen goed, maar gij haat hem, gelijk de duivel, met hem tot zonde aan te sporen. en hem daarin te helpen. Ten tweede, gij moet uwen naaste beminnen om hem zelven. Daarom, indien gij hem bemint of om het vermaak, dat gij vindt in zijn gezelschap, of ten oorzake van wederzijdsche belangen, verbreekt gij ook het gebed niet, gij vervult het toch niet; want gij bemint hem niet om hem zelven, als uwen naaste en gelijke, maar voor uw eigen voordeel. Ten derde, gij moet uwen naaste goed willen, niet met eene koude en onwerkzame goedwilligheid, maar met eene werkdadige liefde: *In charitate non ficta* (2 Cor. vi, 6). « Door ongeveinsde liefde. » Wat al moeite doet gij u niet aan, wanneer gij u iets voorstelt dat u voordeelig zij? Indien gij uwen naaste oprecht bemint, moet gij ten zijnen opzichte hetzelfde doen: *tanquam teipsum*, « als u zelven. » O! hoe weinigen zijn er op aarde, die dit schoon gebod volmaakt volbrengen! Velen beminnen hunnen naaste met eene na-deelige liefde, anderen met eene belanghebbende liefde, anderen nog met een liefde, die meer dood dan levend is. Overdenk een weinig onder welke soort uwe liefde moet gerangschikt worden.

DINSDAG IN DE TWAALFDE WEEK NA SINKSEN.

Over de liefde Gods voor zijne aangenomene kinderen.

Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui ; ipsum audite (Matth. xvii, 5).

Deze is mijn welbeminde Zoon, in wien ik mijn welbehagen heb gesteld, hoort hem aan.

1. Overweeg dat Jesus de Zoon van den Eeuwigen Vader is, welbeminde, in de volste beteekenis des woords, om Zich zelve, omdat Hij zijn Zoon door natuur is, terwijl de rechtvaardigen kinderen Gods zijn enkel bij aanneming, en bemind worden ter oorzake van Jesus, die hen verhief tot de waardigheid van zijne broeders, en deelgenoten zijner goddelijke natuur. Daarom tot bewijs zijner liefde, gaf de Vader aan Jesus alle macht zonder uitneming of beperking, opdat, evenals wij door Christus verheven wierden door de genade, tot de waardigheid van kinderen Gods, wij zoo ook van Christus alle gaven zouden ontvangen in evenredigheid met onzen verheven staat. Met welke liefdegevoelens moest gij dandien Goddelijken Zoon beminnen, in wien de Eeuwige Vader zijn welbehagen had gesteld, en die u zulke overmaat van liefde toonde met uw broeder te worden, en u te verheffen tot de waardigheid van kind Gods. Verheug u met Hem over die schoone benoeming van welbeminde en over de glorie, welke Hij geniet aan de rechterhand des Vaders ; maar tracht zooveel mogelijk door de liefde vereenigd te blijven met Jesus, die u eene zoo uitstekende weldaad bewezen heeft, en van wien gij al wezenlijk goed te verwachten hebt.

2. Overweeg dat wanneer de eeuwige Vader zegde : *Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui.*

« Deze is mijn welbeminde Zoon, in wien ik mijn welbehagen gesteld heb » Hij niet enkel zijne voldoening wilde te kennen geven met Hem de volheid zijner godheid in zijne aangenomene menschheid verleend te hebben, maar ook nog wilde doen uitschijnen, dat zijn welbehagen in zijnen Zoon oorzaak was van al de weldaden welke Hij door de verdiensten van zijnen Zoon, aan het menschedom schenken zou : *Proposuit.... instaurare omnia in Christo* (Eph. I, 9). « Hij had voorgenomen... in Christus alles te herstellen, » met de menschen te verlossen van de dienstbaarheid der zonde, en hun genade en glorie te verleenen. Nu is het geen allergrootst wonder dat het den Eeuwigen Vader behaagde aan ons ellendelingen zijn welbeminden Zoon voor Zaligmaker te geven, zonder eenig eigenbelang, of verdiensten van onzen kant? Doch daarin is juist de bijzonderheid der goddelijke liefde gelegen. Kunt gij u dan weerhouden Hem te beminnen, die u zoo oprecht heeft liefgehad? Nu, indien de liefde Gods jegens u zich getoond heeft door hetgeen Hij voor u gedaan heeft, dan is het ook billijk dat gij door uwe werken getuigenis zoudt geven van uwe liefde jegens Hem.

3. Overweeg hoe de eeuwige Vader, met te beschikken, dat wij alles zouden ontvangen door Christus, mensch geworden gelijk wij, en onzen broeder, ons leerde met welk onbegrensd betrouwen wij tot Hem moesten gaan in al onze noodwendigheden, om te bekomen wat wij verlangen. Maar indien gij wilt dat Christus u aanhoort, dan is het ook redelijk dat gij naar Hem luistert, en werkstellig maakt, wat Hij u in zijne hoedanigheid van meester leert. Om eene gunst van een aardsehen koning te bekomen, moet men zijne bede aanbieden en er meermalen op terug komen, maar om gunsten van Christus onzen Heer te bekomen, moet gij eerder uwe ooren dan uwe lippen openen, eer

luisteren dan smeeken : *ipsum audite*, « hoort naar hem ; » want indien gij acht geeft op hetgeen Hij u leert met woord en voorbeeld, en doet wat Hij van u vraagt, zult gij door zijne bemiddeling verdienen van spoedig verhoord te worden, en zal Hij over u de volheid zijner schatten uitstorten.

WOENSDAG IN DE TWAALFDE WEEK NA SINKSEN.

Over de drie groote dagen des Heeren.

Uniuscujusque opus manifestum erit ; dies enim Domini declarabit, quia in igne revelabitur, et uniuscujusque opus quale sit, probabit (1 Cor. III, 13).

Eens iegelijks werk zal openbaar worden ; want de dag des Heeren zal het aantoonen, omdat die dag verschijnen zal met vuur, en hoedanig eens iegelijks werk is, zal het vuur beproeven.

1. Overweeg dat er in de H. Schriftuur drie dagen vermeld worden, die in een bijzonderen zin dagen des Heeren genoemd worden. De eerste is die van het algemeen oordeel : *Dies Domini magnus* (Soph. I, 14). « De groote dag des Heeren. » De tweede is die van het bijzonder oordeel : *Dies Domini sicut fur veniet* (1. Thess. V, 2). « De dag des Heeren zal zoo komen, gelijk een dief in den nacht. » De derde is die der beproeving, welke in zich zelve eene soort van oordeel is, dat het bijzonder oordeel voorafgaat, en waarin God den mensch beproeft, om te zien of hij getrouw is. Nu, het is van elkeen dier dagen, welke God gekozen heeft om de deugd der menschen te beproeven, dat de Apostel zegt : *Dies Domini declarabit* « De dag des Heeren

zal aantoonen. » Overdenk eens wel hoe gij op elk dier dagen zult te voorschijn komen, want het zijn alle drie dagen, waarop gij zult geoordeeld worden.

2. Overweeg hoe op den dag van het algemeen oordeel *uniuscujusque opus manifestum erit* « eens iegelijks werk zal openbaar gemaakt worden. » Al de verborgenste werken zullen dan onder de oogen van de geheele wereld in het licht gebracht worden. Het baat u daarom niets dat gij nu zoovele list en gebruik om uwe boosheid te bedekken voor de oogen van de gemeente, waarvan gij lid zijt. Zoo ook bij het bijzonder oordeel : *Uniuscujusque opus manifestum erit*, « eens iegelijks werk zal openbaar worden ; » dan immers zal de arme man, die nu zoo verlaten en veracht is, gelijk Lazarus, ten hemel gevoerd worden om in Abrahams schoot te rusten, en de rijke, die nu zoo gestreeld, geveleid en beneden wordt, zal door de duivelen in het diepste der hel gesleept worden zonder de minste hoop dat in der eeuwigheid zijn lot zal veranderen. Weet gij wat rol gij zult spelen in dat groote schouwspel ? Het derde oordeel is de dag der beproeving, op welken de Heer den mensch beproefd en hem doet kennen, hoedanig hij is. Hoe verschillend zijt gij zeer dikwijls ten tijde van de beproeving van hetgeen gij u toondet ten tijde van den voorspoed ? Dit is juist het oordeel, waaraan de Heer u onderwerpt, wanneer Hij u eenige beproeving overzendt. Indien gij in de vervolging, ongenade en ziekte niet standvastig en getrouw blijft, zult gij niet van het getal dergenen zijn, van wie er geschreven staat : *Deus tentavit eos, et invenit illos dignos se* (Sap. III, 5). « God heeft hen beproefd en Hij heeft hen zijns waardig bevonden. »

3. Overweeg dat die drie oordeelen bij middel van vuur zullen te weeg gebracht worden : *Quale sit, ignis probabit* : « Hoedanig het is, zal het vuur beproeven, » evenals men

door het vuur het ware goud van het valsche kan onderscheiden. Op den dag van het vuur, dat de geheele wereld zal omringen, en de uitverkorenen van de verdoemden onderscheiden, zullen de eersten het niet gevoelen, terwijl de laatsten er schrikkelijk door zullen gefolterd worden. Bij het bijzonder oordeel zal het vuur des vagevuurs de proef zijn der uitverkorenen en dat der hel die der verdoemden. Eindelijk op den dag der beproeving is het krachtens het vuur van lijden en tegenkantingen dat het ware goud van het valsche, den goede van den kwade gekend wordt, want de goede weerstaat en blijft standvastig, de kwade bezwijkt en wordt slechter. De goede gevoelt natuurlijk het smartvolle van het vuur der beproeving, maar dat benadeelt zijne deugd niet, zoo hij slechts getrouw blijft, en zich niet uitlaat in klachten en onverduldigheid. Indien gij dan de beproeving, welke God u overzendt, diep gevoelt, verlies den moed niet, het is genoeg dat gij standvastig blijft, zoo niet met de krachten der natuur, ten minste met den bijstand der genade.

DONDERDAG IN DE TWAALFDE WEEK NA SINKSEN.

Hoe wij als de mond van God zijn kunnen.

Si separaveris pretiosum a vili, quasi os meum eris (Jer. xv, 17).

Indien gij het kostbare wilt scheiden van het snoode, zult gij als mijn mond zijn.

1. Overweeg den eersten zin dier woorden, die is, dat zoo gij in u zelven het kostbare afscheidt van het snoode, en aan God toeschrijft wat gij van Hem ontvangen hebt, na-

melijk, al het kostbare, en aan u zelve, wat gij van u zelve hebt, namelijk, al wat laag en nederig is, gij dan zult wezen gelijk de mond van God zelve, want dan zult gij altijd de waarheid spreken. Alle menschen worden leugenaars genoemd: *Omnis homo mendax* (Ps. cxv, 11); omdat iedereen zich toeschrijft, wat hem niet toekomt. Zeg eens, wat hebt gij van u zelve, dat iets waard zij? Edele afkomst, misschien, talenten of kennis; maar dat alles zijn giften van God. Nog meer zoo zijn alle geestelijke zegeningen eene gift Gods; en dus blijft er u niets meer over, dat u eigen zij, dan de zonde. Maak dus eene rechtmatige scheiding met aan God toe te kennen wat van God komt, en aan u zelve wat u eigen is. Indien er in u dan iets goed is, belijd openlijk met enkel met de lippen maar met het hart, dat gij het niet zijt, maar God die het in u bewerkt, aangezien gij van u zelve niets dan kwaad doet; aldus zult gij gelijk de mond van God worden.

2. Overweeg den tweeden zin van de aangehaalde woorden, namelijk, dat zoo gij op deze aarde wel onderscheid maakt tusschen hetgeen achtens- en verachtenswaardig is, gij zult zijn gelijk de mond van God. In den mond der menschen wordt hij gewoonlijk gelukkig geacht, die overvloed heeft van alles, die gezag voert over anderen, en alle gemak geniet: *Beatum dixerunt populum, cui haec sunt* (Ps. cxlvi, 15). « Gelukkig noemen zij een volk, wien zulks te beurt valt. » God integendeel noemt hen gelukkig, die al hun geluk en hunne tevredenheid in God alleen stellen: *Beatus populus cujus Dominus Deus ejus* « Gelukkig het volk, welks God de Heer is. » Hoe spreekt gij? Hebt gij in den religieuzen staat reeds geleerd de noodige scheiding te maken, en geen ander goed te achten dan de genade Gods? Al het overige is enkel achtenswaardig in zoo verre dat het kan veracht worden, en ons dus eene vermeerde-

ring van genade verwerven. Hoe droevig is het eenen religieus zijne ingenomenheid te hooren uitdrukken met de goederen der wereld. Indien gij eerst de noodige onderscheiding in uwen geest maakt, zult gij hetzelfde doen met de tong en gelijk worden aan Gods mond.

3. Overweeg den derden zin van die woorden, namelijk, dat, indien gij u zelven toelegt om zielen te redden uit het graf der zonde, gij het kostbare van het snoode zult scheiden, en als de mond van God zelven zijn, omdat God door uwen mond zal spreken. Dit was het wat Jesus op aarde deed; Hij was als de mond van zijn hemelschen Vader; dit hebben de Apostelen gedaan en al hunne wettige opvolgers. Tracht gij ook zorgvuldig dezen plicht na te komen, voor zooveel uw staat en uwe talenten zulks toelaten. Kunt gij niet prediken of u naar de verafgelegene missiën begeven om de zielen van de zonde af te trekken, laat ten minste niet na ze tot God te trekken met goede raadgevingen in uwe gemeenzame onderhandelingen, die dikwerf grooteren indruk op het hart maken dan al de schitterende welsprekendheid van eenen redenaar.

VRIJDAG IN DE TWAALFDE WEEK NA SINKSEN

Dat wij der wereld moeten gekruisigd zijn.

Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, et ego mundo (Gal. vi, 14).

Doch van mij zij het verre te roemen dan op het kruis van onzen Heer Jesus Christus, door wien de wereld mij gekruisigd is, en ik der wereld.

1. Overweeg dat de Apostel zich in der waarheid kon roemen op zijne wijsheid, zijne godvruchtigheid, ja zelfs op de bovennatuurlijke macht van wonderen te doen, en nogtans roemt hij zich op niets anders dan op het kruis. Gelukkig zoudt gij zijn, indien gij ooit zoo ver kwamt, dat gij ook dien schoonen roem waardeerdet. Zonder twijfel, als Christen, als volgeling en leerling van den Gekruiste, roemt gij u eenigszins op het kruis van Christus; maar acht gij gij het ook eene eer aan het kruis genageld te zijn naar het voorbeeld van uwen goddelijken Zaligmaker, in de uiterste armoede, pijnen en ongenade? De wereld stelt haren roem op de rijkdommen, het gemak en de eeraambten; de roem van eenen religieus, die openlijk belijdt Christus te volgen, moet juist het tegenovergestelde zijn.

2. Overweeg welke de eigenlijke beteekenis dezer woorden is: *Mihi mundus crucifixus est et ego mundo* « De wereld is mij gekruisigd, en ik der wereld. » Zij willen zeggen, dat uwe gevoelens en begeerten het tegenovergestelde van die der wereld moeten zijn. Wanneer twee aan hetzelfde kruis gehecht zijn, moet de eene noodzakelijk den rug aan den anderen keeren. Zoo is het ook met u; de wereld keert u den rug, bijgevolg moet gij ook den rug aan de wereld keeren. De wereld drijft den spot met u, omdat gij niet be-

zorgd zijt voor de goederen, welke zij aanbidt ; op uwe beurt nu, lach met de wereld. De wereld bemint of acht u niet ; daarom bemin en acht haar niet. Deze is de volmaakte kruisiging, welke de Apostel openlijk beleet, en waarin gij hem als religieus moet trachten na te volgen.

3. Overweeg dat, om tot die kruisiging te geraken, noodzakelijk de wereld voor u moet dood zijn en gij aan de wereld. De wereld sterft voor u, wanneer gij werkelijk al hare goederen verzaakt, want dan heeft zij niets meer, waarmede u aan te lokken, en daarom is zij als dood voor u. Gij sterft aan de wereld, wanneer gij alle aangekleefdheid aan dezelve verzaakt ; dan immers kunt gij door haar niet meer verleid worden, en bijgevolg zijt gij als dood voor haar. Wanneer gij den religieuzen staat omhelsdet, begint gij openlijk te belijden, dat gij dood voor de wereld waart en de wereld voor u. Overdenk nu een weinig, en zie in hoeverre gij de wereld met alle hare rijkdommen, gemak en eeramkten verzaakt hebt, niet alleen uitwendig, maar ook inwendig in uwe gevoelens. Waar is het echter, dat gij nooit tot die gelukkige kruisiging, dien gelukzaligen dood zult geraken, tenzij bij middel van eene ware en vurige liefde tot den gekruisten Jesus, die alleen u kan onthechten van het bezit en de aangekleefdheid aan alle aardse goederen : *Fortis est ut mors dilectio* (Cant. viii, 6). « Sterk als de dood is de liefde. »

ZATERDAG IN DE TWAALFDE WEEK NA SINKSEN.

Hoe God de hoovaardigen en de ootmoedigen behandelt.

Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam (Jac. iv, 6).

God wederstaat de hoovaardigen, maar den nederigen geeft hij genade.

1. Overweeg dat, evenals iedereen wederstand biedt aan eenen dief, die hem wil benemen hetgeen hem toebehoort, hetzij goederen, faam of leven. zoo God wederstaat aan de hoovaardigen, omdat zij Hem van het zijne willen berooven. O ! wat een eerlooze dief zoudt gij zijn, wanneer gij, ten gevolge van eene natuurlijke gaaf of deugdzame hoedanigheid, u zelven verhoovaardigt en anderen veracht, wanneer gij er op roemt en stoft, aangezien het alles een geschenk van God is ! *Quid habes quod non accepisti ?* (1. Cos. xiv, 7). « Wat hebt gij, dat gij niet ontvangen hebt ? » En indien het zijne gaven zijn, waarom er u over verheffen ? Waar is het, dat gij met uwen vrijen wil medewerkt tot de akten van deugd, maar zelfs die medewerking is eene gaaf van God : *Deus est qui operatur in te velle* (Philipp. ii, 13). « Het is God, die in u het willen volbrengt. » Uw lichaam draagt bij tot de verschillende werkingen van gezicht, beweging en zoo voorts, en nogtans zou hij krankzinnig zijn, die zulke werkingen toeschrijft aan het lichaam en niet aan de ziel, die hetzelfde bestuurt. Zoo ook is het met uwen vrijen wil ; zonder de genade is het een lichaam zonder ziel. Het zou u inderdaad wel gaan, indien gij deze waarheid wel begreep.

2. Overweeg dat God volgaarne aan de ootmoedigen de rijkdommen zijner genade toevertrouwt, omdat zij getrouwe bewaarders zijn, die niet stelen, zich niets toeëigenen,

maar al wat zij bezitten, gebruiken voor de eer van Hem, die het hun gaf. Hij weet dat Hij zijne schatten in getrouwe handen stelt, die Hem alles zullen wedergeven, evenals, volgens zeggen van den Wijzen man, de rivieren terugkeeren van waar zij voortkwamen. Hoe billijk is het dan dat de Heer jaloersch zij van zijne glorie, want glorie komt Hem alleen toe. Wanneer gij u verootmoedigt, dan bekent gij de waarheid, en daarom behaagt gij aan God; wanneer gij u verheft, dan zijt gij een leugenaar, en bijgevolg hatelijk aan God.

3. Overweeg wat u te doen staat, wanneer gij een lastig werk voor Gods eer onderneemt. Gij moet eerst rechtzinnig uwe eigene nietigheid en uiterste zwakheid erkennen, en dan u wel overtuigen dat juist om die reden de Heer Zich zal gewaardigen met u mede te werken, want uwe onbekwaamheid zal het des te klaarblijkkender maken, dat Hij het is, die het werk verricht, met een zoo ellendig werktuig. Gewapend met dit vast betrouwen, zult gij alle moeilijkheden overwinnen, want gij zult den Almachtige met u hebben: *Erit Omnipotens contra hostes tuos* (Job. xxii, 25). « De Almachtige zal tegen uwe vijanden zijn. »

DERTIENDE ZONDAG NA SINKSEN.

Over de tien melaatschen.

Decem viri leprosi steterunt a longe, et levaverunt vocem...., unus autem ex illis regressus est (Luc. xvii, 12, 15).

Tien melaatsche mannen bleven van verre staan, en verhieven hunne stem..... één van hen keerde terug.

1. Overweeg dat allen gewoon zijn hunnen toevlucht tot God te nemen om geholpen te worden in bijzondere of openbare rampen. Maar deze melaatschen, die tot Jesus gaan om gezuiverd te worden, toonen u hoe gij het moet aanleggen, indien gij zeker wilt zijn de gevraagde gunst te bekomen. Ten eerste dan, *steterunt a longe*. « Zij bleven van verre staan, » zich onwaardig achtende met hunne walgende ziekte Hem dichter te naderen. Dan *levaverunt vocem*, « verhieven zij hunne stem, » hun vurig verlangen te kennen gevende om genezen te worden : *Præceptor miserere nostri* « Meester, ontferm u onzer, » hunne bede aanbiedende met betrouwen en tevens met overgiving. Zoo moet gij te werk gaan, wanneer gij in uwe noodwendigheden God te voet valt. Gij moet u onwaardig achten in zijne goddelijke tegenwoordigheid te verschijnen, besmeurd als gij zijt met de melaatschheid van zoovele zonden. Gij moet door vurige en aanhoudende smeekingen uw verlangen te kennen geven om verhoord te worden, en met het grootste betrouwen nogtans overgegeven zijn aan Gods welbehagen. Indien uwe gebeden gestempeld zijn met eene ware ootmoedigheid, een vurig verlangen, eene volmaakte overgiving en een onbeperkt betrouwen, dan zijt gij zeker een gunstig antwoord te ontvangen.

2. Overweeg hoe deze tien melaatschen van Jesus de

gunst bekwamen welke zij vroegen, die, namelijk, van gezui-
verd te worden van hunne melaatschheid, en zulks, toen zij
naar de priesters gingen, gelijk hun opgelegd was, opdat
gij zoudt verstaan, dat, wilt gij bekomen wat gij vraagt,
gij ook moet doen, wat God u gebiedt. Uwe beden zullen
ongetwijfeld verhoord worden, indien uwe werken aan de-
zelve beantwoorden. Wanneer gij den Heer smeekt, bekent
gij Hem voor den oppersten Meester en den Gever van alle
gaven, ja, gij toont u bereid u zelve gansch in zijne han-
den over te laten. Maar indien gij Hem in uwe werken niet
gehoorzaamt, en naar uwen eigen zin wilt handelen, dan
zijn uwe daden in opene tegenspraak met uwe smeeking, en
dan ook veel van hare kracht verliezen.

3. Overweeg dat er van die melaatschen slechts één, een
Samaritaan terugkwam om den Heer voor de ontvangene
weldaad te bedanken. *Nonne decem mundati sunt, et novem
ubi sunt?* « Zijn niet de tien gereinigd geworden? en de
negen waar zijn zij? » Wij zien hier onze eigene handel-
wijze afgeschilderd; wij zijn immers veel meer bezorgd om
onzen toevlucht tot God te nemen in onze noodwendigheden,
dan om onze dankbaarheid te betoonen, nadat wij van onze
bedruktheden verlost zijn. Hoevele weldaden hebt gij aan
God te danken? en hoe weinig dankbaar hebt gij u tot nu
toe ten zijnen opzichte getoond? De dankbaarheid opent de
bronnen om nieuwe en uitstekendere weldaden te ontvan-
gen. Daarom bekwam deze Samaritaan die, *regressus est
cum voce magna... gratias agens*, « terugkwam met luider
stem... hem bedankende, » behalve de gezondheid des
lichaams, ook die der ziel: *Fides tua te salvum fecit*, « uw
geloof heeft u behouden. »

MAANDAG IN DE DERTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de aangekleefdheid aan de goederen dezer wereld.

O mors, quam amara est memoria tua homini pacem habenti in substantiis suis ! (Eccli. xli, 1).

O dood? hoe bitter is uw aandenken voor den mensch, die rustig leeft in het bezit zijner goederen.

1. Overweeg hoe droevig de toestand is van eenen mensch, die zijn hart gehecht heeft aan de goederen dezer wereld, aan eer, gemak of rijkdommen; hij kan op den dood niet denken, in andere woorden, hij kan niet denken op hetgeen, waarvoor ons het leven gegeven is, namelijk, zich voor te bereiden voor den grooten overtocht, waarvan eene eeuwigheid van belooning of straf afhangt. En merk wel op dat er van dezulken niet gezegd wordt, dat de afwachting des doods bitter valt, maar het aandenken deszelfs : *O mors, quam amara est memoria tua* : « O dood ! hoe bitter is uw aandenken, » want zulke menschen verwachten nooit den dood, en bereiden er zich nooit voor. Hooren zij toevallig, of zien zij onder hunne oogen den dood nu van eenen vriend, dan van eenen medeburger, of naastbestaande, wie kan de bitterheid beschrijven, die hunne ziel overstelpt, terwijl zij redenen zoeken om zich van een dergelijken dood bevrijd te kunnen gelooven. Beween den droevigen toestand van een zoo groot aantal menschen, en doe uw best om niet onder hun getal gerekend te worden.

2. Overweeg de onbeschrijfelijke gemoedsgesteldheid van die menschen, wanneer de dood hen overrast; de dood zal hen met geweld wegrukken niet alleen van hunne lichamen, maar ook van al die bezittingen, welke zij gelijk het lichaam en veel meer dan hunne zielen beminden. Ach !

dan zullen die ellendelingen in wanhoop uitroepen : *Siccine separat amara mors?* (1 Reg. xv, 32). «Scheidt de bittere dood op deze wijze? » elken oogenblik tot zichzelf zeggende : *Siccine separas*, komt gij ons werrukken van onze vermaken, reizen, jachten en feestmalen? Sleept gij ons weg van onze vrienden, bloedverwanten en vaderland? Berooft gij ons van eer, waardigheden en rijkdommen? Hoe veel wijzer hadden die ellendelingen gehandeld, hadden zij begonnen zich allengskens vrijwillig te onthechten, en met verdiensten, van al die dingen, welke zij op het einde toch zullen genoodzaakt zijn te verlaten tot hunne uiterste droefheid en smart.

3. Overweeg hoe dankbaar gij jegens den Heer zijn moet, omdat Hij u vóór het aankomen des doods alle aardse goederen deed verlaten en om zijnentwil verzaken, met u tot het kloosterleven te roepen. Aardse goederen worden somtijds wereldsch bestaan genoemd, omdat de wereldlingen gelooven, dat zij zonder dezelve niet bestaan kunnen, en daarom kunnen zij ook niet nalaten dezelve te beminnen. Maar hoe veel lichter valt die scheiding aan iemand, die ondervonden heeft, dat hij zonder dezelve in de grootste tevredenheid leven kan! Doch wees intusschen op uwe hoede, opdat, nadat gij dezelve inderdaad verlaten hebt, gij ze met de begeerten niet najaagt, hetgeen helaas! maar te dikwijls gebeurt. En wees nog veel meer bezorgd, dat na de goederen van de buitenwereld verlaten te hebben, gij u niet hecht aan de goederen van de geestelijke wereld in het klooster, aan eeraambten, hooge bedieningen, en gemak; dat alles immers zou u den dood pijnlijk maken. Indien gij een pijnloozen dood sterven wilt, zorg dat hij u van niets tegen uwen wil te berooven hebbe.

DINSDAG IN DE DERTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de liefde jegens onze vijanden.

Diligite inimicos vestros (Matth. v, 44).

Hebt uwe vijanden lief.

1. Overweeg dat dit een zeer belangrijk gebod is in de kloosters, waar somtijds onaangenaamheden en oneenigheden ontstaan, die noodlottige wanorders te weeg brengen. Zijnen vijand beminnen is eene moeilijke taak, omdat het tegenstrijdig is aan de voorschriften der natuur en der eigenliefde; maar het is wezenlijk zoo lastig niet als men het zich wel inbeeldt, want Hij, die het gebod oplegt, geeft ons ook de genade om het te volbrengen: en de genade geeft de sterkte om de natuur en de eigenliefde te overwinnen: *Omnia possum in eo, qui me confortat* (Philip. iv, 13). « Alles vermag ik in hem, die mij versterkt. » Zie hoevelen over de natuur met de hulp van Gods genade gezegepraald hebben, zoodanig, dat zij zelfs uit liefde tot Jesus hun bloed vergoten. Zult gij dan met de medehulp van Gods genade er niet in gelukken, uwe eigenliefde te overwinnen met gewillig aan uwe vijanden te vergeven?

2. Overweeg dat het Christus' inzicht niet was, met u dit gebod te geven, dat gij de kwaadwilligheid van uwen vijand zoudt liefhebben, maar dat gij hem zoudt beminnen als uwen naaste, geschapen naar het beeld van God, en als gewasschen in het bloed van Jesus, die zoo verre ging, dat Hij voor u, die zijn vijand waart, zijn leven en bloed ten beste gaf. Het gebod van uwen vijand lief te hebben verplicht u hem te beminnen in het algemeen, dat is, hem niet uit te sluiten van de gewone goedwilligheid, welke gij uwen naaste toedraagt. Daarom moogt gij aan eenen vijand de

gewone teekens van vriendschap niet weigeren, welke gij jegens anderen in gelijke omstandigheden toont; doch het is enkel eene aanbeveling dat gij hem die teekens van bijzondere liefde geeft, welke gij niet aan allen onverschillig, maar aan sommigen om bijzondere redenen toont. Zie nu welke uwe gesteltenis is ten opzichte van iemand, die u haat toedraagt of eenig ongelijk heeft aangedaan. Zeg niet dat gij hem vergeven hebt, dat is niet genoeg, gij moet zulks uitwendig toonen in uwe handelwijze. De Heer zegt: *In hoc cognoscent omnes, quia discipuli mei estis, si dilectionem habueritis ad invicem* (Joann. XIII, 35) « Hieraan zullen allen erkennen, dat gij mijne leerlingen zijt, zoo gij liefde hebt tot elkander. » Aldus moet gij aan allen toonen dat gij uwen vijand bemint en hem geen haat toedraagt.

3. Overweeg dat Christus met dit gebod te geven niet alleen beoogde, dat gij uwen naaste zoudt beminnen, maar ook dat gij hem zoudt weldoen; opdat gij niet zoudt zijn, gelijk de vijgeboom van het Evangelie, onvruchtbaar en verwenscht. Deze weldaden moeten tweederlei zijn, de eene louter ontkennend, met te vermijden hem eenig ongelijk toe te brengen: *Dilectio proximi malum non operatur* (Rom. XIII, 10) « De liefde doet den naaste geen kwaad; » de andere werkelijk: *Benefacite his, qui oderunt vos* (Luc. VI, 27) « Doet wel aan die u haten. » De eerste soort van weldoening is een gebod, de tweede eene aanbeveling. Maar indien gij weigert hem eenig goed te doen, tot hetwelk gij verplicht zoudt geweest zijn, ware hij uw vijand niet, dan wreekt gij u en beledigt gij hem. Aan wien kunt gij met grooter voordeel voor u zelven eenen dienst bewijzen, dan aan uwen vijand? Geene goede daad, aan uwen naaste bewezen, zal u meer verdiensten en vertroosting bekomen, dan liefdadigheid ten opzichte van uwen

vijand uit liefde tot Jesus. Dit is het zekerste teeken dat gij een waar kind van God zijt : *Ut sitis filii Patris vestri qui in caelis est* (Matth. v, 45). « Opdat gij kinderen moogt zijn van uwen Vader, die in de hemelen is, » en het is tevens het zekerste bewijs eener oprechte liefde tot God. Een vuur is des te heviger, naarmate het zijne vlammen verder uitstrekt ; zoo ook zal uwe liefde tot God des te vuriger zijn, naarmate zij zich verder uitstrekt, om uit liefde tot Hem diensten te bewijzen, zelfs aan eenen vijand.

WOENSDAG IN DE DERTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de langmoedigheid van God.

Ignoras, quoniam benignitas Dei, ad pœnitentiam te adducit (Rom. II, 4).

Weet gij niet, dat Gods goedertierenheid u tot bekeering leidt.

1. Overweeg hoe nadeelig het is, dat gij niet wel verstaat, waarom de Heer u zoo verduldig verdraagt, niettegenstaande uw zoo lauw leven in het klooster. Hij verdraagt u, niet omdat Hij u niet verlaten kan of naar uw verderf laten loopen, maar omdat Hij dat niet doen wil, hopende dat gij intusschen tot betere gevoelens komen en uw leven beteren zult. Gij ziet dus dat de langmoedigheid des Heeren u niet alleen uitnoodigt u te beteren en boetvaardigheid te doen ; maar voor zooveel het van Hem afhangt, wekt Hij u op, en dwingt Hij er u toe door zijne verlichtingen en ingevingen. Hoe is het mogelijk, dat gij aan die uitnoodiging dan nog durft wederstand bieden, wanneer gij beschouwt dat de

Heer van oneindige majesteit zoo menige beledigingen, welke gij Hem aandoet, verdraagt, alleen opdat gij, ellendige aardworm, niet zoudt verloren gaan? Is deze zoo wonderbare goedertierenheid niet genoeg, om een steenen hart te smelten? *Propterea expectat Dominus, ut misereatur vestri* (Isai. xxx, 18). « Daarom verbeidt de Heer, opdat Hij uwer ontferme. »

2. Overweeg aan welk schrikkelijk kwaad gij u plichtig maakt, indien gij van de langmoedigheid des Heeren ten uwen opzichte gelegenheid neemt, om Hem des te vrijer te vergrammen. Wilt gij dan nog boozter worden, omdat Hij voortgaat u met weldaden te overladen, en zulks gedaan heeft in het verledene; omdat Hij Zich voor u met de menschelijke natuur bekleed heeft; omdat Hij voor u zooveel zweet gelaten en bloed vergoten heeft, en zelfs voor u gestorven is op een kruis? Zie eens welke afschuwelijke gevolgtrekking; en nogtans, gaat gij uw leven te rade, dan vindt gij dat gij dezelve werkstellig maakt in uwe handelingen. De goedheid des Heeren schijnt u niet te bewegen, *ad poenitentiam*, om boetvaardigheid te doen, maar eerder *ad impoenitentiam*, om uw hart te versteenen met uwe zonden te vermenigvuldigen.

3. Overweeg dat de goedertierenheid des Heeren eene gansch onverdiende gunst is; Hij kan u immers verlaten wanneer het Hem behaagt. Hoe is het mogelijk dat die gedachte u niet doet sidderen? Wat zou er van u geworden, zoo Hij u moest verlaten, gelijk gij het maar al te zeer verdient? Heeft Gods langmoedigheid misschien geen tijd en getal vastgesteld in de ondoorgrondbare raadsbesluiten der Voorzienigheid? Wie weet of gij dien tijd en dat getal niet reeds bereikt hebt? Gods barmhartigheid is in haar zelve oneindig, maar in hare werkingen en gevolgen is zij beperkt. Wees dan zoo uitzinnig niet om nog langer misbruik

te maken van de goedheid uws Zaligmakers, die u tot nu toe verdragen heeft, maar doe uw best om er zonder uitstel gebruik van te maken, om te voldoen voor uwe bedrevene zonden en uw leven te beteren, volgens de staat, welken gij aangenomen hebt, van u vereischt,

DONDERDAG IN DE DERTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over het eeuwig vuur der hel.

Quis poterit habitare de vobis cum igne devorante (Isai. xxxiii, 14).

Wie van u zal kunnen wonen met het verslindend vuur.

1. Overweeg dat het vuur der hel een verslindend vuur genoemd wordt, niet omdat het de verdoemden verteert of vernietigt, maar om deszelfs werkdadigheid en hevigheid aan te duiden. Ons vuur doet zijn werk trapsgewijze, maar het verteert de brandstoffen niet in eens; het vuur der hel integendeel verricht zijne verwoestingen op een oogenblik, en met dezelfde hevigheid, waarmede het zijn slachtoffer aanrandde bij zijne intrede in de hel, gaat het voort het voor eeuwig te verslinden, zonder iets van zijne kracht te verliezen. Wat een hartverscheurend lot voor den ellendigen verdoemde, zijn eeuwig verblijf te midden van die vlammen te moeten vestigen! Waart gij veroordeeld om opgesloten te worden in een gevang, wiens muren, vloer en dak gesmolten ijzer waren, en de lucht, welke gij inademt, niets dan vuur, wat zoudt gij er over denken? Wat zal het dan zijn in een nog veel pijnlijker vuur te liggen, dat tot het merg der beenderen verbrandt, en te zijn als eene massa

van gloeiend ijzer, in 'eene plaats waar het vuur van het ijzer noch het ijzer van het vuur verschilt? Zoudt gij dan zoo uitzinnig zijn om u in gevaar te stellen voor eeuwig in dat vuur te moeten verblijven, voor wat ijdele glorie, eene luim of een kortstondig vermaak?

2. Overweeg welken afschrik gij zoudt gevoelen, zoo gij moest opgesloten worden in eene kooi van bloeddorstige wilde dieren; denk nu eens wat het zal zijn in de hel te moeten verblijven, waar de duivels wreeder zijn dan de wilde dieren en razend van woede. Bovendien, elke verdoemde zal vuur worden en met zijne vlammen de anderen folteren en verslinden: *Ignis devorans*, evenals brandstokken, in eenen oven geworpen, elkander verslinden. Vlei u dan nog met de gedachte dat, zoo gij naar de hel gaat, gij er niet alleen zijn zult! Beeldt gij u misschien in dat zoovele medegezellen in uw ongeluk te hebben u eenige vertroosting zal verschaffen?

3. Overweeg dat dit vuur nog een verslindend vuur genoemd wordt, omdat het alleen de brandende kracht van het vuur heeft, zonder deszelfs ophelderende hoedanigheden: *Vox Domini intercidentis flammam ignis* (Ps. xxviii, 7). « De stem des Heeren splijt vlammen vuurs. » God heeft het helsche vuur geschapen met enkel de helft der hoedanigheden eigen aan het onze; het brandt en pijnigt, maar verkwikt of verlicht niet. Overdenk toch hoe gij zoudt gesteld zijn, moest gij voor eeuwig branden in die schrikwekkende duisternissen. Beeldt gij u misschien in, dat kloosterlingen gelijk gij nooit verdoemd worden, dat het hun lot niet zijn kan voor eeuwig in het diepste van dien afgrond te branden? Een heilige broeder zegde eens aan den gelukzaligen Egidius, dat de Heer hem toegelaten had de hel voor zijne oogen open te zien, en dat hij daar geen enkelen broeder bemerkt had. Juist zoo, antwoordde de gelukzalige Egidius,

gij hebt er niemand van uwe broeders gezien, die verdoemd zijn, omdat zij in de uiterste diepte der hel begraven liggen, dewijl zij van die bijzondere genaden, welke zij in het klooster ontvingen, om hunne zielen zalig te maken en de eeuwige ellende te ontkomen, misbruik gemaakt hebben.

VRIJDAG IN DE DERTIENDE WEEK NA SINKSEN

Over de aanspraak van Christus op onze liefde.

Charitas Christi urget nos..... ut qui vivunt, iam non sibi vivant, sed ei, qui pro ipsis mortuus est (2 Cor. v. 14. 15).

De liefde van Christus dringt ons..... opdat zij die leven ook niet meer voor zich zelven leven, maar voor hem, die voor hen gestorven is.

1. Overweeg dat, toen Christus in eenen vloed van onbedenklijke smarten voor u stierf op het schandige hout des kruises, zijn eenig inzicht niet was, u van de slavernij der hel vrij te koopen, een enkele traan of zucht zou immers genoeg geweest zijn om dat te bewerken, maar Hij wilde daardoor uw hart zoodanig winnen, dat gij voortaan niet meer voor u zelven zoudt leven, en u zoudt genoodzaakt gevoelen om voor Hem alleen te leven. Dit is het wat de Apostel bedoelt, wanneer hij zegt : *Charitas Dei urget nos* « De liefde Gods dringt ons, » omdat deze liefde hem dwong nooit te rusten in den dienst van zijnen Meester, en zich met hart en ziel toe te leggen om voor Jesus zielen, zoo kostbaar in zijne oogen, terug te winnen. In hoe verre gevoelt gij dienzelfden aandrang in uw hart ? Indien gij tot nu toe deszelfs kracht nog niet gewaar geworden zijt, doe ten minste uw

best om hem te bekomen, volgens dat uw staat van u vereischt.

2, Overweeg dat de Apostel niet zegt : *Mors Christi urget nos*, « de dood van Christus dringt ons, » maar *charitas Christi*, « de liefde van Christus, » want, alhoewel gij moest geraakt zijn bij het aanschouwen van al hetgeen Christus voor u geleden heeft, nog veel meer reden echter hebt gij om geraakt te zijn door de liefde, met dewelke Hij dat alles voor u verdroeg. Al wat Christus voor uwe zaligheid gewaardigde te lijden is niets in vergelijking met hetgeen Hij voor u bereidwillig zou geleden hebben, ware het zijns Vaders wil geweest; die zee van schande en smarten was niet genoeg om het vuur zijner liefde uit te dooven. Indien dan, hetgeen Christus voor u geleden heeft u moest opwekken, om voor Hem alleen te leven, de liefde waarmede Hij dat alles leed, moet er u toe dwingen. Zijn lijden had palen, zijne liefde kende er geene; heden nog behoudt Hij ten uwen opzichte dezelfde liefde, die Hem deed nederdalen van den schoot zijns Vaders om Zich met onze menschelijke natuur te bekleeden, en Zich zelven voor uwe zaligheid te slachtofferen op het kruis : *Christus heri et hodie* (Hebr. XIII, 8). « Christus is gisteren en heden.

3. Overweeg wat het is voor zich zelven leven. Het betekent leven naar zijn eigen wil, voor zijne eer en gemak. Dit alles moest ophouden in u, aangezien Christus voor u met zoo groote liefde gestorven is; en de reden daarvan is dat, indien Hij werkelijk zijn eigen leven van oneindige waarde voor u ten beste heeft gegeven, het niet te veel gevraagd is dat gij Hem het uwe zoudt geven, dat ten slotte nietig in zich zelven en den dood schuldig is. Zijt gij nog zoo ver niet gekomen dat gij gestorven zijt voor Hem, gij zijt ten minste gehouden voor Hem te leven, hetgeen zooveel gezegd is, als leven om Hem te beminnen, en anderen Hem te

doen beminnen, en zijne glorie te bevorderen met alle mid-
delen, die in uwe macht zijn.

ZATERDAG IN DE DERTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Beweegredenen tot zelfvernederings.

Humiliatio tui in medio tui (Mich. vi, 14).

Uwe vernederings zal in het midden van u zijn.

1. Overweeg dat, bijaldien gij stof wilt vinden om u zelve te vernederen, gij dezelve niet zoeken moet buiten u, maar binnen u, *in medio tui*. Aanschouwt gij u zelve van buiten, zult gij u misschien eerder verhoovaardigen, omdat gij u mogelijk zult verheven zien tot eene hooge bediening, toegejuicht, geacht en bemind; maar niet zoo, indien gij u zelve wel van binnen aanschouwt. Het is genoeg dat gij eens wel nadenkt op hetgeen gij inderdaad geweest zijt, op hetgeen gij nu zijt en wezen zult. Elk van die drie bemerkingen is voldoende om u te vernederen; overdenk dan wel eene van de drie naar verkiezen.

2. Overweeg dan de boosheid van uw verleden leven, en in wat ellendigen staat gij u bevondt, wanneer gij in de wereld in de macht van Satan gevallen, en zijn ongelukkige slaaf geworden zijt en verdiendet te branden in de helsche vlammen, welke gij door uwe zonden voorbereid hadt. Nu dat gij in het klooster zijt, zullen wij veronderstellen dat gij niet meer in dien beweenslijken toestand verkeert; maar denk eens na, hoe ondankbaar gij u getoond hebt ten opzichte van Hem, die u uit die ellende gered heeft.

Hoe beantwoordt gij aan de inzichten van dien beminnelijken God, die u zoo genadevol tot den religieuzen staat geroepen heeft? Zie hoe verslaafd gij zijt aan uwe luimen, hoe ijdel, onverstorven, onverduldig en, genegen tot zelfs de schandigste zonden. Wat het toekomende aangaat, kunt gij mischien voorspellen, wat er, uw zwakke en onstandvastige wil in acht genomen, van u zal worden? Indien zelfs zuilen van het uitspansel ingestort zijn, wat hebt gij dan niet te vreezen, gij die slechts een buigzaam riet zijt? Is de hevige aanval eener drift niet genoeg om u neer te slaan? En eens ten gronde, wie weet of gij nog zult kunnen opstaan en hoe gij sterven zult? Deze gedachten bieden u stof genoeg aan om u te vernederen.

3. Overweeg dat indien er eenig goed in u is, het in u zijnen oorsprong niet heeft, maar van hierboven komt: *Desursum est*. De grond uws harten kan van zich zelven niets anders voortbrengen dan distels: dus *in medio tui*, « in het midden van u, » vindt gij slechts stof tot vernedering. Deze zelfvernedering echter moet niet louter bespiegeld zijn, maar ook werkend, zoodat gij in uw hart een laag gedacht van u zelven koestert, en dat gij u zelven de uitwendige achting niet toeigent, welke u van buiten komt, maar dezelve terstond aan God wedergeeft in gedachten, woorden en werken.

VEERTIENDE ZONDAG NA SINKSEN.

Over de onmogelijkheid van twee meesters te dienen.

Nemo potest duobus dominis servire (Mattht vi, 24).

Niemand kan twee heeren dienen.

1. Overweeg dat dit gezegde van het Evangelie waar is voor alle Christenen, doch bijzonder voor die religieuzen, welke God en tevens de wereld zouden willen dienen, hetgeen eene onmogelijkheid is : want *quicumque voluerit amicus esse sæculi hujus, inimicus Dei constituitur* (Jac. iv, 24) « Al wie een vriend wil zijn van deze wereld, die stelt zich tot een vijand van God. » Christus heeft den oorlog verklaard aan de wereld, en de wereld aan Christus, niemand kan ooit vriend zijn van beiden ; bovendien Christus wil niet gediend zijn bij halven, Hij eischt gansch ons zelve ; alwie dus een gedeelte van zich zelve aan de wereld geeft, dient zich zelve, niet Christus. Toen gij den religieuzen staat omhelsdet, hebt gij voorgenomen Christus te dienen, en de dienstbaarheid der wereld te verlaten. Laat dan de minnaars der wereld de wereld dienen, maar leg gij u toe om Christus te dienen, zonder u met de wereld te bekommeren, om zoo doende een vriend van Jesus te zijn, en zeg tot Hem, zoo nogtans dat uwe woorden de gevoelens van uw hart uitdrukken : *Servus tuus sum ego* (Ps. cxviii, 125). « Uw dienstknecht ben ik. »

2. Overweeg waarin de strijdigheid tussehen Christus en de wereld bestaat. Christus wil dat gij Hem dient in armoede, vernedering, verachting en verloochening van u zelve. De wereld integendeel wil dat gij haar dient met vermaken en geneugten na te jagen, eer en grootheid te zoeken. Hoe is het dan mogelijk dat de dienst van Christus

gepaard kan gaan met den dienst der wereld? Maar wanneer Christus u wenscht zijn kruis te omhelzen, maakt Hij het terzelfder tijd zoet voor u door inwendige vertroosting, door den bijstand zijner genade, den vrede des harten en de hoop eener eeuwige belooning. De wereld daarentegen belooft vermaken, maar inderdaad slechts angst, want zij mengelt met elk gering voordeel zooveel ongerustheid, dat eene harer beproevingen al haar geluk verbittert. Aanschouw wien ook van uwe gezellen, die Jesus oprecht dient, en gij zult zien, hoe tevredener hij zijne dagen slijt met het kruis op zijne schouders dan een andere, die de wereldsche goederen najaagt.

3. Overweeg de belooning welke de wereld aan hare dienaars voorhoudt, en die welke Christus aan de zijne geeft. Na hare minnaars in dit leven bedroefd en mishandeld te hebben, doet de wereld hun in het andere leven niets anders vinden dan smarten en vlammen. Christus integendeel geeft zijne volgelingen, te midden van de kruisen dezes levens, een aanhoudenden vloed van vrede en vertroosting smaken, die al hunne beproevingen zoet maakt, en in de andere wereld schenkt Hij hun een koninkrijk zonder einde en een zoo groot geluk, dat zij voor eeuwig zullen leven, zwemmend in eene zee van eindelooze geneugten. Komt u dan de dienst van Christus niet wenschelijker voor dan die der wereld? Breek dus af met de wereld, en wijd u geheel en al toe aan den dienst van Christus; bedank Hem voor de groote genade, dat Hij u bij middel van de religieuze roeping de wereld heeft doen verlaten, om Hem dus meer van nabij te volgen.

MAANDAG IN DE VEERTIENDE WEEK NA SINKSEN.¹

Over onze eeuwige verblijfplaats.

Ibi homo in domum eternitatis suæ (Eccle. xii, 5).

De mensch zal het huis zijner eeuwigheid ingaan.

1. Overweeg dat het huis, waarin gij woont, het uwe niet is, maar enkel eene woning is, waarin gij voor een korten tijd verblijft. Uw eigen huis zal het graf zijn: *Sepulchra eorum domus eorum in æternum* (Ps. xlviii, 12). « Hunne graven zijn hunne huizen vooreeuwig, » waargij niet zult uitgaan vóór de algemeene verwoesting der wereld, wanneer al wat gij nu in de wereld zoo zeer acht en bewondert, tot stof zal vergaan zijn. Nogtans het huis uwer eeuwigheid is eigenlijk het graf niet, want gij zelf zult er niet ingaan of blijven, uw levenloos lichaam alleen zal daarheen gedragen worden, wanneer de ontbinding reeds begonnen is. Het wezenlijke huis uwer eeuwigheid zal of de hel of de hemel zijn. O ! wat een overgroot verschil tusschen die twee verblijven ! Weet gij welk van de twee u zal ten deel vallen ? God geve dat gij nooit reden hebt om te antwoorden : *Infernus domus mea est* (Job. xvi, 13). « De hel is mijn huis. »

2. Overweeg dat gij nu tusschen die twee verblijfplaatsen te kiezen hebt, want eenieder zal gaan waar hij gaan wil : *Ecce do coram vobis viam vitæ et viam mortis* (Jer. xxi, 8). « Ziet, ik zet voor u den weg des levens en den weg des doods. » Zult gij zoo uitzinnig zijn om aan de hel den voorkeur te geven ? Doch alvorens gij die zotte keus doet, overdenk eerst wel, wat het zeggen wil voor eeuwig in het helsche vuur te branden, zoodat, wanneer duizenden en millioenen eeuwen zullen vervlogen zijn, uwe straf opnieuw een aanvang zal nemen. Ontroert gij u niet bij het

aanschouwen van de onzeglijke tormenten der eeuwige hel, gij, die zoo bevreesd zijt voor de lichte en kortstondige pijnen van het tegenwoordige leven ? Verhef bovendien uwe oogen ten hemel, en aanschouw den eeuwigen vrede, en de bestendige vreugde, welke de uitverkorenen smaken in hunne gelukzalige verblijfplaats : *Lætitia sempiterna super caput eorum* (Isai. xxxv, 10). En na deze zoo zeer verschillende verblijfplaatsen vergeleken te hebben, kies die, welke u meest aanstaat.

3. Overweeg hoe velen er zijn die meer arbeiden en sla-ven om de hel te winnen, dan gij doen moet om den hemel te verdienen. Welke uitzinnigheid dan van uwen kant, wanneer er spraak is van zoo verschillende huizen der eeuwigheid, als hemel en hel, niet alle pogingen aan te wenden om den hemel te verdienen, te meer daar gij hem met veel min moeite koopen kunt, dan anderen de hel ! Zie eens wat al moeite zich zeer vele menschen geven, de eene om zich te wreken, de andere om eene ongeregelde drift te voldoen; vergelijk dezelve met hetgeen gij in het klooster te lijden hebt, en gij zult inzien hoeveel lichter uw last dan de hunne is. Zou het u dan nog hard schijnen uwen regel te onderhouden en aan den wil van anderen onderworpen te zijn, denk dan op de eeuwige straffen, waarvan gij u door dat middel bevrijdt; denk op de eeuwige belooning, welke deze onderwerping en het geduldig dragen van uw kruis in het klooster u zullen verwerven; zoo doende zal het kruis u zoo zwaar niet schijnen, maar licht worden en een voorwerp van liefde wezen.

DINSDAG IN DE VEERTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over het kwade der rijkdommen.

Væ vobis divitibus : quia habetis consolationem vestram (Luc. vi, 24).

Wee u, gij rijken, want gij hebt uwen troost al weg.

1. Overweeg dat dit schrikkelijk woordje « Wee » niet enkel eene vreeselijke ramp aanduidt en beweent, maar tevens ook eene bedreiging inhoudt, en voorspelt voor de rijken ; niet omdat zij stelen, niet omdat zij de armen verdrukken, niet omdat zij branden of moorden, maar omdat zij al hunnen troost in dit leven ontvangen ; *quia habetis consolationem vestram*. En gij, in plaats van medelijden te hebben met de rijken, zoudt schier hunne grootheid benijden ! Wanneer gij dus de pracht hunner kasteelen, den luister hunner treinen en gevolg aanschouwt, wacht u wel hen te bewonderen of gelukkig te achten, maar zeg eerder : *Væ vobis divitibus*. « Wee u, gij rijken. »

2. Overweeg waarom de rijken medelijdenswaardig zijn. Het is omdat zij hier hunnen troost hebben, hetgeen een zeer slecht teeken is ; het is een teeken dat zij met hunnen troost hier te hebben, er hiernamaals geen en zullen vinden ; evenals gezegd werd tot den rijke van het Evangelie : *Memento quia recepisti bona in vita tua* (Luc. xvi, 25) « Herinner u, dat gij het goede ontvangen hebt in uw leven. Dit teeken heeft bovendien nog eene bijzondere beteekenis voor de rijken, aangezien hun geld hun zoovele gelegenheden verschaft om hunne driften in te volgen, en de ongeregelde genegenheden der bedorvene natuur te voldoen, gelegenheden, die hen in groote zonden doen vallen en hun verderf doen te gemoet loopen. Hoeveel beter is het dan niet, hier op

aarde de vertroosting niet te hebben van te doen gelijk men wil ; het is immers eene onverbreekelijke wet dat men zich niet kan verheugen en alle genot smaken in deze wereld en in de andere. Betuig den Heer uwen hartelijksten dank, omdat Hij u aan dit gevaar onttrok, en u in het klooster de evangelische armoede deed omhelzen, krachtens welke gij eene grootere volheid van geluk zult genieten in de andere wereld, naarmate gij er in deze min van zult gesmaakt hebben : *Vae vobis divitibus ! Beati pauperes !* « Wee u, gij rijken ! Zalig zijn de armen ! » Wat een verschil tusschen beide vonnissen uitgesproken door den mond der ongeschapene Wijsheid zelve !

3. Overweeg dat, wanneer Christus de rijken ongelukkig noemt, Hij die rijken bedoelde, die met het hart aan hunne rijkdommen gehecht zijn, en in dezelve al hunnen troost stellen, als een middel om al hunne luimen te kunnen voldoen. Hij bedoelde diegenen niet, wier hart aan de rijkdommen niet gehecht is, en die dezelve aanwenden voor zulk doelwit, als God toelaat of gebiedt. Evenzoo, wanneer Hij de armen zalig noemt, bedoelt Hij degenen, die uit eigene verkiezing arm zijn, *beati pauperes spiritu*, en niet degenen, die arm zijn tegen hunnen wil, en het goud begeeren en beminnen. Zijt gij een vrijwillige arme, of is uw hart gehecht aan het goud en benijdt gij degenen die het bezitten ? Zijt gij arm tegen uwen wil, dan past de schrikkelijke bedreiging des Heeren « Wee u » eer op u, dan op vele welhebbende Christenen, die in de wereld min aan de rijkdommen gehecht zijn, dan gij in het klooster, gij die om vertroosting en gemak te vinden, door middelen, uwen roep onwaardig, zoekt geld te bezitten of te bekomen. Is zulks uw toestand, dan zijt gij inderdaad te beklagen ; de woorden van Christus tot Judas mogen dan wel op u toegepast worden : *Melius erat tibi si natus non fuisses*, beter

ware het u geweest nooit voor het religieuze leven geboren te zijn, want gij zult noch de beloofde belooning van de armen genieten in de andere wereld, noch de vertroosting der rijken in deze hebben.

WOENSDAG IN DE VEERTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over Gods handelingen met de hoovaardigen en de ootmoedigen.

Confiteor tibi, Pater, Domine cœli et terræ, quia abscondisti hæc a sapientibus et prudentibus, et revelasti ea parvulis (Luc. x, 21).

Ik loof u, Vader, Heer van hemel en aarde, dat gij deze dingen voor wijzen en verstandigen verborgen en ze aan kleinen geopenbaard hebt.

1. Overweeg welke de stof van deze uitboezeming van lof en dankbetuiging was, die Christus aan zijnen hemelschen Vader deed. Het was dat Hij voor de wijzen dezer wereld die wonderbare waarheden en leeringen verborgen had, die betrekking hebben op het verstand, en die zij hoogmoedig verachten, omdat zij boven hunne verstandsvermogens gaan; en ook omdat Hij voor de verstandigen dezer wereld de waarheden en leeringen verborgen had, die betrek hebben op den wil, en die zij vermetelijk beschimpen, omdat zij strijden met hunne verkeerde zienswijze. Hij bedankt en looft bovendien zijn hemelschen Vader, omdat Hij al die bespiegelende en werkende waarheden geopenbaard had aan de ootmoedigen, die dezelve bereidwillig omhelzen. Zie dan hoe nuttig in de school van Christus de ootmoedigheid, en

hoe nadeelig de hoovaardigheid is. Ware wijsheid en voorzichtigheid in de school van Christus is niets anders dan de christelijke ootmoedigheid ; zij bestaan daarin dat men een kind wordt, niet bij gebrek aan gezond oordeel, maar door de afwezigheid van schuld of boosheid. In den hemel zal men zien dat een godvruchtig oud vrouwke meer ware wijsheid bezat dan een Aristoteles of een Tacitus, omdat zij haar laatste einde kende, en er in gelukte het te bereiken. Overdenk intusschen, hoe noodzakelijk u die ootmoedige eenvoudigheid is, die tegenstrijdig is aan de ijdele achting van zich zelve, die inderdaad de uitzinnigste en nadeeligste onwetendheid is.

2. Overweeg op welke wijze de hemelsche Vader zijne waarheden en leeringen voor de hoovaardigen verbergt en aan de ootmoedigen openbaart. Aan de ootmoedigen openbaart Hij dezelve met hun bijzondere verlichtingen te geven, om dezelve te kennen en te waardeeren. Hij verbergt dezelve voor de hoovaardigen met hun die bijzondere verlichtingen te weigeren, en hun juist genoeg licht te geven, als noodig is, om tot de kennis derzelve te komen, zoo zij er zich ernstig op toeleggen, en genoeg is, om hen onverschoonbaar te maken. Deze is de reden, waarom Christus zijnen Eeuwigen Vader looft en bedankt, dat Hij zijne barmhartigheid jegens de ootmoedigen en zijne rechtvaardigheid ten opzichte van de hoovaardigen getoond heeft. O ! wat krachtige beweegreden om u in de ootmoedigheid te vestigen ! Van u zelve zijt gij niet in staat een enkel verdienstelijk werk te verrichten, tenzij God u genadiglijk die bijzondere verlichting en hulp verleene, welke Hij gewoon is aan de ootmoedigen te geven, en aan de hoovaardigen te weigeren, maar welke Hij in rechtvaardigheid niet gehouden is u te schenken.

3. Overweeg dat Christus zijnen Vader bij deze gelegenheid Vader en Heer noemt : *Pater, Domine cæli et terræ.*

« Vader. Heer van hemel en aarde. » Hij noemt Hem Heer uit hoofde van de rechtvaardigheid, welke Hij ten opzichte van de hoovaardigen uitoefent, en Vader uit hoofde van de barmhartigheid, welke Hij den ootmoedigen toont. *Deus superbis resistit* (1 Petr. v, 5) « God wederstaat de hoogmoedigen, » in zijne hoedanigheid van Heer en Meester; *humilibus autem dat gratiam* « maar den nederigen geeft Hij genade, » in zijne hoedanigheid eens minzamen Vaders. Wilt gij dat Hij voor u een liefdevolle Vader weze in al uwe noodwendigheden, dan moet gij met ootmoedigheid en betrouwen uwen toevlucht tot Hem nemen, en u werpen in de armen zijner Voorzienigheid, evenals een klein kind zich werpt in de armen zijner ouders.

DONDERDAG IN DE VEERTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de heilige vrees Gods.

Si non in timore Domini tenueris te instanter, cito subvertetur domus tua (Eecli. xxvii, 4).

Indien gij niet zorgvuldig vasthoudt aan de vreeze des Heeren zal uw huis spoedig te gronde gaan.

1. Overweeg wat al moeite er niet gevraagd wordt om een geestelijk gebouw op te richten, wat al akten van zelfverloochening, gehoorzaamheid, ootmoedigheid, versterving en boetvaardigheid er daartoe niet vereischt worden ! En nogtans kan dit gebouw, de vrucht van een langdurigen arbeid en hevig lijden, op eens instorten. Eene enkele doodzonde, ware het ook maar in gedachte, is daartoe voldoende ; en indien God toeliet dat op dien oogenblik de dood u verraste, of u niet ter hulp kwam met den overvloed

zijner genade om u op te helpen, het ware met u gedaan. Helaas, hoevele edele gebouwen, schooner dan het uwe, zijn op die wijze niet ingestort ! Breng u te binnen den schrikkelijken afval van zoovele zielen, die eens zoo vurig waren, en zoo veel goed gedaan hadden. Wat al reden hebt gij dan niet om te vreezen, gij die niets dergelijks verricht hebt.

2. Overweeg welk de oorsprong van dat overgroot gevaar is. Het komt daarvan dat God u elken oogenblik en zonder u eenig ongelijk aan te doen, kan berooven van den bijzonderen bijstand zijner genade, die gij aanhoudend van noode hebt om niet in doodzonde te vallen. Hoeveel goed gij ook in het verledene mocht gedaan hebben, gij kunt God nooit onder de verplichting stellen u dien nieuwen bijstand der genade te verleen. die u elken oogenblik noodig is om in de deugd te kunnen volharden. Bijgevolg is de volharding eene onverdiende gunst Gods, niet alleen betrekkelijk het einde van uw leven, maar elken stond daarvan ; het is een geschenk dat Hij u kan weigeren zonder u eenig ongelijk aan te doen, aangezien Hij ten uwen opzichte geene verplichtingen heeft, die het gevolg zouden zijn van weldaden, welke gij Hem bewezen hebt ; integendeel Hij is het, die u talloze gunsten gedaan heeft, voor dewelke gij Hem niets dan on-dankbaarheid getoond hebt. O ! in welke ootmoedigheid en vrees moesten u deze waarheden houden !

3. Overweeg dat, te midden van zoo dringend gevaar, uwe veiligheid gelegen is in eene bestendige vrees. Juist als iemand, wien licht het hoofd draait, en die over eene enge brug gaan moet, waaronder een snelle stroom vloeit, de hand van zijn geleider grijpt en hem zoo dicht mogelijk bijblijft, zoo moet gij u vasthechten aan de vrees des Heeren, met immer voor oogen te houden de noodzakelijkheid van zijnen bijstand, en er Hem altijd en vurig om te smeeken, want de volharding is eene onverdiende weldaad van God,

maar die men onfeilbaar bekomt, als men dezelve vraagt, gelijk het betaamt. De gebeden van sommigen worden terstond verhoord, die van anderen een weinig later, volgens zijn welbehagen, en aangezien gij niet weet, hoe lang gij moet wachten, eer Hij uwe bede verhoort, daarom juist zijt gij nooit volstrekt zeker van uwe volharding, hoeveel gij er ook voor mocht gebeden hebben. Laat echter niet na er vurig om te smeeken; want, indien gij eens nalaat er om te bidden, dat zou voor u een slecht teeken wezen.

VRIJDAG IN DE VEERTIENDE WEEK NA SINKSEN

Jesus, ons voorbeeld.

Quos præscicit, et prædestinavit conformes fieri imaginis Filii sui (Rom. VIII, 29).

Die hij vooruit gekend heeft, die heeft hij ook vooruit bestemd om gelijkvormig te worden aan het beeld zijns Zoons.

1. Overweeg dat de Eeuwige Vader zijnen goddelijken Zoon op aarde zond, om Zich met onze menschelijke natuur te bekleeden, hoofdzakelijk ten einde Hij voor ons een voorbeeld mocht wezen, welk wij in onze handelingen zouden navolgen; want al onze volmaaktheid bestaat in de heiligheid van den Zoon Gods in ons zelve uit te drukken, en levende afbeeldsels van Jesus Christus te worden. Elke christen is verplicht zijn leven naar dat goddelijk voorbeeld te regelen, indien hij onder het getal der uitverkorenen wil gerekend worden. Doch met veel meer reden is de religieus daartoe gehouden; want, vrij zijnde van de beletselen en

valsche voorschriften der wereld, belijdt hij openlijk een volgeling en innige gezelschap van Jesus te zijn. In hoeverre hebt gij tot nu toe getracht uw gedrag naar de voorbeelden van Jesus te schikken? Kunt gij in der waarheid met Job zeggen: *Vestigia ejus secutus est pes meus* (Job. xxiii, 41). « Mijn voet heeft zijne stappen gevolgd. » God geve dat gij niet van het getal dergenen zijt, die Hem openlijk den rug keeren!

2. Overweeg waarin gij bijzonderlijk Jesus moet navolgen; in dat alles, wat Jesus van zijne geboorte tot aan zijnen dood onafgebroken beleden heeft, namelijk armoede, lijden en verachting. Gedurende de drie en dertig jaren, welke Hij op aarde doorbracht, hield Hij Zich niet aanhoudend bezig met onderwijzen, zieken genezen of wonderen doen; maar Hij leefde bestendig in armoede, lijden en verachting: *Pau-per sum ego, et in laboribus a juventute mea* (Ps. lxxxvii, 16). « Ellendig ben ik en in verdrukkingen van mijne jeugd af. » Zijt gij een minnaar van die drie onafscheidbare gezellen van Jesus? In hoeverre zoekt gij dezelve? in wat geest ontvangt gij ze, wanneer zij u overkomen, bij voorbeeld, wanneer gij de gevolgen der armoede gevoelt, wanneer gij ziek zijt, of wanneer u ongelijk of hoon aangedaan wordt? Deze zijn de liniën en kleuren waarmede gij in u het afbeeldsel van Jesus moet namaken: *Conformes fieri imaginis Filii sui* « om gelijkvormig te worden aan het beeld zijns Zoons.

3. Overweeg hoe gij Jesus navolgen moet. Schijnt het u misschien dat de deugden van Jesus nabootsen eene onderneming is, die uwe krachten ver te boven gaat? Ontstel u niet, want men vereischt van u niet dat gij Hem evenaart, maar enkel dat gij Hem gelijkt, met Hem ten minste van verre te volgen; zoodat van u gelijk van Ezechias mocht gezegd worden: *Adhaesit Domino, et non*

recessit a vestigiis ejus (4. Reg. xviii, 6). « Hij kleeft den Heer aan en week niet af van zijne voetstappen. » De Heer vraagt van u ook niet dat gij Hem in alles navolgt, maar enkel in het geen aan uwen staat eigen is. Alle geloovigen zijn ledematen van Jesus' geheimzinnig lichaam : *Unum corpus sumus in Christo* (Rom. xii, 5). « Wij zijn één lichaam in Christus. » Nu evenals elk lidmaat van ons lichaam eene verschillende werking heeft, het oog deze, de hand of voet eene andere : *Omnia membra non eundem actum habent* alle leden hebben dezelfde verrichting niet, » zoo moet gij Jesus trachten na te volgen alleen in de werken, die aan uwen staat van kloosterling eigen zijn, gelijk : in de zorgvuldige nakoming van uwen regel, in de gehoorzaamheid, de armoede en de versterving, en in uwe bijzondere bediening zoo getrouw mogelijk te vervullen ; gij moet aldus streven aan uw goddelijk voorbeeld gelijkvormig te worden : *Conformes fieri imaginis Filii sui*.

ZATERDAG IN DE VEERTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de beheersching onzer driften.

Sedebit populus meus in pulchritudine pacis, et in tabernaculis fiduciae, et in requie opulenta (Isai. xxxii, 18).

Mijn volk zal zitten in de schoonheid des vredes, en in de tenten des betrouwens en in eene rijkelijke rust.

1. Overweeg dat het gelukkige volk, waarvan Isaïas spreekt, degenen zijn, die na lang en dapper tegen hunne driften gestreden en dezelve overwonnen te hebben, ten

laatste tot het genot der beheersching over zich zelven gekomen zijn, zonder vrees van nog te moeten vechten : *Sedebit in pulchritudine pacis*. « Het zal zitten in de schoonheid des vredes. » De vrede wordt genoemd : *Tranquillitas ordinis*. « De gerustheid van goed order. » Dien schoonen vrede geniet hij alleen, die de beheersching over zijne driften bekomen heeft, want hij is wel geordend ten opzichte van zijnen naaste, wien hij niet benijdt, met wien hij niet twist, over wien hij zich geen recht aanmatigt, en met wien hij in vrede weet te leven. Hij is wel geordend in zich zelven, omdat zijne genegenheden aan de rechte rede onderworpen zijn. Eindelijk hij is wel geordend ten opzichte van God, wien hij teenemaal onderdanig is. O ! wat een geluk, indien gij dien schoonen vrede door den zegepraal over uwe driften kondet bekomen !

2. Overweeg dat die beheersching over u zelven u in staat zal stellen niet alleen om in vrede te leven, maar in het uur des doods zult gij u bevinden « in de tenten des betrouwens » *in tabernaculis fiduciæ*, dat is te zeggen, in de wonden van uwen Zaligmaker : gij zult dan in uwe ziel een betrouwen ondervinden, dat geëvenredigd is met uwe eerbiedige vrees in het leven. Gij zult dan verwezenlijken hoe onmogelijk het is, dat een zoo goede Vader u in den uitersten nood, in het uur des doods wille verlaten, en hoe Hij u zal verdedigen tegen de aanvallen uwer vijanden in de veilige schuilplaatsen zijner heilige wonden, evenals de duif in de openingen van de steenrots in veiligheid is tegen de listen van den sperwer, *columba in foraminibus petrae* (Cant. II, 14). Al zijt gij dan ook nooit volkomen zeker tot den laatsten ademtucht, gij zult in dat laatste uur vol betrouwen zijn in de verdiensten van Jesus.

3. Overweeg dat gij, na den vrede dien gij gesmaakt hebt in uw leven, na het betrouwen, dat gij zult genieten in het

uur des doods, zult zitten in de « rijkelijke rust » des hemels *in requie opulenta*. Dan zullen uwe begeerten volkomen verwezenlijkt worden, en gij zult verzadigd worden met dezelfde volheid, die in God zelven is. Want evenals God buiten Zich niets noodig heeft, zoo zult gij ook in den hemel buiten u zelven niets noodig hebben, want gij zult God bezitten zonder gevaar van Hem ooit te verliezen. Maar om tot die inderdaad rijkelijke rust te komen, moet gij u wel wachten van neêr te zitten vóór den tijd. Wilt gij den vrede, dan moet noodzakelijk eerst de oorlog voorafgaan, gij moet eerst uwe driften bedwingen en uwe genegenheden versterven. Verlangt gij betrouwen in het uur des doods, dan moet het nu voorafgegaan zijn van eene heilzame vrees, die daarin bestaat, dat gij alles vermijdt dat Hem zou kunnen mishagen, wiens hulp gij in dat oogenblik zult inroepen, en dat gij u dikwijls aan zijne barmhertigheid aanbeveelt. Wilt gij de rust na den dood, arbeid en moeiten moeten daarvoor den weg bereiden, gij moet u zelven geheel en gansch toewijden aan den dienst van God, totdat gij zult gedaagd worden, om van uwen arbeid te rusten : *Ut requiescas a laboribus tuis* (Apoc. xiv, 13).

VIJFTIENDE ZONDAG NA SINKSEN.

Over de verrijzenis van den zoon der weduwe.

Defunctus efferebatur filius unicus matris suæ (Luc. vii, 12).

Er werd een doode uitgedragen, een eenige zoon zijner moeder.

1. Overweeg dat er niet zonder geheimzinnige beteekenis in de H. Schriftuur het verhaal voorkomt van de verrijzenis

door Christus van drie dooden, allen in verschillende afwisselingen des levens : de eerste was een kind, de dochter van den overste der synagoog, de tweede, een jongeling, de zoon der weduwe van Naïm, de derde, een volwassene, de broeder van Magdalena en Martha. Daardoor wordt u te verstaan gegeven, dat de dood geen aanzien heeft voor ouderdom, noch uitzondering maakt voor rang. Hij gaat rond gewapend met zwaard, boog en pijlen ; met het zwaard velt hij neer den mannelijken ouderdom, die nader in zijn bereik is ; met den boog en pijlen treft hij de jonkheid, die hem nog verwijderd gelooft. *Gladium suum vibrabit, et arcum suum tetendit* (Ps. vii, 13). « Hij zwaait zijn zwaard en heeft zijn boog gespannen. » Daarom, welk uw ouderdom ook zij, wees bereid voor den dood, en terwijl er dagelijks jongelingen en ouderlingen sterven, dan wanneer zij het minst verwachtten, wees overtuigd dat u hetzelfde zal overkomen. Hoort gij niet wat de Heer u in het Evangelie zegt ? *Estote parati, quia, qua hora non putatis, Filius hominis veniet* (Luc. 12, 40). « Weest bereid, want op een uur, waarop gij het niet meent, zal de Zoon des menschen komen. »

2. Overweeg dat er door die drie dooden, welke door Christus tot het leven teruggeroepen werden, drie soorten van personen verbeeld worden, die, dood aan de genade door de zonde, door Christus opgewekt worden. Door den dood van het kind worden de zielen verbeeld, die in zonde vallen uit onwetendheid of menschelijke zwakheid ; door den dood van den jongeling, de zielen, die, aangehitst door eene hevige drift, in zonde vallen, daar Lazarus een beeld is van hen, die in zonde vallen door de boosaardigheid van hunnen wil. Aan welken van de drie gelijken uwe fouten en zonden ? Alhoewel men gelooven mag dat de religieuze staat u zal behoed hebben van grove fouten en doodelijke zonden, het

is nogtans hoogst waarschijnlijk dat gij in vele dagelijksche zonden valt. Beschouw dan een weinig, of uwe dagelijksche fouten voortkomen, of uit menschelijke zwakheid, of van den aanval eener hevige drift, of met volkomen beraad uit de boosheid van uwen wil ; want alhoewel zij allen maar dagelijksche zonden zijn, is echter de eene meer schadelijk dan de andere. Uit zwakheid vallen zelfs somtijds de heiligen ; de hevigheid van onbetengelde driften zal dikwijls den val der onvolmaakten veroorzaken, maar wien de Heer toelaat zelfs in doodzonde te vallen, die hebben dat te danken aan de bedorvenheid van hunnen wil.

3. Overweeg dat Christus bij den dood van het kind niet toeliet dat iemand weende, ook niet bij den dood van den jongeling ; hij zegde immers tot de bedroefde moeder : *Noli flere*, « ween niet ; » daar Hij integendeel bij den dood van Lazarus, niet alleen toeliet dat de twee zusters, Martha en Magdalena, weenden, maar zelf weende : *Lacrymatus es Jesus* (Joan. 11, 35). De reden daarvan is, zooals reeds gezegd is, dat in den persoon van Lazarus diegenen verbeeld zijn, die uit boosaardigheid zondigen met opene oogen. Voor iemand die te midden der gevaren van de wereld leeft, zonder de buitengewone verlichtingen en gaven des hemels, zal het gemakkelijker zijn genade en barmhartigheid te vinden ; maar diegenen, welke in den religieuzen staat zondigen, na versterkt geweest te zijn met zooveel inwendig licht en uitwendige hulp, zullen dezelve niet zoo gemakkelijk vinden ; de val van zoo eenen is betreurenswaardig en afschuwelijk voor geheel het hemelsch hof.

MAANDAG IN DE VIJFTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de gevolgen der toegeving aan zijne driften.

Si præstes animæ tuæ concupiscentias ejus, faciet te in gaudium inimicis tuis (Eccli. xviii, 31).

Indien gij uwe ziel in hare lusten toegeeft, dan zal zij u ten spot maken van uwe vijanden.

1. Overweeg dat uwe doodelijke vijanden, de duivels, nooit meer tevreden zijn, dan wanneer zij u bereid zien uwe natuurlijke genegenheden, en de ongeoorloofde luimen van uwen wil in te volgen, omdat zij wel weten, dat gij op die manier, als door een onbeteugeld paard, tot den afgrond zult geleid worden. Zij houden zich zeker van de overwinning, wanneer gij den toom laat gaan, en geen acht geeft waar gij gaat. Het is dan noodig dat gij u gewoon maakt uwe genegenheden te weerstaan in geoorloofde dingen; anders zult gij weldra tot het ongeoorloofde overgaan.

2. Overweeg dat die verloochening u ten allen tijde en in alles bevolen is, zonder eenige uitzondering. Vasten, tuchtroede, gebed hebben elk hunnen gestelden tijd; maar de verloochening van uwen wil heeft geen vasten tijd; zij moet geoefend worden ten allen tijde en in alle zaken. Uw wil is gelijk een ondeugend paard, waar gij zonder teugel nooit staat op kunt maken. Gij moet hem dan altijd in toom houden, indien gij niet wilt, dat hij van den rechten weg afdwale, en u in eenen afgrond storte.

3. Overweeg dat gij den moed niet moogt verliezen, alsof deze plicht te zwaar voor u ware, want, met er u aan gewoon te maken, zal zij u elken dag gemakkelijker vallen. Het is juist gelijk een ondeugend paard temmen. In het begin is het moeielijk hetzelfde te naderen, te overmeesteren,

te geleiden, bijzonder indien het langen tijd volle vrijheid genoten heeft: *Equus indomitus evadet durus* (Eccli. xxx, 8) « Een ongetemd paard laat zich niet mennen. » Maar zoohaast het aan den toom gewoon is, is het niet lastig het te besturen en te geleiden. Hetzelfde zult gij met uwen wil ondervinden, indien gij u gewoon maakt hem te verlooehen ten allen tijde, en in alle gelegenheden, die zich aanbieden, 't zij van den kant uwer oversten, uws gelijken of uwer onderdanen. Zoohaast uw wil gewaar wordt dat hij niet kan verkrijgen, wat hij verlangt, zal hij u niet meer vragen, tenzij wat hij te recht zoeken mag.

DINSDAG IN DE VIJFTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de verplichtingen der evangelische wet.

Abundantius oportet observare nos ea, quæ audivimus, ne forte pereffluamus (Hebr. ii, 1).

Wij moeten te meer acht geven op hetgeen wij gehoord hebben, opdat wij niet misschien verlopen.

1. Overweeg dat deze woorden passen op alle Christenen, die verplicht zijn de evangelische wet met grootere volmaaktheid te onderhouden, dan de Joden, de wet van Mozes. De wet van Mozes beoogde het bekomen van aardse goederen, en was uiterst lastig uit hoofde van de zware verplichtingen, die zij oplegde, en den geringen bijstand, dien zij geven kon. De wet van het Evangelie integendeel is gericht tot het bekomen van hemelsche goederen; zij is een juk veel lichter om dragen en zij verleent grootere hulp door de genade, die zij op het menschedom uitstort. Aange-

zien gij dan het geluk hebt geboren te zijn geweest in een Christen land, en u bevindt in het genot van eene zoo verhevene wet, en zulken overvloed van genade, denk een weinig na, hoe grooter uwe verplichting is die wet getrouw te onderhouden, en hoe verschrikkelijker uwe veroordeeling zijn zou, indien gij dezelve niet onderhieldt.

2. Overweeg dat die spreuk van den Apostel nog nader betrek heeft op die uitverkoren Christenen, die, na de wereld vaarwel gezegd te hebben, zich uitsluitelijk bezig houden met het oefenen der deugden en het volbrengen der evangelische raden. Gij zijt dan verplicht volmaakt te onderhouden wat de Heer van u vraagt door die inwendige verlichtingen en heilige ingevingen, welke Hij vergezelt met zoovele vertroostingen en godvruchtige verlangens, opdat gij tot de volmaaktheid zoudt kunnen komen. Indien gij zijne gaven en verlichtingen verwaarloost, zal Hij u verlaten : *Erudire, Jerusalem, ne forte recedat anima mea a te* (Jer. vi, 8) « Wees onderricht, Jerusalem, opdat mijne ziel zich van u niet verwijdere. » Vergeet niet, dat gewone heiligheid in uwen staat niet voldoende is. Gij zijt in de school der volmaaktheid, bijgevolg zijt gij verplicht van de gelegenheid goed gebruik te maken ; anders gaat gij verloren.

3. Overweeg dat die spreuk in het bijzonder gemeend is voor diegenen, welke geroepen zijn aan het heil der zielen te arbeiden. Voor dezen is het, boven alle anderen, noodzakelijk zorgvuldig te zijn in al hetgeen de Heer van hen vraagt, anderszins loopen zij groot gevaar van zich zelven te verliezen met anderen te zoeken. Indien gij u onder dat getal bevindt, wees bezorgd zóóde gaven Gods aan uwen naaste uit te deelen, dat gij een goed gedeelte daarvan voor uzelf behoudt. Let wel op dat gij u somtijds in de eenzaamheid van uw hart begeeft, en alleen op u zelven denkt ; want niets zal het u baten, indien gij de geheele wereld wint ten

koste van uwe eigene ziel: *Quid prodest homini, si mundum universum lucretur, animæ vero suæ detrimentum patiatur?* (Matth. xvi, 26). « Wat toch baat het den mensch, zoo hij de geheele wereld wint, maar zijn leven verliest?

WOENSDAG IN DE VIJFTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de zelfverloochening.

Dicebat ad omnes : Si quis vult post me venire, abneget semetipsum, et tollat crucem suam, et sequatur me (Luc, ix, 23).

Hij zeide tot allen : Indien iemand mijn volgeling wil wezen, hij verloochene zich zelve, en neme zijn kruis op, en volge mij.

1. Overweeg dat, indien Christus aan alle geloovigen aanbeveelt en tot allen richt, deze groote spreuk van zijn Evangelie, gelijk gij zoo even gehoord hebt, aangaande zelfverloochening en versterving: *Dicebat ad omnes* etc.; zij nogtans, op eene gansch bijzondere wijze gemeend is voor eenen religieus, die openlijk belijdt naar de volmaaktheid te trachten, en een inniger leerling en getrouwer volgeling van Christus te zijn. Nu om een oprecht leerling en gezelschap van Jesus te zijn, is het niet genoeg zijne leering te aanhooren en zijne livrei te dragen; gij moet, zooals gij gehoord hebt, u zelve verloochenen, uw kruis dragen, en Hem stap voor stap volgen op den bebloeden weg van Calvarië. Daar moet gij ernstig op nadenken. Bemerk bovendien, dat Christus zegt: *Qui vult* « Indien iemand wil; » omdat Hij wenscht dat gij Hem volgt met vrijen wil en eigene verkiezing, zooals de uitnoodiging van

eenen zoo beminnelijken Heer verdient aanvaard te worden, die uit liefde tot u zoo ver ging, dat Hij stierf op het kruis. Ongetwijfeld hebt gij in het religieuze leven te lijden en u zelve te versterven in vele zaken; maar onderzoek of gij u daar met vreugde aan onderwerpt uit liefde tot den Gekruiste, want dit is juist waar de Heer behagen in schept. Merk op, dat Hij niet zegt: *ferat crucem* « hij drage zijn kruis, » maar *tollat*, « hij neme het op, » om u te toonen, dat, indien gij een waar religieus en een oprecht volgeling van Christus zijn wilt, gij uw kruis moet omhelzen met bereidvaardigheid en vreugde, en niet wachten tot dat het u op de schouders gelegd wordt, zooals de Cyreneër deed; gij moet het ook niet achter u slepen uit louter bedwang. Gelukkig zijt gij, indien gij het met blijdschap draagt, gij zult dan meer verdienen en minder lijden.

2. Overweeg dat uw kruis met vroolijkheid omhelzen en dragen, geen werk is voor weinige dagen of voor eenige keeren, maar voor alle dagen en alle tijden: *Tollat crucem suam quotidie*. Door het kruis moet verstaan worden elke tegenkanting, lijden, of beproeving. De kruisen, die op den weg der wereldlingen zoo dik gestrooid zijn, ontbreken ook aan de religieuzen niet, in den vorm van gehoorzaamheid, onderhouding der regelen, verdriet, angstvalligheden of lichamelijke ziekten. In deze en meer dergelijke beproevingen bestaat uw kruis; gij moet het met vreugde omhelzen in alle voorkomende gelegenheden, niet gelijk het haren kleed, de ijzeren ketting, of meer andere werktuigen van boetvaardigheid, welke gij somtijds bezigt, en andere keeren daarlaat: *Tollat crucem suam quotidie*, « hij neme zijn kruis dagelijks op. » Indien gij zoo handelt, zult gij voor u zelve groote schatten van verdiensten en glorie vergaderen.

3. Overweeg dat in het dragen van uw kruis in alle

voorkomende gelegenheden, de eigenliefde de grootste hinderpaal is. Daarom vraagt Christus van u eerst en vooral dat gij u zelve geheel en gansch verloochent: *Abneget semetipsum*, « hij verloochene zich zelve. » Weet gij, wat beteekent zich zelve verloochenen? Het wil zeggen dat gij aan uwe genegenheden, en ongeregelde verlangens van het vleesch weerstaat, hetzelve aanziende en behandelende als eenen vijand, die zich, zooals gij ondervonden hebt, ten uwen opzichte menigmaal verraderlijk gedragen heeft. Gij zult nooit gelukken in die bedorvene genegenheden te ontwortelen; daarom gebiedt u de Heer dezelve onder te houden: *Abneget semetipsum*, « Hij verloochene zich zelve » dat wil zeggen dat gij nooit moet toelaten, dat zij de overhand hebben, of, gelijk de H. Paulus zegt: *Non regnet peccatum in vestro mortali corpore, ut obediatis concupiscentiis ejus* (Rom., VI, 12) « Dat de zonde, » te weten, de begeerlijkheid, « niet heersche in uw sterfelijk lichaam, zoodat gij aan zijne begeerlijkheden zoudt gehoorzamen. » Indien gij dit doet, dan zal uw kruis u licht schijnen, dan zult gij het met vreugde omhelzen en de voetstappen van Jesus volgen.

DONDERDAG IN DE VIJFTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Dat men in het geestelijke leven immer moet voortgaan.

Cum consummaverit homo, tunc incipiet (Eccli. XVIII, 6).

Als de mensch aan het einde is gekomen, dan begint hij eerst.

1. Overweeg de eerste beteekenis van deze woorden, die is, dat gij u in het religieuze leven altijd moet aanschouwen als een beginner, en den iever, waarmede gij begint God

te dienen, levendig moet bewaren, met frisch in uw geheugen te houden de eeuwige waarheden, welke den grondslag van het geestelijk gebouw uitmaken. Dus, alhoewel gij dagelijks in de volmaaktheid zult voortgang maken, moet gij toch immer op denzelfden weg blijven, welchen gij in het begin gevolgd hebt. Beeld u niet in, gelijk sommigen doen, dat gij tot eenen staat van onzondigheid zult komen, of dat gij ver genoeg in de volmaaktheid gevorderd zijt. Gewapend met Gods heilige vrees, moet gij altijd op uwe hoede zijn tegen de zonde, en u toeleggen op werken van boetvaardigheid. Indien deze uwe gedragslijn niet is, zult gij in hoogen ouderdom beginnen zonden te bedrijven, waar gij in uwe jonkheid vrij van waart.

2. Overweeg de tweede beteekenis van den aangehaalden tekst, welke is, dat zoohaast gij in den dienst van God een werk volbracht hebt, gij er aanstonds een ander moet beginnen, zonder een oogenblik in ledigheid te verliezen. Verlangt gij sterk en gezond van geest te zijn? wees dan altijd bezig, want de luiheid is de oorsprong van alle kwaad. Denkt gij misschien, dat gij aan God geen rekening zult moeten geven van den tijd, dien gij verkwist, of verkwist hebt? Gij zult dat verstaan op uw sterfbed, wanneer de tijd u begint te ontbreken; dan zult gij klaar inzien, hoeveel goeds gij gedurende uw leven zoudt kunnen gedaan hebben. Daarom, zooals de Wijze man zegt: *fili conserva tempus*, « mijn zoon, maak het beste van uwen tijd », met van een werk tot een ander over te gaan; van het gebed tot het handwerk, van den arbeid des geestes tot dien des lichaams, zonder uwen tijd in gebabbel en onnuttige onderhandelingen te verkwisten.

3. Overweeg de derde beteekenis van die woorden: *Cum consummaverit homo, tunc incipiet* « Als de mensch aan het einde is gekomen, dan begint hij eerst. » Het is deze:

wanneer gij in het geestelijke leven grooten voortgang gemaakt hebt, dan zult gij beginnen in te zien, dat gij slechts begint. Nu zoudt gij misschien kunnen denken, dat gij zeer volmaakt zijt, aangezien gij nog maar een beginner zijt. Wanneer gij inderdaad voortgang gemaakt hebt, dan zult gij begrijpen, dat gij geenszins zijt, wat gij u nu inbeeldt. Te hooger een reiziger eenen berg beklimt, des te meer verwijderd schijnt hem het toppunt, dat hij in het begin dacht met eenige stappen te kunnen bereiken. Zoo ook met u ; te grooteren voortgang gij zult gemaakt hebben in de volmaaktheid, des te verder zult gij u zelven zien van den waren geest van versterving en zelfverloochening, van de oprechte ootmoedigheid en gehoorzaamheid, van de volmaakte overgave en gelijkvormigheid aan den wil van God ; dan zult gij ook met David uitroepen : *Nunc coepi* (Ps. LXXVI, 11) « Thans begin ik ; » en dit is het zekerste teeken dat gij eenigen voortgang in het geestelijke leven gemaakt hebt.

VRIJDAG IN DE VIJFTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over onze verplichtingen jegens Christus, omdat Hij onze Verlosser is.

An nescitis quoniam.... non estis vestri ? empti enim estis pretio magno (1. Cor. vi, 19, 20).

Weet gij niet dat.... gij u zelven niet toebehoort ? want gij zijt voor een grooten prijs gekocht.

1. Overweeg hoe waar het is, dat gij u zelven niet toebehoort, aangezien de Heer u ten koste van zijn dierbaar bloed gekocht heeft. Denk dan, welk ongelijk gij Hem aan-

doet, met over u zelve te beschikken, gelijk gij het goedvindt. Uwe oogen zijn de uwe niet, uwe ooren zijn de uwe niet, uwe tong is de uwe niet, en zoo met de overige ledematen uws lichaams; gij behoort geheel en gansch aan den Heer, die u gekocht heeft. Er kan dan geen schaduw van twijfel wezen, dat het uw plicht is, nooit eenig gedeelte van uw bestaan te gebruiken, tenzij voor Hem, wien gij toebehoort.

2. Overweeg de groote gunst, welke de Zaligmaker u deed, met u te koopen. Had Hij u misschien noodig? Was Hij niet even gelukkig zonder u? Neen! voor uw voordeel alleen, kocht Hij u vrij van de slavernij des duivels. Alhoewel het te dien einde genoeg was dat Hij slechts een druppel van zijn bloed gaf, verkoos Hij niettemin, het gansch te vergieten, en zijn eigen leven te slachtofferen, te midden van de hevigste smarten. Indien gij iemand zaagt, die voor duizend goudstukken een juweel koopen kan, en er tien duizend voor geeft, zoudt gij niet uitroepen: Wat een vasten wil en hevig verlangen moet die man hebben om dat juweel te bezitten! Veel grooter echter was de wensch van Jesus, om u ten uwen voordeele uit de handen van Lucifer te verlossen. Zoudt gij dan weigeren Hem toe te behooren, nadat Hij u met zooveel liefde en zoo groote kosten vrijgekocht heeft?

3. Overweeg dat, indien gij wilt beantwoorden aan de overmaat van liefde van uwen Zaligmaker, gij gansch u zelve moet besteden en toewijden aan zijne glorie, zonder ooit uwe eigene belangen te zoeken. Indien gij rondreizen moet uit liefde tot God, zeg tot uwe afgematte voeten: Wien behoort gij? Hetzelfde met uwe oogen en ooren, wanneer gij dezelve uit liefde tot God versterven moet; herhaal dat aan uwe tong, en aan al uwe andere inwendige of uitwendige vermogens, hun herinnerende, dat zij hunne eigene

meesters niet zijn : *Non estis vestri, empti enim estis pretio magno* « Gij behoort u zelven niet toe, want gij zijt voor een grooten prijs gekocht. » Om diezelfde reden moet gij bezorgd zijn om uwe ziel van alle gevaar te bevrijden, want zij behoort Jesus toe. In het algemeen wordt u gezegd met ernst aan de zaligheid uwer ziel te arbeiden, omdat het geluk van uwe onsterfelijke ziel er van afhangt : *Custodite sollicite animas vestras* (Deut. iv, 15). « Bewaart zorgvuldig uwe zielen. » Nu zoude ik u bijna het tegenovergestelde willen zeggen, te weten : dat gij uw best moet doen, om uwe ziel zalig te maken, omdat zij de uwe niet is, maar Jesus toebehoort, die dezelve voor Zich gekocht heeft. Dit is de edelste aller beweegredenen, die u moeten bezielen in uwe pogingen om de hel te ontkomen.

ZATERDAG IN DE VIJFTIENDE WEEK NA SINKSEN,

Over de wereldsche wijsheid.

Nolite gloriari, et mendaces esse adversus veritatem. Non est enim ista sapientia desursum descendens, sed terrena, animalis, diabolica (Jac. iii, 14, 15).

Beroemt u niet en liegt niet tegen de waarheid. Want dat is geene wijsheid, die van boven afdaalt, maar eene aardsche, eene zinnelijke, eene duivelsche.

1. Overweeg dat de leer der wereldlingen, die hun geluk stellen in rijkdommen, vermaken en eerambten, de leer is eener valsche wijsheid, welke door den H. Jacobus, aardsch, zinnelijk en duivelsch genoemd wordt. De wijsheid, die het geluk in de rijkdommen stelt, is aardsch, omdat haar voorwerp de goederen der aarde zijn. Die, welke

het geluk zoekt in de vermaken, is dierachtig en zinnelijk, omdat zij alleen de lichamelijke goederen beoogt. Eindelijk de wijsheid, die het geluk doet bestaan in eeraambten, is duivelsch, omdat zij hetzelfde doelwit heeft, waar Lucifer naar streefde: *Rev super omnes filios superbiæ* (Job. xli, 25) « Koning over al de kinderen van hoogmoed. » Geene dezer is dan de ware wijsheid, aangezien die alleen de ware wijsheid zijn kan, welke God voor haar laatste einde erkent, en alles regelt om dat einde te bereiken, volgens de wetten, die Hij zelf voorgeschreven heeft.

2. Overweeg hoe elk dezer drie soorten van wijsheid valsch en den naam onwaardig is. De aardse wijsheid belooft valschelijk het hart gelukkig te maken bij middel van rijkdommen, die, als een laatste einde, in zichzelf niet goed zijn, maar enkel goed zijn als een middel en een zeer onzeker middel, want dikwijls *conservantur divitiæ in malum domini sui* (Ecel. v, 12) « Rijkdommen worden bewaard ten nadeele van den bezitter. » Zinnelijke wijsheid belooft hare leerlingen gelukkig te maken, bij middel van lichamelijke, niet geestelijke vermaken, alhoewel de ziel het edelste gedeelte van den mensch is; deze wijsheid zoekt den knecht te bevredigen, niet den meester. De duivelsche wijsheid belooft den mensch gelukkig te maken bij middel van eerbetuigingen, die de voortreffelijkheid van den mensch niet uitmaken, maar slechts te kennen geven; daarom zijn zij enkel teekenen, zeer dikwijls valsch en bedriegelijk, gansch verschillend van de eerbetuigingen, welke van God komen, die niemand eert, tenzij hij het verdiene.

3. Overweeg dat de ware wijsheid die alleen is, welke den mensch leidt tot het bekomen van zijn einde, de ware gelukzaligheid. Hoe meer de ziel onthecht is van rijkdommen, vermaken en eerbetuigingen, des te vrijer is zij van al wat haar van haar laatste einde zou kunnen terughouden;

zij trekt haar nader tot hetzelve bij wege van verdiensten in het tegenwoordige leven, en bij wege van belooning in het toekomende. Bovendien beginnen de heiligen niet zelden reeds in dit leven de belooning te smaken, een voortteeken van het geluk, dat hun hiernamaals voorbehouden is. Deze ware en verhevene wijsheid wordt enkel verkregen in de school van Christus, die dezelve met Zich uit den hemel bracht, en met eigen mond leerde, wanneer Hij onder andere zegde : *Beati pauperes spiritu* (Matt. v, 3) « Zalig zijn de armen van geest. » Wat moet gij dan doen om die te bekomen ? Gij moet de wijsheid der wereld edelmoedig verstooten, zooveel vooruitgang mogelijk maken in de school van Christus, Hem aanhoudend smeeken dat Hij u door-dringe met zijne goddelijke wijsheid, nadat Hij u in zijne barmhartigheid onder het getal zijner uitverkoren leerlingen gerekend heeft.

ZESTIENDE ZONDAG NA SINKSEN.

Hoe noodzakelijk de ootmoedigheid is.

Recumbe in novissimo loco etc., quia omnis qui se exaltat humiliabitur, et qui se humiliat, exaltabitur (Luc. xiv, 10, 11).

Zit aan op de laatste plaats enz., want al wie zich verheft, zal vernederd, en wie zich vernedert, zal verheven worden.

1. Overweeg den grondregel van ware ootmoedigheid, dien Christus u hier leert : *Recumbe in novissimo loco* » Zit aan op de laatste plaats. » Gij moet u eerst en vooral op de laatste plaats stellen in uw eigen hart en in de achting van u zelve, en denken dat iedereen beter is dan gij. En opdat

deze oefening min lastig valle aan uwen hoogmoed, begin aandachtig te overdenken uwe onvolmaakheden, zoo natuurlijke, als zedelijke; uwe ondankbaarheid, nadat gij zoovele weldaden van den Heer ontvangen hebt, en uwe zonden, voor dewelke gij verdiendet van Lucifer zelven met de voeten vertreden te worden. Gij zult dan wel reden vinden om met David te zeggen: *Ero humilis in oculis meis* (2 Reg. vi, 22) « Ik zal in mijne oogen nederig zijn. » Niettemin hebt gij tot nu toe juist het tegenstrijdige gedaan, met uwe oogen te sluiten voor uwe eigene onvolmaakheden, zonden en hoogmoed, en alleen acht te geven op de gebreken van anderen. Het is geen wonder dan dat, verre van u zelven op de laatste plaats te stellen in uwe eigene achting, gij u zoo gemakkelijk boven anderen de voorkeur geeft. Hoevele zijn er niet onder uwe broeders, wien gij nu geringer gelooft, dan gij, en die u nogtans, voor God, ver overtreffen in deze wereld, en ver boven u zullen zijn in de andere?

2. Overweeg dat gij u *in novissimo loco* « op de laatste plaats, » moet stellen, ook wat het uitwendige aangaat, met in alles, voor zooveel de gehoorzaamheid het toelaat, de laagste plaats te zoeken, en verheugd te zijn, wanneer gij door de beschikkingen uwer oversten u daarin bevindt. Wanneer omstandigheden u op eene hoogere plaats stellen, moet gij door het uitwendige doen blijken het gering gedacht, dat gij van u zelven hebt, en u met alle rechtzinnigheid minder achten dan anderen in begaafdheden en verdiensten. Dat laag gedacht van u zelven moet gij nog doen uitschijnen in uwe woorden, met te zwijgen van al wat tot uwen lof zou kunnen strekken, en uwen naaste te prijzen, wanneer de gelegenheid zich aanbiedt; met te beminnen dat men u over uwe fouten berispe, en met de gebreken van anderen door de vingers te zien. Indien gij aandach-

tig nadenkt op uw gedrag in het verledene, zult gij reden genoeg vinden om uwen hoogmoed te beschamen.

3. Overweeg, ten einde u aan te moedigen, om uwe hoovaardigheid te onderdrukken, en de laatste plaats te be-
minnen, dat de gewichten en maten, welke Jesus gebruikt, verschillig zijn van die, welke de wereld bezigt. De wereld acht en maakt meest werk van hem, die zich hoogst verheft, maar door Christus wordt diegene, die zich diepst vernederd, meest geëerd; want door de ootmoedigheid worden wij gelijk aan Jesus, die Zichzelven verootmoedigde: *Humiliavit semetipsum* (Philip. II, 8), en naarmate wij Hem meer gelijken door de ootmoedigheid in deze wereld, zullen wij Hem ook meer gelijken door de glorie in de toekomstende: *Qui se humiliat, exaltabitur*. «Wie zich vernedert, zal verheven worden.» Het is gelijk met eene fontein; hoe dieper de fontein is, des te hooger zullen hare waters zich verheffen. Wat meer is, welke religieuzen worden, zelfs van de wereldlingen, meest geacht en geëerbiedigd? Niet de trotsche, eerzuchtige of hoovaardige; maar de ootmoedige, zooals een H. Franciscus en meer andere, die om de voetstappen van Christus te volgen, de ootmoedigheid ter harte namen, en zich na allen stelden, vluchtende, zooveel zij konden, de eerbetuigingen en eerste plaatsen. Wat schandigere onregelmatigheid kan men uitdenken, dan eenen religieus te zien, die openlijk belijdt de ootmoedigheid van Christus na te volgen in het klooster, zoodanigen te zien, zeg ik, gedreven door eerzucht, eerambten najagen, op wereldsche eerbewijzingen staan, opgeblazen met eigen lof, zich boven anderen stellen, en de hoogste plaats zoeken? Indien het voor alle Christenen waar is dat: *Qui se exaltat, humiliabitur* «Al wie zich verheft zal vernederd worden,» hoe-
veel te meer voor den trotschen en hoovaardigen religieus in den tijd en in de eeuwigheid.

MAANDAG IN DE ZESTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over het beknibbelen der gebreken van onzen naaste.

Quid vides festucam in oculo fratris tui, trabem autem, quæ in oculo tuo est, non consideras ? (Luc. vi, 41).

Wat ziet gij den splinter in het oog uws broeders, en bemerkt gij niet den balk in uw eigen oog ?

1. Overweeg hoe onredelijk het is voor u, de kleine gebreken van uwe broeders op te merken, te beknibbelen en te veroordeelen, daar gij er vele grootere hebt, die uwe aandacht wekken en waar gij nogtans geen acht op geeft. Alvorens de gebreken van anderen te oordeelen, denk op de uwe : *Ante judicium interroga te ipsum* (Eccli. 18-20) « Onderzoek u zelven vóór het oordeel. » Wees geen geestdrijvende ijveraar ; want alwie op zoo onaangename wijze te werk gaat, wordt door Christus met den schandigen naam van schijnheilige begroet : *Hypocrita, ejice primum trabem de oculo tuo* (Luc. vi, 42) « Gij huichelaar, trek eerst den balk uit uw eigen oog. » En te recht ; want hij zou willen beter schijnen dan anderen, zooals de schijnheiligen gewoon zijn te doen, en zulks niet door goede werken, gelijk aalmoezen geven, gebed of andere dergelijke ; maar zooals de Phariseër in den tempel deed, met trots de anderen te versmaden, wien hij zou moeten gelooven beter te zijn dan hij zelf is. Nu wat zou er van u geworden, indien gij zoo schandigen naam waardig waart, u zelven zoekende te verheffen met anderen te vernederen, die beter zijn dan gij ?

2. Overweeg dat, met de kleine gebreken van uwe broeders te veroordeelen, zoudet gij het zelfs doen uit iever, niet uit hoovaardij, gij daar geen voordeel uit trekt voor u zelven. Veronderstel zelfs dat gij zoudt gelukken, al de splin-

ters te verwijderen van het oog uws broeders, wat zal het u baten, indien gij den balk, die u in den afgrond storten zal, in de uwe bewaart? *Qui alium doces, te non doces* (Rom. II, 21). « Gij, die een ander leert, leert u zelven niet. » Wat goeds kan er voor u uit voortkomen? Gij bewijst daarmede ook geen dienst aan uwen naaste, want, daar gij u zoo ijverzuchtig toont voor de mindere gebreken van anderen, zonder in het minst bezorgd te zijn voor de uwe, die veel grooter zijn, zullen zij u niet alleen uitlachen, maar nog verergerd zijn te zien, dat gij u het ambt van overste en rechter aanmatigt in eene zaak, waarin gij plichtiger zijt dan zij. Wat wilt gij anderen berispen aangaande overtreding van regelen, welke gij slechter onderhoudt dan zij! Indien gij echter met vrucht de gebreken uwer broeders verbeteren wilt, doe het met het goed voorbeeld; want met op u zelven te letten, en u van uwe gebreken te beteren, zullen de anderen leeren de hunne te verbeteren.

3. Overweeg dat gij, met de gebreken van anderen te berispen, zonder eerst de uwe te verbeteren, niet alleen een onnuttig en verkeerd werk doet, maar een werk dat u zelven nog uiterst nadeelig is: *in quo enim judicas alterum, te ipsum condemnas* (Rom. II, 1) « want waar gij een ander over oordeelt, daarin veroordeelt gij u zelven. » Gij matigt u eene macht aan, welke niet toekomt aan u, die met de zorg van anderen niet belast zijt; gij tergt de rechtvaardigheid Gods, die niet wil, dat gij u als rechter over uwen naaste aanstelt. Begin dan eerst met u te ontmaken van uwe fouten, dan zult gij wettiglijk uwe broeders met liefde kunnen vermanen nopens gebreken, welke zij misschien niet kennen, en tegen dewelke zij bijgevolg op hunne hoede niet kunnen zijn.

DINSDAG IN DE ZESTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de eer die wij onze ziel verschuldigd zijn.

Fili, in mansuetudine serva animam tuam, et da illi honorem secundum meritum suum (Eccli. x, 31).

Mijn zoon, bewaar uwe ziel in nederigheid, en houd haar in eere naar hare waarde.

1. Overweeg welke die eer is, die gij aan uwe ziel verschuldigd zijt. Zij bestaat, op de eerste plaats, daarin, dat gij toeziet dat zij gebiede, en niet gehoorzame, want zij is geschapen om te gebieden, gelijk eene koningin, over de begeerten van het lichaam, niet om aan dezelve te gehoorzamen, gelijk eene slavin : *Sub te erit appetitus ejus, et tu dominaberis illius* (Gen. iv, 7) « De begeerlijkheid derzelve zal onder u zijn, en gij zult over haar de heerschappij hebben. » Zie dan, wat groot ongelijk gij de ziel aandoet, met haar te onderwerpen aan de slavernij des lichaams, in zijne meest verlagende noodwendigheden, zooals eten, drinken, slapen, en zelfs zinnelijke begeerlijkheid. Handel zoo niet, maar geef aan uwe ziel de plaats, die haar toekomt, de plaats van gebieder.

2. Overweeg de tweede wijze, waarop gij uwe ziel moet eer aandoen, namelijk, met haar den voorrang te geven, zooals het behoort, boven alles wat minder waard is dan zij, dat is te zeggen, boven al het vergankelijke en tijdelijke ; want het tijdelijke komt tot een einde, terwijl zij eeuwig is. Gij moet haar daarom hooger schatten dan de ijdele vriendschap der menschen, dan een grooten naam, dan de rijkdommen, dan het leven zelve, dat u zoo duurbaar is ; dit verdient de ziel : *Cuncta, quæ habet homo, dabit pro anima sua* (Job. ii, 4) « Al, wat een mensch heeft,

zal hij voor zijne ziel geven. » Wie zou dan niet weenen bij het aanschouwen van zoovelen in de wereld, die niet vreezen hunne ziel voor een niet aan den helschen vijand te verkoopen? Wacht u wel dezen na te volgen, gij zoudt het te bitter berouwen in de eeuwigheid.

3. Overweeg de derde manier van uwe ziel te eeren. Zij bestaat daarin, dat gij haar niet alleen behandelt als koningin, en haar, naar behooren, den voorrang geeft boven al de goederen der aarde, maar dat gij ook zorg draagt, dat zij God geniete, het einde voor hetwelk zij geschapen is, en dat gij, in uwe heedanigheid van religieus, dat genot niet uitstelt tot het andere leven, maar het haar verschaft reeds in het tegenwoordige, zooveel u mogelijk is : *Anima mea illi vivet* (Ps. xxi, 31) « Mijne ziel zal voor Hem leven. » Dit geluk zult gij verkrijgen met u zorgvuldig op het gebed toe te leggen, op God te denken, van God te spreken, u met God te onderhouden, en in zijne goddelijke tegenwoordigheid te wandelen : *Vivemus in conspectu ejus* (Ose. vi, 3). « Wij zullen in zijn aanschijn leven. » Met zoo te doen, zult gij uwe ziel grootelijks eeren. Dit zal het bewaren vergemakkelijken van de tweevoudige eer, die haar toekomt. Indien gij u dikwijls met God onderhoudt, zult gij de zinnelijke vermaken verachten, en hun de ziel nooit, als eene slavin, onderwerpen ; nog min zult gij uwe ziel slachtofferen, zelfs niet ten prijze van al wat de wereld u geven kan. Door die oefening van inwendige ingetogenheid zult gij uwe ziel beletten rond te zwerven, gelijk een landlooper, langs de gevaarlijkste wegen ; zij zal in u blijven, gezeten, gelijk eene koningin, op haren troon.

WOENSDAG IN DE ZESTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over het beantwoorden aan de genade.

Terra sœpe venientem super se bibens imbrem, et generans herbam..... accipit benedictionem a Deo, proferens autem spinas ac tribulos, reproba est et maledicto proxima, cujus consummatio in combustionem (Hebr. vi, 7, 8).

Een akker die den menigmaal op hem vallenden regen indrinkt, en gewas draagt..... die verkrijgt zegen van God ; maar brengt hij doornen en distelen voort, dan wordt hij afgekeurd en is den vloek nabij, en zijn einde is verbranding.

1. Overweeg dat, evenals een akker geen schentje gras kan voortbrengen, zonder door den regen bevochtigd geweest te zijn, zoo eene ziel door haar zelve hoegenaamd geene vrucht van deugd kan voortbrengen, zonder den bijstand der goddelijke genade. Tracht deze waarheid grondig te begrijpen, gij zult dan leeren u zelven gansch te mistrouwen, en uit den grond van uw hart tot God zeggen : *Anima mea, sicut terra sine aqua tibi* (Ps. cxlii, 6) « Mijne ziel dorst naar u, gelijk een smachtend land. » Maar de genade is ook niet voldoende zonder uwe medewerking, en dus bestaat er hetzelfde verschil tusschen twee zielen, beiden door den Hemel gelijk begunstigd, maar niet even getrouw, als tusschen twee akkers, die denzelfden regen ontvangen, en nogtans niet even vruchtbaar zijn ; van daar dat de eene door God gezegend, de andere vervloekt wordt. Tot welke soort behoort gij ? Er is geen middenweg.

2. Overweeg een weinig, hoe dikwijlder en overvloediger de regen der goddelijke genade op uwe ziel gevallen is, dan op zoovele andere in de wereld, die grooter gebrek aan geestelijke hulp hebben. Onderzoek nu hoe gij daaraan beantwoord hebt ? Wat vruchten hebt gij voortgebracht met

dien overvloed van genade, welke gij van den Heer in den religieuzen staat ontvangen hebt ? Indien gij goede vruchten gedragen hebt, dan moogt gij u verheugen. bij de gedachte dat de Heer u gezegend, en eene belooning voor u in den hemel bereid heeft. Maar indien gij integendeel niets dan *spinas et tribulos*, « doornen en distelen » voortgebracht hebt, dat is, dagelijksche zonden, verbeeld door de doornen, en doodzonden, verbeeld door de distelen ; dan zijt gij inderdaad te beklagen ! Wat eene schrikkelijke straf wacht u !

3. Overweeg de drie verwenschingen, welke tegen den onvruchtbaren akker uitgesproken werden. De eerste is de veroordeeling, want een der zekerste teekens dat eene ziel verloren zal gaan, is, dat zij veelvoudigen bijstand ontvangt om goed te doen, en daar nogtans geen gebruik van maakt. De tweede is het vonnis van verdoemenis nabij zijn ; want God verdraagt gewoonlijk niet lang zulke ondankbaarheid. De derde verwensching is de straf van het helsche vuur, want het vuur is de evenmatige straf voor die afgrijselijke onvruchtbaarheid. Tracht daarom te beantwoorden aan die ontelbare genaden, welke de Heer over u uitstort, en zoo zal uwe ziel zijn, gelijk een vruchtbare akker, en dagelijks meer en meer besproeid worden met eenen overvloed van verlichtingen en gunsten : *Et accipiet benedictionem a Deo*, « en zij zal zegen van God verkrijgen. »

DONDERDAG IN DE ZESTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de ware wijsheid.

Etsi quis erit consummatus inter filios hominum, si ab illo abfuerit sapientia tua in nihilum computabitur (Sap. ix, 6).

Al was er ook iemand volmaakt onder de kinderen der menschen, hij zou toch, als hem uwe wijsheid ontbrak, voor niets te achten zijn.

1. Overweeg hoe vele menschen er zijn, die werken en slaven voor al het overige, uitgenomen voor het ééne belangrijke. Hoe vele scholen zijn open, en hoe velen wonen dezelve bij om te leeren, eenigen de letterkunde en de wetenschappen; anderen, het rijden of het gebruik der wapenen; anderen nog zingen of schilderen? Maar hoe weinigen die de school van zaligheid bijwonen, en zich toeleggen om de heilige vrees Gods te leeren! En ten slotte deze is nogtans de eenige ware wijsheid: zijne handelingen weten te regelen naar het bereiken van zijn laatste einde, dat is, de gelukkige eeuwigheid; want de mensch, die haar niet bezit, laat hem in de letteren en wetenschappen nog zoo ervaren zijn, bezit niets: *Ad nihilum computabitur*, « hij zal voor niets te achten zijn. » Gij zijt geroepen geweest tot het religieuze leven, dat de school van ware wijsheid is, maar hebt gij reeds geleerd deze heilige vrees Gods meer te achten dan al het overige?

2. Overweeg dat de Wijze man in het algemeen niet zegt, dat de kennis der letteren, wetenschappen of kunsten tot niets dient; maar alleen dat zij tot niets dient, wanneer zij niet vergezeld is van de heilige vrees Gods; omdat die begaafdheden zeer wel kunnen verkregen worden op eene verdienstelijke wijze, en kunnen bijdragen tot het bekomen

van de vrees Gods en tot zijn heiligen dienst. Gij moet u toelleggen op die wetenschappen en kunsten, welke u bekwaam maken om uw ambt uit te oefenen, en welke u dientengevolge helpen om de heilige vrees Gods te verkrijgen. Zie daar den regel, aan welken gij u houden moet! Wat de andere begaafdheden aangaat, die u daartoe niets baten, maar eerder een hinderpaal zijn, bekommer u er niet om. Onderzoek u zelve, en neem diensvolgens een besluit.

3. Overweeg dat eene ziel, die deze goddelijke wijsheid van de vrees Gods niet bezit, in het algemeen verklaard wordt niets waard te zijn: *in nihilum computabitur*, « hij zal voor niets te achten zijn, » opdat gij zoudet verstaan, welk geld in den hemel koers heeft. Hoe denkt gij dat men in den hemel oordeelt over den moed van eenen Alexander, de geleerdheid van eenen Aristoteles, de welsprekendheid van eenen Cicero, en van al de meesterstukken der grootste kunstenaars? Dit alles heeft volstrekt geene waarde: *in nihilum computabitur*, « hij zal voor niets te achten zijn. » De armste bedelaar, integendeel, bedekt met zweeren, bezielt met de heilige vrees Gods, wordt in den hemel hooger aanzien, dan al die grootheden der wereld te zamen genomen. Geloofst gij deze waarheden? Hoe komt het dan dat gij dezelve niet in oefening stelt? Een bord wasschen uit liefde tot God, eene versterving of vernedering verdragen, een akt, hoe klein ook, van ootmoedigheid, gehoorzaamheid, of liefde maakt u meer achtbaar in den hemel, dan indien gij een Plato of een Demosthenes waart.

VRIJDAG IN DE ZESTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Dat wij voor God leven moeten.

Nemo nostrum sibi vivit, et nemo nostrum sibi moritur. Sive enim vivimus, Domino vivimus; sive morimur, Domino morimur. Sive ergo vivimus, sive morimur, Domini sumus. (Rom. xiv, 7.8).

Niemand van ons leeft voor zich zelve, en niemand sterft voor zich zelve; want is het dat wij leven, wij leven voor den Heer; is het dat wij sterven, wij sterven voor den Heer; hetzij dan dat wij leven, hetzij dat wij sterven, den Heere behooren wij toe.

1. Overweeg dat de monarken der aarde onder hunne legers gewoonlijk eenen troep soldaten hebben, die de lijfwacht des konings genoemd wordt; dezen zijn hem zoo verknocht, dat zij nauwelijks hun leven aanzien als het hunne, en niet aarzelen hem ter zijde te snellen in de wanhopigste ontmoeting, zoude het zelfs hun leven kosten. Een dergelijke krijgsman was de H. Paulus, wiens leven geen ander doelwit had, dan den dienst van God, en die ook niets anders zocht in zijnen dood, dan de glorie van God. Dit is juist water u te doen staat in den religieuzen staat, in welken gij u aan den dienst van God gansch toegewijd hebt, voor Hem leven en sterven. Maar wat is uw gedrag onder dit opzicht? Gij hebt den moed niet uitsluitelijk voor God te leven, met u te onthechten van die gemakken, welke u voor u zelve doen leven, en u beletten u zelve ooit aan het kleinste gevaar bloot te stellen van te sterven uit liefde tot Hem.

2. Overweeg wie degenen zijn, die voor zich zelve leven en sterven. Het zijn die, welke leven op hunne manier en naar hunne grillen, en wier dood een gevolg is van de

groote wanorders, en overmatige moeiten, waaraan zij zich onderwierpen ten gunste hunner eerezucht en genegenheden. Integendeel diegenen leven voor den Heer, die zich geheel overgeven aan de schikkingen van God, hun best doen om zijne glorie te bevorderen, hunne tong, hunne handen, al hunne zintuigen en vermogens gebruiken voor de eer van God, en gereed zijn voor Hem zelfs het leven te geven, dat zij toch eens verliezen moeten. Gelukkig zijt gij, indien gij tracht voor God te leven en te sterven, en zoo vermijdt onder het getal diegenen gerekend te worden, die voor zich zelven leven en sterven.

3. Overweeg dat, wat des konings lijfswacht meest aanmoedigt om alle gevaren voor niets te achten, de gedachte is dat zij niet strijden voor zich zelven, maar voor den koning, wiens vaandel zij verdedigen. Deze gedachte moet u ook moed inboezemen. Gedenk wien gij toebehoort, en hoevele titels van bezitting de Heer over u heeft: *empti enim estis pretio magno*, „want gij zijt voor een grooten prijs gekocht. „Ten einde, het is niets groots dat een nederige dienaar leve en sterve voor Christus, daar hij weet dat Christus voor hem zijn leven gegeven heeft en op het kruis gestorven is. Besteed gaarne uw leven in den dienst van God, wees niet bevreesd het voor Hem te verliezen, want het verliezen zal u overbrengen tot een eeuwig leven, des te uitmuntender, naarmate gij dit voorbijgaande en stoffelijk leven voor God met grootere vurigheid besteedt en slachtoffert.

ZATERDAG IN DE ZESTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over het verschil tusschen den wijzen en dwazen mensch.

Homo sanctus in sapientia manet, sicut sol ; nam stultus sicut luna mutatur (Eccli. xxvii, 12).

Een vroom mensch blijft in de wijsheid, gelijk de zon ; maar de dwaze is veranderlijk gelijk de maan.

1. Overweeg dat de heilige en vrome mensch zoo verschillend is van den zondigen en dwazen, als de zon van de maan. De zon wordt eene vaste ster genoemd, niet omdat zij zich niet beweegt, maar omdat zij altijd dezelfde is, en nooit haar licht of kracht verliest. De maan integendeel draait, verdwijnt en verandert elken oogenblik ; nu is zij vol, dan weer duister. Zoo ook een vroom mensch beweegt zich en blijft staan terzelfder tijd ; hij beweegt zich met altijd in de deugden toe te nemen, hij blijft staan met niets te verliezen van de deugden, die hij reeds verkregen heeft. De dwaze doet juist het tegenovergestelde ; hij verandert aanhoudend ; wat hij heden wint, verliest hij morgen ; begint hij eenig goed te doen, hij verandert aanstonds, en keert om. Is uwe standvastigheid in het goede onwankelbaar, gelijk de zon ?

2. Overweeg hoe de goede en voorzichtige mensch standvastig blijft in de oefening der deugd ; hij dwaalt nooit af van het einde, dat hij zich eens voorgesteld heeft van God altijd te zoeken. Nu is hij bezig met het gebed, of de studie, dan in den dienst van den naaste of het volbrengen der plichten, die de gehoorzaamheid hem oplegt. Maar hij blijft altijd in de wijsheid, met niets anders te beoogen dan in alles zijnen God meer en meer te behagen. Hij verliest den moed niet, noch blijft half wege staan, ter oorzaak der

moeielijkheden, welke hij ontmoet ; maar hij gaat aanhoudend vooruit in zijne onderneming, namelijk, het bereiken van zijn einde. Gij zult inderdaad gelukkig zijn, indien gij standvastig en onwankelbaar blijft in deze eenige ware wijsheid, die daarin bestaat, dat, gij altijd uw einde voor oogen hebbende, in alle uwe werken niets anders zoekt dan het welbehagen van God ; zoo doende zult gij tot de heiligheid geraken.

3. Overweeg de reden waarom de dwaze mensch zoo veranderlijk is, als de maan. Het is omdat hij geene vaste gedragslijn heeft, noch de oogen gevestigd houdt op zijn laatste einde, maar zich schikt naar de voorschriften der wereld en de slechte voorbeelden van anderen ; zijn doelwit is niet God behagen, maar doen gelijk de anderen ; en aldus handelende naar hetgeen hij hoort en ziet, blijft hij nooit in denzelfden staat : *numquam in eodem statu permanet*. Te meer, dat zelfs de kleinste moeite, welke hij op den weg der deugd ontmoet, hetzij menschelijk opzicht, of tegenzin der bedorvene natuur, hem verschrikt, en van zijne onderneming doet terug deinzen. Hoe noodzakelijk is het dan niet dat gij u zelven kent, om u niet zoo gemakkelijk door de anderen te laten verleiden, dat gij kloekmoedig de hinderpalen overwint, die u in den weg staan, om aldus onbelet tot uw einde te komen, zooals de ware wijsheid van u verlangt.

ZEVENTIENDE ZONDAG NA SINKSEN.

Over de liefde tot God.

Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et in tota anima tua, et in tota mente tua (Matth. xxii, 37).

Gij zult den Heer uwen God liefhebben uit geheel uw hart, en met geheel uwe ziel, en met geheel uw verstand.

1. Overweeg dat om dit eerste en grootste gebod van God lief te hebben, wel te volbrengen, gij zorgvuldig deze drie punten moet in acht nemen: hoe beminnelijk God in Zich-zelfen is, hoe zeer Hij u bemint, en hoe vurig Hij verlangt door u bemind te worden. Niets is beter geschikt om het hart te winnen, en anderen aan te zetten om te beminnen, dan door weldaden te toonen dat men op hunne liefde staat. Dit heeft de Almachtige ten uwen opzichte gedaan. Als Schepper der natuur, heeft Hij u uit het niet getrokken, u de voorkeur gegeven boven ontelbare anderen, die beter zouden geweest zijn dan gij, bewaart Hij u elken oogenblik, en wendt Hij te gelijk zijne Almacht aan, om ten uwen voordeele al de schepselen dezer wereld te bewaren. Als Gever der genade, heeft Hij u met zijn eigen bloed vrijgekocht, deed Hij u van Christene ouders geboren worden, bevoorrechtte Hij u met de gaaf des geloofs in het H. Doopsel, gaaf aan zooveel geweigerd, eindelijk door eene bijzondere ingeving heeft Hij u tot het religieuze leven geroepen. Ten laatste als Koning der glorie, bereidt Hij u zijn koninkrijk, en belooft Hij u gelukkig te maken in het bezit van Hem-zelfen. Zijn al deze groote en ontelbare gunsten niet voldoende om uw hart te winnen, en u tot wederliefde aan te zetten? Doch vergeet niet, dat de ware liefde moet getoond worden door de werken; zij is gelijk het vuur, dat nooit

werkeloos zijn kan ; daarom zegt de H. Joannes : *Non diligamus verbo, neque lingua, sed opere et veritate* (1. Jo. III, 18) « Laat ons niet liefhebben met woord en tong, maar met daad en waarheid. »

2. Overweeg hoe zeer de Heer u bemint. De liefde is boven alle gift, zij is de ziel zelve van de gift. Nu God beminde en bemint u, zonder palen, zonder eigen belang, en zonder medewerking van uwen kant. Zonder palen, want Hij beminde u van alle eeuwigheid, en voor zooveel het van Hem afhangt, wenscht Hij u te beminnen zonder einde. Zonder eigen belang ; want wat nood kon Hij aan u hebben, daar Hij altijd oneindig gelukkig in Zich zelve is. Zonder medewerking van uwen kant, want voor al die liefdeblijken, ontvangt Hij van u duizende beledigingen en ondankbaarheden, welke Hem nogtans niet beletten u te beminnen. Waar is de mensch, die zich zoo behandeld ziende door het voorwerp zijner liefde, wiens liefde niet zou verkoelen of gansch ophouden ? Leer van daar eens voor altijd, den Heer te dienen uit zuivere liefde en voor zijne glorie, zonder acht te geven op uwe eigene belangen.

3. Overweeg hoe heminnelijk de Heer in Zichzelve is, uit hoofde zijner oneindige eigenschappen en voortreffelijkheden. Zien wij iemand uitmunten in begaafdheden en deugd, wij worden, als gedwongen, hem te beminnen. Doch hoe grooter zou uwe bewondering niet zijn, hoe meer zoudt gij u niet getrokken gevoelen, indien gij in éénen mensch al de begaafdheden en deugden vereenigd zaagt, die tot nu toe onder de menschen verdeeld zijn geweest ? Nu God bevat in Zich al het goede en schoone, waar wij hier en daar een schaduw van onder de menschen verspreid zien, maar oneindig volmaakter. Hij bezit bovendien andere ontelbare eigenschappen, die alle gedacht oneindig overtreff-

fen. Hoe kunt gij u dan weerhouden God te beminnen om Hem zelven? Al het goede en schoone in descheepselen moet gij beminnen in Hem, die de oorsprong en Schepper van alle goed is.

MAANDAG IN DE ZEVENTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de volharding tot het einde.

Esto fidelis usque ad mortem, et dabo tibi coronam vitae (Ap. II, 10).

Wees tot den dood toe getrouw, en ik zal u de kroon des levens geven.

1. Overweeg dat de getrouwheid onder al de deugden eens dienaars meest geacht wordt: *Si est tibi servus fidelis, sit tibi quasi anima tua* (Eccl. xxxiii, 31) « Hebt gij een getrouwen slaaf, hij zij u zoo lief als uw leven. » Gij zijt een dienaar Gods, dienaar in den gestrengsten zin; het is dan geen wonder dat God u door zoo verbevene beloften aanzet tot altijd grootere getrouwheid. Maar wat beteekent het een getrouwe dienaar zijn? Het wil zeggen dat gij de belangen van God boven de uwe moet stellen; dat, wanneer het er op aankomt God te behagen, gij geen werk moet maken van gezondheid, faam, of het leven zelf. Een getrouwe dienaar bemint zijnen Heer boven zich zelven. Geloofst gij die getrouwheid te bezitten? Zonder haar is het onmogelijk de kroon te verwerven.

2. Overweeg dat het niet genoeg is deze getrouwheid te oefenen enkel voor een korten tijd; gij moet haar bewaren tot den dood: *usque ad mortem*, want de volharding is

het zekerste bewijs der getrouwheid. Gij zijt bezorgd om wel te sterven, maar niet zoo bezorgd om wel te leven. Wees zoo uitzinnig niet; doe uw best om den Heer getrouw te zijn geheel uw leven lang *usque ad mortem*; zoodanig dat indien Hij u eene ziekte, versmading of vervolging overzendt of toelaat, zouden zij tot uwen dood moeten duren, gij nogtans in al deze beproevingen standvastig en getrouw blijft. De getrouwheid wordt bijzonder getoond in den tegenwoord, en daarom, nadat zij ten volle beproefd is geweest, ontvangt zij hare belooning. Denk een weinig na of uwe getrouwheid onwankelbaar blijft in de kleine tegenkantingen, die gij in het religieuze leven ontmoet; gij zult dan kunnen hopen aan groote beproevingen te kunnen weerstaan.

3. Overweeg dat gij met schrik bevangen wordt bij de gedachte, dat gij tot den dood toe *usque ad mortem* in alle wederwaardigheden moet getrouw blijven, omdat gij u inbeeldt dat gij den ouderdom van Adam zult bereiken; misschien zijt gij reeds den dood dichterbij, dan gij wel denkt. Doch veronderstel dat uw leven zoo lang weze, als gij maar wenschen kunt. Wilt gij dat het u zeer kortstondig schijne? Denk dan op de eeuwige belooning, die u beloofd is: *Dabo tibi coronam vitæ* « Ik zal u de kroon des levens geven. » Een leven dat zich altijd zal herhalen, en nooit einde hebben. Een leven van geluk, waar het genot eeuwigdurend zal zijn. Is dit niet voldoende om u den schrik te benemen voor het weinige, dat gij te lijden hebt om aan God getrouw te blijven? Gij zoudt integendeel moeten wenschen, dat de tijd om te lijden langer ware, aangezien uwe vreugde eeuwig zijn zal.

DINSDAG IN DE ZEVENTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Dat wij Christus voor de menschen moeten belijden.

Omnis, quicumque confessus fuerit me coram hominibus, et Filius hominis confitebitur illum coram angelis Dei (Luc. xii, 8).

Een iegelijk, die mij beleden zal hebben voor de menschen, dien zal ook de Zoon des menschen belijden voor de Engelen Gods.

1. Overweeg wat eene groote eer de Heer u door deze woorden belooft. Hij belooft u dat Hij u zal belijden voor de Engelen Gods, die op den dag des oordeels rond zijnen troon zullen geschaard zijn, op dezelfde wijze dat gij Hem getrouw zult beleden hebben voor de menschen. Hij verklaart Zich te zullen roemen over u, in het bijzijn van duizenden hoogst-verhevene geesten, en u te zullen waardig erkennen om tusschen hen, op een schitterenden troon plaats te nemen, als zijn ware onderdaan, oprechte volgeling, en dappere krijgsman. Is er eene eer op aarde, die daarmede kan vergeleken worden? Gij, die het eene zoogroote eer zoudt achten, indien een der machtigen der aarde u onder zijne bescherming nam, en u loofde in de tegenwoordigheid van zijn hof, hoe veel hooger moet gij de eer niet waardeeren, dat God zelf Zich over u roeme, en u love in het bijzijn van al de Engelenscharen? Denk dikwijls op de eer en glorie, die u voorbehouden is, en gij zult de achting en den lof der menschen in dit leven voor niets aanzien.

2. Overweeg dat gij, om die groote eer waardig te worden in het toekomstige leven, Jesus Christus moet belijden, en dat niet alleen met het hart, maar ook met den mond en de werken : *Corde, ore, et opere*. Want indien gij Hem slechts met het hart belijdt, met zijn geloof aan te kleven,

en Hem te erkennen voor uwen Meester, Leider, en Koning, spreekt het van zelf dat gij Hem daardoor weinig eer aandoet. Daarom zegt Hij juist: *Quicumque confessus fuerit me coram hominibus* » Een iegelijk, die mij zal beleden hebben voor de menschen, » opdat gij zoudet verstaan, dat gij geen acht moet geven op het menschelijk opzicht, dat gij uw best moet doen Hem te belijden en te eeren, niet alleen tusschen de muren uwer cel, maar ook op de straten, in de huizen der grooten, in de kerk zoo- wel als in alle openbare plaatsen. Jesus zal u dan belijden in de tegenwoordigheid van al zijne Engelen *coram angelis suis*; het is daarom uw plicht Hem te erkennen, Hem te prediken voor alle menschen, zooals zijne oneindigheid vereischt. Dit moet gij doen niet alleen op den predikstoel, indien gij daartoe geroepen zijt, maar nog meer, wat gemakkelijker is, in uwe gemeenzame onderhandelingen, met zijne leer, zijne grondstelselen, zijne deugden te loven, om daardoor anderen aan te zetten Hem te eeren; met vrijelijk te veroordeelen de valsche leerspreuken der wereld, tegenstrijdig terzelfder tijd met zijn Evangelie; met u te verzetten tegen de godslasteringen, welke men ongelukkiglijk zoo dikwijls hoort in den mond der wereldlingen. Is het niet beweenenswaardig, dat men uit den mond van eenen religieus, die zich toegewijd heeft aan de bevordering van Gods eer, niets hoort dan eene wereldsche taal, van niets sprekende dan van aardsehe grootheid en pracht, en geen werk makende van hemelsche zaken?

3. Overweeg dat, opdat deze belijdenis volmaakt zij, gij daartoe niet alleen uw hart en uwe tong moet gebruiken, gij moet die belijdenis afleggen door uwe werken; gij moet metterdaad toonen in uwen handel en wandel, dat gij een waar religieus en oprecht volgeling van Jesus zijt. Wat eer bewijst gij Hem, ik vraag u, indien gij u voor de menschen

schaamt openlijk te belijden, die ootmoedigheid, dat geduld, die zachtmoedigheid en zedigheid, welke Hij u door zijn voorbeeld geleerd heeft, en welke zoo eigen zijn aan uwen staat van religieus? Het is eerder voor Jesus eene beschaming Zich in het openbaar die hulde van daden en woorden geweigerd te zien; nog te meer dat Hij dus behandeld wordt, niet van eenen vreemdeling, maar van u, zijnen huisgenoot. Des te grooter zal dan uwe beschaming zijn op den dag des oordeels.

WOENSDAG IN DE ZEVENTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de werkdadigheid der goddelijke genade.

Omnia possum in eo, qui me confortat (Philipp. iv, 13).

Alles vermag ik in hem, die mij versterkt.

1. Overweeg den grooten moed, waarvan de H. Paulus door deze woorden blijk geeft. Hij toont alsof hij zich, schier almachtig geloofde: *Omnia possum*, „alles vermag ik, „ niet door zijne kracht, maar door den Heer, die alleen hem zoo machtig maken kon. Nu deze gesteltenis in den H. Paulus was geene hoovaardigheid, maar moed; want de ootmoedigheid bestaat niet in te gelooven, dat men voor God niets kan doen, maar in te gelooven dat wij dat uit en door ons zelve niet kunnen. Somschijnt het u onmogelijk dit of dat gebrek te overkomen, deze boetplegingen te verrichten, in die plaats te leven, het ambt te vervullen, dat u door de gehoorzaamheid is opgelegd, omdat gij enkel de oogen slaat op u zelve. Verhef uwe oogen en vestig ze op God, vast overtuigd zijnde dat uwe macht van den Heer

komt, die verkiest Zich van een zwak, onbekwaam schep-
sel, gelijk gij, te bedienen, om te toonen dat Hij de uitvoer-
der en oorsprong is van het u opgelegde werk. Dus hande-
lende, zult gij te gelijk ootmoedig en dapper zijn.

2. Overweeg dat, wanneer de Apostel zegt : *Omnia possum in eo, qui me confortat*, « alles vermag ik in hem, die mij versterkt, » hij wil te kennen geven, dat hij inderdaad alles kon doen, niet door zijne eigene natuurlijke krachten, maar door de macht van Dengene, die in hem eene bovennatuurlijke kracht instortte. Wat u ook moet aanmoedigen voor groote ondernemingen is de gedachte, dat gij dezelve te vervullen hebt met den bijstand van God; evenals een dwerg, aan welken een reus zijne kracht zou bijzetten, om gezamentlijk eene groote massa te bewegen, zoo zult gij ook door Gods genade versterkt, tot alles in staat zijn. *Dominus mihi astitit et confortavit me* (2, Tim IV, 17) « De Heer heeft mij bijgestaan en mij kracht verleend. » Aldus schreef de H. Paulus aan Timotheus, om ons te doen verstaan, dat de bijstand der genade ons gegeven is, opdat wij uit eigene vrije verkiezing met dezelve medewerken, en dat zoo de verdiensten daarvan aan ons mogen toegekend worden.

3. Overweeg op welke dingen de Apostel zinspeelde, toen hij zegde : *omnia possum*, « alles vermag ik. » Hij bedoelde zulke dingen, als de ongemakken der armoede, kruisen die de krachten der natuur, aan haar zelve gelaten, overtreffen; want de goddelijke bijstand benam hem het gevoel van lijden en ongemakken niet; maar hij verdroeg dat alles heldhaftig. Gij ook, betrouw op God, en wees zorgvuldig geene hinderpalen te stellen aan de genade, die u versterken moet; zoo doende zult gij den moed niet laten zinken, zelfs te midden der hardste beproevingen, maar gij zult zeggen, gelijk de Apostel : *Omnia possum in eo qui me confortat* « Alles vermag ik in hem die mij versterkt. »

DONDERDAG IN DE ZEVENTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de gelijkvormigheid aan den wil van God.

Fideles in dilectione acquiescent illi (Sap, III, 9).

Die hem liefhebben met volharding, zullen bij Hem verblijven.

1. Overweeg dat een zeker teeken, waaraan gij kennen kunt, of gij uwen God met volharding liefhebt, is, in alles zijnen heiligen wil volbrengen. Het is gemakkelijk Hem te beminnen, wanneer Hij alles geeft wat gij verlangt, vrede, gezondheid en geestelijke vertroostingen. De moeite is, Hem te beminnen, wanneer het uw lot is te doen gelijk Hij wil, in ziekte, oneer, en geestelijke dorheid. Het is zijn wil dat er u nooit het eene of andere lijden ontbreke; gij vraagt van Hem niets anders telkens gij tot Hem zegt: *Fiat voluntas tua* « Uw wil geschiede; » want de wil des Heeren is dat gij u heiligt: *Hæc est voluntas Dei sanctificatio vestra* (1 Thes. IV, 3) « Dit is Gods wil uwe heiliging; » en niemand zal ooit tot de heiligheid geraken, dan langs den weg des lijdens: *Omnes qui placuerunt Deo, per multas tribulationes transierunt fideles* (Judith VIII, 23). « Allen die God behaagd hebben zijn door vele beproevingen gegaan, getrouw blijvende. »

2. Overweeg dat deze gelijkvormigheid van wil om volmaakt te zijn, eene volkomene berusting moet zijn in de schikkingen Gods; niet dat het lagere deel in den mensch ongevoelig moet blijven te midden der beproevingen, maar dat zijne hoogere vermogens altijd eene eerbiedige onderworpenheid behouden. Uw verstand en uw wil moeten zoo gesteld zijn. Het verstand laat zich in vele personen nog moeielijker overhalen dan de wil; het komt hun vreemd

voor, dat de Heer hen op deze of gene wijze behandelt; zij kunnen zich zelven niet overtuigen, noch gelooven dat die ziekte, die vervolging der kwaadwillenden, of die beschikking der oversten, welke hen belet vele godvruchtige oefeningen te verrichten, of meer voor de zaligheid van den naaste te arbeiden, zij kunnen niet gelooven, zeg ik, dat dit voor hen het beste is. Indien gij van dat getal zijt, uwe gelijkvormigheid aan Gods wil is niet volmaakt; gij hebt Hem niet lief met volharding.

3. Overweeg dat de volmaakte gelijkvormigheid aan Gods wil die is, welke meer dan al het overige, vrede aan uwe ziel geeft; daarom wordt ook de gelijkvormigheid eene berusting genoemd. Zoolang gij zult zoeken den wil Gods, of dien van den overste, die voor u zijne plaats bekleedt, met den uwen te doen overeenstemmen, zult gij nooit vrede des harten hebben, maar altijd ontrust zijn door angsten, zorgen, en knagingen van geweten. Dan alleen zult gij rust en vrede vinden, wanneer gij toelaat, dat de Heer, of zijn plaatsvervanger, over uwen wil beschikke met de volkomene onderwerping van uw verstand. Stel u dan, zonder voorbehoud, ter zijner beschikking, volgens den raad van Job: *Acquiesce igitur et habeto pacem* (xxii, 21) « Onderwerp u dan aan Hem, en heb den vrede.

VRIJDAG IN DE ZEVENTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de voorbeschikking.

Quos præscivit, et predestinavit conformes fieri imaginis filii sui, ut sit ipse primogenitus in multis fratribus (Rom. viii, 29).

Die hij vooruit gekend heeft, die heeft Hij ook vooruit bestemd, om gelijkvormig te worden aan het beeld zijns Zoons, opdat Hij de eerstgeborene zij onder vele broeders.

1. Overweeg dat het zekerste teeken uwer voorbeschikking is, dat gij Jesus gelijkt, evenals een afschrift aan het oorspronkelijke. Jesus werd door zijnen Vader gekozen voor zijnen eigen, eerst-geboren en natuurlijken Zoon, en vooruit bestemd om den glorieijken titel van Verlosser te verdienen door de uitoefening van zeer lastige deugden. Zoo heeft Hij ook anderen gekozen voor zijne aangenomene kinderen, en om Jesus, hun voorbeeld gelijkvormig te zijn, opdat de aangenomene kinderen, gelijk zij in het vaderland aan hun oudsten Broeder moeten gelijkvormig zijn door de glorie, hier op hun pelgrimstocht Hem zouden gelijken in zijn lijden en vernederingen : *Sicut portavimus imaginem terreni, portemus imaginem celestis* (1 Cor. xv, 49). « Gelijk wij het beeld des aardsehen gedragen hebben, zoo laat ons ook het beeld des hemelschen dragen. » Zoodanig dat onze gelijkvormigheid met Christus in den hemel onze gelijkvormigheid met Hem op aarde zal evenaren. Beschouw nu of gij een getrouw afschrift zijt van dat goddelijk voorbeeld; zoo niet, schrik en beef dat gij misschien niet onder het getal der uitverkorenen zijt.

2. Overweeg dat, gelijk God wilde dat Jesus de eerstgeborene zou zijn onder vele broeders, *primogenitus in multis fratribus*, Hij ons, zijne aangenomene kinderen niet kon

toelaten deel te nemen in zijne glorie, tenzij op voorwaarde dat wij zijnen eerstgeborene zouden navolgen, en de glorie des hemels winnen ten koste van veel lijden. Van daar dat men alle oogenblikken doornen en kruisen ontmoet; zij ontbreken aan niemand. Doch, alles wel in acht genomen, is het gemakkelijker voor een iegelijk arm te zijn, gelijk Christus, dan een overvloed van rijkdommen te bezitten; zich te vernederen dan zich te verheffen; te gehoorzamen dan te gebieden, en zoovoorts. Al wat er van noode is, is een krachtdadige wil om u aan uw goddelijk voorbeeld gelijkvormig te maken.

3. Overweeg dat, om u aan te zetten naar die gelijkheid te streven, uw geliefkoosd voorwerp van gebed moet zijn, de beschouwing der voorbeelden van armoede, ootmoedigheid, gehoorzaamheid, zachtmoedigheid, die Christus u gegeven heeft; en van het verschil tusschen dat voorbeeld, en deszelfs navolging. Aanschouw aandachtig het beeld van den Gekruiste, en zeg dan tot u zelve: Christus is naakt, ik ben wel gekleed; Christus is te midden der kwellingen, ik zoek mijn gemak; Christus is verlaten, ik jaag de vermakken na; Christus is veracht, ik wensch geëerd te worden. Indien die vergelijking u niet aanzet om te lijden, smeek den Heer dat Hij u dwinge te lijden, opdat er toch eenige gelijkheid zoude bestaan tusschen u en uw voorbeeld: *Conformes fieri imaginis Filii sui* « om gelijkvormig te worden aan het beeld zijns Zoons. »

ZATERDAG IN DE ZEVENTIENDE WEEK NA SINKSEN

Over onze getrouwheid in kleine zaken.

Qui timet Deum, nihil negligit (Ecel. vii, 17).

Alwie God vreest, verwaarloost niets.

1. Overweeg de eerste beteekenis van de woorden, waarmede de Wijze man bevestigt dat alwie God vreest *nihil negligit* « niets verwaarloost. » Hij wil zeggen dat de ziel, die de vrees Gods bezit, geene gelegenheid laat voorbijgaan om goed te doen, niets dat inderdaad goed is, als overtollig beschouwende. Van tijd tot tijd eenig goed nalaten uit zwakheid, geschiedt zelfs onder de heiligen; maar eenig goed nalaten, dat men gemakkelijk doen kon, uit zorgeloosheid, en zich vergenoegen met hetgene voldoende is om de genade Gods niet te verliezen, dat is de nalatigheid, die door den Wijzen man verfoeid wordt, en eigen is aan diegenen, welke God weinig vreezen. Door die handelwijze immers doet men afstand van alle aanspraak op de overvloedige genaden, die God gewoon is te verleen aan degenen, die naarstig zijn om Hem te behagen; en bij gebrek aan dien buitengewoonen bijstand, hoevelen gaan er niet dagelijks verloren! Alhoewel deze nalatigheid in haar zelve geene doodzonde zij, zij leidt toch langzamerhand tot het bedrijven van doodzonden. En gij vreest dat gevaar niet?

2. Overweeg den tweeden zin van die woorden: *Qui timet Deum, nihil negligit* « Alwie God vreest, verwaarloost niets, » namelijk deze, dat de ziel, die God vreest, geene zonde, hoe klein oock, veracht, omdat zij van geen belang is. De heiligen zelf bedrijven somtijds dagelijksche

zonden: *In multis offendimus omnes* (Jac. III, 2). « In vele dingen struikelen wij allen, » maar zij minachten dezelve niet, bijzonder wanneer zij ten volle vrijwillig zijn, integendeel zij zijn er ten uiterste bedroefd over. Droevig is uw lot, indien eene zoo uitzinnige dwaling de uwe is ! Eene dagelijksche zonde is een grooter kwaad dan alle andere kwalen der wereld te zamen genomen, de doodzonde alleen uitgezonderd ; zoodanig dat eene enkele dagelijksche zonde op het geweten hebben een grooter kwaad is, dan op zijn bed genageld te zijn door de hevigste koortsen, of door al de duivels der hel aangerand te worden ; daarom moogt gij in geweten geene enkele dagelijksche zonde bedrijven, zoude het zelfs gelden daardoor de grootste ongelukken te vermijden. Het is ongeoorloofd eene dagelijksche zonde te bedrijven, al kondet gij daardoor al de Joden, Turken, en ketters der wereld tot het geloof van Christus terug brengen. Voor zoo eene daad zou de Heer u allerstrengst straffen, met de verschrikkelijke pijnen des vagevuurs, omdat gij Hem door de dagelijksche zonde onteert en beledigt. Dit zoo zijnde, zoudt gij zoo uitzinnig durven zijn om geen werk te maken van de dagelijksche zonde ?

3. Overweeg dat niets goeds verwaarloozen, als overtollig ; geene dagelijksche zonde minachten, juist omdat het enkel eene kleine zonde is, niet alleen eigen is aan de Heiligen ; het is een plicht voor allen, die God vreezen, en de zaligheid hunner ziel ter harte hebben. Het is stellig dat God dikwijls zijne overvloedige genaden, die ter zaligheid zouden noodig zijn, onttrekt ten gevolge van de dagelijksche zonde. Denk hoe grooter die verplichting voor u is, die uit kracht uwer geloften naar de volmaaktheid streven moet. Indien gij in uwen staat geen werk maakt van de dagelijksche zonde, en het goede nalaat, dat niet onder doodzonde verplicht, sidder en beef, dat de Heer u niet verlate,

en in u niet verwezenlijkt worde wat voor zoovele anderen waar is geweest: *Declinantes in obligationes adducet Dominus cum operantibus iniquitatem* (Ps. CXXIV, 5). « Die afwijken op kromme wegen, die zal de Heer aanvoeren met de werkers der ongerechtigheid. »

ACHTTIENDE ZONDAG NA SINKSEN.

Over de wonderbare genezing van eenen lamme.

Confide fili, remittuntur tibi peccata tua... Surge, tolle lectum tuum (Matth. ix, 2, 6).

Heb betrouwen, zoon! uwe zonden worden u vergeven... Sta op, neem uw bed op.

1. Overweeg hoe de Heer tot medelijden bewogen werd door het geloof van die goede lieden, die in de onmogelijkheid zijnde den lamme in zijne tegenwoordigheid te brengen, ter oorzaak van de groote menigte volks, hem neerlieten door het dak, in de hoop dat Jesus, zijne ellende ziende, hem zou genezen. Bij dat gezicht, begon Jesus den zieke aan te moedigen om in den goddelijken bijstand zijne hoop en zijn betrouwen te stellen: *Confide fili* « Heb betrouwen, zoon! » Hij geeft u daardoor te verstaan dat, alhoewel de bijstand, dien gij krijgt door de gebeden van anderen, goed en nuttig is, het nogtans volstrekt noodzakelijk is dat gij, door uwe eigene akten van betrouwen en smeeking, u gereed maakt om de genade des hemels te ontvangen. Want de Heer heeft Zich alleen verbonden ons te verhooren in hetgene wij voor ons zelve vragen, niet in hetgene wij vragen voor anderen; alhoewel Hij ons in zijne goedheid dikwijls

verhoort, zelfs wanneer wij voor anderen bidden : *Petite et dabitur vobis* (Matth. vii, 7) « Vraagt en u zal gegeven worden. » Waarom zijt gij zoo bezorgd ten tijde van nood, dat anderen voor u zouden bidden, en zoo nalatig om zelf uwen toevlucht tot den Heer te nemen? Het is lofwaardig dat anderen voor u bidden, en gij voor anderen ; doch het is meer belangrijk dat gij zelf met betrouwen en vurige gebeden den Heer vraagt wat u ontbreekt.

2. Overweeg dat de lamme de gezondheid des lichaams alleen verlangde en vroeg ; maar Jesus, die ons altijd meer wil geven dan wij vragen, schonk hem terzelfder tijd de gezondheid des lichaams, en die der ziel ; Hij genas zijne ziel van de zonde, en zijne ledematen van de lamheid. Zoo geschiedt het met u, telkens gij in uwe noodwendigheden en kwellingen den Heer om hulp roept. Gij smeekt Hem, bij voorbeeld, u te verlossen van eene hevige bekoring, eene angstvalligheid, of lichamelijke ziekte ; indien uw gebed wel gedaan, en de gevraagde gunst u ter zaligheid nuttig is, zal de Heer u meer geven dan gij vraagt ; want niet alleen zal Hij u het gewenschte verleen, maar bovendien nog uwe ziel verrijken met schatten van verdiensten en deugden, als een gevolg van uwe akten van eerbied, ootmoedigheid en betrouwen, die in uw gebed uitschijnen. Zoudet gij zelfs niet verkrijgen wat gij vraagt, gij wint niettemin deze geestelijke rijkdommen. Is deze beweegreden niet voldoende, om u aan te zetten in al uwe noodwendigheden door smeekgebeden uwen toevlucht tot den Heer te nemen ?

3. Overweeg dat Jesus aan den lamme eerst de gezondheid der ziel, daarna die des lichaams schonk, om te toonen dat zeer dikwijls de tijdelijke straffen, en de lichamelijke ziekten hunnen oorsprong hebben in de geestelijke kwalen of de zonden ; en ook om te doen blijken hoeveel noodzakelijker

het is van de geestelijke lamheid en krachteloosheid verlost te worden. Indien gij ten gevolge uwer laauwheid in die ziekte gevallen zijt, haast u tot den Heer te gaan, opdat Hij deze krachtdadige woorden tot uw hart richt: *Surge, tolle lectum tuum*. « Sta op, neem uw bed op. » Hij zal u dan in staat stellen uwe slechte gewoonten af te leggen, en de sterkte der ziel terug te vinden, zoodat gij het bed van uw vleesch en zinnelijkheid dragende, waarin gij zoo lang gelegen hebt, met bereidvaardigheid doet, wat de rede en de geest u ingeven.

MAANDAG IN DE ACHTTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over het betrouwen op God.

Habe fiduciam in Domino ex toto corde tuo, et ne innitaris prudentiæ tuæ. In omnibus viis tuis cogita illum, et ipse diriget gressus tuos (Prov. III, 5, 6).

Vertrouw op den Heer uit geheel uw hart, en verlaat u niet op uw eigen doorzicht. Denk op Hem op al uwe wegen, en Hij zal uwe schreden bestieren.

1. Overweeg dat, wanneer u hier gezegd wordt uw betrouwen op God te stellen, dat geenszins beteekent, dat gij geen gebruik moogt maken van de voorzichtigheid, die God u gegeven heeft, maar dat gij u op dezelve niet moogt verlaten of steunen. De H. Petrus zegt: *Estote prudentes et vigilate in orationibus* (1 Petr. iv, 7) « Wees bedachtzaam en waak in de gebeden: » omdat deze twee zaken, de voorzichtigheid en de toevlucht tot God door het gebed, vereenigd moeten zijn in al uwe werken. Indien gij u laat geleiden door de voorzichtigheid alleen, dan toont gij, dat gij

volgens uwe denkwijze, Gods bijstand of verlichtingen niet noodig hebt. Van den anderen kant God aanroepen, zonder de middelen te gebruiken, welke de voorzichtigheid u voorschrijft, is Hem verplichten wonderen te doen. Aan God behagen noch de vermetelen noch de al te voorzichtigen.

2. Overweeg de reden, waarom gij op uwe eigene voorzichtigheid niet moogt steunen, maar op God betrouwen moet. Het is omdat uwe voorzichtigheid bedriegelijk is, en dat zij de toekomstige gebeurtenissen niet kan kennen, noch in dezelve voorzien. Gij moet u nogtans laten geleiden, volgens hetgeen de voorzichtigheid en de gezonde rede u ingeven; maar, na dat gedaan te hebben, moet gij door het gebed uwen toevlucht tot God nemen, Hem den goeden uitslag der zaak aanbevelen, op Hem betrouwen, niet op uw eigen oordeel: *Habe fiduciam in Domino* « Vertrouw op den Heer. » Het vertrouwen, dat de Wijze man van u vraagt, is eene vaste en sterke hoop, die in uw hart geene plaats laat voor vrees van het tegenstrijdige, en van u verdrijft dien overgrooten angst, waarin uwe voorzichtigheid gewoonlijk ontaardt. Indien gij op den Heer vertrouwt uit geheel uw hart *ex toto corde*, Hij van zijnen kant zal altoos gereed zijn u te beschermen.

3. Overweeg dat de Heer, opdat Hij u beschermde, wil dat gij aan Hem denkt: *in omnibus viis tuis cogita illum*. « Denk op Hem op alle uwe wegen; » dat wil zeggen, dat gij, zooveel mogelijk, vóór elk werk, het goede inzicht moest vernieuwen, van Hem alleen te behagen; opdat Hij alleen de drijfveer en het einde zij van al uw doen en laten; zoo zal het zijn, indien gij op Hem altijd de oogen gevestigd houdt. Indien gij aldus handelt, hebt gij niets te vreezen, want Hij zal al uwe schreden en ondernemingen bestieren, op zulke wijze dat Hij u naar den hemel zal geleiden, en u van den afgrond behoeden. Het zal u ook niet lastig vallen,

altijd de oogen op Hem gevestigd te houden, indien gij maar wel doordrongen zijt van deze groote waarheid, namelijk, dat gij van u zelve hoegenaamd niets kunt, en dat, niettegenstaande al uwe voorzichtigheid, gij elken oogenblik zoudet verloren zijn, indien God u niet de hand gaf en u geleidde. Veronderstel dat gij gaat langs onbekende wegen, waar gij aanhoudend in gevaar zijt van te vallen, gij zoudt zonder moeite elken oogenblik denken op den geleider, die u vergezelt. Zoo zult gij jegens God handelen, zoohaast gij wel verstaat, hoe noodig u zijn bijstand in alles is, om niet verloren te gaan. Wat goed gij ook gedaan hebt, of welke deugden gij ook oefent, dit alles beneemt u geenszins den nood aan den goddelijken bijstand. Gij zijt gelijk een klein kind, dat zijns moeders hulp van noode heeft om te kunnen gaan, niettegenstaande dat zij het tot dus verre bijgestaan heeft.

DINSDAG IN DE ACHTTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de bekeering der zondaars.

Gaudium erit in cælo super uno peccatore poenitentiam agente, quam super nonaginta novem justis, qui non indigent poenitentia (Luc. xv, 7).

Er zal in den hemel blijdschap zijn over éenen zondaar, die zich bekeert, meer dan over negen en negentig rechtvaardigen, die geene bekeering noodig hebben.

1. Overweeg dat de Heer u door deze woorden zegt, dat er in den hemel grootere feestviering en vreugde is over de bekeering van éenen zondaar, dan over de deugd van ne-

gen en negentig rechtvaardigen. De reden daarvan is, dat, alhoewel de rechtvaardigen in eenen staat zijn van grootere achting in de oogen van God, de boeteling niettemin de gelegenheid daargestelt van grootere vreugde, ter oorzake van de winst eener onsterfelijke ziel; en die vreugde zal des te grooter zijn, naarmate de moeielijkheden en de hopeloosheid der bekeering grooter waren. Dus lezen wij van den goedhartigen vader, dat hij met buitengewone vreugde de terugkomst van zijn verloren zoon vierde; omdat hij hem nu, na zoovele jaren, wederom met zich had, en hem aanzag, alsof hij van den dood opgestaan was. Van daar kunt gij afleiden, wat vurige liefde de Heer u toedraagt, aangezien Hij uwe bekeering van den staat der zonde tot dien der genade, eene gelegenheid maakte tot groote feestviering, en dat zijn hart bij uwe terugvinding verheugd werd. Wat andere beweegreden kon Hij daarin hebben, dan die overgrootste liefde, die Hem praamt u en uwe belangen zoo zeer ter harte te nemen? Zoude Hij misschien niet even gelukkig geweest zijn zonder u? Hoe komt het dan, dat gij van uwen kant niet ontstoken wordt met eene brandende liefde jegens uwen Zaligmaker? Gij moet naar uwe zaligheid streven niet alleen voor uw eigen goed, maar bovenal om uwen Zaligmaker te behagen.

2. Overweeg dat de engelen zich met Christus verheugen over de bekeering van eenen zondaar, en dat om drie redenen. Ten eerste, ten opzichte van God, omdat zij de glorie zien, welke den Almachtige door de bekeering des zondaars aangedaan wordt. Ten tweede, ten opzichte van den mensch, omdat evenals zij vurig wenschen de vreugden des hemels met ons, kinderen van Eva, te deelen, zij zich evenzoo verheugen in het aanschouwen van eenen zondaar, die het recht tot den hemel terugvindt, dat hij door de zonde verloren had. Ten derde, ten opzichte van zich zelve: omdat, aan-

gezien de engelen bijdragen tot de zaligheid der menschen, zij ook behagen scheppen, wanneer zij zien, dat zij hun ambt met vrucht uitoefenen, en zegepralen over de duivels, die zich aanhoudend tegen hen verzetten. Leer van de engelen u te verheugen om de drie aangehaalde redenen, telkens gij ziet of hoort van de bekeering eens zondaars. Gij zoudt daarover grootere tevredenheid moeten gevoelen, dan over welk aardsch geluk het ook zij, en hoeveel werk gij er ook van moget maken.

3. Overweeg dat deze beweegredenen u moeten aanzetten om de bekeering der zondaars te bewerken, voor zooveel uw staat en krachten toelaten. De zondaars worden bekeerd niet enkel door sermoneu of missiën; velen bekeeren zich ook door goede raadgevingen, geheime onderhandelingen, goed voorbeeld, en bovenal door vurige gebeden, vergezeld van boetplegingen, die gij ten dien einde aan God opdraagt. Van daar, dat menige zondaar, wiens bekeering toegeschreven werd aan het hooren van een sermoou, dezelve eer te danken had aan een geheim gebed, dan aan al de moeite of welsprekendheid van den predikant. Volg daarom den raad van den H. Geest: *Recupera proximum tuum secundum virtutem tuam* (Ecel. xxix, 27). „Help uwen naaste uit zijnen nood naar uw vermogen; „gij zult daardoor meer verdiensten vergaderen, en min tot ijdele glorie aangedreven worden.

WOENSDAG IN DE ACHTTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de kleinmoedigheid.

Adjutor meus et protector meus es tu (Ps. xxxix, 18).

Mijn helper en beschermer zijt gij.

1. Overweeg wat u te doen staat wanneer u eene lastige bediening opgelegd wordt, wanneer gij verplicht zijt u naar eene andere plaats te begeven, of iets moeijliks te ondernemen hebt. Bij zulke gelegenheden zullen eene menigte moeijeligheden, inbeeldingen van gevaren, of ziekten u overvallen: dientengevolge ontstelt gij u en laat gij den moed zinken, in de gedachte dat gij geene sterkte van geest of lichaam genoeg hebt om dezelve te boven te komen. In zulke omstandigheden echter moet gij uwe gedachten niet vestigen op de wezenlijke of ingebeelde gevaren, die gij vreest: dit zoude tot niets dienen dan om u te verschrikken. Wanneer de bekoorder al die moeijeligheden u levendiger voor den geest brengt, om u den moed te doen verliezen, moet gij die gedachten verdrijven met ootmoedig tot den Heer te zeggen: *Adjutor meus et protector meus es tu* « Mijn helper en beschermer zijt gij. » Zoo doende zullen de groote moeijeligheden, die u eerst verschrikten, van uwen geest verdwijnen, gelijk nevelwolken, die kortstondig het heldere uitspansel verduisteren.

2. Overweeg dat, evenals het wantrouwen, hetwelk gij gewaar wordt, voortkomt van de ware en innige kennis van uwe zwakheid en ellende, die u niet zonder reden u zelven doen vreezen, zoo ook het betrouwen op God, zijn oorsprong moet nemen in de levendige kennis van de goddelijke goedheid, en den bijstand Gods, die in evenredigheid zal zijn met het wantrouwen op u zelven. Dit wantrouwen op

u zelfven is een veel geschikter middel om Gods hulp te verkrijgen, dan eene ingebeelde zekerheid van immer standvastig te blijven, en aan geen gevaar blootgesteld te wezen; want de Heer schept behagen in de vermetelen beschaamd te maken. Hoe velen zijn er niet die, te veel op zich zelfven betrouwende, wanneer de gelegenheid zich aanbodt, schandig vielen? Anderen integendeel, die te voren beefden, stonden sterk, gelijk eene rots, omdat het innig gevoel van hunne eigene zwakheid, hen aanzette om met ootmoedigheid en aanhoudend gebed Gods bijstand af te smeeken. Wel doordrongen van uwe eigene krachteloosheid, stel uw betrouwen op den Heer, en doe van uwen kant, wat er vereischt wordt, om zijne hulp waardig te worden. Dit zal geene vermetelheid, maar een voorzichtig betrouwen zijn.

3. Overweeg dat gij niet moet nalaten op God te betrouwen, alhoewel gij op den oogenblik die sterkte van geest niet gevoelt, om de moeielijkheden te overkomen, die uwe zwakheid op de proef stellen; want indien de Heer u die sterkte nu niet geeft, Hij zal u dezelve bijtijds geven, opdat gij zegevierend uit den strijd komt. De Heer noemt Zich: *Adjutor in opportunitatibus* (Ps. 118, 10) « Een bijstand ter rechter tijd, » want Hij schenkt zijne bijzondere hulp, wanneer het noodig is, anders niet. Wanneer het hachelijk oogenblik daar is, zal Hij u de sterkte geven, welke u nu ontbreekt: *Insiliet in te Spiritus Domini..... et mutaberis in virum alium* (1 Reg. x, 6). « De Geest des Heeren zal op u komen.... en gij zult in een ander man veranderd worden. » Er wordt van de heiligen gezegd, dat zij zich dapper in den oorlog gedroegen: *fortes facti sunt in bello* (Hebr. xi, 34), want zij ontvingen eene bovennatuurlijke kracht, wanneer zij geroepen werden zich voor Gods eer te toonen.

DONDERDAG IN DE ACHTTTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over den weg der volmaaktheid.

Ducam te per semitas æquitatis : quas cum ingressus fueris, non arctabuntur gressus tui, et currens non habebis offendiculum (Prov. iv, 11, 12).

Ik zal u geleiden langs de paden der gerechtigheid : als gij dien weg inslaat, zult gij ruime baan hebben, en loopen zonder struikelen.

1. Overweeg dat, gelijk de geboden wegen genoemd worden : *Vias tuas demonstra mihi* (Ps. xxiv, 4) « Toon mij uwe wegen. » zoo de evangelische raden paden geheeten worden : *Et semitas tuas edo ceme.* « en leer mij uwe paden kennen. » De evangelische raden worden paden genoemd om drie redenen. Ten eerste, omdat zij eene engere baan uitmaken, dan de geboden : doch verschrik niet, ziende dat het pad in het begin eng is, later zult gij het zonder moeite bewandelen : *cum ingressus fueris non arctabuntur gressus tui.* « als gij dien weg inslaat zult gij ruime baan hebben. » De gevoelens zijn, als het ware, de schreden door dewelke wij tot God gaan : doch deze geestelijke schreden zijn zeer verschillig van de stoffelijke. In het wandelen wordt men op den langen duur afgemat, en men vertraagt ; in het geestelijk vooruitgaan integendeel wordt men al loopende sterker en vlugger. Immers dit loopen is niets anders, dan eene brandende liefde tot God, die belet dat men moeielijkheden of hinderpalen ontmoet in het onderhouden der evangelische raden. Eene oprecht God beminnde ziel loopt immer vooruit in hare vurige liefde voor de zuiverheid, armoede, en gehoorzaamheid. Integendeel hoe gemakkelijk is het voor eene ziel, die in den dienst van God langzaam en op haar gemak gaat, te struikelen en te vallen !

2. Overweeg de tweede reden, waarom de evangelische raden paden genoemd worden : het is omdat zij door het kleinere getal belooopen worden Doch gedenk dat het hemelrijk aan de weinigen, niet aan het groot getal, toebehoort. Ziet gij niet dat, aangezien deze binnenwegen min belooopen worden, het des te gemakkelijker voor u is dezelve te bewandelen. zonder de hinderpalen van menschelijk opzicht, verstrooiende vermaken of slecht voorbeeld, die uwen vooruitgang zouden beletten, en die gij zoudt ontmoeten op den weg, welke door de groote menigte gevolgd wordt ? Alhoewel de religieuzen slechts het kleine getal uitmaken in vergelijking met de geheele wereld, zij zijn echter in evenredigheid het grootste getal dergenen, die naar den hemel gaan, en door de Kerk heiligverklaard worden. Wees uwen Zaligmaker van harte dankbaar, dat Hij u uitverkoren heeft om de paden der evangelische raden te bewandelen.

3. Overweeg de derde reden, waarom deze raden paden genoemd worden. Het is, omdat zij de kortste weg zijn, die u spoediger naar den hemel leiden zal ; niet in den zin, dat zij u doen sterven vóór den tijd ; neen ! de versterving vervroegt den dood niet, maar wel de overdaad, de zinnelijkheid en de overige zonden : *Stimulus mortis peccatum* (1 Cor. xv, 56) « De prikkel des doods is de zonde. » De evangelische raden zijn de kortste weg naar den hemel, omdat zij de rechtste zijn ; zij maken dat gij met grootere volmaaktheid leeft, en bijgevolg min tijd in het vagevuur zult door te brengen hebben ; bijzonder indien gij op dien weg vergezeld gaat door den bijstand van boetplegingen, aflaten, en de voorspraak der Heiligen. Gij ziet dan dat om vele redenen : *non arctabuntur gressus tui, et currens non habebis offendiculum.* « gij ruime baan zult hebben, en loopen zonder struikelen. » indien gij slechts op deze paden blijft, die enger, rechter, en korter zijn dan de overige.

Doch indien gij wilt gelukken, moet gij eene voorwaarde volbrengen, dat is, nooit moede worden te loopen, nooit stil blijven staan, en nooit terugkeeren; ontbreekt gij daaraan, dan zult gij menige moeielijkheid te gemoet loopen; en de evangelische raden in plaats van u te dienen als geleiders naar den hemel, zullen tot niets strekken dan om u den weg naar het eeuwig ongeluk af te korten, want *nemo mittens manum suam ad aratrum et respiciens retro aptus est regno Dei* (Luc. ix, 62), „niemand, die zijne hand aan de ploeg geslagen heeft, en achterwaarts ziet, is voor het rijk Gods geschikt.“

VRIJDAG IN DE ACHTTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Hoe de ware liefde moet getoond worden.

Quis nos separabit a charitate Christi? Tribulatio? an angustia? an fames?..... Sed in his omnibus superamus propter eum qui dilexit nos (Rom. viii, 35, 37).

Wie zal ons dan van Christus' liefde scheiden? verdrukking? of angst? of honger?..... Maar in dat alles zijn wij overwinnaars om Hem, die ons heeft liefgehad.

1. Overweeg hoe vurig de liefde was, welke den Apostel Paulus zoo onafscheidbaar met zijnen Zaligmaker vereenigde. Hij verklaart dat hoegenaamd geene ongelukken hem konden beletten Jesus te beminnen. Hij achtte zich zelfs gelukkig in den dienst van God beproevingen te ondergaan, zooals verdrukking, angst, honger, naaktheid, vervolgingen, ja! den dood zelve. Indien éene van deze beproevingen genoeg is om u van de liefde van Jesus te scheiden, dan kunt gij licht begrijpen hoe groot de liefde van Paulus

zijn moest, aangezien al deze beproevingen te zamen hem van Jesus niet konden wegrukken.

2. Overweeg dat gij u somtijds ten tijde van het gebed inbeeldt dat gij door de vervolgers in het gevang geworpen, en op eene openbare plaats ter dood gebracht wordt; het schijnt u dan dat gij moed en sterkte genoeg hebt om dat alles uit liefde tot Jesus te verdragen, omdat die voorvallen ver verwijderd en geenszins waarschijnlijk zijn. Misschien zelfs ten tijde van het gebed, gelooft gij u inderdaad bereid voor de beproevingen, welke u mogelijk zullen overvallen, zooals. gebrek aan voedsel of kleding, berooving van de gemakken, waaraan gij gewoon waart. Maar later, wanneer gij op de proef gesteld wordt, hoe gauw bezwijkt gij; indien gij u zelve in het eene overkomt, valt gij in het andere; weerstaat gij aan lichamelijke beproevingen, gij laat u zelve overwinnen door de geestelijke. Zie dan, hoe diep gegrond en vurig de liefde van den H. Paulus voor Jesus was; aangezien hij voor al die gevaren te zamen niet schroomde, maar dezelve edelmoedig te gemoet ging, en over alles zegepraalde: *In his omnibus superamus.* « In dat alles zijn wij overwinnaars. »

3. Overweeg dat gij, naar het voorbeeld van den H. Paulus, ook kunt, indien gij wilt, edelmoedig overwinnen al de moeielijkheden, welke u gedurende den dag overvallen. Het eenigste dat daarvoor noodig is, is dat gij ook een vurige minnaar van Jesus zijt. Wat anders, dan de liefde, gaf aan den Apostel moed en sterkte om alles te trotsen en te overwinnen? *In his omnibus superamus propter eum qui dilexit nos* « In dat alles zijn wij overwinnaars om Hem, die ons heeft liefgehad. » Nu de woorden *propter eum* « om Hem, » geven de tweevoudige oorzaak aan van zijne bovennatuurlijke kracht, namelijk, de liefde, die hij God toedroeg, en den bijstand, dien hij van God ontving; beide oorzaken

zijn in uw bereik. Indien gij deze vurige liefde en krachtdadige hulp wenscht te ondervinden, herdenk ernstig hoe zeer de Heer Zich gewaardigd heeft u te beminnen, en voor u te lijden; wat al verdrukkingen en angsten Hij doorstond om uwentwil, welken honger en naaktheid! wat geweldige vervolgingen! hoe vele doodelijke wonden brachten de doornen, de nagels en de lans Hem toe op den altaar van het kruis? Indien Hij u eerst zoodanig bemind heeft, wilt gij dan de liefde niet met wederliefde betalen, om, zoo doende, aanspraak te hebben op zijnen Lijzonderen bijstand, en in al uwe beproevingen met den Apostel te kunnen uitroepen: *In his omnibus superamus propter eum qui dilexit nos.* « In dat alles zijn wij overwinnaars om Hem, die ons heeft liefgehad. »

ZATERDAG IN DE ACHTTTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Dat wij niet weten of wij liefde of haat waardig zijn.

Nescit homo utrum amore an odio dignus sit; sed omnia in futurum servantur incerta (Eccle. ix, 12).

De mensch weet niet of hij liefde of haat waardig is, maar alle dingen worden voor den toekomenden tijd onzeker gehouden.

1. Overweeg dat, alhoewel een mensch, die zeker is in staat van doodzonde te zijn, zeer wel weet dat hij een voorwerp van Gods haat is, niemand, zij hij nog zoo heilig, met zekerheid weten kan of Hij Gods liefde waardig is. Wij weten allen dat de heiligmakende genade, die wij in het doopsel bekomen, de erfzonde uitwischt, evenals de genade, die in het Sacrament van boetvaardigheid gegeven wordt, de

dadelijke zonden vergeeft; maar wij kunnen met zekerheid niet weten, of de noodige gesteltenissen van den kant van dengene, die het Sacrament bedienende of ontving, voorafgegaan zijn. Niemand kan met zekerheid weten of hij waardig is van die liefde, welke God zijne uitverkorenen toedraagt, ter oorzaak van hunnen toekomenden staat van volkomene genade, of wel van den haat van eeuwige verdoemenis voor eene groote zonde, waarin hij sterft. In een woord, zoo lang wij niet verschijnen voor den rechterstoel van God, zullen wij altijd in de onzekerheid van onze zaligheid leven. Indien deze onzekerheid van uwen tegenwoordigen en toekomenden toestand u niet doet vreezen, wees dan verzekerd dat gij met geestelijke blindheid geslagen zijt.

2. Overweeg dat deze onzekerheid aangaande uwen tegenwoordigen en toekomenden toestand u nu zeer dienstig zijn kan. Waart gij zeker dat gij nu in den staat van genade zijt, dan zoudt gij u misschien verhoovaardigen; waart gij zeker van uwe eeuwige zaligheid, dan zoudt gij mogelijk u zelven weinig gadeslaan in het tegenwoordige. Wat groote vrucht trokken de heiligen uit deze onzekerheid! Zij hield hen in eene ware en aanhoudende ootmoedigheid ten opzichte van God, in Wiens handen zij hunne toekomst zagen. Zij maakte hen ook ootmoedig ten opzichte van de menschen, die zij voor het tegenwoordige en het toekomende als beter aanzagen dan zich zelven. En gij zoudt u toch in achtting boven de anderen willen stellen, daar zij misschien van God nu meer genaden ontvangen, en hiernamaals boven u zullen verheven zijn in glorie? Wees dan ootmoedig, aangezien ten uwen opzichte alles zoo onzeker is.

3. Overweeg dat deze onzekerheid voor u van zoo groot voordeel is, dat, ware het in uwe keus, een bericht van eeuwige zaligheid van den hemel te ontvangen, het bijna beter ware te blijven in den staat, waarin gij nu zijt. Indien

gij slechts wist, hoe verdienstig het voor u is, in alles met groot betrouwen van de goddelijke barmhartigheid afhankelijk te zijn, zeggende met den Profeet : *Ecce Deus Salvator meus, fiducialiter agam, et non timebo* (Isai. xii, 2). « Zie ! God is mijn Zaligmaker, ik zal vertrouwelijk handelen, en niet vreezen ! » Waart gij wel doordrongen van die waarheid, gij zoudt het betrouwen navolgen van een grooten Heilige, die verklaarde dat, hadde hij in handen een geschrift van den hemel, dat hem verzekert van zijne eeuwige voorbeschikking, hij het aanstonds aan stukken zou scheuren en van Gods goedheid geheel afhankelijk blijven. De getuigenis dan eener goede consciëntie, die u geene doodzonde ten laste legt, zij u voldoende ; laat nooit na u aan God te bevelen, Hem te smeeken dat Hij u nooit toelate zijne genade te verliezen. Zoo doende, kunt gij met gegrond betrouwen uwe zaligheid verhoplen.

NEGENTIENDE ZONDAG NA SINKSEN.

Over de parabel van het huwelijksfeest.

Amice, quomodo huc intrasti, non habens vestem nuptialem ? Multi sunt vocati, pauci vero electi (Matth. xxii, 12, 14).

Vriend ! hoe zijt gij hier binnengekomen, zonder een brui-
loftskleed aan te hebben ? Velen zijn geroepen maar weinigen
zijn uitverkorenen.

1. Overweeg dat de Heer iedereen uitnoodigt tot het
gastmaal, ter gelegenheid van de bruiloft van het Woord
met zijne allerheiligste menschheid ; doch de religieuzen
worden op gansch bijzondere wijze uitgenoodigd aan dit

gastmaal deel te nemen. Zij immers, vrij van alle aardse zorgen en wereldsche beletsels, aan deze tafel gezeten, hebben overvloediger deel aan het maal, dat hun in de H. Sacramenten, de goddelijke verlichtingen en ingevingen, de goede voorbeelden, die hen omgeven, voorbereid is. De roep tot het religieuze leven is eene loutere genade van God, zonder eenige voorafgaande verdiensten of aanspraak van uwen kant op denzelfde. Hoevelen beter en verdienstelijker dan gij liet God niet in de wereld? Erken die weldaad, en wees de goddelijke goedheid er dagelijks van harte dankbaar voor.

2. Overweeg dat, hoe meer gij door den Heer begunstigd zijt geweest, het Hem des te onverdraagzamer valt, u te zien zonder het bruiloftskleed, dat is te zeggen, zonder de deugden, die aan uwen staat eigen zijn. Denk zorgvuldig na, hoedanig uw handel en wandel zijn. Zijn zij niet die van een waren religieus, schrik en beef, dat er u niet gezegd worde: *Amice! quomodo huc intrasti non habens vestem nuptiatem?* « Vriend! hoe zijt gij hier binnen gekomen, zonder een bruiloftskleed aan te hebben? » Wordt gij ook niet uit het klooster gejaagd, gij zult toch van Gods aanschijn verdreven worden, *in tenebras exteriores*, « in de duisternis daar buiten, » beroofd van het hemelsche licht, en met geestelijke blindheid geslagen, *ligatis manibus et pedibus*, aan handen en voeten gebonden, zonder uwe ondeugende gewoonten te kunnen afschudden, noch eenen stap voorwaarts op den weg der zaligheid te kunnen doen. Ziet gij niet in het Evangelie van dezen dag, dat degene, die zonder het bruiloftskleed binnen gekomen was, veel strenger gestraft werd, dan diegenen, welke zeer onbeleefd de uitnoodiging van de hand wezen? Gij kunt u dan ook op grootere straf verwachten, indien gij in het klooster leeft, gelijk een wereldling.

3. Overweeg dat velen tot het religieuze leven geroepen zijn, maar dat weinigen de volmaaktheid van dien staat bereiken : *Multi sunt vocati, pauci vero electi* « Velen zijn geroepen, maar weinigen zijn uitverkorenen. » Beeld u niet in, dat gij reeds genoeg gedaan hebt, met de wereld te verlaten, en het religieuze leven te omhelzen. Dit alles is eene gaaf van God. Nu is het uw werk, aan de goddelijke genade te beantwoorden, ten einde gewoontens van deugd te verkrijgen, en de ondeugden van den ouden mensch uit te roeien ; alhoewel dit de belangrijkste plicht van eenen religieus is, wordt het nogtans door velen veronachtzaamd. Volg daarom, het voorbeeld, niet van de lauwen, maar van de vurigen. Indien gij u met de menigte laat medeslepen, gedenk dat dit voor den rechterstoel van God, geene verontschuldiging zijn zal, daar gij vooruit weet dat « velen zijn geroepen, maar weinigen zijn uitverkorenen. » *Multi sunt vocati, pauci vero electi.*

MAANDAG IN DE NEGENTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Zalig zijn de dooden die in den Heer sterven.

Beati mortui qui in Domino moriuntur. Amodo jam dicit Spiritus, ut requiescant a laboribus suis (Apoc. xiv, 13).

Zalig zijn de dooden die in den Heer sterven. Van nu aan reeds, zegt de Geest, zullen zij rusten van hunnen arbeid.

1. Overweeg wie die gelukkigen zijn, *qui in Domino moriuntur*, « die in den Heer sterven. » Het zijn diegenen, die ofschoon zij niet sterven voor den Heer gelijk de martelaren, ten minste in den Heer sterven, gelijk de belijders en

de maagden, omdat zij sterven met de gevoelens eener volmaakte overgeving aan God. Zij sterven, als het ware, in zijne heilige wonden, in zijn heilig Hart, in zijne zoete omhelzingen: *In osculo Domini*. Wat een schoone dood ! Hoe zeer is hij niet te wenschen ! doch het is niet genoeg zulken dood te begeeren, men moet denzelve verdienen.

2. Overweeg dat zulke dood gewoonlijk niet ten deele valt aan eenieder, die in staat van genade sterft, maar enkel aan diegenen, die eerst aan zich zelve gestorven zijn om gansch voor Christus te leven. Doch wat wil zeggen, aan zich zelve sterven ? Het beteekent ons vooruit onthechten van al wat de dood ons toch eens benemen zal, zooals. rijkdommen, vaderland, ouders, vermaken, en bovenal de ongeregelde liefde tot zich zelve, om, indien zulks mogelijk ware, in het lichaam zonder het lichaam te leven. Toen gij in het klooster tradt, naamt gij voor, door de getrouwe onderhouding der geloften, u van zulken dood waardig te maken ; maar het is niet genoeg wel begonnen te hebben, gij moet het ondernomene tot het einde toe standvastig voortzetten. Wat zou het u baten eens gestorven te zijn om voor Christus te leven, indien gij later toch wederom begint voor u zelve te leven, met uw gemak te zoeken, de te groote liefde voor ouders en vaderland uw hart te laten overmeesteren, en volle vrijheid te geven aan de ongerelde luimen uwer eigenliefde ? Gij moet tevreden zijn met aan u zelve dood te blijven, tot dat gij eindelijk in den Heer sterft.

3. Overweeg dat, indien de gedachte van den eersten dood u verschrikt, gij u troosten kunt met de gedachte van den tweeden, die met zich de eeuwige rust brengt : *Amodo jam dicit Spiritus, ut requiescant a laboribus suis*. « Van nu aan reeds, zegt de Geest, zullen zij rusten van hunnen arbeid. » Merk op dat de Geest, die u nu aanzet om veel voor God te lijden, te arbeiden, en u zelve te versterven,

en in het uur des doods u zeggen zal te rusten, de Geest Gods is. Integendeel de geest, die u aan deze zijde van het graf aanraadt te rusten van arbeid en verstervingen, niet de Geest Gods is, maar uw eigen geest, of de geest der wereld, ofwel de booze geest. De Geest Gods zegt, dat diegenen alleen, die genoeg gearbeid hebben, na den dood zullen rusten. Wat recht kunt gij dan hebben op die wenschelijke rust, zonder voorafgaande vermoeienissen ? Zie, hoe de heiligen gearbeid hebben om daartoe te komen ; hoe de Heer zelf zich afgemat heeft om die rust voor u te verwerven. Maar de vrucht van al wat de Heer voor u ondergaan heeft, zal u niet toegekend worden, zonder uwen persoonlijken arbeid : daarom zegt Hij : *Ut requiescant a laboribus suis.* « Zij zullen rusten van HUNNEN arbeid. »

DINSDAG IN DE NEGENTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de getrouwheid aan de ingevingen der genade.

Ecce sto ad ostium et pulso. Si quis audierit vocem meam, et aperuerit mihi januam, intrabo ad illum, et coenabo cum illo, et ipse mecum (Apo. III, 20).

Zie, ik sta aan de deur en klop. Zoo iemand mijne stem zal hooren, en de deur opendoen, ik zal tot hem inkomen, en met hem maaltijd houden, en hij met mij.

1. Overweeg dat de Heer komt en u roept, en aan de deur van uw hart klopt, opdat gij zoudt opendoen en Hem binnen laten, telkens Hij u begunstigt met zijne heilige ingevingen, of in u knaging van geweten opwekt. Hij wil er door geweld niet binnentreden ; Hij laat u de heerschappij

van uwen vrijen wil, opdat gij de verdiensten zoudt hebben van Hem met vrije verkiezing te ontvangen. Hoe dikwijls wordt gij niet gewaar, dat Hij u roept en aan uw hart klopt? Zijt gij dan aandachtig om zijne stem te hooren? Toont gij u aanstonds bereid om Hem de deur te openen? Indien gij, zoohaast Hij roept, u niet aan de deur van uw hart stelt, door de eenzaamheid en ingetogenheid, om zijne stem te aanhooren, maar integendeel u met beuzelingen ophoudt ten einde dezelve niet te hooren, wat wonder dan, dat de deur gesloten blijft, en dat Hij ten slotte Zich verwijdert?

2. Overweeg dat, wanneer de Heer u roept, het niet genoeg is dat gij aandachtig zijne ingevingen aanhoort, gij moet bovendien de deur openen, indien gij wilt, dat Hij binnentrede. Dit geschiedt door eene bereidvaardige aanbieding van uwen wil, om dat goed te doen, wat de Heer van u verlangt, en den bijstand zijner genade te vragen om het te verrichten, zooals het behoort, zeggende met den H. Augustinus: *Da quod jubes, et jube quod vis.* « Geef mij de kracht te doen wat gij gebiedt, en gebied dan wat gij wilt. » Doch hoe verschillend is uwe handelwijze? Nadat gij de stem des Heeren gehoord hebt, in plaats van u aanstonds gewillig te toonen, laat gij u afschrikken door de moeielijkheden, welke de eigenliefde u voorstelt, en gij geeft geen acht op de zegeningen, die de Heer met Zich brengt. Denk ernstig na, wie degene is, die tot u komt, waarom Hij komt, en gij zult u haasten om Hem de deur van uw hart te openen.

3. Overweeg dat, bij de intrede van den Heer in uw hart, daar een dubbel maaltijd aangelegd wordt; het eene bereidt gij voor den Heer, het andere bereidt de Heer voor u: *Cænabo cum illo, et ipse mecum* « Ik zal met hem maaltijd houden, en hij met mij. » Het maal, dat gij voor den Heer

bereidt, en dat Hem verkwikt, is de vrucht der goede werken, die gij verricht met eene onderdanige gehoorzaamheid aan zijne ingevingen. Het maal, dat door den Heer voor u bereid wordt, zij u de geestelijke vertroostingen, en de bijstand der genade, die Hij u schenken zal in evenredigheid met den vlijt, waarmede gij Hem ontvangen hebt. Maar, behalve dit maal, bereidt Hij u een ander, dat het laatste zijn zal, en gegeven zal worden in het licht, niet des geloofs, maar der glorie. Gelukkig zijt gij, indien gij eens waardig bevonden wordt, aan zoo uitgezochte maaltijd neer te zitten ! Doch gij moet eerst zorgen voor de maaltijd, welke de Heer van u wenscht, met naar zijne stem te luisteren, en Hem in uw hart te ontvangen ; want indien gij u nu doof houdt voor zijne ingevingen, zult gij licht uitgesloten worden van de maaltijd der eeuwige glorie.

WOENSDAG IN DE NEGENTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de nietigheid der menschelijke grootheid.

Quod hominibus altum est, abominatio est ante Deum
(Luc. xvi, 15).

Wat hoog is onder de menschen, is een gruwel voor God.

1. Overweeg deze groote spreuk van de mensch geworden Wijsheid Gods. Christus verklaart dat al wat in de oogen en achting der menschen, rang, grootheid en roem uitmaakt, voor God niets dan een gruwel is. De menschen aanzien voor rang, bevel voeren met pracht en verwaandheid ; zij achten als ware grootheid, overvloed en buitensporigheid gepaard met ijdelheid en hoogmoed ; zij hou-

den voor roem, eenen mededinger tegenhouden of eenen vijand verpletteren. En zoo, al wat hoog is onder de menschen : *Quod hominibus altum est*, alles, zonder uitzondering, is een gruwel voor God, *abominatio est ante Deum*. Gij die in de school van Christus zijt, wat is uw gevoelen desaaangaande ? Wat denkt gij er over ? Volgt gij de leering der menschen, of die van Jesus Christus ? Wat is het kostbaarste in uwe oogen, begaafdheden of deugden ? Onderzoek zorgvuldig uwe gedachten en gevoelens, en zie naar welken kant gij overhelt.

2. Overweeg echter eerst en vooral wie degenen zijn, die zoo verschillend oordeelen van de wereldsche grootheid, en in wiens oogen zij slechts een gruwel is. Zij wordt hooggeacht door menschen, maar op verre na niet door allen ; niet door de menschen van gewone heiligheid, verstand of gezonde rede, maar alleen door degenen, die zich zelven of anderen gemakkelijk bedriegen, door degenen, die zich laten geleiden door hunne driften, en eene schier dierachtige levenswijze volgen, en weldra het aas der wormen zijn zullen. Integendeel overdenk de uitmuntendheid van Hem, in wiens aanschijn, al wat door de menschen hooggeacht en als grootheid aanzien wordt, slechts een gruwel is. Het is niemand anders dan de Almachtige. Wat vergelijking kan er bestaan tusschen eene vuile massa wormen, en eenen God van oneindige Majesteit ? Zoudt gij bekwaam zijn van zoo schandig ongelijk, de achting der menschen stellen boven de achting van God, en van zoovele millioenen heiligen en engelen, in een woord, van gansch het Hemelhof ? Indien gij voor grootheid aanziet, wat in Gods oogen maar gruwel is, dan toont gij meer voortgang in de school der wereld, dan in die van Christus gedaan te hebben.

3. Overweeg dat Christus, ten einde de wereldsche grootheid aan de menschen verachtelijk te maken, uit den hemel

op de aarde nederdaalde, in armoede en verlatenheid geboren werd in een ellendigen stal, des nachts naar Egypte vluchtte, om Zich aan den haat van Herodes te onttrekken, onbekend leefde, in een armen winkel werkte, duizende kwellingen, vervolgingen, en versmadingen van den kant van zijn volk doorstond, en eindelijk tot den schandigen dood des kruises veroordeeld werd. Zijn al die voorbeelden niet voltoende om u van gedachten te doen veranderen, en u aan te zetten om de pracht der wereld te verachten, en de ootmoedigheid te beminnen, die Christus u in geheel zijnen levensloop leerde.

DONDERDAG IN DE NEGENTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de lauwheid in den dienst van God.

Habeo adversum te, quod charitatem tuam primam reliquisti (Apoc, II, 4).

Ik heb tegen u, dat gij uwe eerste liefde verlaten hebt.

1. Overweeg dat deze klacht des Heeren een ieder treft, die na eerst begonnen te hebben God met vurigheid te dienen, zich later overgeeft aan een lauw leven, met immer zijn gemak te zoeken, en de versterving te vluchten, met de regeltucht en de geestelijke oefeningen te verwaarloozen, en geen werk te maken van vrijwillige dagelijksche zonden. Deze lauwheid is om drie redenen hoogst nadeelig. Ten eerste, ten opzichte van den lauwe zelf, omdat hij is gelijk een boom, waar men veel zorg voor draagt, die op zeer goeden grond geplant is, en nogtans geene goede vruchten

voortbrengt. Waar is de vrucht van zoevele Communiën, zoevele geestelijke oefeningen, zoevele stichtende voorbeelden van vurige gezellen? Zij brengen niets voort dan doornen, tot niets dienstig dan om in het vuur geworpen te worden. Zoevele overtredingen van den regel, zoevele ondeugden, zoevele zonden, wie zou dezelve kunnen optellen? De lauwheid doet den religieus een ongelukkig leven leiden; want, van den eenen kant, heeft hij een grooten tegenzin en walg voor alle geestelijke oefeningen, en religieuze bezigheden; en, van den anderen kant, is hij toch beroofd van die wereldsche vertroosting, waarnaar hij verlangt. Indien gij het inwendige kont zien van twee religieuzen, den eenen vurig en verstorven, den anderen, lauw en verslapt; hoe zoudt gij den vurige benijden, en medelijden hebben met den lauwe.

2. Overweeg ten tweede, hoe nadeelig de lauwheid is, ten opzichte van den naaste. De religieus, die een gemeenschappelijk leven leidt, is verplicht den naaste te helpen; zulks kan hij doen met het gebed, het goede voorbeeld, stichtende onderhandelingen, of wijze raadgevingen. Nu een lauwe religieus helpt zijnen naaste niet met het gebed; want of hij laat het gebed varen, of doet het slodderig; verre van het goede voorbeeld te geven, veroorzaakt hij ergernis; zijne gesprekken en raadgevingen zijn nog slechter dan zijn voorbeeld. In een woord, een lauwe religieus is in het klooster gelijk een onvruchtbare en vergiftige boom; hij is een tweekantig zwaard, dat hem zelve en den naaste te gelijk kwetst. Hoevele beschuldigers zal hij voor den rechterstoel Gods vinden, hoevelen die Gods wraak tegen hem zullen inroepen!

3. Overweeg ten derde dat de lauwheid zeer nadeelig is ten opzichte van God. Zij berooft Hem immers van de glorie en bijzondere hulde, die Hij beoogde met hem tot het

religieus leven te roepen, en boven anderen te begunstigen. Zijne ondankbaarheid belet de goddelijke milddadigheid over hem die bijzondere gaven uit te storten welke God hem anders zou verleend hebben. Hij hitst de goddelijke rechtvaardigheid aan om hem te verlaten, en hem te berooven van dien buitengewonen bijstand, die hem noodig zoude zijn om in het klooster te blijven, en tot het einde toe te volharden. Hoe groot is, helaas! het getal dergenen niet, die allengskens verslappende en verflauwende, in schandige zonden gevallen zijn, en een ongelukkigen dood stierven! Het ergste van al is, dat, alhoewel er velen van de koude van een oprecht slecht leven, verheven geweest zijn tot groote heiligheid, men bijna nooit ziet dat een lauwe religieus tot zijne eerste vurigheid terugkeert: zijne afgrijsselijke ondankbaarheid belet dat God ten zijnen opzichte zijne barmhartige goedheid toone. Onderhoud in u altijd eene zalige vrees, opdat dusdanig ongeluk u niet overkome.

VRIJDAG IN DE NEGENTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Hoe wij van de slavernij des duivels bevrijd worden.

Nunc judicium est mundi ; nunc princeps hujus mundi ejicitur foras ; et ego si exaltatus fuero a terra, omnia traham ad meipsum (Jo. xii, 31, 32).

Nu is het oordeel dezer wereld daar, nu zal de vorst dezer wereld worden buitengeworpen. En ik, wanneer ik van de aarde zal verhoogd zijn, zal alles tot mij trekken.

1. Overweeg dat Christus door deze woorden wilde te kennen geven de twee allergelukkigste uitwerkselen, welke

zijn dood te weeg bracht. Het eene was, den duivel de heerschappij, die hij voerde over het menschedom, te ontnemen, tot straf, omdat hij onrechtvaardig den dood des Zaligmaars veroorzaakt had. Het tweede was, dat Hij Zichzelven met die oppermacht bekleedde, omdat Hij door de verdiensten van zijnen dood voldaan had voor de schulden, die wij door onze zonden, aangegaan hadden ; deze zonden waren de oorzaak dat wij in de slavernij des duivels gedompeld lagen. Daaruit volgt, dat alwie nu in de macht des duivels zijn, in dien ellendigen staat verkeeren, niet omdat de duivel over hen de heerschappij heeft, welke hij zoude gehad hebben, was Christus voor ons niet gestorven, maar omdat zij zulks uitzinniglijk verkiezen; en, gelijk de verachtelijkste slaven, de vrijheid niet willen, wanneer zij hun aangeboden wordt. En gij beweent de deerniswaardige uitzinnigheid niet van zoovele ongeloovigen, en slechte christenen ? Doch let wel op : draagt gij misschien het uwe niet bij, om dat getal te vermeerderen ?

2. Overweeg dat Christus bekleed werd met de oppermacht, welke de duivel over het menschedom had, omdat Hij door zijnen dood alle menschen van de slavernij verlost heeft. Hij kon dan met recht zeggen : *Omnia traham ad meipsum* « Ik zal alles tot mij trekken, » want allen behooren Hem toe : allen zonder uitzondering zijn zijne onderdanen : allen, zeg ik, godvruchtigen en goddeloozen, goeden en slechten : *Ad te omnis caro veniet* (Ps. LXIII, 3) « Tot u komt alle vleesch, » en daarom op den dag des oordeels. *Omnes stabimus ante tribunal Christi* (Rom. XIV, 10) « zullen wij allen staan voor den rechterstoel van Christus. » De goeden en godvruchtigen om deelgenoten te worden van zijn rijk ; de slechten en goddeloozen om, voor hunne ongetrouwheid, veroordeeld te worden tot de eeuwige pijn. Keer nu aandachtig in u zelven, en denk dat gij u toch

vroeg of laat voor de voeten van Jesus moet werpen, of nu, als een getrouwe volgeling, of later, als het schuldige slachtoffer zijner rechtvaardigheid ; kies nu wat meest tot uw voordeel strekke.

3. Overweeg op welke wijze en door welke middelen de gekruiste Zaligmaker ons tot Zich trekt, ten einde ons getrouwe volgelingen en deelgenoten van zijn rijk te maken. Hij trekt ons door de kracht zijner overtuigingen, weldaden en medelijdendheid. Door overtuigingen, bij middel van zijne hemelsche leer, en nog meer, van zijne voorbeelden ; met voor ons te sterven in de uiterste armoede en verlatenheid op een kruis, tusschen twee dieven, en met zulken vrede en ootmoedigheid, dat Hij zelfs de harten zijner beulen won. Hij trekt ons door zijne weldaden, daar Hij ons, ten koste van zijn eigen leven, verlost van den eeuwigen dood, en voor ons de deur des hemels opende. Hij trekt ons, eindelijk, door zijne medelijdendheid, met te toonen dat Hij waar Mensch was, aangezien Hij stierf op het kruis, en waar God, aangezien Hij over den dood zegepraalde. Als Mensch trekt Hij ons door zijne deelnemende liefde, die daaruit voortkomt, dat Hij uit liefde tot ons, aan ons gelijk werd ; als God, trekt Hij ons nog heviger, als ons waar middelpunt en laatste einde. Is het toch mogelijk dat, niettegenstaande al deze verschillende liefdeblijken, Hij er niet in gelukt om u tot Zich te trekken, en u een godvruchtig en getrouw gezelschap van den Gekruiste te maken ?

ZATERDAG IN DE NEGENTIENDE WEEK NA SINKSEN.

Over de hoedanigheden der ware liefde.

Filioli mei, non diligamus verbo neque lingua, sed opere et veritate (1. Jo. III, 18).

Kinderkens ! laat ons niet liefbebben met woord of tong, maar met daad en waarheid.

1. Overweeg dat onze liefde tot Jesus, geene liefde in schijn alleen moet zijn, die zich zou te kennen geven door zoete woorden, teedere gevoelens of tranen van aandoening, bijna gelijk een onvruchtbare boom, die pronkt enkel met bladeren en bloemen. De ware liefde moet werkend, geduldig en zegenverend zijn. Ten eerste moet zij werkend zijn. Evenals de gezondheidstoestand van den mensch gekend wordt door het slagen van den pols, zoo wordt de liefde gekend door de werken. De Zoon Gods werkte gedurende drie en dertig jaren van zijn sterfelijk leven onophoudelijk voor u, zijne vermoeienissen en zijn zweet opofferende voor uwe zaligheid. Indien gij voorgeeft Jesus te beminnen, zie wat moeite gij aanwendt om in zijnen dienst en voor zijne glorie te werken. Het vuur, dat niet brandt, is geen vuur, het is slechts eene gedaante ; zoo ook met de liefde ; indien zij niet werkend is, is het geene liefde : *Si non operatur, amor non est*. Dit is het onfeilbare teeken, waaraan gij kennen kunt of gij Jesus oprecht bemint.

2. Overweeg dat de liefde tot Jesus niet alleen werkend, maar ook geduldig moet zijn ; de verdraagzaamheid is immers het zekerste teeken der ware liefde. Zoolang gij niet bereid zijt om het kruis voor God niet alleen te dragen, maar zelfs te omhelzen, kunt gij nooit zeker zijn dat gij Hem bemint ; want wat u eene ingeving der genade of een uitwerk-

sel der liefde schijnt, is misschien niets dan eene natuurlijke genegenheid of een gevolg uwer eigenliefde. Het kruis alleen is de toetssteen, waardoor gij de ware liefde van de valsche, de aardse van de hemelsche kunt onderscheiden. De reden daarvan is, dat gij niet te lijden aan uwe eigenliefde en aan de genegenheden der bedorvene natuur moet wederstaan. Het goud dat de vuurproef niet weerstaat, is geen echt goud en heeft bijgevolg geene waarde.

3. Overweeg dat onze liefde tot Jesus bovendien nog eene zegevierende liefde zijn moet. Het vuur overkomt elken hinderpaal, omdat het omvat al wat het ontmoet; het verandert vruchtbare landen in barre woestijnen; het verslindt en doordringt alles. Zoo moet ook de liefde tot Jesus in uw hart alle gevoelens overwinnen en in bedwang houden; zoodat, zoude er ooit eenige mededinging bestaan tusschen de liefde tot God en die tot eenig geschapen goed, de eerste altijd de overhand en in uw hart de eerste plaats hebbe. Nog meer, de liefde tot Jesus moest in uw hart niet alleen de eerste plaats hebben, zij moest er de éénige bezitter van zijn, met in hetzelfde elke andere liefde uit te dooven, evenals een vuur, dat alles omvat en vernietigt. Jesus immers is uw enig goed, dat u niet ontbreekt in het leven, u bijblijft in den dood, en in de eeuwigheid uwe volmaakte vreugde zal uitmaken. Sla eenen oogslag op al het geschapene, en gij zult niets vinden dat uwe liefde waardig zij buiten Jesus, of zonder betrekking tot Jesus. Indien de liefde van Jesus' Heilig Hart zegevierde over alle andere gevoelens; waarom zou uwe liefde jegens Hem niet hetzelfde uitwerksel hebben?

TWINTIGSTE ZONDAG NA SINKSEN.

Over de genezing van den zoon des hofbeambten.

Domine, descende, priusquam moriatur filius meus (Jo, iv, 49).
Heer! kom toch af, eer mijn zoon sterft.

1. Overweeg de reden waarom Jesus, die Zich aanstonds bereid toonde, om op het gebed van den Honderdman, naar zijn huis te gaan, ten einde den dienaar te genezen, die gevaarlijk ziek was, nu de smeeking van een aanzienlijk man, om naar zijn paleis te gaan en zijn stervenden zoon te genezen, van de hand wijst. De reden van dat verschil was, zegt de H. Gregorius, dat Jesus onzen hoogmoed wilde beschamen, die ons altijd gereed maakt om aanstonds onze diensten aan de grooten der wereld aan te bieden, maar ons niet laat bewegen, om arme en verlatene menschen, welke in het algemeen aan God duurbaarder zijn, bij te staan. Zulk verschil maken is tegenstrijdig met de ware liefde, die in den naaste niets anders beschouwt dan het schepsel en evenbeeld van God, niet de waardigheid of rijkdommen, die enkel aanhangsels zijn zonder wezenlijke waarde: *Non est acceptio personarum apud Deum* (Col. iii, 25). «Bij God is geene aanneming van personen;» dit moet gelijkelijk waar zijn voor hem, die den naaste dient in God en voor God.

2. Overweeg de tweede reden waarom Jesus niet naar het huis van den hofbeambte wilde gaan; het was om de onvolmaaktheid van zijn geloof te verbeteren. Hij aanzag Jesus voor een grooten Profeet, die van God de gaaf had ontvangen van wonderen te doen; maar hij geloofde niet dat Jesus te gelijk Mensch en God was, en daarom overal te

genwoordig. Van daar dat hij dacht dat Jesus lichamelijk ter plaats moest zijn om zijn stervenden zoonte genezen. Ziedaar een der grootste hinderpalen, om welke uwe gebeden niet verhoord worden, de zwakheid en onvolmaaktheid van uw geloof. Het geloof is de eerste stap, dien de mensch naar God richt; het is ook de hoofdzakelijke voorwaarde, zonder welke hij van God geene genade bekomt. Tracht dan, ten tijde van het gebed, uw geloof te verlevendigen en te zuiveren, zoodanig dat het in een vast betrouwen verandere; vraag deze gunst aan den Heer met deze of dergelijke woorden: *Domine, adjuva incredulitatem meam* (Marc. ix, 23). « Heer, kom mijn ongeloof ter hulp. »

3. Overweeg dat Jesus in het begin de smeekingen van den hofbeampte verwierp, ten einde hem aan te zetten om te volharden in het vragen dier gunst, en er zich op die wijze waardig van te maken. De standvastigheid in het af-smeeken van genaden is zoo aangenaam aan God, dat zij al onze gebreken in de manier van vragen goed maakt en ons meer doet bekomen dan wij verdienen. God immers kan niets weigeren aan dengene, die Hem door aanhoudende smeekingen lastig valt, zooals Hij zelf verklaart Hij den H. Lucas (xi, 8). *Si perseveraverit pulsans, si non dabit illi, eo quod amicus ejus sit, propter improbitatem dabit* « Zoo gene bleef kloppen, al zal hij ze niet geven, omdat hij zijn vriend is; nogtans om zijn onbescheiden aanhouden, zal Hij ze hem geven. »

MAANDAG IN DE TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Over de volmaakte gehoorzaamheid.

Quasi peccatum ariolandi est repugnare; et quasi scelus idolatriæ nolle acquiescere (1 Reg. xv, 23).

Wederspanning is gelijk de zonde van tooverij, en niet willen gehoorzamen gelijk de misdaad van afgoderij.

1. Overweeg dat om oprecht gehoorzaam te zijn, het niet genoeg is, het bevel des oversten te volbrengen, enkel omdat het naar uw behagen is, of omdat gij de gevolgen vreest, zoo gij het veronachtzaamt, ofwel omdat gij er eenig voordeel uit verhoopt. Wat gij doen moet, is uwen overste gehoorzamen, omdat hij gebiedt, u dus schikkende naar zijnen wil, niet alleen voor wat het stoffelijk werk aangaat, maar met uwen eigen wil. De ware gehoorzaamheid bestaat in de berusting van den wil in dien van den overste. Om in dien geest het bevel na te komen, moest gij u overtuigen eerst en vooral, dat de overste zeer wel handelt met u dit of dat op te leggen. Nogtans het is niet verboden aan den overste de moeielijkheden voor te stellen, die gij in den weg ziet; maar, nadat gij zulks gedaan hebt, is het u verboden tegen te spreken of moeiten te maken, ten einde den overste naar uw gedacht over te halen.

2. Overweeg waarom gezegd wordt, dat wederspanning zijn aan het oordeel van den overste gelijk is aan de zonde van tooverij: *quasi peccatum ariolandi*; het is, omdat met zoo te handelen, uwe gedraglijn slechts vermoedenswerk is; gij oordeelt dan enkel bij gissing, wat goed of slecht is. Indien gij u integendeel schikt naar het oordeel van den overste in alles, wat gij niet stellig weet zonde te zijn, zijt

gij zeker van aan God te behagen, en te doen wat best is ; want alle uwe werken, gedaan uit gehoorzaamheid, vereenigd als het ware met den goddelijken wil, zijn een gevolg te gelijk van den wil Gods en van den uwen. Gij kunt nooit zoo zeker zijn, indien gij uw eigen oordeel volgt, zoudet gij zelfs werken verrichten, voor het overige lofwaardig, van boetvaardigheid of godsvrucht. God geve, dat bij uwen dood u niet gezegd worde, gelijk eertijds aan de Hebreëen : *Quis quæsit hæc de manibus vestris ?* (Isai. I, 12) « Wie heeft van uwe handen deze dingen verzocht ? » Nu, achter te laten wat de gehoorzaamheid van u vereischt, en wat gij bijgevolg zeker weet goed te zijn, om het onzekere te verrichten volgens uw eigen oordeel, is inderdaad bij gissing te werk gaan. Waarom handelt gij toch zoo dikwijls op die wijze met aan uwen overste wederspanning te zijn, telkens hij voor u deze plaats, gene bediening of dat werk beter oordeelt ?

3. Overweeg de reden, waarom niet willen gehoorzamen afgoderij genoemd wordt. De reden daarvan is, dat de ongehoorzame niet naar zijn eigen oordeel te handelen, zijn eigen wil erkent, als de hoofdregel van al zijn doen en laten ; nu dit komt met recht en reden aan God toe, en aan degenen, die God in zijne plaats over u gesteld heeft : *Qui vos audit me audit* (Luc. x, 16) « Die naar u hoort, hoort naar mij. » Aangezien gij dan die eigenschap ontnemt aan wien ze God medegedeeld heeft, om dezelve op uwen eigen wil over te brengen, aanbidt gij u zelven, en met altaar tegen altaar op te rechten, geeft gij de voorkeur aan uwen eigen wil boven dien van God. Denk dan zorgvuldig na, wat eene grove zonde het is, aan zijne oversten wederspanning en ongehoorzaam te zijn, en tevens zijn eigen oordeel staande te houden. Doch hoe veel grooter is die zonde niet, indien men den plaatsvervanger van God zoekt

te verplichten aan zijne hardnekkigheid onder te geven ; en dus de wederzijdsche verplichtingen van oversten en onderdanen om te keeren en te vernietigen !

DINSDAG IN DE TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Over de getrouwheid in kleine zaken.

Qui fidelis est in minimo, et in majori fidelis est, et qui in modico iniquus est, et in majori iniquus est (Luc. xvi, 10).

Die getrouw is in het geringe, is ook in het grootere getrouw ; en die in het geringe onrechtvaardig is, is ook in het grootere onrechtvaardig.

1. Eene der grootste dwalingen in het religieuze leven is te wenschen voor God groote dingen te ondernemen, die misschien nooit zullen verwezenlijkt worden, en terzelfder tijd de stipte nakoming van de verplichtingen, die God ons opgelegd heeft, te verwaarloozen. Deze begeerten om groote zaken te verrichten, hoe vurig zij ook zijn, kunnen dikwijls voor u hoogst nadeelig worden, omdat zij uw hart en geest van uwe dagelijkse plichten afkeeren, en dikwijls uwe ijdelheid vermeerderen, met u te doen gelooven dat gij een religieus van groote deugd zijt. Alvorens te zuchten naar groote ondernemingen, zooals, missionaris leven in Indië of elders, of den marteldood, moet gij u eerst gewoon maken, om u wel te kwijten van uwe kleine plichten, en dan kunt gij naar iets verheveners verlangen. Indien gij zooveel mogelijk in het kleine getrouw zijt, dan kunt gij verhopende van ook in het grootere getrouw te blijven.

2. Overweeg hoe belangrijk en verdienstelijk deze ge-

trouwheid in kleine zaken is ; juist omdat zij dikwijler of aanhoudend voorkomen, vallen zij lastigst aan de natuur, en strijden meest met onze eigenliefde, en ook, omdat zij niet zoo gemakkelijk stof geven tot ijdelheid ; bijgevolg verwerft gij daardoor groote verdiensten, en bekomt gij de goede gewoonte van den tegenzin der natuur te overwinnen. Van den anderen kant, gelegenheden om groote dingen te verrichten komen zeer zelden voor, en daarom kunnen zij niet altijd uitgeoefend worden ; bovendien in groote ondernemingen sluipt gemakkelijk de ijdelheid in. Leer dan, bijtende woorden geduldig te verdragen, geen acht te geven op de onbeleefde handelwijze van den naaste ten uwen opzichte, en stipt en zorgvuldig alles, hoe gering ook, wat uw staat vereischt, te verrichten, en gij zult aldus grooten voortgang maken : *Qui fidelis est in minimo et in majori fidelis est* « Die getrouw is in het geringe, is ook in het grootere getrouw. » Indien gij niet stipt zijt in het kleine, wees wel overtuigd, dat gij ook in het grootere niet getrouw zult zijn.

3. Overweeg dat evenals iemand die de kleine winsten veracht, geen goeden uitslag in groote verdragen kan hopen, zoo ook indien iemand niet vreest kleine zonden te bedrijven, moet hij met recht vreezen in groote te vallen. *Qui in modico iniquus est, et in majori iniquus est.* « Die in het geringe onrechtvaardig is, is ook in het grootere onrechtvaardig. » Dat gevaar van in doodzonde te vallen bestaat zoo zeer niet voor hem, die somtijds schier onvrijwillige dagelijksche zonden bedrijft, of door onoplettendheid, of door de zwakheid der bedorvene natuur ; maar voor dengene, die niet schroomt, dikwijls en vrijwillig, zonder vrees of knaging van geweten, in kleine zonden te vallen ; want de slechte gewoonte, gevoegd bij de bedorvene gelegenheden, zal hem gemakkelijk in grove zonden doen val-

len. Daarom, indien gij u zelve laat misleiden en de gewoonte aanneemt om kleine zonden van eerzucht, overdaad of zinnelijkheid te bedrijven, wees verzekerd dat gij weldra van het kleine tot het groote, van de dagelijksche zonde tot de doodzonde zult overgaan : *Qui in modico iniquus est, et in majori iniquus est.* « Die in het geringe onrechtvaardig is, is ook in het grootere onrechtvaardig. » Let wel op, dat er niet gezegd wordt : *iniquus erit* « hij zal onrechtvaardig zijn, » maar *est* « hij is » onrechtvaardig, want alhoewel dat kwaad slechts toekomend is, het is zoo nabij dat de Heer van hetzelfde als reeds tegenwoordig spreekt ; en nadat gij eens in doodzonde gevallen zijt, God geve, dat de val niet onherstelbaar zij.

WOENSDAG IN DE TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Over de onevenredigheid tusſchen de zonde en de verdiende straffen.

Peccavi, et vere deliqui, et ut eram dignus non recepi (Job. xxxiii, 27).

Ik heb gezondigd, en waarachtig misdaan, en ik heb niet ontvangen wat ik verdiend had.

1. Overweeg wat al redenen gij hebt om altijd deze woorden van Job op uwe lippen te hebben. Gij beklaagt u dikwijls over God, omdat Hij toelaat dat gij gekweld en beproefd wordt ; het schijnt u dat de hand des Heeren te hevig op u drukt. O ! wat eene beleedigende taal ! Verander ten spoedigste en zeg dat God, met al de kwellingen, die Hij u verzendt, met die ziekten en beschimpingen, die aan

uwe eigenliefde zoo hard vallen, u enkel een zeer klein gedeelte doet betalen van al die schulden, welke gij door uwe zonden van bedrijf of verzuim, ten opzichte der goddelijke rechtvaardigheid, aangegaan hebt. Roep met Job uit : *Peccavi, et vere deliqui, et ut eram dignus non recepi.* « Ik heb gezondigd, en waarachtig misdaan, en ik heb niet ontvangen wat ik verdiend had. »

2. Overweeg dat om met innig gevoel deze woorden te kunnen zeggen, gij eerst wel moet doordrongen zijn van hunne waarheid. Gij zult nooit gelooven, hoe waar zij zijn ten uwen opzichte, tenzij gij wel tracht in te zien, hoe slecht gij u jegens uwen Heer gedragen hebt. Herdenk ten dien einde, hoe ontrouw en onrechtvaardig gij jegens den Heer geweest zijt gedurende de jaren, die gij in de wereld doorgebracht hebt, hoe ondankbaar voor die groote weldaad van u uit de gevaren der wereld gered te hebben, hoe onachtzaam om aan de verplichtingen uwer geloften en regelen te voldoen, hoe verwijderd van het bezit der deugden, welke de religieuze staat van u vereischt. Herdenk dat alles, en dan zult gij inderdaad uit het innigste uws harten zeggen : *Peccavi, et vere deliqui, et ut eram dignus, non recepi* « Ik heb gezondigd, en waarachtig misdaan, en ik heb niet ontvangen, wat ik verdiend had. » Gij zult dan verstaan dat er volstrekt geene evenredigheid bestaat tusschen de beproevingen, welke de Heer u verzendt, en de pijnen die gij in de hel zoudt te verduren hebben.

3. Overweeg dat elke verdoemde in de hel diezelfde woorden zeggen kan, alhoewel hij dezelve niet uitdrukt ; de waarheid immers wordt niet aangenomen, waar blinde razernij de overhand heeft. Hoe streng ook God de ziel eens verdoemden straft, hare pijnen zijn altijd min dan zij voor eene enkele doodzonde verdiende. Vraag u zelve nu af,

of de beproevingen, die de Heer u in dit leven verzendt, min of meer zijn dan gij verdiendet voor uwe menigvuldige zonden. Wat zijn toch de kwellingen van dit leven in vergelijking met die der hel, welke de Heer u gespaard heeft? Zij zijn niet meer dan een geschilderd vuur in vergelijking met het ware. Het schijnt u, die verdiend hadt voor eeuwig door Lucifer met de voeten vertreden te worden, het schijnt u te veel hier voor een korten tijd eene groote vernedering te ondergaan. Het valt u onverdragelijk hier op een bed van smarten genageld te zijn, gij, die verdiend hadt voor eeuwig te branden in het helse vuur. Het schijnt u een al te ellendig leven, van uwe gemakken beroofd te zijn, u aan de vermaken niet te kunnen overgeven, gij, die in den schrikkelijken afgrond geen druppel water zoudt vinden, waarmede uwe lippen te koelen, evenmin als de rijke van het Evangelie! Denk op dat alles ernstig na, en gij zult overtuigd zijn van de waarheid dier woorden: *Peccavi, et vere deliqui* « Ik heb gezondigd, en waarachtig misdään » en gij zult er bijvoegen: *et ut eram dignus non recepi* « en ik heb niet ontvangen wat ik verdiend had.»

DONDERDAG IN DE TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN

Dat wij onze oogen altijd op den Heer moesten gevestigd houden.

Oculi mei semper ad Dominum, quoniam ipse evellet de laqueo pedes meos (Ps. xxiv, 15).

Mijne oogen zijn gedurig op den Heer, want Hij zal mijne voeten uit het net ontslagen.

1. Overweeg dat de wereld vervuld is met hinderlagen van den duivel, en dat, om er niet in te vallen, men de oogen niet op de aarde, maar hierboven op God gevestigd moet houden; evenals dienaars gewoon zijn de oogen naar hunne meesters te richten. Dienaars handelen aldus voor drie redenen; om beter de bevelen hunner meesters te volbrengen, om gereed te zijn hen overal te volgen, en om hun hulp te vragen, wanneer het noodig is, of vergiffenis, wanneer zij plichtig of onachtzaam zijn geweest. Aldus moet gij ook de oogen op den Heer gevestigd houden, ten eerste om zijne bevelen, 't zij Hij ze rechtstreeks, of bij middel uwer oversten geve, na te komen; want indien gij stipt gehoorzaamt, zal er voor u niet alleen geen gevaar bestaan van te vallen, maar zelfs niet van de strikken te raken, die u gelegd zijn. Dit is het grootste voorrecht van de gehoorzamen, in veiligheid te zijn, waar anderen verloren gaan. Waarom acht gij zoo weinig dat groot voorrecht? *Qui custodit præceptum, non experietur quidquam mali* (Eccle. viir, 5) « Alwie het gebod nakomt, zal geen kwaad vinden.

2. Overweeg de tweede reden, waarom de dienaren de oogen op hunne meesters gevestigd houden; het is, om hen te kunnen volgen en vergezellen. Zoo moet

gij u ook jegens den Heer gedragen, om in alle voorvallen zijne voetstappen te kunnen drukken. Doch hoe kunt gij zulks doen, indien gij niet gedurig de oogen op Hem gevestigd houdt, en u herinnert hoe in gelijke gevallen uw goddelijk voorbeeld zich gedroeg gedurende zijn sterfelijk leven op aarde? Indien gij in al uwe werken en bezigheden de voorbeelden aanschouwt, die Hij u nagelaten heeft, opdat gij dezelve zoudet navolgen, dan kunt gij zeker zijn nooit een valschen stap te doen: *Quicumque hanc regulam secuti fuerint, pax super illos* (Gal. vi, 16) « Hoevelen dezen regel zullen gevolgd hebben, vrede over hen. » Waarom legt gij u dan niet toe, om zorgvuldig te overwegen de handelingen van Jesus, beschreven in het H. Evangelie? Zij moeten u dienen tot geleider, even als de kaart den stuurman op de opene zee geleidt, om veilig in de have te komen.

3. Overweeg eene andere reden, waarom een dienaar gewoon is de oogen op zijnen meester gevestigd te houden; het is om hem vergiffenis, hulp of bescherming te vragen. Op deze wijze moet gij met uwen Zaligmaker omgaan; want uwe veiligheid tegen de listen uwer vijanden hangt hoofdzakelijk af van uw aanhoudend smeeken om vergiffenis voor uwe zonden, en om bijstand in uwe noodwendigheden. Zoohaast gij nalaat zijne hulp in te roepen, zult gij beginnen wederspanning te worden aan zijnen wil, en het tegenstrijdige te doen van hetgeen Hij u door zijne voorbeelden leert. Daarom moet gij voortgaan met vragen, zelfs nadat gij bekomen hebt, wat gij verlangdet, want zoo gij het bekomen hebt, kunt gij het ook verliezen, indien gij zijne bestendige hulp niet ter hand hebt. Gij zijt plichtig, arm en in groot gevaar, en bijgevolg door u zelven onbekwaam om recht op den hemel te bekomen. Hoe kunt gij dan moede worden uwe oogen op God gevestigd te houden,

daar al uwe hoop op Hem berust ? Zeg eerder : *Oculi mei semper ad Dominum* « Mijne oogen zijn gedurig op den Heer. »

VRIJDAG IN DE TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Over het betrouwen op de goddelijke voorzienigheid.

In fide vivo Filii Dei, qui dilexit me, et tradidit semetipsum pro me (Gal. II, 20).

Ik leef in het geloof in Gods zoon, die mij heeft liefgehad, en zichzelf geleverd heeft voor mij.

1. Overweeg wat beteekend wordt door leven in het geloof *vivere in fide*. Het wil zeggen dat gij u aan Jesus Christus gansch moet toevertrouwen, zeker zijnde, dat, zolang gij u gansch op Jesus verlaat, alles met u zal welgaan. Zende Hij u dorheid van geest, ziekten des lichaams, of vernederingen, werp u altijd in de armen van den Zaligmaker, die u zoo zeer bemind heeft, en die ten slotte alles zal doen keeren tot uw grooter voordeel. Zeg daarom met al de vurigheid uws harten : *In fide vivo*. « Ik leef in het geloof. »

2. Overweeg hoe ver Jesus de liefde tot u gedreven heeft : *Tradidit semetipsum pro te* « Hij heeft zichzelf voor u geleverd. » Hij verkoos zelf het groote slachtoffer te zijn, dat voor uwe zaligheid moest opgedragen worden ; Hij liet toe dat Hij door Judas verraden, en aan zijne vijanden overgegeven werd, omdat Hij Zichzelf leverde : *Tradidit semetipsum*. Hij verdroeg dit alles voor u persoonlijk, *dilexit me, et tradidit semetipsum pro me*. « Hij heeft mij lief

gehad, en zich zelven geleverd voor mij. » Zoo stierf Hij zoowel voor u afzonderlijk, als voor allen te zamen ; en op het oogenblik zelf van zijnen dood, dacht Hij op u, bad Hij voor u, en droeg Hij aan zijnen Vader het bloedige slachtoffer van het kruis voor u op. Was het noodig geweest, Hij zou voor u alleen uit den hemel nedergedaald zijn, evenals Hij nu deed, om voor allen te lijden en te sterven. Zie dan of Hij u niet oprecht bemint, en of gij geene gegronde reden hebt om op Hem te betrouwen, en u in alles aan zijne vaderlijke beschikkingen over te laten.

3. Overweeg wat groot ongelijk gij den Heer aandoet, indien gij, nadat Hij zich geheel en al aan u gegeven heeft tot den dood des kruises, u zelven niet gansch wilt overgeven aan Hem, met voortaan te leven in de armen van zijne liefdevolle voorzienigheid. Dit kunt gij doen met u, zonder voorbehoud, ter beschikking te stellen van zijnen goddelijken wil, als een slachtoffer van gehoorzaamheid ; en toe te laten, dat Hij of rechtstreeks, of bij middel uwer oversten, die zijne plaats voor u bekleeden, over u beschikke, zonder u te bekommeren met de gedachten uwer eigene belangen. Leef in het geloof, *in fide*, gelijk een kind op den schoot zijner moeder, waar het rust en voedsel neemt, in de zekerste gerustheid.

ZATERDAG IN DE TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Over de vrees Gods.

Confite timore tuo carnes meas, a judiciis enim tuis timui
(Ps. cxviii, 120).

Doornagel mijn vleesch met vreeze voor u, want ik ben beducht voor uwe oordeelen.

1. Overweeg dat, alhoewel David erkende God gevreesd te hebben in het verledene, en Hem te vreezen in het tegenwoordige, hij nogtans God smeekte, hem opnieuw met zijne heilige vrees te vervullen. Hij verlangde dat de vrees, die in zijne ziel heerschte, ook zijn vleesch zou doordringen, opdat hij aldus zoude in staat zijn, zijne zinnelijke natuur te bedwingen, evenals hij zijne hoogere vermogens in bedwang hield. Gelukkig zijt gij, indien gij dit kunt te weeg brengen ! Bid ten minste aanhoudend den Heer, dat Hij met zijne heilige vrees uwe oogen, uwe tong, uwe ooren, al uwe zintuigen en gansch u zelven doornagele, opdat gij niet te veel zoudt te lijden hebben van de moedwilligheid van uw vleesch. Wanneer het lichaam doorboord wordt, gaat het wapen door het lichaam tot het hart ; wanneer de ziel geestelijker wijze doornageld wordt, gaat de vrees Gods van het hart tot het lichaam over. De heiligen, na hunnen geest door de onderwerping aan God gekruisigd te hebben, gelukten er ook in om hun vleesch te kruisigen en in bedwang te houden. Verwonder u niet dat uw vleesch altijd moedwilliger wordt ; het is omdat de vrees Gods uwe geestelijke vermogens nog niet doordrongen heeft ; gij hebt een al te breed geweten, en daarom hoopt gij vruchteloos dat de vrees Gods heersche in uw vleesch, dat altijd laatst is om de wapens neer te leggen.

2. Overweeg dat de reden, waarom David gedurig deze vrees van God afsmeekte, was, omdat de oordeelen van God hem verschrikten : *A judiciis tuis timui* « Ik ben beducht voor uwe oordeelen. » Door deze oordeelen kunnen verstaan worden de goddelijke geboden volgens deze woorden van den Psalmist : *Sprevisti omnes discedentes a judiciis tuis* (cxviii, 188) « Gij verfoeit allen die afwijken van uwe geboden. » Zij kunnen ook beduiden de oordeelen van Gods ondoordringbare raadsbesluiten : *Judicia tua abyssus multa* (Ps. xxxv, 7) « Uwe oordeelen zijn als de wereldzee. » Zij kunnen nog genomen worden voor het gestrengte oordeel, waar wij allen aan zullen onderworpen zijn bij ons vertrek uit deze wereld. David smeekte dan den Heer, dat Hij de begeerlijkheid van zijn vleesch zou beteugelen, omdat hij vreesde, dat het oorzaak zou zijn van zijnen val in grove zonden, en dat uit dien hoofde, God, in zijne verborgene raadsbesluiten, zou toelaten dat hij zich in het ongeluk storte. Eene andere reden was, omdat hij wel wist dat God elk gedacht, elk woord, en zelfs het onbeduidenste werk streng zal oordeelen. Daarom vreesde hij, dat zijne onbeteugelde begeerlijkheid hem zou leiden tot iets ongeoorloofds in daad, begeerte of behagen, hetwelk hij nu minachtte en dat later voor den rechterstoel Gods hem zou opgeworpen worden. Wat zegt gij daarvan ; gij, die zoo weinig vreest Gods genade te verliezen, u zoo licht de volharding tot het einde belooft, en u zoo lafhartig toont tegen de kwade ingevingen, die u overvallen ? De zekerheid is de vrucht, niet van de vermetelheid, maar van de heilige vrees Gods.

3. Overweeg dat gij niet alleen van God met groote vurigheid de genade vragen moet om uw vleesch in bedwang te kunnen houden, *Confige timore tuo carnes meas* « Door-nagel mijn vleesch met vreeze voor u ; » gij moet bovendien

alle pogingen aanwenden, om u van die genade waardig te maken. Gij moet daarin David navolgen, die zijn vleesch pijnigde met nachtwaken, boetkleed en asch, met vasten en andere strengheden. Indien gij u aan dat alles niets gelegen laat, zal uw vleesch nooit gekruisigd, maar immer aan den geest wederspanning zijn.

EEN EN TWINTIGSTE ZONDAG NA SINKSEN.

Over de gelijkenis van de twee schuldenaren.

Oblatus est ei unus, qui debebat ei decem millia talenta (Matth. xviii, 24).

Er werd een voor hem gebracht, die hem tien duizend talenten schuldig was.

1. Overweeg dat gij die dienaar zijt welke aan God tien duizend talenten schuldig is, uit hoofde van de menigvuldige gelegenheden en wijzen, waarop gij zijne wet overtreden hebt. Uwe schulden, voor wat de zonde en de straf aangaat, zijn zoo bovenmate groot, dat gij het niet beseffen kunt; de schuld ten gevolge van uwe geringste zonde is zoo groot, dat al de goede werken van al de heiligen te zamen niet in staat zijn om er van henzelfen voor te voldoen; want de haat, welke God eene dagelijksche zonde toedraagt, is grooter dan het behagen, dat Hij schept in de hulde van al de schepselen te zamen. De schuld voor de straf is ook zoo groot, dat het niet verstaan wordt, dan door hen, die dezelve tot den laatsten penning moeten betalen, in het vagevuur of in de hel. Zou het u dan, die zooveel aan God schuldig zijt, te lastig vallen, u voor God rechtzinnig te

vernederen, Hem vergiffenis te vragen, evenals de dienaar in het Evangelie zijnen meester om vergiffenis bad : *Proci-dens orabat dicens : Patientiam habe in me* « Hij viel neder, en bad hem zeggende : Heb geduld met mij. »

2. Overweeg hoe gemakkelijk en bereid de Heer is, om u die groote schulden voor zonde en straf kwijt te schelden, op voorwaarde enkel, dat gij u uit ganscher harte van het bedrevene kwaad terugtrekt, dat gij hetzelfde openhartig in het sacrament der biecht belijdt, en de boetplegingen volbrengt, die u door den priester opgelegd worden. Bij middel van dit Sacrament voldoet Jesus voor u aan de goddelijke rechtvaardigheid met de oneindige waarde zijns lijdens. Bedank dan Jesus van ganscher harte, omdat Hij voor u zoo volmaakte kwijtschelding en vergiffenis bekwaam, eene vergiffenis, die u inderdaad weinig kost, maar die Jesus oneindig veel gekost heeft.

3. Overweeg dat, evenals de Heer immer bereid is, om uwe bedrevene fouten te vergeven, Hij zoo wil dat gij aan uwe broeders vergeeft het ongelijk dat zij u zouden kunnen aandoen. Hij verklaart immers, dat Hij nooit uwe over-groote schulden zal kwijt schelden, indien gij niet van ganscher harte aan uwe broeders hunne beleedigingen ten uwen opzichte vergeeft : *Sic et Pater meus cælestis faciet vobis, si non remiseritis unusquisque fratri suo de cordibus vestris* (Matth. XVIII, 35). « Aldus zal ook mijn hemelsche Vader u doen, indien gij niet, eeniegelijk zijnen broeder, van ganscher harte zult vergeven hebben » God de Vader draagt eenieder van ons zoo teedere liefde toe, dat niets Hem grooter behagen geeft, dan te zien, dat wij in vrede, als ware broeders leven. Geen wonder dan, dat hij aan God welgevallig is, die vergeet en vergeeft al het leed, dat hem aangedaan wordt, en waarvan de herinnering enkel zou dienen om hem te stooren. Van den anderen kant alwie

bitterheid in zijn hart bewaart, dat elken oogenblik tot twist en tweedracht kan leiden, is hatelijk aan God. Van daar dat wij lezen van meer dan eenen, dat een enkele akt van edelmoedige vergiffenis voldoende was om van hen groote heiligen te maken, gelijk het geval was met den H. Joannes Gualbertus; en dat integendeel een enkele akt van weigering van vergiffenis genoeg geweest is om de schoone kroon der marteldood te verliezen; getuige daarvan de ongelukkige Sapricius.

MAANDAG IN DE EEN EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Over de broederlijke liefde.

Hoc est præceptum meum, ut diligatis invicem (Joa. xv, 12).

Dit is mijn gebod, dat gij elkander liefhebt.

1. Overweeg hoe gewillig gij dit gebod der broederlijke liefde moest volbrengen, om reden dat dit alleen, onder zoo vele andere geboden, door den Heer, zijn gebod genoemd wordt. Deze liefde echter om volmaakt te zijn moet drie hoedanigheden hebben; gij moet uwen naaste beminnen met eene oprechte, kraachtdadige, en kosteloze liefde. Met eene oprechte liefde, dat wil zeggen, dat gij zijne geestelijke welvaart boven de lichamelijke moet stellen; dat gij in hem de schoonheid der natuur bemint, die hij van God ontvangen heeft, en die geschapen werd naar Gods evenbeeld en gelijkenis, dat gij terzelfder tijd in hem haat het kwaad der zonde, dat zijn eigen werk is; dat gij elk in het bijzonder, en allen in het gemeen bemint, om die verhevene beweeg-

reden, te weten, den uitdrukkelijken wil van God, die u verplicht allen zonder uitzondering te beminnen. Tot hoe ver verwezenlijkt gij die oprechtheid van inzicht, die grondleer der ware liefde ? Bemint gij in uwen naaste meer de welvaart der ziel, dan die des lichaams ? Bemint gij hem, voor hetgeen gij in hem moet beminnen, of bemint gij hem om zijne gelijkheid van gesteltenis, om familiebetrekkingen, of persoonlijke hoedanigheden en aantrekkelijkheden ?

2. Overweeg dat uwe liefde jegens den naaste krachtdadig moet zijn, dat is, niet bepaald tot den wil alleen, maar zich moet toonen door de werken. Christus kon onze zaligheid bekomen, door eene enkele smart, of zucht ; en nogtans wilde Hij dezelve bewerken ten koste van zijn bloed. Kunt gij u roemen op eene krachtdadige liefde jegens uwen naaste ? Waar zijn uwe vermoeyenissen en uw zweet voor het welzijn der zielen, of ook der lichamen, voor zooveel uw staat zulks toelaat ? Laat ons hopen dat gij niet van het getal dergenen zijt, die den naaste enkel beminnen door woorden, maar die van die liefde niet het minste blijik geven in hunne werken ; of wat nog erger is, van het getal dergenen, die in schijn hem beminnen en metterdaad hem haten. Het eerste is veinzerij, het andere verraderij, het eene nog slechter dan het andere. De ware liefde jegens onzen naaste is : *dilectio sine simulatione*. (Rom. xii, 9) « De liefde zonder geveinsdheid. »

3. Overweeg de derde en verhevenste hoedanigheid, die de liefde tot den naaste kronen moet. De liefde, namelijk, moet kosteloos zijn ; dat is te zeggen, dat gij den naaste moet beminnen, niet om gunsten, welke gij van hem verhoopt, ook niet om weldaden, welk gij van hem ontvangen hebt ; maar enkel om eene aan God welgevallige zaak te verrichten, en om te gehoorzamen aan een gebod, dat de Heer u zoo zeer aanbevolen heeft. Indien gij den

naaste bemint om gunsten, welke gij van hem verhoopt, dan bemint gij hem niet, maar u zelven. Bemint gij hem om weldaden, welke gij van hem ontvangen hebt; gij vervult een prijsbaren plicht van dankbaarheid, doch gij volbrengt niet ten volle het gebod des Heeren, die wil dat gij uwen naaste bemint, zij hij uw vriend of vijand. Aanschouw Christus op het kruis genageld, die zonder eenig eigen belang, zijnen Vader bidt voor zijne wreede beulen. En nogtans, al de glorie, die Hij van zijnen Vader bekwam, in zijne hoedanigheid van Verlosser, kon Hij bekomen krachten zijn goddelijk Zoonschap.

DINSDAG IN DE EEN EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Hoe wij altijd kunnen en moeten bidden.

Oportet semper orare et non deficere (Luc. XVIII, 1).

Men moet altijd bidden en niet moede worden.

1. Overweeg wat de Heer van u vraagt, wanneer Hij zegt, dat men altijd moet bidden en niet moede worden; *Oportet semper orare, et non deficere*. Verlangt Hij dat gij altijd op uwe knieën in het gebed zoudt zijn? Zeker neen! Maar wat Hij wil, is, eerst en vooral, dat gij niet nalaat te bidden op de vastgestelde en door uwen regel bepaalde tijden, evenmin als gij nalaat op gestelde uren voedsel te nemen om uw lichaam te verkwikken. Ten tweede, dat gij u op het gebed toelegt, voor zooveel u mogelijk is, zelfs buiten de vastgestelde tijden. Men zegt met recht, dat iemand die zooveel studeert, als hij kan, altijd studeert,

uit hoofde van zijne liefde voor de studie ; dit moest in u waar zijn, voor wat het gebed aangaat. Ten derde, dat, zoudet gij niet verhoord worden, gij niet moogt wanhopen, noch het gebed laten varen, maar dat gij getrouw moet aanhouden ; dit is de eigenlijke zin van die woorden : *Oportet semper orare et non deficere* « Men moet altijd bidden en niet moede worden. » Onderzoek u zelve en zie, of gij bidt op de vastgestelde tijden, of gij u buitendien op het gebed toelegt zooveel gij kunt, of gij aanhoudt met vragen, wanneer het u schijnt, dat de Heer Zich met uwe zaken niet bekommert. Indien gij dat alles onderhoudt, wees verzekerd dat gij altijd bidt, en dat gij uwe zaligheid zult bewerken.

2. Overweeg de reden waarom de Heer wil, dat wij tot Hem altijd bidden, aangezien het oneerbiedig zou kunnen schijnen, dat Hij, die van zijne natuur zoo goedertieren en milddadig is, gedurig door onze smeekingen overvallen wordt. Verre van daar ! Hij wil van ons gedurig aanroepen worden, omdat Hij ons zoo zeer bemint. God bidden is niet gelijk een aardschen koning om eene gunst vragen ; want in het geval, dat gij niet bekomt, wat gij vraagt, is het een louter verlies de aardsche koningen te voet vallen. Doch zoo gaat het met God niet ; vragen zelf is reeds eene zeer groote winst ; want hoevele akten van deugd verriicht gij daardoor niet, akten van godsdienst, geloof, betrouwen, ootmoedigheid, geduld, en meer andere ? Nooit wordt eene smeeking aan God aangeboden verworpen ; of gij verkrijgt wat gij vraagt, of gij hebt ten minste de verdiensten van het gevraagd te hebben. Daarom zegt de Heer u te recht : *Oportet semper orare et non deficere* « Men moet altijd bidden en niet moede worden. »

3. Overweeg wat groot nadeel gij u zelve aandoet, met het gebed te laten varen, aangezien gij ten tijde van het

gebed toch altijd iets bekomt, ware het ook niet hetgeen gij vraagt; en dat gij met het gebed na te laten, rijke schatten van verdiensten verliest. Daarom het gebed moet niet alleen als een middel, maar ook als een einde beschouwd worden; van daar dat er ons gezegd wordt: *Sine intermissione orate* (1. Thess. v, 17) « Bidt zonder ophouden. » Wat is er aan gelegen, indien gij niet bekomt wat gij vraagt; want gij verkrijgt iets dat nog wenschelijker is, namelijk, toegelaten te worden, u met God te onderhouden. Aanschouw de begunstigten ten hove, wat eene eer zij het aanzien met hunnen koning te kunnen spreken, alhoewel zij ook het gewenschte niet bekomen; en gij zoudt eene onderhandeling met God zoo weinig achten!

WOENSDAG IN DE EEN EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Over het geloof.

Justus meus ex fide vivit (Hebr. x, 38).

Mijn rechtvaardige leeft uit geloof.

1. Overweeg wie de Heer zijne geliefkoosde rechtvaardigen noemt. Het zijn degenen, die een leven leiden van levendig geloof, dat is, een geloof bezielde door de liefde; zoo het geloof dusdanig niet is, is het een dood geloof, dat nimmer leven geven kan. Nu, er wordt van den rechtvaardige gezegd, dat hij uit geloof leeft, omdat God het leven der ziel is, en dat het geloof de eerste deugd is, die de ziel met God vereenigt. Het leven des lichaams hangt af van het hart,

omdat het hoofdzakelijk het hart is, dat de ziel met het lichaam vereenigt. Zoo is het ook met het geloof : *Credere oportet accedentem ad Deum* (Hebr. xi, 6) « Die tot God nadert, moet gelooven. » Het is dan uw plicht alle pogingen aan te wenden om dat levengevend geloof te bewaren. Gij moet zeker ook bezorgd zijn voor alle andere deugden, zooals de liefde, het geduld en zoo voorts ; maar toch bijzonder voor het geloof, dat ten opzichte der deugden is, wat het hart is ten opzichte der overige deelen van het lichaam. Daarom, draag zorg van de bekoringen tegen het geloof spoedig te verwijderen, met uwe belofte van getrouwheid aan den Heer te vernieuwen, en het hoofd te buigen *in obsequium fidei*, met ootmoedige onderwerping, zonder u te bekommeren over hetgene uwe gedachten u tegen uwen dank ingeven : *Omni custodia serva cor tuum, quia ex ipso vita procedit* (Prov. iv, 23). « Bewaak uw hart met de grootste zorgvuldigheid, want daaruit komt het leven voort. »

2. Overweeg dat de rechtvaardige uit geloof leeft, niet alleen omdat het geloof hem het leven der ziel geeft, maar ook omdat het te gelijk dat leven onderhoudt en versterkt, bijna gelijk wij gewoon zijn te zeggen dat de sperwer leeft van rooven, de kameleon van de lucht. Van daar, dat wij zien, indien wij het goed nagaan, dat elke schade aan de ziel toegebracht, haren oorsprong heeft in het gebrek aan geloof. Alwie een levendig geloof heeft en vast staat met zijn verstand *in verbo veritatis* « in het woord der waarheid, » blijft ook onwankelbaar met den wil *in virtute Dei* « in de kracht Gods. » Zoo iemand verheft zich niet in den voorspoed, en wordt niet mismoedigd in den tegenspoed, aangezien hij wel overtuigd is en altijd voor oogen heeft dat niets, dan het eeuwige, zijne achting waardig is. Integendeel iemand met een zwak geloof kwijnt, gelijk een half

uitgehongerde zieke. Doe dan uw best om dat geloof in u te vermeerderen met herhaalde akten van geloof te verwekken, met boeken te lezen die zullen bijdragen om het te versterken, en bovenal met die genade dikwijls aan den Heer te vragen : *Domine, adauge nobis fidem* (Luc. xvii, 5). « Heer, vermeerder ons het geloof. »

3. Overweeg dat de rechtvaardige uit geloof leeft, omdat het zijn gewoon voedsel is. Men kan niet zeggen, dat iemand leeft van iets, waar hij zich slechts eens in honderd keeren van bedient, maar van hetgene hij gewoonlijk eet ; zoo is het geloof de bijzonderste spijs voor de ziel van den rechtvaardige. Soms is het zelfs zijne eenige spijs telkens, namelijk, als hij zich van God, als het ware, gansch verlaten ziet, en de hemelsche verlichtingen en geestelijke vertroosting en hem volkomen ontbreken ; in zulke gevallen moet hij leven uit geloof alleen en uitroepen : *Scio cui credidi* (2 Tim. i, 12). « Ik weet wien ik geloofd heb. » Zie dan, wat een voorraad van geloof gij u moest bezorgen, om in zulke omstandigheden standvastig te blijven. Indien gij dan geen sterk geloof hebt, zult gij het niet lang uithouden. *Si non credideritis, non permanebitis* (Isai. vii, 9). « Indien gij niet gelooft, zult gij niet blijven. »

DONDERDAG IN DE EEN EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Hoe wij ons moeten bereiden voor een goeden dood.

In timore Domini esto tota die, quia habebis spem in novissimo
(Prov. xxiii, 17, 18).

Wees den geheelen dag in de vreeze des Heeren, want gij zult in 't eind verkrijgen wat gij gehoopt hebt.

1. Overweeg wat heilzame vruchten de heilige vrees Gods met zich brengt, al was het niets anders, dan het betrouwen dat zij in het uur des doods inboezemt. Dit is een algemeene regel. Gij zult waarschijnlijk getuige geweest zijn van den dood van eenige leden uwer gemeente. Gij zult dan opgelet hebben dat degenen, die in hun leven het breedste geweten hadden, minst nauwkeurig waren in het onderhouden van den regel, minst angstvallig in de vervulling der plichten hunner heilige geloften, gij zult opgelet hebben dat die vol onrust en wantrouwen waren in het uur des doods, en dat, integendeel, diegenen, die in hun leven een vreesachtig geweten hadden, zich in dat schrikkelijk oogenblik vol hoop en betrouwen toonden. Denk een weinig na onder welk getal gij u nu bevindt, en gij zult dan nagenoeg met zekerheid kunnen vooruitzien, welke uwe gesteltenis in 't eind zal wezen *in novissimo*.

2. Overweeg dat, zoo gij in het uur des doods dat betrouwen hebben wilt, nu voor u eene gewone vrees niet voldoende is : zij moet dusdanig zijn dat haar invloed zich doe gevoelen in al uwe werken en ten allen tijde. Het moet eene vrees zijn, niet gelijk die van eenige angstvalligen, die in zekere zaken en voor zekere tijden nauwer zijn dan de rechtvaardigen, maar voor al het overige een zeer breed

geweten hebben ; het moet eene vrees zijn, die u van 's morgens tot 's avonds op uwe hoede doet zijn, opdat gij niets doet of zegt, dat God zou kunnen beleedigen of mishagen ; in een woord, eene vrees, die u omringt, evenals de zee eenen visch omringt, zoodat het u onmogelijk zij buiten haar bereik te gaan. *In timore Domini esto tota die* « Wees den geheelen dag in de vreeze des Heeren. » Gelukkig zijt gij, indien gij uw leven doorbrengt niet enkel in herhaalde, maar aanhoudende vrees.

3. Overweeg dat aan hem, die deze heilige vrees bezit, een vast betrouwen beloofd wordt in het uur des doods van in staat gesteld te worden om voorspoedig den donkeren overgang van dit tot het andere leven over te zetten, en onder het getal der gelukzaligen te zijn : *Habebis spem in novissimo* « gij zult in 't eind verkrijgen wat gij gehoopt hebt. » Merk op dat er u geene zekerheid, maar eene wel ge-gronde hoop beloofd wordt, opdat gij zoudt verstaan, dat niemand volstrekt zeker van zijne zaligheid zijn kan, zoude hij ook werkelijk zijn leven in de heilige vrees Gods doorbrengen ; want de eeuwige zaligheid van eenieder, zelfs van de heiligen, hangt af van den bijzonderen bijstand der dadelijke genade, welke de Heer in zijne milddadigheid hun verleent. Indien dan de heiligen in dat allerbelangrijkst oogenblik geene andere zekerheid hebben dan eene ge-gronde hoop, wat zal er van u geworden, indien gij nu God en zijne oordeelen zoo weinig vreest ? Doe dan uw best om eene aanhoudende vrees te verkrijgen, en niets hoe gering ook, te doen dat God mishage ; dan zult gij in het uur des doods met zekerheid den goddelijken bijstand kunnen ver-hopen.

VRIJDAG IN DE EEN EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Jesus de weg, de waarheid, en het leven.

Ego sum via, et veritas et vita (Joa. xiv, 6).

Ik ben de weg, en de waarheid en het leven.

1. Overweeg dat Christus de weg is, en u, als zoodanig, den rechtsten weg naar den hemel leert. Welke is dan de weg, die Christus ons aanduidt? Het is de weg der evangelische raden, welke Christus door zijn voorbeeld toonde en leerde. Er zijn drie hinderpalen, die ons op den weg des hemels beletten vooruit te gaan, namelijk, de liefde voor het vleesch, de liefde voor de rijkdommen, en de liefde voor onzen eigen wil. Christus, met u door zijn voorbeeld de raden van armoede, zuiverheid en gehoorzaamheid te leeren volgen, heeft u den rechtsten weg naar den hemel getoond. Deze raden zijn geene wetten, die u met gezag opgelegd worden, maar wetten, die men uit liefde op zich neemt; daarom werden zij aan het Joodsche volk niet gegeven, omdat eene wet van liefde niet geschikt was voor een volk in slavernij gedompeld. Beschouw dan, wat al redenen gij hebt om dankbaar te zijn jegens den Heer, die u van een zoo groot voorrecht deelgenoot maakte, en hoe noodzakelijk het voor u is, deze raden getrouw na te leven uit liefde, niet uit dwang.

2. Overweeg dat Christus de waarheid is, in de wereld gekomen, om de menschen door zijne predikingen de eeuwige waarheden te leeren: *Evangelizare pauperibus misit me* (Luc. iv, 18) « Om aan armen het Evangelie te prediken heeft hij mij gezonden. » Hij gaat immer voort met deze

grootte waarheden voor te houden aan hen, die zijne volgelingen en leerlingen zijn willen. De middelen, welke Hij gebruikt, om die eeuwige waarheden te leeren, zijn de H. Schrift, die Hij aan zijne Kerk achterliet, en in het bijzonder de verlichtingen, die Hij in den geest van eenieder doet schijnen, en ook de geheime woorden, die Hij tot het hart spreekt van allen, die Hem gaarne aanhooren, en te dien einde zich ootmoediglijk, gelijk Magdalena, voor zijne voeten werpen: *Secus pedes Domini, audiebat verbum illius* (Luc. x, 39) « zij zette zich neder aan de voeten des Heeren, en aanhoorde zijn woord. » Hoe begeerig zijt gij om in deze school voortgang te maken, en eenen meester te aanhooren, die alleen u die waarheden kan leeren? Hoedanig is uwe liefde voor de H. Schrift, en de geestelijke lezingen in het algemeen? Blijft gij gaarne voor de voeten van den Gekruiste, om zijne stem te hooren? *Qui appropinquant pedibus ejus accipient de doctrina illius* (Deut. xxxiii, 3) « Die bij zijne voeten komen, zullen van zijne leering ontvangen.»

3. Overweeg dat Christus niet alleen de weg en de waarheid, maar ook het leven is. Hij is ons leven nu door de genade, hiernamaals door de glorie. Evenals het leven der glorie de gelukzaligheid is van ons hemelsch vaderland, zoo is het leven der genade het grootste geluk tijdens ons aardsch ballingschap. Alwie volmaakt de evangelische raden onderhoudt, en zich toelegt om naar Jesus' leer te luisteren, bezit het leven der genade, en laat zich aan niets anders gelegen om hier gelukkig te zijn. Hoe velen zijn er niet, die volkomen tevreden leven in hunne cel, of in de eenzaamheid, zich enkel bezig houdende met de stem van Jesus te hooren en zijne raden te volgen? Indien gij dat genoeg, die gerustheid in het religieuze leven niet smaakt, het is, omdat gij de evangelische raden niet vol-

maakt onderhoudt, en omdat gij, in plaats van aan de stem van Jesus gehoor te geven, u ophoudt met wereldsch nieuws en beuzelingen. Wat eene rampzalige uitzinnigheid, de ware vreugden van een gerust leven te slachtofferen voor aardse en ijdele vertroostingën !

ZATERDAG IN DE EEN EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Over de ware rijkdommen.

Divitiæ salutis sapientia et scientia. Timor Domini ipse est thesaurus ejus (Isai. XXXIII, 6).

De rijkdommen der zaligheid zijn wijsheid en kennis. De vrees des Heeren is zijn schat.

1. Overweeg het verschil, dat er bestaat, tusschen tijdelijke en geestelijke rijkdommen. Aardsche rijkdommen zijn eene oorzaak van verdoemenis voor hen, die dezelve te veel beminnen ; daar integendeel hoe meer wij de geestelijke rijkdommen beminnen, des te meer zij bijdragen tot onze zaligheid. Aardsche rijkdommen helpen alleen, wanneer wij er goed gebruik van maken : het louter bezit en de zorgvuldige bewaring der geestelijke rijkdommen zijn ons reeds van groot nut. En nogtans, wie is er, die de helft der moeite en naarstigheid, die men gewoonlijk aanwendt tot het samenhoopen van aardsche rijkdommen ten voordeele van het lichaam, besteedt voor de geestelijke rijkdommen ten voordeele van de ziel ? Herinner u ook, dat aardsche rijkdommen kunnen verkregen worden bij wege van geschenk of erfdeel, maar dat men de geestelijke niet heeft zonder moeite.

2. Overweeg dat die geestelijke rijkdommen van zaligheid de wijsheid en de kennis zijn. De wijsheid heeft voor voorwerp ons laatste einde, dat God is; de kennis, de middelen, die tot het bekomen van dat einde kunnen dienstig zijn. Indien gij de ware wijsheid wilt bezitten, houd de oogen gevestigd op het einde, waarvoor gij geschapen zijt; indien gij de ware kennis wilt verkrijgen, tracht te ontdekken welke middelen best geschikt zijn, om tot dat einde te geraken; daarin bestaan de ware rijkdommen der zaligheid. Onderzoek het binnenste uws harten, en zie wat einde gij beoogt in uw leven en in uwe werken, als religieus; of het God is, of de afgoden van ijdelheid, eer, waardigheden en gemakken. Smeek den Heer aanhoudend dat Hij u de ware wijsheid geve, die u doe werken voor uw laatste einde alleen; en de ware kennis, die u zal toonen welke middelen gij moet gebruiken om tot dat einde te komen.

3. Overweeg dat het niet genoeg is deze rijkdommen te bezitten, zoo gij geene veilige plaats hebt om dezelve te bewaren. Daarom, evenals een gierigaard zijnen schat, dat is, zijne kas heeft, waarin hij zijn geld bewaart achter slot en grendel, zoo moet gij ook uwe schatkist hebben, namelijk, de heilige vrees Gods: *Timor Domini ipse est thesaurus ejus* « De vrees des Heeren is zijn schat. » Deze is het, die de rijkdommen der ware wijsheid en kennis in veiligheid zal bewaren tegen de dieven, die u van dezelve zouden willen berooven. Zij zal u dezelve bewaren tegen het menschelijk opzicht; want, daar gij meer bevreesd zijt om aan God te mishagen dan aan de menschen, zal zij niet toelaten, dat de menschen u van uw laatste einde aftrekken, noch van de middelen, die daartoe dienstig zijn. Zij bewaart u dezelve tegen de duivels; want, aangezien zij u de gramschap Gods meer doet vreezen dan de razernij der helsche geesten, zal zij u de ooren doen sluiten voor hunne bekoringen. Zij be-

waart u dezelve tegen uwe huiselijke vijanden, namelijk, uwe ongeregelde driften; want, daar zij u meer doet vreezen God te verliezen dan al de aardse goederen, zal zij u niet laten bezwijken onder hunne aanvallen. Dat, daarom, de vrees Gods uw bewaker zij, want zonder haar, zijt gij immer in gevaar om van uwe schatten van zaligheid beroofd te worden.

TWEE EN TWINTIGSTE ZONDAG NA SINKSEN.

Over den dubbelen cijns.

Reddite quæ sunt Cæsaris Cæsari, et quæ sunt Dei Deo (Matth. xxii, 21).

Geeft aan den keizer wat den keizer toekomt, en aan God wat God toekomt.

1. Overweeg het schoone antwoord, dat de Heer gaf, op de arglistige vraag der Phariseën, of aan den keizer de cijns moest betaald worden. Zij hoopten daardoor Hem in haat te brengen, of van de Romeinen, zoo Hij loochenend antwoordde, of van de Joden, zoo Hij hen verplichtte den cijns te geven: *Reddite quæ sunt Cæsaris Cæsari, et quæ sunt Dei Deo* « Geeft aan den keizer wat den keizer toekomt, en aan God wat God toekomt. » Zoo moet gij ook doen; aan de wereld laten, wat de wereld toekomt; eer, grootheden, gemak, rijkdommen komen de wereld toe; dit alles moet gij dan laten voor degenen, die in de wereld leven. Gij hebt dit alles reeds verlaten, toen gij 'de wereld den rug keerdet, en den religieuzen staat omhelsdet bij middel der heilige geloften; maar onderzoek eens wel of

gij de verkleefdheid aan dezelve ook verlaten hebt. Tracht gij te leven, het hart onthecht van alle aardse zaken, of zoekt gij zoo veel mogelijk eerambten en gemak? Schaam u over eenen levenswandel, zoo tegenstrijdig met uwe heilige roeping.

2. Overweeg dat het niet genoeg is aan de wereld te laten, wat de wereld toekomt, gij moet ook aan God geven, wat God toekomt. Gij behoort God toe onder de verschillende titels van schepping, verlossing en roeping. Gij behoort Hem toe door de schepping; Hij immers heeft u uit het niet getrokken, en een lichaam gegeven, volmaakt in zichzelf, en eene onsterfelijke ziel, geschapen naar zijn beeld en gelijkenis. Door de verlossing; Hij immers heeft u vrijgekocht van de dienstbaarheid der zonde, en de slavernij des duivels ten koste van zijn bloed en zijn leven. Gij behoort Hem toe ten gevolge uwer roeping; gij hebt immers u zelve door uwe geloften gansch aan Hem toegewijd. En nogtans, hoe dikwijls hebt gij den dienst van God verzaakt, om aan uwe ongeregelde begeerlijkheden te voldoen, hoe dikwijls uwe vermogens en begaafdheden gebruikt om aan de schepselen te behagen, en tevens den Schepper te misnoegen?

3. Overweeg waarin aan God geven wat aan God toekomt eigenlijk bestaat. Het bestaat daarin, dat gij ernstig overtuigd zijt, dat al wat gij hebt en zijt, aan God toebehoort. Uw lichaam, uwe ziel, uwe zintuigen en vermogens, alles behoort aan God, die u dezelve gegeven heeft, en gij moet dat alles aan God wedergeven met het te gebruiken voor zijne glorie en in zijnen dienst. Het verstand, de gezondheid, en andere natuurlijke hoedanigheden, en al het goed dat gij door dezelve uitwerkt, behoort aan God; gij moet dat alles aan God wedergeven, met het te erkennen als zijne gift, aan Hem er den lof en glorie van toeschrijven, zonder u over iets te verhoovaardigen. Aan God behooren insgelijks

alle gaven van genade, daar gij van u zelven niets hebt dan de zonde. Leer dan wel te begriipen, dat al het goede van God komt, en Hem voor alles te bedanken, en ootmoedig te belijden dat gij van u zelven tot niets anders in staat zijt dan tot kwaad. Zoo gij getrouw zijt in weder te geven aan God, al wat Hij u gegeven heeft, dan zal Hij zich immer milddadiger toonen om u met zijne gunsten en gaven te overladen.

MAANDAG IN DE TWEE EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Over de vrees van Gods oordeel.

Non intres in iudicium cum servo tuo, quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens (Psal. cxlii, 2):

Kom niet in 't gericht met uwen dienaar ; want geen mensch leeft er die voor uw aangezicht rechtvaardig is.

1. Overweeg hoe zeer al de heiligen het goddelijk oordeel vreesden. Een Hilarion, na God zeventig jaren getrouw gediend te hebben, sidderde en beefde bij die gedachte. Indien gij het niet vreest, hebt gij des te meer reden om het te duchten, aangezien gij zoo weinig aan de heiligen gelijk. Gij moest dat oordeel bijzonder vreezen, want, indien er zelfs onder de heiligen niemand is, die zich vrij van zonden noemen kan : *Quis potest dicere : mundum est cor meum ; purus sum a peccato* (Prov. xx, 9) « Wie kan zeggen : mijn hart is rein ; ik ben zuiver van zonde, » zult gij zulks kunnen zeggen, nadat gij meermalen door uwe zonden, de genade en onschuld des doopsels verloren hebt, en niet zeker

zijt, dat gij door behoorlijke boetvaardigheid dezelve teruggevonden hebt? Zoo gij dezelve teruggevonden hebt, wie verzekert u, dat gij haar niet opnieuw verliezen zult? Hoor wat Job u zegt: *Ecce inter sanctos ejus nemo immutabilis* (xv. 15). « Zie onder zijne heiligen is er niemand onveranderlijk. » Indien wij getuigen zijn van schandige vallen, zelfs onder de heiligen, wat al reden hebt gij dan niet om te vreezen, gij, die in geheel uwen levensloop zoo slecht beantwoord hebt aan de verlichtingen, ingevingen, en uitnoodigingen van God? Gij, die zoo onachtzaam geweest zijt in het goede, zoo ondankbaar voor de weldaad uwer roeping, en die dagelijks zoo vele dagelijksche zonden bedrijft? Zie dan, of gij reden hebt voor het oordeel Gods bevreesd te zijn.

2. Overweeg dat gij dat oordeel nog meer moet vreezen, in acht genomen de persoon van den Rechter, die de heiligheid zelf is, den grootsten afschuw heeft voor zelfs de kleinste vlek van zonde, die dezelve allernaarstigst onderzoekt, en allergestrengst straft: *Ego sum scrutans renes et corda* (Apoc. 11, 23) « Ik ben het, die nieren en harten doorgrondt, » zonder iets over te slaan, of het geringste kwaad ongestraft te laten. David riep dan met recht uit: *Non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens* « Geen mensch leeft er, die voor uw aangezicht rechtvaardig is; » want zijn al doordringend oog zal vlekken vinden, zelfs in diegenen, die in de deugd meest gevorderd zijn. *Caeli non sunt mundi in conspectu ejus* (Job. xv, 15). « De hemelen zijn niet zuiver voor zijn aanschijn. » Hoe goed ware het voor u, indien gij u van een zoodanig oordeel kont ontslaan!

3. Overweeg dat het beste middel om dat verschrikkelijk oordeel Gods te ontkomen, is, u zelven nu overtuigd en veroordeeld te gelooven, en, op voorhand ootmoedig te belijden dat gij plichtig zijt. Indien gij zoo handelt, zal de Heer met

u niet in oordeel treden, aangezien gij u zelven reeds geoordeeld hebt. Het groot voordeel, dat eene ziel trekt met zich uit der harte plichtig te verklaren, is dat zij oogenblikkelijk vrijgesproken wordt : *Si nosmetipsos judicemus, non utique judicemur* (1. Cor. xi, 31) « Indien wij ons zelve beoordeelden, wij zouden voorwaar niet geoordeeld worden. » Tracht altijd wel doordrongen te zijn van uwe eigene ellende, beveel haar dikwerf aan God, heb dezelve altijd voor oogen, zeggende tot den Heer met een berouwhebbend hart : *Non intres in judicium cum servo tuo.* « Kom niet in 't gericht met uwen dienaar, en gij zult zien wat groot voordeel gij uit die oefening trekken zult.

DINSDAG IN DE TWEE EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Over de belooning der getrouwheid.

Vos estis qui permansistis mecum in tentationibus meis; et ego dispono vobis, sicut disposuit mihi Pater meus regnum, ut edatis, et bibatis super mensam meam (Luc. xxi, 28, 30).

Gij zijt het, die mij zijt bijgebleven in mijne beproevingen ; en ik beschik u, gelijk mijn Vader mij het Rijk beschikt heeft, dat gij eet en drinkt aan mijne tafel.

1. Overweeg dat Christus aan zijne apostelen belooft hen te onthalen aan zijne tafel in den hemel, niet omdat men in den hemel eet of drinkt, want *regnum Dei non est esca et potus* (Rom. xiv, 17) « Het rijk Gods is niet spijs en drank ; » maar opdat zij zouden verstaan onder de gelijkenis van een gastmaal, daar hun verstand dan nog zeer

beperkt was, dat zij daarboven, eene volheid van geneugten zouden smaken, die hunne begeerten volkomen zouden voldoen, en dat zij de eer zouden hebben altijd met Hem aan tafel te zitten, dat is, naast Hem in zijn rijk zouden wezen. Gelijk aan deze belofte is er eene andere namelijk, dat in het algemeen oordeel de apostelen zouden zitten op tronen van macht, gelijk aan die van Christus, om met Hem het geheele menschelijk geslacht te oordeelen. Hij verzekert hen, dat Hij hun zijn rijk zal geven, evenals zijn hemelsche Vader het Hem gegeven had, dat is te zeggen, met dezelfde liefde, en hetzelfde voorrecht van het aanschouwen Gods. Welke zijn dan uwe gedachten aangaande dat erfdeel, die glorie, en de koninklijke macht, die Christus aan zijne apostelen schonk? Indien gij nu aan Christus getrouw zijt in uwen staat van religieus, dan zult gij ook aan al die voorrechten deelachtig zijn, in evenredigheid met uwe getrouwheid.

2. Overweeg de reden, waarom de Zaligmaker zijne apostelen tot eene zoo hooge plaats verheffen wilde. Het was, omdat zij Hem getrouw waren gebleven in zijne beproevingen: *Vos estis qui permansistis mecum in temptationibus meis*. Bewonder de milddadigheid van een zoo goeden Meester ten opzichte van zijne dienaren; omdat de apostelen Hem een weinig getrouwheid getoond hadden tijdens zijn lijden, maakt Hij hen bijna zijne gelijken in zijn rijk. Verlangt gij nog niet met eene brandende begeerte, om Hem te vergezellen, Hem aan te kleven, Hem getrouw te zijn, waar Hij ook met zijn kruis beladen gaan moge, trachtende van, naar het voorbeeld der heilige apostelen, immer bij Hem te blijven?

3. Overweeg dat de apostelen, wel is waar, aan Jesus getrouw bleven in zijne beproevingen, gedurende de eerste drie jaren, doch later, tijdens zijn lijden verlieten zij Hem;

en niettemin, noemt de Heer hen getrouw, aangezien zij, aanstonds na zijne verrijzenis tot Hem zouden terugkeeren, gelijk verlorene schapen tot hunnen herder, en Hem getrouwer zouden zijn dan te voren. De Heer immers geeft geen aandacht op fouten, die met bloedige tranen van berouw uitgewischt zijn. Indien gij, ongelukkiglijk, door uwe lauwheid en een leven, dat weinig overeenkomt met hetgene er van een volgeling van Christus vereischt wordt, u van Christus gescheiden hebt, haast u om terug te keeren : *Non tardes converti ad Dominum* (Ecclesi. v, 8) « Draal niet met u tot den Heer te bekeeren, » want niettegenstaande eene zoo trouwlooze scheiding, zal Hij u behandelen alsof gij Hem nooit verlaten hadt, op voorwaarde enkel, dat het u van harte berouwt Hem versmaad te hebben.

WOENSDAG IN DE TWEE EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Over het geduld in de beproevingen.

Melior est patiens viro forti, et qui dominatur animo suo, expugnatore urbium (Prov. xvi, 32).

Een langmoedig man is meer dan een krijgsheld, en die zich zelfden beheerscht, overtreft een overwinnaar van steden.

1. Overweeg dat door eenen krijgsheld hier moet verstaan worden, hij, die edelmoedig eene groote beproeving ontmoet, en door een langmoedig man degene, die dezelve met moed en geduld verdraagt. De wijze man verklaart dat hij, die met geduld de ongelukken verdraagt, die hem overvallen, beter is dan hij, die dezelve vrijwillig zoekt en tegemoet

gaat ; omdat de deugd van den eerste vaster en duurzamer is. Gij zijt misschien een minnaar van lijden, zooals van zelf opgelegd vasten, verstervingen, of lijfkastigheden ; maar wanneer de Heer u eene beproeving overzendt, of dat de oversten u eene versterving opleggen, of dat iemand anders u eene onaangenaamheid veroorzaakt, gij wordt aanstonds ontsteld door dat ingebeeld ongelijk. Weet dan, dat gij van grootere deugd zoudt blijk geven en meer verdiensten vergaderen, indien gij met volmaakte overgeving aan Gods wil, de gelegenheden van lijden, die u in den dag voorkomen, zoudt te baat nemen, dan indien gij dezelve zoekt naar uwen wil en luimen ; want in eigenwillige verstervingen sluipt gemakkelijk het zelfbehagen ; daar gij integendeel zeer groote ootmoedigheid oefent met de u door anderen opgelegde verstervingen geduldig te verdragen.

2. Overweeg dat, om die langmoedigheid te bekomen, gij u zelven moet beheerschen, en zoo gij die volkomene heerschappij over u zelven verkrijgt, dat gij die glorierijke overwinnaars van steden, dat is, die vurige en volkslievende predikanten, die de volkeren bewegen en tot boetvaardigheid brengen, en ten gevolge de steden ten onderste boven keeren, niets zult te benijden hebben. In de oogen van God is een eenvoudige en ongeletterde leekbroeder, die zijne hartstochten weet in toom te houden, achtbaarder, dan een ijverige en geleerde predikant, die nog zoover niet gekomen is, dat hij de ongeregelde bewegingen van ijdelheid, gramschap, nijd en meer dergelijke kan beteugelen, en toelaat dat deze in zijn hart bewind voeren. Zie dan, hoe belangrijk het voor u is, dat gij u vlijtig toelegt om u zelven te overwinnen, ten einde door die heerschappij de ware langmoedigheid te bekomen, die prijsbaarder is dan de sterkte van eenen krijgsheld.

3. Overweeg dat het verkrijgen van die heerschappij

over u zelven glorierijk en tevens zeer moeielijk is, want gij kunt geheel u zelven niet aanwenden om uwe driften tegen te gaan en te overwinnen; terzelfder tijd immers strijdt gij en wordt gij bestreden door u zelven. Daarenboven, uwe eigenliefde doet u medelijden hebben met u zelven, en uwe eigene gebreken beminnen, zoodanig dat gij te gelijk uwe fouten bestrijdt, en tevens met duizende verschooningen dezelve verdedigt. Indien gij uwe hartstochten wilt bedwingen, moet gij ze als wederspannigen behandelen; en aangezien gij ze nooit volkomen kunt onderdrukken, moet gij ze door herhaalde zegepralen verzwakken, zonder ooit met dezelve vrede of wapenstilstand te sluiten. Dat is het eenigste middel om uwe hartstochten te beteugelen. *Vince teipsum*, « overwin u zelven, » zegt de Abt Gersen.

DONDERDAG IN DE TWEE EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Over de tegenwoordigheid van God.

Medius vestrum stetit, quem vos nescitis (Joa. 1, 26).

Midden onder u staat, dien gij niet kent.

1. Overweeg dat de H. Joannes Baptista deze woorden stuurde tot de Joden, omdat Jesus werkelijk in het hart van Judea leefde, en het grootste getal onder de inwoners Hem nogtans niet kenden, en dat die Hem kenden, zich aan Hem niets gelegen lieten. Dit schijnt ook ten uwen opzichte waar te zijn; gij hebt immers uwen Heer aanhoudend bij u, niet alleen onder de sacramentele gedaanten, maar in het binnenste van uw hart, en nogtans *nescis illum* « gij kent hem

niet, » omdat gij u aan Hem niets gelegen laat. Is het dan geene wraakroepende schande, dat de Heer reeds zoo lang bij u tegenwoordig is, en dat gij op Hem geen acht geeft, en zijne kennis nog niet gemaakt hebt. zoodat Hij u met recht zeggen kan : *Tanto tempore vobiscum sum et non cognovistis me ?* (Joa. xiv, 9) « Zoo langen tijd ben ik met u lieden, en gij hebt mij nog niet gekend ? » Indien gij dan spoedig tot de volmaaktheid wilt komen, tracht wel doordrongen te zijn van deze waarheid : dat gij uwen God altijd bij u tegenwoordig hebt ; en doe uw best om Hem nooit uit het oog te verliezen. Hoe zou het u mogelijk zijn iets te doen dat Hem mishage, indien gij immer het innig gevoel hadt van zijne alom tegenwoordigheid ? *Ambula coram me et esto perfectus* (Gen. xvii, 1) « Wandel voor mij en wees volmaakt. »

2. Overweeg dat, om tot die heilzame oefening der goddelijke tegenwoordigheid te komen, gij u op twee zaken moet toeleegen ; de eerste gaat het vers and aan, de andere den wil. Gij moet eerst uwe verstandelijke vermogens aanwenden om wel te beseffen bij middel van een levendig geloof, dat de Heer in u woont. Gij moet u dan voorstellen dat de Heer in u verblijft, gelijk een koning in zijn rijk, en dat Hij in u is op verschillende wijzen ; namelijk, door zijne persoonlijke tegenwoordigheid, door zijne kennis van al wat er in u omgaat, en door de macht, die Hij in geheel uw bestaan uitoefent. Dus verblijft de Heer in u met persoonlijk tegenwoordig te zijn in elk gedeelte van uw bestaan ; Hij woont in u door die kennis, waardoor Hij weet en ziet al wat er in u zelfs in het geheimste hoekje van uw hart omgaat ; Hij is in u door zijne almacht, krachtens welke Hij over u kan beschikken naar zijn welbehagen. Indien gij daar ernstig op nadacht, zoudt gij Hem zoo gemakkelijk uit het oog niet verliezen, en de overvloedige vruchten rapen, welke

de oefening der goddelijke tegenwoordigheid met zich brengt.

3. Overweeg hoe gij uwen wil moet oefenen. Gij moet dat doen, ten eerste, door veelvuldige en godvruchtige gevoelens van liefde gedurende den dag, door akten van dankzegging, berouw, en andere dergelijke, ten einde Hem in uw hart niet alleen te laten, gelijk een koning, die van zijne onderdanen verlaten is. Ten tweede, met Hem dikwijls te aanroepen, opdat Hij u geleide, u bijsta in uwe bekoringen, u versterke in uwe beproevingen, ten einde daardoor uwe volkomene afhankelijkheid van Hem te doen blijken. De Heer is in u, immer bezorgd om u genaden te verleen; Hij wenscht niets vuriger dan jegens u weldadig te zijn; maar Hij wil gebeden worden. Dit moet gij doen met gevoelens van dankbaarheid en de innige overtuiging van uwe noodwendigheid, en tevens in zijne tegenwoordigheid wandelen, zooals boven uitgelegd is: want indien gij uwen God uit het oog verliest, zijt gij gelijk een akker, waarop nooit de zon straalt, en die bijgevolg geene vruchten maar enkel netelen kan voortbrengen.

VRIJDAG IN DE TWEE EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

's Menschen leven is een pelgrimstocht.

Fili sanctorum sumus, et vitam illam exspectamus, quam Deus daturus est his, qui fidem suam numquam mutant ab eo (Tob. II, 18).

Wij zijn kinderen van heiligen, en verwachten dat leven, welk God geven zal aan hen, die hun geloof nooit van hem veranderen.

1. Overweeg hoedanig het leven van al de heiligen op aarde geweest is ; het was eene aanhoudende verwachting. De heiligen vóór de komst van Christus deden niets anders dan zuchten naar de vervulling der belofte, die de Heer hun gedaan had, van te komen als oorsprong van het geloof ten einde hen van de zonde te verlossen, hen te onderrichten met zijne leer, en aan te moedigen door zijn voorbeeld. Na de komst van Christus, doen de heiligen niets anders, dan aanhoudend zijne terugkomst afwachten. om hun geloof door hunne verheerlijking te zegelen : *Populus meus pendebit ad reditum meum* (Ose. XI, 7). « Mijn volk zal zuchten naar mijne wederkomst. » Gij ziet dan dat uw leven noodzakelijk moet bestaan in afwachting : *Et vos similes hominibus expectantibus dominum suum, quando revertatur a nuptiis* (Luc. XII, 36). « En weest gij lieden gelijk aan menschen, die hunnen heer afwachten wanneer hij van de bruiloft terugkeert. » Valt het u zoo hard en lastig uwen Heer aanhoudend te verwachten, en u intusschen van gemak en vermaken te berooven ? Maar er is geen ander middel.

2. Overweeg dat de heiligen immer in afwachting leefden, omdat zij, als het ware, van het overige der menschen

afgezonderd leefden, en zich aanzagen, als niets met de wereld gemeens hebbende. Zij wachtten en zochten altijd, gelijk pelgrims, naar hun vaderland, den hemel. Het be-
taamt dan geenszins, dat gij van hen op zoo lage wijze ontaardt. Is het geene schande, dat gij u hecht aan de beu-
zelingen van een land, dat het uwe niet is, en dat gij reeds verlaten hebt bij uwe intrede in het klooster? Gij zijt een kind van menschen, die aan de wereld geheel gestor-
ven waren, van geestelijke en heilige menschen; hun moet gij gelijken. Wat baat het de helderheid der bron te roemen, waaruit eene rivier voortvloeit, indien de rivier zelf gansch modderachtig is?

3. Overweeg wat eene misgreep het is, vóór den tijd willen zoeken wat u voor hiernamaals voorbehouden is. Al de geneugten en vermaken, welke gij nu zoo gretig najaagt, zijn slechts, als het ware, knoppen, waaruit vruchten zullen voortkomen van een onbegrijpelijk genot, hetwelk gij in volheid in de andere wereld smaken zult, indien gij enkel wachten wilt. Wees dan tevreden met wachten, en wees niet al te haastig. Nu is het de tijd om enkel van geloof te leven, zich te troosten met het geloof, zich aan te moedigen door het geloof, en het noch in voorspoed noch in tegen-
spoed te verliezen. Uwe zaken zullen u niet altijd even gelukkig uitvallen. Nu zult gij mismoedigd zijn, dan weer opgeruimd, nu verheven, dan vernederd, vandaag gezond, morgen ziek. Leer dan altijd even getrouw aan den Heer te zijn, en in het licht des geloofs uwe reis voort te zetten naar het vaderland, waar de u door den Heer beloofde glorie leven genoemd wordt; maar een leven ver beter en gelukkiger, dan dit droevig en pijnlijk leven op aarde. Gij moet u aan het aardse leven niets gelegen laten, maar hetzelfde verachten en gewillig besteden voor den dienst van God, om zoo eens te komen tot dat ware leven : *Quam*

daturus est Deus his qui fidem suam numquam mutant ab eo « welk God geven zal aan hen die hun geloof nooit van hem veranderen. »

ZATERDAG IN DE TWEE EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

's Menschen leven is een strijd.

Militia est vita hominis super terram (Job, vii, 1).

Een strijd is des menschen leven op aarde.

1. Overweeg dat dit leven een slagveld is, waar gij vechten moet tegen uwe ongeregelde driften, bijgestaan door de duivels, hunne bondgenoten. Daaruit volgt dat dit een tijd is van strijd, niet van rust. Krijgslieden hebben geene rusttijden, en zelfs wanneer de vijand hun weinig last geeft, moeten zij gereed zijn om te vechten, in de plaatsen en op de posten blijven, die hun aangewezen zijn, blootgesteld aan de strengheid der jaargetijden, en de folteringen van honger en waken. Wat zegt gij daarvan, gij die een leven zoudt willen leiden van rust en gemak? Zulks betaamt aan eenen krijgsman op het slagveld niet.

2. Overweeg dat, aangezien dit leven een strijd is, het nu geen tijd is voor belooning, maar om verdiensten te vergaderen, en onbeschroomd de grootste gevaren te trotsen. Weet gij niet dat het de dapperste krijgslieden zijn, die zich in de eerste rangen aan het vuur van den vijand blootstellen? Waarom zoudt gij u dan zoo licht over de goddelijke Voorzienigheid beklagen, omdat niet zelden in deze wereld de rechtvaardigste menschen meest te lijden hebben?

Wacht een weinig ; op den laatsten dag zult gij zien, dat diegenen, die meer gestreden en geleden hebben dan anderen, van God grootere belooning zullen ontvangen. Hier geeft de Heer hun enkel het loon en den bijstand zijner genade, in evenredigheid met de lasten, die Hij hun oplegt.

3. Overweeg dat, aangezien dit leven een strijd is, het gevolgelyk nu geen tijd van zekerheid, maar van uiterst gevaar is, uit hoofde der menigvuldige listen en aanvallen, waaraan wij blootgesteld zijn. Kondet gij nu zien de grove vallen van die ellendigen, die nu in de hel hun onherstelbaar ongeluk beweenen, gij zoudt zoo zeer niet op u zelven betrouwen, en u zoo volmaakte zekerheid niet beloven : *In medio laqueorum ingredieris et super dolentium arma ambulabis* (Eccli. ix, 20). « Gij gaat te midden van valstrikken, en gij wandelt tusschen de wapenen van benijders. » Het eenigste middel om aan die gevaren te ontsnappen, is, niet handelen en leven volgens uwe luimen, maar u in alles schikken naar de gehoorzaamheid. Nergens wordt er stiptere gehoorzaamheid vereischt dan in den krijgsdienst ten opzichte van den oppersten bevelhebber. In den oorlog moet een krijgsman, noch blijven staan, noch zich bewegen, noch vechten, zonder het bevel van zijnen hoofdman. Aangezien dan het tegenwoordige voor u een kriegsleven is, moet gij onder de gehoorzaamheid staan, en geheel afhankelijk zijn van de bevelen van God en van zijne plaatsvervangers. Zoo doende, zult gij veilig zijn te midden der dringende gevaren, en schitterende zegepralen behalen. *Vir obediens loquetur victorias* (Prov. xxi, 28). « Een man, die gehoorzaamt, zal van zegepralen spreken. »

DRIE EN TWINTIGSTE ZONDAG NA SINKSEN.

Over de verrijzenis der dochter van Jaïrus.

Cum ejecta esset turba, intravit, et tenuit manum ejus, et surrexit puella (Matth. ix, 25).

Toen het volk uitgezet was, ging hij binnen, en vatte hare hand, en het meisje stond op.

1. Overweeg hoe Jesus, toen Hij voor de eerste maal het groot wonder ging verrichten van de dooden tot het leven terug te roepen, in den persoon van de dochter van Jaïrus, het hoofd der synagoog, gebood, dat de menigte, die over haar afsterven weende en jammerde, de kamer zou verlaten, waarin het doode lichaam lag. Waarom handelde Jesus aldus? Het was, omdat Hij geene aanschouwers wilde van een zoo schitterend mirakel, en tevens om u door zijn voorbeeld te leeren, geene getuigen te zoeken van uwe goede werken, en dezelve niet te verrichten om van anderen gezien en geprezen te worden. Gij moet nogtans onderscheid maken tusschen twee soorten van goede werken; sommige zijn gemeen aan allen, en voorgeschreven door uwe regelen, of de gebruiken van uwe orde, andere zijn bijzonder en buitengewoon. De eerste moet gij getrouw volbrengen, zelfs in het openbaar, om aan de regeltucht niet te kort te blijven; de andere buitengewone moet gij zooveel mogelijk in het geheim doen, om de ijdele glorie te vluchten. Indien omstandigheden somtijds vereischen, dat gij dezelve in het openbaar verricht, om aan anderen het goed voorbeeld te geven, zorg dan dat de glorie Gods en het voordeel des naasten, niet de eigenliefde, uwe eenige drijfveer zijn; anderszins zal er u gezegd worden: *Recepisti mercedem tuam* (Matth. vi, 16) « Gij hebt uwen loon al ontvangen. »

2. Overweeg dat de Heer, op het oogenblik dat Hij het doode kind tot het leven terugriep, de menigte uitjoeg, om u te toonen, dat, indien gij van uwe ellende en lauwheid wilt opstaan, gij u moet ontmaken van die ongeregelde gedachten en genegenheden, en doen ophouden dat gedruis van verstrooidheid, en overvullige gesprekken, die u het hart ontstellen en den geest verstooren. Gij moet meer in de eenzaamheid en in u zelven afgezonderd leven, en u daardoor voorbereiden, om klaarder licht, en krachtigeren bijstand van den hemel te ontvangen, zooals de Heer u bij den Profeet Oseas belooft: *Ducam eam in solitudinem, et loquar ad cor ejus* (II, 14). « Ik zal haar in de eenzaamheid leiden, en tot haar hart spreken.

3. Overweeg dat de Heer dit mirakel uitwerkte op het oogenblik dat Hij den arm uitstak en het meisje bij de hand vatte: *Tenuit manum ejus, et surrexit*, » Hij vatte hare hand, en zij stond op. » Door die almachtige aanraking stortte hij in haar den geest des levens, en wekte haar op uit den slaap des doods. Gij ook hebt uiterst noodig, dat de Heer zijne hand over u uitsteke, ten einde u op te wekken van den slaap uwer lauwheid, en u te doen verrijzen tot een nieuw leven van geestelijke vurigheid. Indien de Heer zijne machtige hand niet uitstrekt om u uit uwe ellende op te rechten, zult gij met recht moeten uitroepen: *Infixus sum in limo profundi, et non est substantia* (Psal. LXVIII, 3). « Ik steek in 't slijk der diepte, en heb geen vasten grond; » gij zult er in blijven zonder de minste hoop van er door u zelven uit te komen. Nogtans, aangezien: *Non est abbreviata manus Domini* (Isai, LIX, 1) « De hand des Heeren niet is afgekort, » bid Hem vurig zijne barmhartige hand uit te steken en uw hart te raken, en het op te heffen uit het slijk uwer zonden, opdat gij op den weg der volmaaktheid voorwaarts zoudt kunnen gaan.

MAANDAG IN DE DRIE EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Over de bestendige waakzaamheid.

Vigilate omni tempore orantes, ut digni habeamini fugere ista omnia, quæ futura sunt, et stare ante Filium hominis (Luc. xxi, 36).

Waakt ten allen tijde biddende, opdat gij verwaardigd moogt worden al deze dingen, die geschieden zullen, te ontvlieden, en voor den Zoon des menschen te staan.

1. Overweeg dat de Heer u door deze woorden wil te kennen geven, dat uwe eeuwige zaligheid een werk is, hetwelk noch gansch van u, noch uitsluitelijk van Hem afhangt. Gij moet van uwen kant doen wat gij kunt; daarom gebiedt Hij u te waken: *vigilate*, dat is, op uwe hoede te zijn, om geene gelegenheid voor bekoringen te geven, en alle pogingen aan te wenden om het goede te doen. Nadien, alsof gij niets gedaan hadt, moet gij bidden en uwen toevlucht tot God nemen, *orantes*, Hem smeekende dat Hij u met zijne heilige genade bescherme. Deze is de ware weg der zaligheid.

2. Overweeg dat het niet voldoende is op die wijze te beginnen; gij moet daaraan tot het einde toe bestendig getrouw blijven, zonder moede te worden: *Omni tempore*, « ten allen tijde » Het is niet genoeg dat gij waakt en bidt ten tijde van bekoringen, gij moet ten allen tijden waken en bidden. Herders waken over hunne kudde, zelfs wanneer er geene wolven of dieven in de nabijheid zijn, om te beletten dat zij komen. Zoo moet gij ook ten opzichte van uwe ziel te werk gaan, waken en bidden, opdat de bekoringen u niet verrassen: *Vigilate et orate, ut non intretis in tentatio-*

nem (Matth. xxvi, 41) « Waakt en bidt, dat gij niet in bekoring komt. » Indien gij niet aanhoudend op uwe hoede zijt, en het gebed nalaat, indien gij niet meermalen gedurende den dag uwen toevlucht neemt tot God en u zelven aan Hem aanbeveelt, dan zal de bekoring u niet komen vinden, maar gij zult er zelf de oorzaak van zijn, en met de wapenen weg te werpen, maakt gij uwe verdediging onmogelijk. Evenals er geen tijd is, in welken gij geen zeker gevaar loopt van te vergaan, indien gij aan uwe eigene zwakheid overgelaten zijt, zoo is er ook geen tijd, in welken u het waken en bidden niet volstrekt noodzakelijk zijn.

3. Overweeg dat alle mogelijke naarstigheid van uwen kant nooit voldoende zal zijn om u der zaligheid waardig te maken. Daarom moet gij door aanhoudende gebeden den Heer smeecken *ut dignus habearis*, « opdat gij verwaardigd moogt worden, » dat is te zeggen : dat Hij in zijne barmhartigheid u behandle, alsof gij op den laatsten dag waardig waart de verdoemenis te ontsnappen, en de zaligheid te erven, om zoo voor den Zoon des menschen te kunnen staan, *stare ante Filium hominis*. De rechtvaardigen alleen, krachtens hun goed geweten, zullen voor dien grooten rechterstoel vast staan : *Tunc stabunt justi in magna constantia* (Sap. v, 4). « Alsdan zullen de gerechtigen met groote vrijmoedigheid daar staan ; » de ondeugenden integendeel zullen vallen, zonder hoop van ooit weer op te staan : *Non resurgent impii in iudicio* (Ps, 1, 5) « De goddeloozen zullen niet bestand zijn in het gericht. » Wat een verschil tusschen het lot van beiden !

DINSDAG IN DE DRIE EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Over het kwaad der onverduldigheid.

In patientia vestra possidebitis animas vestras (Luc. xxi, 19).
Door uwe lijdzaamheid zult gij uwe zielen bezitten.

1. Overweeg het groot kwaad, waaraan een onverduldig mensch zich blootstelt. Hij is zich zelven niet meester, omdat hij niet heerscht over zijne verstandelijke vermogens; hij handelt haastig en uitzinnig, zonder het voorschrift der goede rede af te wachten. Hij is ook geen meester van zijnen wil, omdat de ongeregelde driften en luimen van droefheid, verveling, overdaad, vreesachtigheid hem beheerschen, en oorzaak zijn dat hij verandert en ronddraait, gelijk een klein schipken, dat op de opene zee, door wind en baren, heen en weer geslingerd wordt. De Heer zegt u dan met recht : *In patientia vestra possidebitis animas vestras*.

« Door uwe lijdzaamheid zult gij uwe zielen bezitten. » Deze lijdzaamheid, die den mensch meester van zichzelf maakt, is bovenal noodzakelijk voor eenen religieus; het is immers zijnen staat al te onwaardig dat hij in zijn spreken en handelen, zich late vervoeren door onverduldigheid, en leve als een onredelijk schepsel. Keer in u zelven, onderzoek uw gedrag, en indien gij u door die ondeugd hebt laten overheerschen, beijver u, om er u werkelijk van te beteren.

2. Overweeg dat de ongeduldige dit eigen heeft, dat hij in het goede zeer onstandvastig is, want zoohaast hij in eene onderneming verveling of moete begint te gevoelen, wordt hij het aanstonds moede. Legt hij zich toe op de studie, het gebed, of de lezing van geestelijke boeken, hij

laat dat alles weer spoedig varen ; gevoelt hij zich somtijds getrokken tot de boetvaardigheid of de versterving, het duurt niet lang ; nooit blijft hij standvastig in zijne goede voornemens : *Tamquam pulvis, quem projicit ventus a facie terræ* (Ps. I, 4). « Als stof dat de wind doet wegstuiven van de aarde. » Wat goeds heeft dan de onlijdzame te verwachten, aangezien de standvastigheid in het goede het gewone middel is, dat ons zekerder, dan wat het ook zij, voor de eindelijke volharding voorbereidt ?

3. Overweeg dat er drie voorname middelen zijn, om die zoo noodzakelijke lijdzaamheid te bekomen. Ten eerste, haar dikwijls en met groote vurigheid aan God vragen in het gebed. Ten tweede, op na denken en vooruit zien, de voorvallen, die u zouden kunnen ontstellen, zooals, beleedigingen, beschimpingen, ziekten, onaangename bevelen ; op die wijze zult gij immer gereed zijn, want zelfs de best versterkte plaatsen loopen gevaar, zoo zij op het onverwachts aangevallen worden. Herinner u, dat gij hier op een slagveld zijt, dat later de vrede en de belooning zullen volgen, en dat uwe zonden veel grootere straf verdienen, dan hetgene gij nu te lijden hebt. Het derde middel om tot de ware verduldigheid te komen, is u zelven zooveel mogelijk te oefenen in akten van geduld, telkens u eene kleine tegenkanting overkomt, met de gebreken van den naaste, de guurheid des weders, de ongemakken des lichaams en de kwellingen des geestes te verdragen ; alle oogenblikken zult gij daarvoor gelegenheid hebben. Zoohaast gij dan het eerste gevoelen van onverduldigheid gewaar wordt, keer in u zelven, beveel u aan den Heer, beeld u in dat Hij u met eigen mond zegt : *In patientia vestra possidebitis animas vestras*. « Door uwe lijdzaamheid zult gij uwe zielen bezitten. »

WOENSDAG IN DE DRIE EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

**Hoe ongerijmd het is, het goede te minachten, om het
betere te zoeken.**

*Quid necesse est homini majora se quærere, cum ignoret quid
conducat sibi in vita sua, numero dierum peregrinationis suæ, et
tempore quod velut umbra præterit ?* (Eccle. vii, 1).

Wat heeft de mensch toch noodig, naar dingen te trachten die boven zijn bereik zijn, daar hij niet weet, wat voor hem nuttig is in zijn leven, in het aantal dagen van zijn pelgrimstocht, in den tijd, die als eene schaduw voorbijgaat ?

1. Overweeg dat de Wijze man deze woorden richt tot allen, die ontevreden met den staat, in welken God hen geplaatst heeft, angstig streven zich zelven te verhoogen, zonder te weten of die waardigheid, dat ambt. of die bediening, waarnaar zij zuchten, hun tot nut of schade zal strekken. Vandaar dat zij dingen zoeken, die hunne bekwaamheid ver te boven gaan, *majora se*, omdat zij in de toekomst niet zien kunnen. God alleen weet den weg, dien gij volgen moet om uwe ziel zalig te maken, aangezien Hij de aaneenschakeling van voorvallen bepaald heeft, waarvan uwe voorbeschikking afhangt. Daarom, evenals een pelgrim, die den weg naar zijn vaderland niet kent, zich moet laten geleiden door iemand, die den weg weet ; zoo moet gij u laten geleiden door God, of door iemand, die op aarde voor u zijne plaats bekleedt. Wat uitzinnigheid dan van uwen kant, te trachten door alle middelen, zelfs tegen den wil van God, om tot die waardigheid of die bediening te komen ! Dat de gehoorzaamheid uwe getrouwe geleidster zij, gehoorzamen immers kan u nooit nadeel toebrengen.

2. Overweeg dat, zoude zelfs het bekomen van hetgene gij zoo vurig verlangt, namelijk, die plaats of deze bediening, u niet nadeelig zijn, het betrachten daarvan u zonder twijfel zeer schadelijk is, omdat het uwe gedachten en uwe pogingen afkeert van het ééne noodzakelijke, het werk uwer eeuwige zaligheid. In al uwe gedachten en werken moest gij niets anders beoogen dan die groote zaak, die al te meer belangrijk is, naarmate zij meer twijfelachtig is. Met een voorwerp na te jagen, dat moeielijk is om bereiken, en dat u mogelijk ter zaligheid nadeelig zal zijn, verwaarloost gij, helaas ! de ware belangen uwer ziel. Gij zijt een pelgrim, de hemel is uw vaderland ; gebruik dan uwen tijd en uwe krachten, voor de eene belangrijke zaak, namelijk om den zekeren rechten weg te leeren, die naar den hemel leidt.

3. Overweeg dat de tijd, die u gegeven is om dat noodzakelijk einde, het voorwerp van uw bestaan te bereiken, kort is en spoedig voorbijvliegt ; hoe is het dan mogelijk dat gij uwen tijd verliest in iets te zoeken, dat u tot niets dienen kan ? De tijd is kort, het zijn immers maar weinige dagen *numero dierum* ; de tijd vliegt voorbij gelijk eene schaduw *velut umbra praeiterit*. Besteed hem daarom niet in de najaging van zaken, die met den tijd voorbijgaan ; gebruik hem enkel om immer voorwaarts te gaan op den zekeren weg naar het vaderland, en om in bezit te kunnen treden van uw eeuwig erfdeel. Een pelgrim, die op een korten en vastgestelden tijd in zijn vaderland moet aankomen, onder straf van het verlies van al zijne goederen, met welke naarsdigheid zou hij niet immer vooruitgaan, opdat de tijd hem niet kome te ontbreken ! Om tijd te winnen zou hij zich slaap, onderhandelingen, en alle ijdele vermaken ontzeggen. Zoo moet gij ook te werk gaan ; gij zijt een pelgrim ; zoo gij het einde uwer reis niet bereikt op het oogenblik dat de Heer u bepaald heeft, is het met u gedaan ; nooit in der

eeuwigheid zult gij meer in bezit kunnen treden van uw erfdeel.

DONDERDAG IN DE DRIE EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Over het goed gebruik van den tijd.

Cum accepero tempus, ego justitias judicabo (Ps. LXXVI, 3).

Als mijn tijd gekomen is, zal ik gerechtigheid oefenen.

1. Overweeg hoe de Heer u nu overvloedigen tijd en gelegenheid verleent om goed te doen, indien gij hem enkel wilt besteden, om eene gelukzalige eeuwigheid te bekomen: *Dedi illi tempus ut pœnitentiam ageret* (Apoc. II, 21). «Ik heb haar tijd gegeven, opdat zij zich zou bekeeren.» Wat volgt er dan? Binnen kort, zal Hij u den tijd ontnemen om u ten oordeel te roepen; gij zult dan geen enkelen oogenblik tijds meer hebben: *Tempus non erit amplius* (Apoc. x, 6). «Er zal geen tijd meer zijn.» En welke strenge rekenschap zal Hij u dan vragen van den tijd, dien Hij u gegeven had: *Vocavit adversum me tempus* (Thren. I, 15). «Hij heeft den tijd tegen mij geroepen.» Onderzoek nu hoe gij uwen tijd gebruikt, in nuttige of onnuttige zaken? De Heer geeft u den tijd, opdat gij hem benuttigt voor het bekomen der eeuwige zaligheid, en gij minacht hem. O! wat eene droeve verkwisting van een zoo kostbaren tijd! Wanneer uw tijd zal voorbij zijn, en die des Heeren gekomen, dan zult gij, doch te vergeefs, de waarde daarvan begrijpen.

2. Overweeg dat, zoohaast uw tijd ten einde is, het de

tijd des Heeren zal zijn om u te oordeelen. Maar wat bedoelt de Heer met die woorden *justitias judicabo* « ik zal gerechtigheid oefenen? » Hij geeft u te verstaan, dat Hij u zal oordeelen met juistheid, strengheid, en volgens de regels der onbarmhartigste rechtvaardigheid. De barmhartigheid op dien dag zal ophouden, en plaats maken voor allerstrengste rechtvaardigheid. Hoe komt het dan, dat gij u zoo weinig gelegen laat, zelfs niet denkt aan de strengheid van dien schrikwekkenden dag? De grootste heiligen sidderden en beefden bij de gedachte van die uiterste strengheid, waarmede de Heer hen op het einde van hun leven zou oordeelen; zij hielden daarom niet op hunne zonden te beweenen, door boetplegingen voor hunne schulden te voldoen, hun geweten zorgvuldig te onderzoeken, ten einde in hun leven hunne rekeningen te vereffen in den rechterstoel der barmhartigheid, om niet verplicht te zijn zulks te doen voor den rechterstoel van Gods rechtvaardigheid. Doch gij doet juist het tegenovergestelde; gij zijt weinig bevreesd voor het oordeel, waaraan gij op den laatsten dag zult onderworpen worden, en verwaarloost den tegenwoordigen kostbaren tijd, om van Gods medelijdende barmhartigheid gebruik te maken.

3. Overweeg dat die woorden *justitias judicabo* « ik zal gerechtigheid oefenen, » nog willen zeggen dat de Heer op dien dag niet alleen uwe zonden, maar ook uwe gerechtigheden zal oordeelen, dat is, al uwe goede werken. Hij zal onderzoeken of gij dezelve op den gestelden tijd, met een goed inzicht, op de rechte wijze en met alle daartoe behorende omstandigheden verricht hebt. Dit zoo zijnde, wat zal er dan van u ellendige geworden? Gij verricht vele, in zich zelve goede werken in uw religieus leven, zooals het gebed, het koorgezang, het ontvangen der HH. Sakramenten enz., maar hoe verricht gij dezelve? met welke verstrooidheid,

met welke onoplettendheid, met hoevele fouten worden zij niet vermengeld? Aangaande al die goede werken, welke gij niet naar behooren verricht hebt, zult gij onbarmhartig geoordeeld worden. Herinneru dat niet het stoffelijke werk, maar enkel de wijze waarop, en het inzicht waarmede gij het doet, u iets zullen baten. En nogtans vreest gij dat oordeel niet! Bid den Heer dat Hij u licht geve om het te kennen en te waardeeren.

VRIJDAG IN DE DRIE EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Over de waarde des lijdens.

Hæc mihi sit consolatio, ut affligens me dolore non parcat, nec contradicam sermonibus sancti (Job. vi, 10).

Dat dit mijn troost zij, dat hij mij met lijden kwellende niet spare, en dat ik de woorden des heiligen niet tegenspreke.

1. Overweeg wat eene wondere vertroosting de H. Job aan den Heer vroeg te midden van zijne kwellingen. Hij vraagt eene nieuwe beproeving, en tevens ook de lijdzaamheid: *Ut affligens me dolore non parcat, nec contradicam sermonibus sancti*. « Dat Hij mij met lijden kwellende niet spare, en dat ik de woorden des heiligen niet tegenspreke. » Gelijkvormigheid aan den wil van God in voorspoed, niet in tegenspoed, is geene moeilijke zaak en brengt dan ook weinig vertroosting bij aan den geest. Maar zich aan Gods wil volkomen overgeven, en troost vinden in de kwellingen, die Hij ons overzendt, dat is de ware vertroosting der volmaakte zielen. Gelukkig zijt gij, indien gij tot dien hoogen graad van volmaaktheid geraakt, van uwen

troost te zoeken in altijd meer en heviger lijden ! Daarnaar moet gij trachten ; wij zijn immers hier niet om ons te vermaken, maar om te lijden. Nooit zult gij oprecht gelukkig en tevreden zijn, zoolang gij er niet in gelukt, uwen troost in lijden en beproevingen te putten.

2. Overweeg de groote begeerte van Job naar lijden en kruisen. Daar zat hij op zijnen mesthoop, van hoofd tot voeten, met wonden bedekt ; en in zijn afgrijselijk lijden vraagt hij aan den Heer dorheid des geestes, die van alle kwalen de meest hartscheurende is. Hij vreesde dat de Heer, in zijne goedheid, bij het aanschouwen van zoo groote kwellingen, Zich tot medelijden zou laten bewegen ; hij zet Hem, als het ware, aan om in zijne gestrengte behandeling voort te gaan, tot dat hij tot stof en asch zou wederkeeren. Ziedaar de volmaaktheid tot dewelke het zwakke vleesch en bloed, bijgestaan door een sterken geest, komen kan. Beschaam u ten minste over uwe zwakheid, en bid den Heer, dat Hij u klaar doe inzien, wat groote voordeelen aldus voor God lijden aan de ziel toebrengt ; smeeke Hem dat Hij door zijne genade de krankheid van uw vleesch versterke.

3. Overweeg dat, wanneer Job nieuwe smarten vraagt, hij terzelfder tijd de genade vraagt, om er zich niet tegen te verzetten, wanneer zij hem zullen overvallen, maar dezelve met volmaakte overgeving te ontvangen ; aangezien hij zich niet al te veel op die vorige begeerten betrouwde ; een wantrouwen dat aan de ootmoedigen eigen is. Meermaalen verlangt gij voor den Heer veel te arbeiden en te lijden, maar omdat gij met te groote vermetelheid op u zelven vertrouwt, en God niet te voet valt opdat Hij u bijsta, verdwijnen die verlangens, wanneer de gelegenheid zich aanbiedt ; gij verliest dan die gelijkvormigheid aan den wil van God, welke als de ziel van al uw lijden zijn moest. Zoo volmaakt moest die overeenstemming van wil zijn, dat

geene omstandigheid van tijd, gesteltenis of gezondheid u het lijden onverdraagzaam make, en u belette hetzelfde met volkomene overgeving van de hand Gods te ontvangen. Dit was juist wat Job vroeg, toen hij Hem om nieuw lijden smeekte. Dit gebed is dan al te meer noodig aan u, die zooveel zwakker zijt, en die bijgevolg des te min op uwe begeerten, hoe vurig en heilig ook, kunt vertrouwen; zonder de hulp en bijzonderen bijstand van God, zullen zij nooit krachtdadig of standvastig zijn.

ZATERDAG IN DE DRIE EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Jesus onze leeraar.

Beatus homo, quem tu erudieris, Domine, et de lege tua docueris eum (Ps, LXXXIII, 12).

Gelukkig de mensch, dien Gij onderricht, o Heer, en onderwijst uit uwe wet.

1. Overweeg dat niets een leerling zoo zeer aanzet tot vlijtigheid voor de studie, dan de goedheid en zelfopoffering van den meester. Nu, waar ter wereld zult gij eenen leermeester vinden gelijk aan Jesus Christus, iemand die beter dan Hij kan onderrichten al wie zijne school bijwonen? En nogtans hoe weinigen zijn er, die de lessen van een zoo grooten meester ter harte nemen? Bijna allen loopen naar de bedriegelijke school der wereld. Hoe dankbaar moest gij niet zijn jegens den Heer, die u niet alleen deed geboren worden, na de komst van den grooten Leeraar, maar u tot het klooster riep, zijne eigene bijzondere school, waar gij met zooveel gemak de vruchten van zijne leer kunt rapen,

bovenal in het gebed. Indien gij zijne lessen niet aanhoort en er geen nut uit trekt, het is uitsluitelijk uwe schuld.

2. Overweeg dat een meester niet gewoon is aan zijne leerlingen hoogere lessen voor te houden, zoo hij hen niet wel gevestigd ziet in de eerste grondbeginselen. en voorafgaande lessen, welke hij hun met zooveel moeite ingeprent heeft. Ga een weinig na, hoeveel moeite de Heer Zich niet gegeven heeft om u tot het geestelijke leven te vormen en te geleiden, namelijk, om u te onthechten van de wereld, en van uwe bedorvene genegenheden van hoogmoed, eerzucht, en overgrootte eigenliefde. Zoovele jaren zijn het reeds dat gij, als religieus, zijne school bijwoont, en gelooft gij nu wel genoeg gevestigd te zijn in zijne leer ? Hoe kunt gij u dan verwonderen, dat Hij u geene verhevenere lessen bijwege van bijzondere verlichtingen geve, welke aan de meer gevorderden voorbehouden zijn ? Onmogelijk, door dien meester in hoogere lessen onderwezen te worden, indien gij in de eerste beginselen niet wel gegrond zijt. Geef u zelven dan gansch over aan zijne leiding, laat toe dat Hij u onthechte van uw gemak en eigen wil, dan zal Hij u eene hoogere plaats in zijne school aanwijzen.

3. Overweeg dat het bijzonderste voorwerp van de leering van een zoodanigen meester de vervulling is van zijne wet. Gij kunt immers zonder de beschouwende kennis der geheimen van God zalig en heilig worden ; maar zonder de werkelijke kennis van zijne wet kunt gij uwe zaligheid niet bewerken ; daarom moet gij uw best doen om in deze werkdadige oefening voortgang te doen ; deze alleen kan u oprecht gelukkig maken. Wat zal u de kennis baten van wijs- en godgeleerdheid, van redekunst en rekenkunde, waar gij u met zooveel vlijt op toelegt, zoo gij verloren gaat ? Het is wel mogelijk dat gij met al deze kennissen verloren gaat, zoo gij van den grootsten der Meesters, de

ware oefenende wetenschap der goddelijke wet niet leert. Hij houdt u deze kennis voor als de belangrijkste in zich zelve, de noodzakelijkste van allen om u gelukkig te maken. *Beatus homo quem tu erudieris. Domine, et de lege tua docueris eum!* « Gelukkig de mensch, dien gij onder-richt, o Heer. en onderwijst uit uwe wet. (1) »

VIER EN TWINTIGSTE ZONDAG NA SINKSEN.

Over het einde der wereld.

Erit tunc tribulatio magna, qualis non fuit ab initio mundi usque modo (Matth. xxiv, 21).

Er zal alsdan eene groote verdrukking zijn, hoedanige er niet geweest is van het begin der wereld tot nu toe.

1. Overweeg dat, evenals elk mensch bij het einde van zijn leven in het bijzonder door God geoordeeld wordt, zoo ook op het einde der wereld een algemeen oordeel voor allen zal plaats hebben. Dit algemeen oordeel zal de glorie en de belooning der uitverkorenen verhoogen, gelijk het de beschaming en straf der verdoemden zal vermeerderen. Het zal dienen als eene openbare verdediging van Gods voorzienigheid in het bestuur der wereld; voorzienigheid, die nu zoo schandig gelasterd wordt, omdat men ziet dat de goeden nu zoo dikwijls tegenspoed, en de kwaden voorspoed hebben; dat de deugdzamen nu dikwijls van de goederen der aarde beroofd zijn, terwijl de ondeugenden overvloed

(1) Indien er meer dan 24 weken na Sinksen zijn, dan lascht men hier in de overgeblevene weken na Driekoningen. (Zie 1ste boekd.)

van rijkdommen bezitten. Dan zal er klaar getoond worden, dat de schikkingen der Voorzienigheid, die ons nu ongeregeldheden schijnen, met oneindige wijsheid geordend waren tot een tweevoudig einde, namelijk, de glorie van God en ons eigen geluk. Daarom, telkens u iets overkomt dat aan uw beperkt verstand, slecht geregeld schijnt in het bestuur van de wereld, of van uwe gemeente, herinner u dan de vermaningen van den Apostel: *Nolite ante tempus judicare quoadusque veniat Dominus* (1. Cor. iv, 5). « Velt geen oordeel vóór den tijd, tot dat de Heer komt, » want op den dag des oordeels alleen, zal de schoonheid en de orde der Voorzienigheid zich klaarblijkend toonen in al wat ons nu slechts ongeregeldheid schijnt. De Voorzienigheid is gelijk een naaiwerk, dat van den verkeerden kant aanschouwd, slechts eene verwarring van ongelijke steken schijnt te zijn, en van den rechten kant een kunstig bewerkt meesterstuk daarstelt.

2. Overweeg dat, evenals bij eenen stervende de gesteltenis des lichaams verandert, de oogen verduisteren, het aanschijn verbleekt, de zintuigen en krachten ophouden, zoo ook op het einde der wereld al de elementen zullen ontroerd worden; de zon, maan en sterren zullen verduisteren, de aarde zal schudden ten gevolge van schrikkinwekkende bevingen, en een alverslindend vuur zal bosschen, huizen, steden en menschen, al wat er op de aarde is verbranden. Dan zal men verstaan wat de wereld is, die nu door zooveel aanbeden wordt; dan zal men de nietigheid zien van die lusthoven, paleizen, grootheden en rijkdommen, die op een oogenblik door het vuur verteerd worden. Hoe dankbaar moest gij jegens den Heer zijn, die u op eene verdienstelijke wijze, de goederen der wereld deed verlaten, die toch weldra de prooi der vlammen zullen worden.

3. Overweeg dat, zoohaast de wereld door het verslindend

vuur zal vernield zijn, het trompetgeschal, dat de dooden uit hunne graven ten oordeel zal roepen, in de vier wereldeinden zal weergalmen : *Surgite, mortui, et venite ad iudicium* (St-Hier.) « Staat op, dooden. en komt ten oordeel. » Op een oogenblik zullen dan de doode lichamen zich met hunne zielen vereenigen, en door het toedoen der engelen, naar de vallei van Josaphat geleid worden. Op dien dag zal er geen verschil meer bestaan tusschen armen en rijken, tusschen personen van hoogen of lagen stand, tusschen koningen en onderdanen; geen ander verschil zal er zijn dan tusschen goeden en kwaden. Dan zal men verstaan dat het ééne waarachtige goed de deugd is, het eenige kwaad de zonde, waarvan men zich nu zoo weinig wacht. Aanschouw bovendien het groot verschil, dat men dan zal zien, tusschen de verdoemden en de uitverkorenen. De zielen der uitverkorenen zullen zich dan vereenigen met hunne lichamen, die helderder zullen schijnen dan de zon, begaafd worden met de vier hoedanigheden van verheerlijkte lichamen, en in de hoogte verheven om des te nader den troon des Rechters te zijn. De zielen der verdoemden zullen zich ook vereenigen met hunne lichamen, bestemd tot afschuwelijke brandstokken der hel; zij zullen daar staan onder in de vallei, te midden van de duivelen. Het lot van een van beiden moet noodzakelijk het uwe zijn. Kies nu welk gij wilt. Indien gij zoo bezorgd zijt voor de gezondheid van het lichaam, zoo vurig verlangt een eervol ambt in de wereld te bekleeden: indien het u, van den anderen kant, zoo onaangenaam is te zien, dat anderen boven u gesteld worden, indien het u zoo hard valt, door lichamelijke kwalen bezocht te worden, met hoeveel te meer ernst moest gij niet streven om eene hooge plaats en een verheerlijkt lichaam te hebben op den dag des oordeels, wanneer uw lot van geluk of ongeluk voor eeuwig zal vastgesteld worden.

MAANDAG IN DE VIER EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Over de tweede komst van den Zoon des menschen.

Videbunt Filium hominis venientem in nubibus cœli (Matth. xxiv, 30).

Zij zullen den Zoon des menschen zien komen op de wolken des hemels.

1. Overweeg met welke verschillende gesteltenis van geest de uitverkorenen en de verdoemden de komst van den Zoon Gods zullen afwachten. Hij zal van den hemel nederdalen met groote majesteit, omringd van alle zijne engelen, die met grooten luister den standaard des kruises zullen dragen. Bij het verschijnen van het kruis, zegt het Evangelie, zullen uitverkorenen en verdoemden weenen. De uitverkoren zullen dan tranen van vertroosting storten, bij de gedachte dat zij, tot hun groot voordeel, het kruis gedurende hun leven omhelsd hebben; de verdoemden zullen kermen van droefheid omdat zij, tot hun onherstelbaar ongeluk, dat kruis gevlucht hebben. Indien gij in den staat waarin gij u nu bevindt, het kruis van Christus, het zinnebeeld van zijne rechterlijke macht, moest zien nederdalen in de vallei van Josaphat, wat zouden uwe tranen te kennen geven? vreugde en troost, of droefheid en vrees? Bij dat schouwspel zult gij ook eens tegenwoordig zijn. Zorg dan u te bevinden onder het getal der minnaars van het kruis, niet van deszelfs vijanden: *Quorum finis interitus* (Phil. iii, 19). « wier einde verderf is. »

2. Overweeg dat onmiddellijk achter het kruis de Rechter zal komen, gezeten op eenen troon, te midden der wolken. De majesteit van zijne goddelijke natuur en de glorie zijner

Godgeworden menschheid zullen zoodanig zijn dat zelfs de zon, de maan en de sterren voor zijn aanschijn zullen verduisteren. Hoe onuitsprekelijk zal dan de schrik en angst der verdoemden niet zijn? Liever zouden zij dan hebben begraven te worden onder de puinhoopen der bergen, dan het vertoornde aanschijn van Jesus tegen hen te moeten aanschouwen, van den zachtmoedigen Jesus, wiens goedheid zij op aarde zoo schandig vergramd hebben. Aan de rechter hand des Rechters zal de allerheiligste Maagd zijn, maar helaas! niet meer, als toevlucht en middelaars der zondaren. Ter linkerzijde des Rechters zullen zich de Apostelen bevinden, als bijzitters, en met hen al de apostolische zielen, die, alles verlatende om God, de evangelische raden omhelsden. Hoe geëerd zal op dien dag de deugd, en de navolging van Christus zijn! Hoe verachtelijk en beschamend de ondeugd en de slavernij der wereldlingen!

3. Overweeg dat in die omstandigheden de boeken, dat is, de gewetens van eenieder zullen opengelegd worden. Iedereen zal dan klaar zien niet alleen de goede en kwade werken, welke hij in zijn leven gedaan heeft, maar ook die van alle anderen. Zoo zullen onder de oogen van de menschen en van de engelen gelegd worden, al uwe werken, al uwe woorden, al uwe gedachten, al wat gij in uw leven goeds of kwaads gedaan hebt; het goede om geprezen, het kwade om afgekeurd te worden. Gedenk echter dat goed en kwaad dan niet zullen geschat worden, zooals nu in de wereld geschiedt, maar volgens de beoordeeling van God zelven, dat wil zeggen, dat het goed dan oneindig kostbaarder, en het kwaad oneindig plichtiger zal voorkomen dan nu. Wat eene onzeglijke beschaming zal dan de ondeugenden overvallen, wanneer in het bijzijn van allen al hunne geheimste zonden veropenbaard worden? Wat eene onuitsprekelijke eer voor de goeden, daar al hunne zelfs minst ge-

achte deugden bekend gemaakt te zien ? Hunne zonden zelf zullen voor hen geene stof van beschaming maar eer van troost zijn, om reden der bloedige tranen, waarmede zij dezelve gewasschen hebben in het sacrament van loetvaardigheid. Gij die nu in uwen handel en wandel zoo veel werk maakt van het oordeel en opzicht der menschen, hoe is het mogelijk dat gij geen acht geeft op het oordeel, dat eens in de vallei van Josaphat zal plaats hebben. Denk er dikwijls en ernstig op, gij zult dan over alle menschelijk opzicht zegvieren, dat zoeken, wat u op den laatsten dag tot glorie, dat vluchten wat u tot beschaming strekken zal.

DINSDAG IN DE VIER EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Over het vonnis der uitverkorenen en der verdoemden.

Venite, benedicti Patris mei ; possidete regnum. Discedite a me maledicti in ignem æternum (Matth. xxv, 34, 41).

Komt, gij gezegenden mijns Vaders, neemt bezit van het koninkrijk. Gaat weg van mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur.

1. Overweeg het vonnis dat de Rechter eerst ten gunste der rechtvaardigen zal uitspreken, tot wien Hij met een glimlachend en minnelijk gelaat deze woorden sturen zal : *Venite benedicti Patris mei* « Komt gij, gezegenden mijns Vaders, » komt van de vermoeienissen tot de rust, van de droefheid tot de vreugde, van den strijd tot de belooning ; *possidete regnum* « neemt bezit van het koninkrijk. » Door deze woorden geeft Hij te kennen de altijddurende en vrede-

volle zekerheid, waarmede zij voor alle eeuwigheid de hemelsche glorie zullen genieten. *Qui vicerit, possidebit hæc* (Apoc. xxi, 7). « Wie overwonnen heeft, zal dit beërven. » De gelukzaligheid wordt koninkrijk genoemd, ter oorzake van de grootheid en den luister, welke den uitverkorenen in het bezit van alle goed zullen ten deel vallen. Overdenk nu wat vreugdegevoelens de harten der uitverkorenen zullen bezielen, wanneer zij zich geroepen hooren om bezit te nemen van een rijk, een eeuwig rijk, hetwelk God hun uit rechtvaardigheid verschuldigd is ter oorzake van het kortstondige en lichte lijden, dat zij tijdens hun leven, in zijnen dienst getrouw verduurden. Hoe zullen zij dan in eene verrukking van vreugde uitroepen : *Lætati sumus pro diebus, quibus nos humiliasti, annis, quibus vidimus mala* (Ps. lxxxix, 15). « Wij verheugen ons naar het getal der dagen, dat ge ons hebt vernederd, naar de jaren dat wij 't kwade ondervonden. » Gij ook zult eens aan die vreugde deelachtig zijn, indien gij nu aan hunne beproevingen deel neemt.

2. Overweeg dat, nadat de Rechter het oordeel ten gunste der uitverkorenen zal uitgesproken hebben, Hij zich vol verontwaardiging met een vertoornd gelaat zal wenden naar de verdoemden, en tegen hen het vonnis van eeuwige verdoemenis uitspreken. *Discedite a me maledicti in ignem æternum*. « Gaat weg van mij gij verdoemden in het eeuwige vuur. » Wat een vreeselijk ongeluk voor eeuwig verbannen te zijn van voor het beminnelijk aanschijn van God ! Maar wat dat ongeluk nog oneindig grooter maakt is verbannen te worden in den helschen afgrond om eeuwig in het vuur te branden ! *Discedite a me... in ignem æternum*. « Gaat weg van mij... in het eeuwige vuur. » Nu deze behandeling zal hoogst rechtvaardig zijn, want door eene zonde bedrijft de zondaar twee groote euvel daden ; de

eerste met aan God verachtelijk den rug te keeren ; de tweede met zijn hart aan de schepselen te geven niettegenstaande het recht, dat God er op heeft. De straf van schade beantwoordt aan zijne afkeering van God : *Non videbit gloriam Domini* (Isai. xxvi, 10) « Hij zal de glorie des Heeren niet zien. » De straf des gevoels zal beantwoorden aan het tweede kwaad, dat elke zonde inhoudt, namelijk, de wending des harten naar de schepselen : *Cruciabuntur die ac nocte in sæcula sæculorum* (Apoc. xx, 10). « Zij zullen dag en nacht gepijnigd worden in alle eeuwigheid. » De pijnen, die de verdoemden voor alle eeuwigheid in de helsche vlammen te lijden hebben, besluiten in zich alle andere folteringen, die de barbaarschste onmedoogendheid hen zou kunnen aandoen ; zij overtreffen al wat een mensch zich schrikkelijks zou kunnen inbeelden. Neem dan het goed voornemen om, kost wat kost, u aan dat noodlottig vonnis te onttrekken.

3. Overweeg dat Christus eerst de uitverkorenen zal roepen om bezit te nemen van het koninkrijk, en daarna de vervloekten in het vuur zal storten, en dit voor een tweevoudig einde. Ten eerste, opdat de gelukzaligen aldus meer zouden geëerd worden in het bijzijn van hunne gezworene tegenstanders, die hen op aarde mishandelden en beschimpden ; en ten tweede, opdat de verdoemden meer zouden gepijnigd worden in het aanschouwen van de glorie der uitverkorenen, en van hunne eigene ellende. De heiligen zullen in gezelschap met Christus en de engelen ten hemel stijgen, de verdoemden zullen door de aarde ingezwolgen, en in de uiterste diepte begraven worden : *Ibunt hi in supplicium æternum, justi autem in vitam æternam* (Matth. xxv, 46). « Deze zullen gaan in de eeuwige straffe, maar de rechtvaardigen in het eeuwige leven. » Denk aan die twee zoo verschillende bestemmingen, en aan de uwe op dien dag ;

er is geen middelweg ; gij zult noodzakelijk of ter rechter of ter linkerzijde moeten staan, eeuwig heerschen in den hemel, of eeuwig branden in de hel.

WOENSDAG IN DE VIER EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Over de voorbereiding tot den dood.

Videte, vigilate, et orate ; nescitis enim quando tempus sit (Marc. xiii, 33).

Ziet toe, waakt en bidt ; want gij weet niet wanneer de tijd daar is.

1. Overweeg hoe in de vervulling van deze drie plichten al besloten is, wat er van u vereischt wordt om voor den dood bereid te zijn, en uwe ziel zalig te maken. Het eerste wat u te doen staat is, toe te zien *videte*, niet met de oogen des lichaams, maar met de oogen der ziel, ernstig overweegende de kortheid van het tegenwoordige leven, dat zoo haastig voorbijgaat, de onzekerheid des doods, die u komt toegesneld, de eeuwigheid van het toekomstige leven, dat u te wachten staat. Zie, hoe snel die twintig, dertig of veertig jaren van uw leven voorbij gevlogen zijn ; nog sneller zullen de weinige jaren, die u nog overblijven, voorbijkennen. Dan nog, wie verzekert u van die weinige jaren, zoodat de dood ze u niet ontneme, juist dan wanneer gij er u minst op verwacht ? Zie hoevelen er dagelijks sterven in den bloei van hun leven ! Hoevelen die, begunstigd met de sterkste gezondheid, schielijk sterven, de eene getroffen door eene geraaktheid, de andere door eene beroerte of iets anders, dan wanneer zij er zich geenszins op verwachtten. *Videte, nesci-*

tis quando tempus sit. « Ziet toe, gij weet niet wanneer de tijd daar is. » Merk op dat de Evangelist niet zegt : *Quando tempus erit* « Wanneer de tijd daar zal zijn, » maar *est*, « wanneer hij daar is, » omdat er geen oogenblik is, dat voor u het laatste niet zijn kan. En nogtans leeft gij alsof er voor u geen dood was, alsof gij niet op den boord der eeuwigheid stondt. Zoo gij u zelven bemint, denk op den dood, denk op de eeuwigheid, denk er wel en dikwijls op. Wees zoo uitzinnig niet van u voor te stellen dat Christus aan zijn woord niet getrouw zal blijven. Hij zegt uitdrukkelijk : *nescitis quando*, « gij weet niet wanneer. »

2. Overweeg den tweeden plicht, wiens vervulling u ter zaligheid noodzakelijk is, namelijk dat gij moet waken *vigilate*, hetgene twee beteekenissen hebben kan. De eerste, dat gij niet zorgeloos moogt verliezen den kostbaren tijd, die u gegeven is om schatten te vergaderen voor de eeuwigheid ; tijd te kostbaar om al slapende te verkwisten : *Noli diligere somnum, ne te egestas opprimat* (Prov. xx, 13). « Houd niet van slapen om niet tot armoede te vervallen. » De andere beteekenis is dat gij, door den slaap van een lui en lauw leven, de waakzaamheid over u zelven niet moogt opgeven, en u aldus blootstellen aan de aanvallen van uwe helsche vijanden, en van uwe ongeregelde genegenheden. Wek u zelven op, en wees op uwe hoede tegen uwe in- en uitwendige tegenstanders, want zij zullen u het leven benemen, wanneer gij er u minst op verwacht. Wek u zelven op met gehoor te geven aan de stem des Heeren die u tot een volmaakter leven roept ; wacht u van opnieuw in slaap te vallen ; mogelijk zal Hij u niet meer roepen, maar u laten voortleven in uwe onachtzaamheid en lauwheid.

3. Overweeg de derde zaak, welke u ter zaligheid noodig is, namelijk het gebed *orate*. Dat wil zeggen dat gij nooit moogt achterlaten u aan den Heer aan te bevelen. Gij kunt,

wel is waar niet altijd werkelijk in het gebed zijn ; maar, eerst en vooral, laat nooit na te bidden op de gestelde tijden ; dan, verhef dikwerf gedurende den dag uw hart tot God ; verders leg voor Hem het vurige verlangen, dat gij hebt van zijn goddelijken bijstand. *Desiderium pauperum exaudivit Dominus* (Ps. x, 17). „ De Heer heeft den wensch der verdrukten verhoord. „ Dat deze gevoelens en verlangens des te menigvuldiger zijn, naarmate zij min tijd vragen ! Begeef u zoo dikwijls mogelijk in de tegenwoordigheid van het Allerheiligste Sacrament, dat u zoo nabij is. Bovenal, denk dikwijls op den dood, want de vrees des doods zal oorzaak zijn dat gij u van ganscher harte aan Jesus aanbeveelt en Hem vurig en dikwijls om hulp smeekt.

DONDERDAG IN DE VIER EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Over het bewerken onzer zaligheid.

Cum metu et timore vestram salutem operamini; Deus est enim, qui operatur in vobis, et velle, et perficere pro bona voluntate (Philipp. II, 12, 13).

Arbeidt aan uwe zaligheid met vreezen en beven ; want het is God die in u werkt en het willen en het volbrengen, om zijne goedwilligheid.

1. Overweeg dat uwe zaligheid eene zaak is, die gansch van God en tevens gansch van u zelven afhangt ; van daar de verplichting voor u er met de grootste zorg bestendig aan te arbeiden ; want gij zult tot het einde toe in de onze-

kerheid zijn aangaande den uitslag, uit hoofde van de menigvuldige gevaren, die u omringen. Aanschouw onder u de hel open, waaruit de geesten van duisternis komen, om u aan te randen; rond u, ziet gij de bedreigende wereld vol van hinderlagen; in u het leger uwer ongeregelde driften. Te midden van zoovele gevaren, hoe zoudt gij anders kunnen dan vreezen en beven, aangezien het zich handelt van iets van zoo groot belang, dat, indien gij het niet bereikt, gij voor alle eeuwigheid verloren zijt.

2. Overweeg waarin die vrees bijzonder gelegen is. Zij bestaat daarin dat gij u altijd ootmoedig houdt, want, wat goeds gij ook verrichtet, de krachtadige bijstand Gods is u daartoe altijd noodig; dien verleent Hij u uit goedwilligheid, niet uit verplichting; Hij kan u denzelven weigeren wanneer Hij wil. Zie dan, of gij geene gegronde reden hebt van te vreezen en te beven voor het aanschijn van God, daar gij moet erkennen dat zelfs het goede, wat gij doet, van God komt. *Operatur in nobis velle et perficere* « Hij werkt in ons en het willen en het volbrengen. » Hij werkt in ons het willen door de voorkomende genade, waarmede Hij ons tot het goede aanwakkert, het verstand verlicht en den wil beweegt. Hij werkt in ons het volbrengen door de vergezellende genade, waarmede Hij ons begeleidt stap voor stap in het volbrengen van het ons opgelegde werk. Dit zoo zijnde, ziet gij niet den aanhoudenden nood waarin gij zijt, van de krachtadige genade Gods, welke Hij geenszins gehouden is u te verleenen?

3. Overweeg dat, alhoewel de Heer elken oogenblik kan ophouden, indien Hij wil, u die bijzondere genade te geven om het goede te doen, Hij u dezelve nogtans nooit weigeren zal, indien gij niet nalaat uwen toevlucht tot Hem te nemen, en u aan Hem aan te bevelen. Dit moet het uitwerksel van uwe vrees zijn; dat gij aanhoudend zijne hulp vraagt, Hem smee-

kende u te redden uit de gevaren, welke u omringen. Den oogenblik dat gij zulks nalaat, zijt gij verloren. De eerste in die lange aaneenschakeling van genaden, wordt gegeven zelfs aan degenen, die haar niet vragen; doch nadien, zoo wij den H. Augustinus gelooven mogen, wordt er geene genade verleend, tenzij wij haar aan God vragen. De Heer heeft u de genade der roeping gegeven, zonder dat gij dezelve vroegt; maar hij zal u de genade niet geven om in het religieuze leven tot het einde toe getrouw te volharden, zoo gij nalaat u aan Hem aan te bevelen, en zijne genade vurig en aanhoudend af te smeeken. De Heer zegt: *Effundam super habitatores Jerusalem spiritum gratiæ et precum* (Zach. xii, 10). « Ik zal over de bewoners van Jerusalem den geest van genade en gebeden uitstorten; » opdat gij zoudet verstaan dat, evenals gij nooit den geest van gebed zult hebben zonder de voorkomende genade *sine gratia præveniente*, gij ook nooit den bijstand der vergezellende genade tot het einde toe *gratiæ concomitantis* zult verkrijgen zonder den geest des gebeds.

VRIJDAG IN DE VIER EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Over de belooning der langmoedigheid en der getrouwheid.

Exspecta Dominum, et custodi viam ejus, et exaltabit te, ut hereditate capias terram; cum perierint peccatores, videbis (Ps. xxxvi, 34).

Wacht op den Heer en houdt zijnen weg, dan zal Hij u tot het bezit des lands verheffen; aan de uitroeing der goddeloozen zult gij uwe oogten weiden.

1. Overweeg dat, gelijk het leven van eenen mensch samengesteld is van dagen en nachten, het eveneens met voorspoed en tegenspoed verwisseld gaat. Soms gaat alles goed en naar wensch, op andere tijden alles slecht en verkeerdt; evenals licht en duisternis, elk heeft zijne beurt, alhoewel beide van God komen: *Tuus est dies et tua est nox* (Ps. LXXIII, 16). « De dag is uw, en uwe is de nacht. » Indien gij in het eene en andere getrouw blijft, zult gij van God de verschuldigde belooning verkrijgen. Om getrouw te blijven in den nacht van tegenspoed, houd u tevreden met geduldig den Heer af te wachten; betrouw op Hem, en wees zorgvuldig in uwe gewone oefeningen der kloosterlijke regeltucht, en bijzondere godsvrucht. *Exspecta Dominum.* » Wacht op den Heer, » want uwe beproevingen zullen een einde nemen, en Hij zal u weldra met vermeerderde liefde bezoeken en vertroosten. Om getrouw te zijn in den voorspoed, zorg bescheiden te wezen, en niet te doen gelijk de rivieren, die wanneer zij te veel water inhouden, hare oevers overstroomden, en haar eigen loop verlaten. *Custodi viam ejus* » Houd zijnen weg. » Gelukkig zijt gij,

zoo gij aan den Heer getrouw blijft in alle voorkomende omstandigheden, 't zij voor- of tegenspoed, want *exaltabit te* « Hij zal u verheffen » van de aarde tot den hemel.

2. Overweeg dat ten gevolge dezer verheffing gij bezit zult nemen van den hemel, dat ware land van belofte, bij recht van erfdeel. Beeld u nogtans niet in, dat gij dit erfdeel zult verkrijgen zonder hetzelfde te verdienen, zonder moeite of zonder arbeid, als een zoon den eigendom zijns vaders bekomt wanneer deze zonder uiterste wilsbeschikking overlijdt. Indien een zoon zich waardig wil maken dat zijn vader ten zijnen gunste alles in zijnen leeftijd afsta, moet hij hem gehoorzamen, hem eerbiedigen, zich als een goede zoon gedragen. De hemel is het erfgoed, toebehorende aan eenen Vader, die nimmer sterft; en daarom moet gij het verdienen door de huldebetuigingen en getrouwheid zoo in voorspoed als in tegenspoed; anders zal Hij u van dit erfgoed berooven, evenals Hij de Hebrëen beroofde van hun erfrecht op het beloofde land, omdat zij Hem niet getrouw gebleven waren in de beproevingen, waaraan Hij hen onderwierp in de woestijn.

3. Overweeg dat, zoo gij van deze wonderbare verheffing, waarmede de Heer u vereeren zal waardig bevonden wordt, gij dezelve ten volle zult beseffen op den laasten dag des oordeels; *cum perierint peccatores videbis*, « aan de uitroeping der goddeloozen zult gij uwe oogen weiden » Dan in het aanschouwen van de strenge rechtvaardigheid Gods ten opzichte van de zondaars, zult gij begrijpen de overgrootte barmhartigheid Gods jegens u in het werk uwer zaligheid. Wanneer gij op dien laatsten dag de ellende en de beschaming der verdoemden zult zien, veroordeeld om met lichaam en ziel in den helschen vuilnisput begraven te worden; en van den anderen kant het geluk en de eer der uitverkorenen, verheven om met Christus te heerschen;

dan inderdaad zult gij ten volle verstaan het schier oneindige verschil tusschen deze twee uitersten. Hoe zult gij dan den Heer zegenen voor die groote gunst van u tot den religieuzen staat geroepen te hebben, en Hem danken voor de genade, die Hij u verleende om Hem getrouw te dienen, en gerangschikt te worden onder het getal dergenen, die *serviunt ei die ac nocte* (Apoc. VII, 15) « hem dag en nacht dienen, » in de nachten van tegenspoed zoo wel als in de dagen van voorspoed.

ZATERDAG IN DE VIER EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

Over de beproeving des doods.

Deus meus es tu, ne discesseris a me : quoniam tribulatio proxima est : quoniam non est qui adjuvet (Ps. XI, 12).

Gij zijt mijn God, sta toch niet verre van mij, want de nood is nabij want er is niemand die mij helpe.

1. Overweeg dat gij deze woorden altijd op uwe lippen zoudt moeten hebben, u voorstellende, dat gij reeds den dood, den tijd van beproeving, waarin gij meest hulp noodig hebt, nabij zijt. De dood is inderdaad eene groote beproeving te gelijk voor ziel en lichaam. Voor het lichaam ter oorzaak van de smarten van zeer pijnlijke ziekten, van nachtwaken en onrusten, die u geen oogenblik rust of stilstand zullen laten. Nog grooter zal de beproeving voor de ziel zijn, wanneer zij zich gedwongen ziet uit deze wereld te vertrekken, en haar geliefkoosd lichaam te verlaten. Die beproeving zal nog vermeerderd worden door de knagingen

van het geweten; de ziel immers weet dan zeer wel dat zij aan God eene allernauwkeurigste rekening zal moeten geven, van geheel uw leven, van al uwe zonden, die u in het uur des doods menigvuldiger en grover zullen voorkomen, dan gij u nu inbeeldt. O! wat eene beproeving zal dat voor u zijn op den laatsten oogenblik, waarvan eene eeuwigheid van straf of belooning afhangt. Bid toch den Heer vurig elken dag van uw leven dat Hij Zich in dat uur van u niet verwijdere.

2. Overweeg dat de beproeving des doods nabij is dan gij wel denkt. Hoevele voorvallen van verschillenden aard kunnen haar niet elken oogenblik veroorzaken? Die tien, twintig of dertig jaren waarop gij u zelven vertrouwt, ziet gij niet hoe spoedig zij voorbij vliegen! Sla eenen oogslag terug op de jaren die reeds vervlogen zijn, en gij zult zien hoe snel zij voorbij gingen. Daarom verlies geen oogenblik om uwe rekeningen te vereffenen, en u bereidvaardig te houden voor dien grooten overgang. *Vasa transmigrationis fac tibi* (Jer. XLVI, 19) « Maak u gereed om te gaan. »

3. Overweeg dat de beproeving des doods niet alleen nabij is, maar ook zonder hulp; indien de Heer u dan niet bijstaat, wee u! niemand anders kan u helpen. Wie is er die op dat oogenblik van u kunne verwijderd houden de aanvallen en bekoringen van uwe helse vijanden, opdat gij het ongelukkige slachtoffer van hunne duivelsche woede niet wordt? Wie kan er u dan die krachtdadige hulp verleen, welke gij noodig hebt om de moeilijkheden te overkomen, waarmede uw weg bestrooid is, en om zonder vergaan te kunnen overzetten van den tijd tot de eeuwigheid? Hoe belangrijk is het dan voor u nu wel te staan met den Heer, die alleen u in dat uur helpen kan! Neem nu dikwijls het kruisbeeld in handen, dat u in het doodsuur waar-

schijnlijk zal aangeboden worden ; kus het nu herhaalde malen ; zweer uwen Heer getrouwheid ter dood ; smeeek Hem met vurige tranen *ut non te deserat, neque derelinquat* (Hebr. xii, 5.) « dat Hij u niet begeve en u niet verlate. » Indien gij Jesus slechts aan uwe zijde hebt in dat schrikkelijk uur, zult gij den bijstand van anderen kunnen missen en kloekmoedig uitroepen : *Dominus mihi adjutor, non timebo quid faciat mihi homo* (Ps cxvii, 6). « De Heer staat mij bij, ik vrees niet, wat kan een mensch mij doen. »

BIJVOEGSEL

6 JUNI.

Feestdag van den H. Norbertus.

Domine, quid me vis facere (Act. ix. 6).

Heere ! wat wilt gij, dat ik doen zal ?

1. Norbertus, begaafd met uitmuntende hoedanigheden van geest en lichaam, verleid door de bedriegelijke begoochelingen der wereld, beoogde vóór zijne bekeering niets anders dan in luister en overvloed te leven. Door eenen draaiwind van verlustigingen, welke gedurig elkander opvolgden, medegerukt, trad hij nooit in zich zelven, en ging voort door de ijdelheden der wereld zich te laten verblinden. Hij was nogtans verre van zich in dien toestand volkomen gelukkig te bevinden ; hij werd gewaar dat de deugd alleen hem den vrede des harten kon verschaffen, maar hij beminde zijne ketenen en had den moed niet ze te verbreken. Het was gedaan met hem, indien God hem niet had getroffen door een grooten slag, om hem uit zijne sluimering te trekken. Op weg om een wereldsch feest bij te wonen, wordt hij als door den bliksem getroffen ter aarde

geworpen, en roept als een andere Saulus uit : *Domine quid me vis facere*. « Heere ! wat wilt gij dat ik zal doen ? » Eene inwendige stem antwoordde hem : « Vlucht het kwaad en oefen het goed, zoek den vrede in de afzondering en in de boetvaardigheid. » Norbertus gehoorzaamde zonder uitstel aan de stem des Heeren. Hoe dikwijls hebt gij misschien eene dergelijke inwendige stem gehoord, die u uitnoodigde om uit uwe lauwhheid op te staan, en den Heer geheel uw hart toe te wijden, ten einde den waren vrede te vinden ? Hoe hebt gij aan die heilzame ingevingen beantwoord ?

2. Beschouwen wij nu Norbertus na zijne bekeering. Hij verliet terstond wat oorzaak van zijn ongeregeld leven was geweest ; hij vluchtte in allerijl het hof des keizers, dat voor zijne deugd zoo noodlottig scheen te zijn. Hij deelde zijne goederen aan den armen uit, legde zijne kostbare kleederen af, trok een armoedigen toog aan, en gaf zich over aan de oefeningen eener strenge boetvaardigheid. Hij begon dan een stil en verborgen leven te leiden in een klooster, en wijdde al zijnen tijd toe aan het gebed en aan het overdenken der eeuwige waarheden. Hij verfoeide gedurig zijne ongetrouwheden, en het ongeluk van eene trouwelooze wereld bemind te hebben, wier streelingen door zoo bitter hartzeer gevolgd worden. Overvloedige tranen vloeiden uit zijne oogen, wanneer hij zich herinnerde dat God hem uit barmhartigheid gespaard had onder zoovele anderen, die door den dood verrast waren, te midden van hunne buitensporigheden, en uit deze wereld waren gerukt om in de vlammen der hel geworpen te worden. Is de Heer ook niet zoo barmhartig geweest jegens u als ten opzichte van den H. Norbertus ? Maar hebt gij aan zijne liefde zoo wel beantwoord als Norbertus ? Hoe dikwijls zijt gij misschien in uwe vorige lauwhheid terug gevallen ?

3. Toen Norbertus uitriep : « Heer wat wilt gij dat ik doe, » toonde hij zijne vastberadenheid, om voortaan geenen anderen wil te kennen dan dien van God, en hem in alles getrouw te volbrengen. Er moge spraak zijn van vernederingen of verheffingen, van valschelijk beschuldigd of aartsbisschop te worden, Norbertus verlangt niets anders dan Gods wil stipt na te komen, zich met de grootste overgeving aan zijne vaderlijke beschikkingen onderwerpende ; daardoor vond hij den waren vrede, dien hij in de wereld te vergeefs gezocht had. Die volmaakte overeenstemming van zijnen wil met dien van God was ook oorzaak dat hij zoo wel gelukte in al wat hij voor Gods glorie en het heil der zielen ondernam : *Vir obediens loquetur victoriam* (Prov. xxi. 28). « Een man, die gehoorzaamt, zal van zegenpralen spreken. » Hij werd bovendien nog stichter eener religieuze orde, die zich weldra in vele landen verspreidde, en zooveel goeds te weeg bracht. Hij zelf had het geluk vele duizende ketters te bekeeren ; God bekroonde zeer dikwijls zijnen iever met schitterende wonderen. Wilt gij slagen in hetgeen gij onderneemt, dan mag uw arbeid geene andere drijfveer hebben dan Gods heiligen wil ; al wat tegen denzelve is, ware het een werk nog zoo edel in zich zelve, zal u geen loon maar straf verwerven. Onderzoek u zelve en gij zult misschien tot uwe beschaming vinden, dat gij zoo bereid niet zijt om den goddelijken wil te rade te gaan, dan wel om den uwen te volgen.

2 JULI

Feestdag van O. L. V. Bezoeking.

Abiit in montana cum festinatione (Luc. i. 39).

Zij ging met spoed naar de bergstreek.

1. Maria vertrekt van Nazareth naar de stad van Ebron, gelegen op eenen afstand van ongeveer zeven dagreizen, langs ongebaande wegen en steile bergen, zonder ander gezelschap dan haren bruidegom den H. Joseph. Zij verhaast hare schreden : *Abiit cum festinatione*. Wat mocht het wel zijn dat Maria aanzette om die lange en lastige reis te ondernemen ? Is het omdat zij den minsten twijfel koestert aangaande het gezegde van den engel, en zich van de waarheid wil overtuigen ? Geenszins. Was het de natuurlijke liefde, die zij hare bloeverwanten toedroeg ? Ook niet. Zij had immers van hare teederste jeugd getoond, hoe zij daarvan onthecht was ; al de kracht der naastenliefde was noodig om haar hare eenzaamheid te doen verlaten. Maar Elizabeth kon in den staat, waarin zij zich bevindt, hare hulp van noode hebben. Het was dan de zuivere christelijke liefde, welke Maria praamde, die lastige reis te ondernemen. Alles ademt liefde in de wijze, waarop de Evangelist Maria's reis verhaalt. Zij trotseert alle moeilijkheden, niets kan haar terughouden. Ziedaar de bijzondere kenmerken der goddelijke liefde ! Hebben al uwe bezoeken, geheel uw verkeer met den evennaaste steeds de liefde tot beginsel gehad ? Hoevele hadden misschien geene andere beweegredenen, dan de nieuwsgierigheid, de verveling van een eenzaam en ernstig leven !

2. In het bezoeken van Elizabeth volgt Maria zooveel haar

mogelijk is, de nederigheid na van haren Zoon, en alhoewel deze deugd de deugd van geheel haar leven zij, beoefent zij die hier met eene bijzondere volmaaktheid. Op het oogenblik dat zij verheven wordt tot de onuitsprekelijke waardigheid van Moeder Gods, noemt zij zich dienstmaagd: *Ecce ancilla*, doch van wien? Van den Opperheer. Nu maakt zij zich tot dienstmaagd van eene persoon, die zij verre beneden zich mocht achten. Welk eene wondervolle nederigheid in haar stilzwijgen omtrent de groote gebeurtenis, waarvan zij alleen het geheim bezit. Zij zwijgt; haar Zoon, haar God vernedert Zich; mag zij zich verheffen? Zij zegt geen woord omtrent de keus, waardoor de Hemel haar tot de eervolste waardigheid voorbeschikt heeft, tot het oogenblik, waarop hare nicht, door den H. Geest verlicht, in vervoering uitroept: *Benedicta tu inter mulieres, et benedictus fructus ventris tui*. « Gij zijt de gezegendste der vrouwen en gezegend is de vrucht uws lichaams! » *Et unde hoc mihi ut veniat mater Domini mei ad me*. « En van waar geschiedt mij dit, dat de Moeder des Heeren tot mij komt! » Nu is het geheim ontsluit, de nederigheid zelve maakt haar nu het spreken tot plicht; zij spreekt dus, maar enkel om den Heer te loven en te zegenen: *Magnificat anima mea Dominum, quia respexit humilitatem ancillæ suæ*. « Mijne ziel verheft den Heer, omdat Hij nederzag op de geringheid van zijne dienstmaagd; » alsof zij zegde: De Heer wilde de diepste grenzen van het niet bereiken, hij heeft in mijne ellende den bodem van dien afgrond, dien Hij zocht, gevonden. Ziedaar hoe Maria over haar zelve denkt? Hoe komt dat overeen met uwe zienswijze ten opzichte van u zelve? Gedenk dat de nederigheid de eenige weg is, om tot de ware grootheid te geraken.

3. Overwegen wij nu welk het doeleinde was van

Maria's bezoek aan Elizabeth. Geen ander dan goed te doen aan het huis van Zacharias en Joannes den Dooper te heiligen. Deze werd immers in den schoot zijner moeder gezuiverd, geheiligd, in de genade bevestigd, met het gebruik der rede begaafd en reeds toen in staat gesteld om verdiensten te vergaderen. Maria bereidt hem voor de groote zending, die hij op aarde zou te vervullen hebben. Elizabeth wordt vervuld met den H. Geest, terwijl Zacharias het gebruik der spraak wederkrijgt; Maria vervult geheel het huisgezin met eene hemelsche vreugde. Gelukkig de ziel, die de Moeder van Jesus met een bezoek begunstigt! Maar willen wij ons daarvan waardig maken, dan moeten wij trachten Maria vurig te beminnen. De Heer schept behagen in zijne Moeder geëerd te zien, en wil dat wij alles door Haar verwerven. Wilt gij van haar groote gunsten bekomen, vereer haar, en zorg zooveel u mogelijk is, dat zij vereerd worde. Zie waarin gij onder dat opzicht zijt te kort gekomen en verdubbel uwen iever.

19 JULI.

Feestdag van den H. Vincentius van Paulo.

Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequuntur.
(Math. v. 7).

Zalig zijn de barmhartigen, want zij zullen barmhartigheid verwerven.

1. De barmhartigheid deed den Zoon Gods op aarde nederdalen om Zich met ons vleesch te bekleeden en het gevallen menschedom te verlossen; Hij wilde dan ook dat de

barmhartigheid. de liefde jegens den naaste, het kenmerk zijn zou zijner ware leerlingen. Wel mogen wij den H. Vincentius de woorden van den Apostel in den mond leggen: *Imitato res mei estote, sicut et ego Christi* (I Cor. iv. 16). «Weest mijne navolgers, gelijk ik het ben van Christus; » menigvuldige blijken heeft hij ons immers gegeven van zijne liefdadigheid jegens de noodlijdende ledematen van Jesus-Christus. In zijne onverzaadbare menschlievendheid vond hij middel om in aller noodwendigheden te voorzien. Voor de zieken van alle soort stichtte hij vele gasthuizen; de ongelukkige gevangenen wist hij hun lot te verzachten; de slaven wekten zoodanig zijne barmhartigheid dat om hun de vrijheid te schenken, hij zich volgaarne in hunne boeien zou gesteld hebben; met eene vaderlijke zorg kwam hij de verstootene armen ter hulp; ook vergat hij de ellendige kleinen niet, wier onmenschelijke ouders van hun tijdelijk en eeuwig ongeluk zouden oorzaak geweest zijn. In één woord Vincentius was alles voor allen. Hoe bezorgd zijt gij om de lichamelijke werken van barmhartigheid te oefenen? Denkt gij misschien dat, aangezien gij de wereld verlaten hebt, er niets dergelijks van u gevraagd wordt: Weet dat bijzonder de religieuzen verplicht zijn hunnen goddelijken meester in zijne barmhartigheid na te volgen, en dat gij die deugd vooral ten opzichte van uwe broeders oefenen moet.

2. Was Vincentius vol menschlievendheid voor alle lichamelijke noodwendigheden, hij toonde toch bijzonder zijne liefde voor de zaligheid der zielen en deed al wat in zijne macht was om er zooveel mogelijk voor God te winnen. Hij begon met de kleinen hunnen God te doen kennen en beminnen; hij wijdde bovendien, naar het voorbeeld van den goddelijken Zaligmaker, zijnen iever bijzonder toe aan de armen: *Pauperibus evangelizare misit me* (Luc.

iv, 18). « Om aan armen het Evangelie te prediken heeft hij mij gezonden. » Hij stichtte verschillende huizen, waar zij, die gevaar liepen hunnen God te vergrammen, eene veilige schuilplaats vonden. Hij zorgde dat het begonnen goed zou voortleven door het stichten van verscheidene kloostergemeenten, wier leden hij doordrongen had van zijnen geest van liefdadigheid, en die heden nog in schier alle landen des Christendoms met ongewonen iever en den besten uitslag zijn werk van liefde voortzetten. Hoevele gelegenheden hebt gij niet om mede te werken aan het heil der zielen? Zijt gij niet geroepen om missiën te geven of kloosterordes te stichten, gij kunt ten minste door het goed voorbeeld den naaste tot God lokken, en voor zijne zaligheid bidden.

3. De H. Vincentius zoekt door zijne liefdadigheid niet het aanzien der menschen, maar enkel het welbehagen van God; God was de oorsprong en het einde van al zijne werken. Men hoorde hem somtijds zeggen dat niets hem genoeg verschaftte dan in Jesus-Christus, wien hij in alles trachtte na te volgen. Hij beschouwde de zielen als het evenbeeld van God, vrijgekocht door het bloed van den Verlosser, bestemd en geschapen om eeuwig gelukkig te zijn in den hemel; de lichamen aanzag hij als de tempels van den H. Geest; dit was hem genoeg om zich teenemaal voor de menschen te slachtofferen. Vincentius oefende zijne liefdadigheid met de onbaatzuchtigste liefde; hij wist dat God hem alles honderdvoudig zou vergelden, en hem genadig zijn, naarmate hij voor anderen barmhartig was geweest: *Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam consequentur*. « Zalig zijn de barmhartigen, want zij zullen barmhartigheid verwerven. » Welk is de drijfveer van uwe liefdewerken? Is het misschien de begeerte naar faam en tijdelijke voordeelen? Indien het zoo is, dan bemint gij u zelve, in plaats van den naaste te beminnen.

31 JULI.

Feestdag van den H. Ignatius van Loyola.

Omne, quodcumque facitis in verbo aut in opere, omnia in nomine Domini Jesu Christi facite (Col. III, 17).

Al wat gij doet in woord of werk, doet het alles in den naam van den Heer Jesus Christus.

1. Wij zien de getrouwe nakoming van dit gebod of van deze aanbeveling in den H. Ignatius van Loyola, die in alles niets anders zocht dan Gods eer. Men verheerlijkt God door Hem te kennen en te beminnen; men verheerlijkt Hem op uitmuntende wijze door zijne kennis en zijne liefde te verspreiden. Ignatius begon dan met God te verheerlijken door zijne eigene heiliging; hij doorliep alle graden, door welke de ziel zich tot de grootste heiligheid verheft, en waarvan de eerste de boetvaardigheid was; hij beschouwde zich als eenen mensch aan de wereld gekruist en wien de wereld gekruist is. Zoodra hij den weg der zaligheid was ingetreden, zocht hij ook anderen dien te doen bewandelen. Noch de afstand, noch de schijnbaar onoverkomelijke hinderpalen, noch de schande van op drie-en-dertig jarigen leeftijd, op de schoolbanken plaats te nemen, noch de bevroren vijvers konden zijnen iever weerhouden. Hij vereerde God op de uitmuntendste wijze, daar hij Hem vereerde en door zichzelven en door zijnen evennaaste. Zijne begeerte om zielen tot God te winnen kende geene palen, zij strekte zich uit tot de verst afgelegene gewesten, hij zond eenen Xaverius, gevolgd door zoovele anderen, naar het uiterste Oosten. Hij bewees dus aan God de algemeenste glorie in hare uitgestrektheid. Wij bewonderen die edele toewijding, doch dat is niet genoeg; zijn wij min dan de H. Ignatius voor

Gods glorie geschapen? Wat hebben wij gedaan of geleden om die te bevorderen? Moeten wij misschien niet tot onze schande bekennen dat wij Hem veeleer onteerd hebben door ons zelve en door anderen?

2. De H. Ignatius begreep dat indien men God eeren wil naar behooren, men te gelijk zich zelve of de wereld niet zoeken mag. Hij zoekt niets anders dan de eer Gods; de zuivere meening stelt zich niets anders voor. Wel mocht hij met den Zaligmaker zeggen: *Non quaero gloriam meam* (Joan. viii, 50). « Ik zoek mijne eer niet. » Niets kenteekent beter zijne belanglooze liefde, dan dit woord: « Ware mij de keus gesteld dadelijk den hemel te bezitten, of nog op aarde te blijven in onzekerheid mijner zaligheid, doch verzekerd God nog eenige glorie te kunnen verschaffen, dan zou ik zonder aarzelen het laatste kiezen. » Hij zag niets dan God, had geen gevoel dan voor God. De helzelve verschrikte hem slechts, omdat hij daar God zou moeten hooren lasteren. Kunt gij ook zeggen dat gij tevreden zijt, God alleen tot getuige te hebben van uwe werken en meeningen, Hem alleen te zoeken, voor Hem alleen te arbeiden, geene andere begeerte te koesteren dan Hem eer te verschaffen? Tracht u eigen te maken de verzuchting van den H. Ignatius: « Heer wat wil ik, of wat kan ik willen buiten u. »

3. De H. Ignatius zocht bovendien de hoogste eer van God. *Ad majorem Dei gloriam* « Tot de meerdere glorie van God » was zijne leus; hij had die steeds op zijne lippen en geheel zijn leven droeg daarvan den stempel. Door in alles niets anders te zoeken dan Gods hoogste glorie, heeft hij zijne liefde in het oneindige uitgestrekt. Een zeker bewijs dat men slechts voor God en zijne hoogste glorie leeft, vindt men in de kalmte, in den vrede, welken men behoudt te midden van de verschillendste lotgevallen, die anderen ontstellen. De H. Ignatius was zoodanig met God

vereenigd, zoo zeer gevestigd in zijne liefde, dat de onverwachtste gebeurtenissen, de treurigste wederwaardigheden de rust zijner ziel niet konden stooren. Konden wij slechts voor eenen oogenblik den sluier wegnemen, die God voor onze oogen verbergt, wij zouden ons zonder aarzelen voor Hem opofferen. Overwegen wij dan zijne majesteit en heerlijkheid bij het licht des geloofs; naarmate wij dezelve beter kennen, zullen wij haar zoeken en haar alleen zoeken, en evenals God alles doet tot ons grooter welzijn, zullen wij alles doen en lijden tot de meerdere eer en glorie van God.

2 AUGUSTI.

Feestdag van den H. Alphonsus de Liguori.

Fili conserva tempus (Eccli. iv, 23).

Mijn zoon neem den tijd in acht.

1. De prijs van den tijd in het algemeen wordt geschat naar hetgeen hij heeft gekost, en naar de genaden, die deszelfs wijs gebruik ons bezorgt. Vragen wij aan Kalvarië wat die dagen en uren waard zijn, welker verlies zoovele personen, zoo in- als buiten de wereld, niet betreuren. De tijd is de grootste aller genaden, aangezien hij er de grondslag van is. De prijs van het huidig oogenblik is het bloed van den God- Mensch. Dit had de H. Alphonsus begrepen. Hij verloor geen oogenblik; ja! hij had zelfs de belofte gedaan van nooit tijd te verliezen. Van zijne priesterwijding tot in een hoogen ouderdom, hield de Heilige niet op te prediken, te biechten, retraits en missiën te geven; bij al deze werkzaamheden had hij nog gedurende vele jaren de

bestiering van een bisdom, en van zijne talrijke Congregatie. Dat vorderde zeker eens menschen leven, en nogtans vond hij nog tijd om een aantal werken te schrijven, wier menigvuldige aanhalingen bewijzen dat de H. Schrijver alles gelezen had, wat er vroeger over die onderwerpen geschreven was; getuigen daarvan zijne zedelijke godgeleerdheid, en de heerlijkheden van Maria, behalve vele andere boeken. Alphonsus was nogtans maar van eene zwakke gezondheid, en dat niettegenstaande bereikte hij met al zijn aanhoudend werken den ouderdom van zes en tachtig jaren. Weg dan met uwe traagheid en werkeloosheid, welke gij zoekt te verschoonen onder voorwendsel van zwakke gezondheid!

2. De H. Alphonsus niet alleen wachtte zich van ooit een oogenblik te verliezen, maar hij besteedde het met dat te doen, wat God van hem wilde, en het te doen gelijk Hij wilde. Wel wetende dat wij slechts bestaan om God te eeren, door Hem te dienen, aanzag hij elk oogenblik, dat niet strekt tot dat einde als verloren tijd. Ver van zich bannende al onnuttig tijdverdrijf, dat niets anders dan zelfvol-doening voor doelwit had, hield hij zich enkel bezig met hetgeen recht- of onrechtstreeks met den dienst van God en zijne plichten overeenstemde, of anderen tot God leiden kon. Brandende van liefde tot God, deed hij ook al het mogelijke om Hem door anderen te doen beminnen. Hij droeg bijzondere zorg om in aller harten, te gelijk met de liefde tot God, eene vurige godsvrucht jegens de Koningin der hemelen op te wekken. Aan haar had hij dan ook te danken de schitterende bekeeringen en wonderen, waarmede God zijnen iever bekroonde. Getuigt uw geweten dat gij uwen tijd immer wel besteed hebt, of niet eer dat gij zoovele uren verloren hebt met datgene te doen, wat strijdig was met Gods wil, die u te kennen gegeven wordt door uwe regelen en

uwe oversten? Zijt gij ook bezorgd om wel te doen en gelijk God het wil hetgeen met den dienst van God en Maria betrek heeft, en aan uwen evennaaste voordeelig zijn kan?

3. De H. Alphonsus zorgde ook in al zijne werken niets anders dan Gods glorie te beoogen, en nimmer iets te doen dat zijne eigene eer voor doelwit had. Die zuivere meening maakte zijne geringste werken van oneindige waarde. Zoo doende belette hij ook dat een zijner werken hoe onbeduidend ook in zichzelf, voor de eeuwigheid zou verloren wezen. Hij hield zich bezig met alle soorten van wetenschappen, getuigen daarvan zijne schriften; zijne bediening vorderde van hem dikwerf zeer gewone werken, doch het geringste was verheven door dat edel doelwit. Bedenk nu, wat eenen onberekenbaren schat van verdiensten hij moet vergaderd hebben gedurende een langen leeftijd, waarvan elk oogenblik voor God besteed was. Het zal u misschien niet gegeven zijn, gelijk aan den H. Alphonsus, zoo lang op aarde te verblijven, doch gij kunt den verloren tijd op eene zoo krachtdadige wijze herstellen, dat de dagen voor jaren mogen gerekend worden, door eene groote begeerte van God te behagen, door eene voortdurende opmerkzaamheid om alles te doen en te lijden voor het eerlijk doel der goddelijke liefde. Treed dan ernstig in u zelve, en neem het vast besluit een heilig gebruik van uwen tijd te maken. Het voorbeeld van den H. Alphonsus moet u daartoe opwekken en aanmoedigen.

4 AUGUSTI.

Feestdag van den H. Dominicus.

Sine intermissione orate (1 Thess. v, 17).

Bidt zonder ophouden.

1. Een groote heilige zegt van den H. Dominicus, dat zijn geheel leven als een aanhoudend gebed mocht aanzien worden. Behalve de kerkelijke getijden en de andere gewone gebeden, had hij zich zelven, naar de getuigenis van den H. Antoninus, andere wijzen van bidden voorgeschreven, welke hij steeds getrouw nakwam. Zijn gebed steunde tevens op de twee noodzakelijke hoedanigheden, waaraan het zijne kracht ontleent, de ootmoedigheid en een onbeperkt betrouwen op God. Eerst en vooral oefende hij de in- en uitwendige verloochening van zich zelven in een heldhaftigen graad. Na eer, rijkdommen en bloedverwanten vaarwel gezegd te hebben, trok hij een armoedig kleed aan en trachtte door eene volkomene ontbering van al het aardsehe zijnen goddelijken Meester te gelijken. Niet min nederig was het inwendig gevoelen, dat hij van zich zelven had. Doch dit spoorde hem des te meer aan om zich door het gebed inniger met God te vereenigen; overtuigd van zijne nietigheid, zocht hij hulp en sterkte waar zij te vinden waren. Gevoelt gij ook dezelfde liefde voor het gebed? Zoo niet; is het misschien omdat gij de oogen voor uwe eigene noodwendigheden sluitende, denkt niet noodig te hebben God zoo dikwijls te voet te vallen? Overweeg eens wel dat gij van u zelven volstrekt niets kunt, en bijgevolg Gods hulp, waarom Hij wil gebeden worden, bestendig noodig hebt.

2. De H. Dominicus bereidde zich, naar het voorbeeld

van onzen goddelijken Zaligmaker, door het gebed voor de verhevene zending, waartoe God hem bestemd had. De Heer had hem geroepen om de ketterijen der Albigenzen, tegen wien men alle middelen, zelfs het geweld der wapenen te vergeefs had aangewend, uit te roeien. Het gebed was het wapen, waarmede hij zegenpraalde over die vijanden der H. Kerk, en er in gelukte vele duizende voor God te winnen. Om zijn gebed waardiger te maken in de oogen van God, bood hij het Hem aan door de handen van Maria, de middelares tusschen God en de menschen. Maria beloonde haren dienaar door eene uitstekende gunst. Zij leerde hem de zoo gemakkelijke, zoo krachtige wijze om haar en haren goddelijken Zoon te eeren, door het bidden van den Rozenkrans, die door zijnen iever een algemeene oefening is geworden. In uwe betrekkingen met den naaste, is het u bijzonder noodzakelijk wel doordrongen te zijn van deze waarheid, dat gij uit u zelve een ongeschikt werktuig zijt voor het heil der zielen; zonder gebed kunt gij niets goeds te weeg brengen. Bereid u dan altijd door het gebed voor al wat gij voor Gods glorie of voor de zaligheid der zielen onderneemt, en offer uw gebed aan God op door de handen van Maria.

3. De H. Dominicus vereenigde het gebed met het werkend leven; het eene hinderde het ander niet. Een wonder was het inderdaad hoe hij te midden van menigvuldige en verschillende bezigheden, immer de oogen op God gevestigd hield. Noch het bestuur zijner orde, noch de studie der gewijde wetenschappen, noch biecht hooren of prediken, niets kon de innige vereeniging van zijnen geest met God verbreken. De oefening van goede werken maakte zijn gebed krachtdadiger, het gebed maakte hem ieveriger voor al wat Gods glorie of de zaligheid der zielen aanging. Wilt gij de voorbeelden der heiligen navolgen en voortgang doen in

de deugd, wees standvastig in het gebed. Door het gebed zult gij bekomen wat u ontbreekt om met vrucht te arbeiden aan uwe eigene heiligmaking en aan die van den naaste. Indien gij tot nu toe zoo weinig gevorderd zijt, is het niet toe te schrijven aan gebrek van die heilzame oefening des gebeds?

15 AUGUSTI.

Feestdag van O. L. V. Hemelvaart.

Assumpta est Maria in cœlum, gaudent Angeli (Ex officio).

Maria is ten hemel opgenomen, de engelen verheugen zich.

1. Heden viert de H. Kerk den grooten dag, waarop Maria, aan het aardsche vaarwel zeggende, ten hemel opgenomen werd, om daar gezeten aan de rechter hand haars Zoons met glorie en heerlijkheid bekroond te worden. Maria sterft om aan de algemeene wet, die alle menschen ter dood veroordeelde, onderworpen te zijn, en haren Zoon in alles te gelijken. Zij aanvaardt den dood met een volkomen betrouwen op Gods goedheid, met de vurige begeerte om zich te vereenigen met het voorwerp van al hare liefde. Zij sterft zonder vrees of angstvalligheid, zonder pijn of ziekte, uitsluitelijk door het geweld harer liefde tot God. Haar Zoon staat haar bij om haar met blijdschap te vervullen, hare schoone ziel in zijne handen te ontvangen en hemelwaarts te geleiden. *Pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus* (Ps. cxv. 15). « Kostelijk is in de oogen des Heeren de dood zijner vromen. » Dit waar zijnde voor alle heiligen, hoeveel kostbaarder moet dan in

de oogen Gods de dood van Maria geweest zijn ? De dood is immers de weergalm van het leven ; nu wiens leven kon met dat van Maria vergeleken worden. Denk daar dikwijls aan, dat gij sterven zult, gelijk gij geleefd hebt. Wilt gij geluk en vrede smaken in het uur des doods, tracht dan te leven als een vurige religieus.

2. De dood van Maria was bevoorrecht geweest, hare verrijzenis was het ook. De Apostelen, die op eene wonderdadige wijze te Jerusalem vergaderd waren op het oogeblik van het overlijden der moeder van Jesus, legden haar lichaam in een nieuw graf. Weinigen tijd daarna op het verzoek van den H. Thomas, openden zij het graf, en vonden er niets in dan het lijnwaad. Zij besloten daaruit dat Jesus niet had willen uitstellen tot den laatsten dag zijne moeder te verheerlijken, dat Hij haar van de dooden had opgewekt, en door de handen der engelen met ziel en lichaam deelachtig had gemaakt aan zijne gelukzaligheid in de hemelsche glorie. Wij allen zullen ook eens van de dooden opstaan, doch hoe verschillend zal de toestand der goeden en kwaden zijn. Sparen wij nu ons lichaam, onderwerpen wij het niet aan den geest, geven wij toe aan deszelfs verkeerde genegenheden, het zal verrijzen, doch om met de ziel gefolterd te worden in den helschen afgrond ; het zal veranderen doch zoodanig dat deszelfs afschuwelijkheid eene nieuwe pijn zal wezen voor de verdoemde ziel, die met hetzelfde opnieuw moet vereenigd worden. Willen wij dat het glorierijk opsta, dan moeten wij het nu versterven, en naar het voorbeeld van Maria niets anders zoeken dan God en de belangen onzer ziel.

3. Om ons een denkbeeld te vormen van de glorie waarmede de Hemelvaart van Maria gepaard ging, laat ons voor oogen stellen legioenen engelen, die uit den hemel nederdalen, zich diep nederbuigen voor de Moeder-Maagd en haar

vervolgens met eerbied opnemen tot de hemelsche gewesten. Millioenen gelukzaligen komen haar te gemoet en roepen, vol verwondering over hare verrukkende schoonheden, uit: *Quæ est ista, quæ ascendit de deserto, deliciis affluens* (Cant. viii, 5). « Wie is zij, die zich verheft uit de woestijn, overvloeiende van geneugten. » Jesus ontvangt en verwelkomt haar en geleidt haar tot bij den troon van den Eeuwigen Vader, te midden der toejuichingen der engelen en heiligen. De Eeuwige Vader zet haar de kroon op het hoofd, geeft haar den scepter in de hand en roept haar uit als Koningin der engelen en der menschen, Koningin des hemels en der aarde, Uitdeelster zijner genaden en Moeder van barmhartigheid. Bedenk dat Maria nu naast Jesus geplaatst is in de glorie, omdat zij Hem op den dag zijns lijdens meest van nabij volgde. Herinner u dat uwe verheerlijking hiernamaals in evenredigheid zal zijn met het deel dat gij zult genomen hebben aan het lijden van Jesus: *Si compatimur, ut et conglorificemur* (Rom. viii, 17). « Indien wij mede lijden, opdat wij ook mede verheerlijkt worden.

20 AUGUSTI.

Feestdag van den H. Bernardus.

Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te. (Matth. xix. 27).

Zie, wij, wij hebben alles verlaten en zijn u gevolgd.

1. De H. Bernardus wordt ons te recht als een voorbeeld van alle kloosterlijke deugden voorgesteld. Na alles verlaten

te hebben, trachtte hij zoo nauw mogelijk zijnen goddelijken Meester te volgen, en vooreerst in zijne boetvaardigheid. De boetvaardigheid wordt ons door den Zaligmaker aangewezen als een noodzakelijk middel ter zaligheid, verplichtend voor allen, doch bijzonder voor de religieuzen. Bernardus vereenigde dezelve met eene volmaakte onschuld; hij had het leven van eenen heilige geleid in de wereld, wat had hij dan uit te boeten, zou men zeggen, toen hij de wereld verliet, om zich gansch aan God toe te wijden in het klooster. Met een zwak lichaam en eene wankelende gezondheid waren er nogtans geene gestrengheden groot genoeg om zijne liefde voor de boetvaardigheid te voldoen. Door vasten uitgemergeld, door waken uitgeput, door ziekten overladen, liet hij zich door niets wederhouden; wat het lichaam verliest, wint de geest. Hij beminde Jesus te zeer, dan dat hij zonder lijden zou willen leven hebben; bij de gedachte van al hetgeen de God-Mensch voor hem geleden had, wilde hij met Hem gekruisigd zijn. Gij zijt misschien ver van de navolging van dat schoone voorbeeld verwijderd, maar doet gij ten minste uw best om met bereidvaardigheid en liefde de kleine akten van boetvaardigheid te plegen, welke u door uwen regel zijn voorgeschreven; gij, die zoo dikwijls de genade Gods verloren hebt, en zooveel voor uwe zonden schuldig zijt.

2. De boetvaardigheid van Bernardus had voor grondslag eene ware ootmoedigheid, en eene oprechte verachting van zich zelven te midden van de algemeene bewondering. Overal werd hij beschouwd als een engel van den hemel gedaald, gehoord als eene godsspraak. Het gezag van zijn woord en de eerbied, welken men hem toedroeg, beslisten alle vraagstukken, zijne groote welsprekendheid en zijne wonderen voerden scharen volks op zijn voetspoor. Om hem slechts te zien liet men alle andere zaken rusten. En

nogtans te midden van zulke schitterende daden, en zulk zinsbedwelmend welslagen versterkte zich de nederigheid van Bernardus. Hij zocht den glans, die hem omgaf te verduisteren; als aller stem hem heilig verklaarde, beschouwde en behandelde hij zich zelf als zondaar. « Geloof mij toch, schreef hij aan eenen zijner vrienden, en niet hen die mij prijzen zonder mij te kennen, omdat zij slechts het uitwendige zien. Als ik van mij zelf spreek, zoo is dit niet bij gissing, want ik ondervind mijne eigene ellende en gevoel ze diep. » Hij verlangde zoo laag en verachtelijk te schijnen dat zij, die in zijne gedachten zoo dwaas waren hem te achten, moesten beschaamd zijn eenen man geprezen te hebben, die slechts verachting verdiende. Welk eene les voor u, die met zoovele beweegredenen om u te vernederen, u zelf bewondert en tot elken prijs wilt bewonderd worden.

3. De H. Bernardus wist ook wonderwel een geheel inwendig leven met een van zijnen aard verstrooiend leven te vereenigen. Hij nam deel aan al de groote gebeurtenissen van zijnen tijd; hij doorkruiste menige landen, en werd belast met de neteligste onderhandelingen. Doch te midden van die uitwendige ontroering bleef hij kalm, met God vereenigd in de vervulling van zijnen heiligen wil. Hij zuchtte telkens hij verplicht was zijn klooster te verlaten, en hij verliet het zonder zijn innig verkeer met God te onderbreken; zijne ingekeerdheid en zijne inwendige eenzaamheid begeleidden hem overal. Gelijk een engel, die in zijne verschillende bedieningen steeds het aanschijn van God geniet, bleef Bernardus te midden der wereldsche beslommering steeds van de wereld gescheiden, zijn hart openende voor God alleen. Hoe gelukkig zoudt gij zijn, indien gij dus ook de werkzaamheid van Martha met het bespiegeldend leven van Maria kont vereenigen, indien gij u

slechts uit noodzakelijkheid bezig hieldt met de zaken van het uitwendig en uit neiging met de zaken van het inwendige leefdet. Maar helaas ! hoevele religieuzen worden er niet gevonden, die de uitwendige verstrooiingen zoeken en najagen, omdat zij allen smaak voor het inwendige verloren hebben.

21 AUGUSTI.

Feestdag der H. Joanna Francisca van Chantal.

Si quis vult post me venire abneget semetipsum et tollat crucem suam quotidie (Luc. ix, 23).

Indien iemand mijn volgeling wil wezen, hij verloochene zich zelven, en neme zijn kruis dagelijks op.

1. Het leven der H. Joanna Francisca was eene aanhoudende oefening van zelfopoffering. Zij was er reeds een tooneel van in de wereld, doch nog meer scheen zij daarin uit, nadat zij zich door de geloften aan God verbonden had. Overwegen wij eerst welk geweld zij zich moest aandoen om hare roeping tot den geestelijken staat te volgen. Hoevele hinderpalen te overwinnen, hoevele ketenen te verbreken, alvorens zij het religieuze leven, het doel harer wenschen kon intreden ! De sterke vrouw deinsde voor geen offer terug, gaf niet toe aan eenigen afkeer ; viel ook haar zoon op het oogenblik der scheiding op den drempel der deur, zij stapte met schreiend oog over het lichaam haars zoons. Zij liet zich niet weerhouden door de stem des bloeds, noch door het spreken der vriendschap, noch door de gebiedende stem der natuur. God heeft waarschijnlijk van u zoovele offers

niet geëischt, alvorens gij het geluk hadt aan de wereld vaarwel te mogen zeggen ; maar is daarom de weldaad uwer roeping min te waardeeren ? Aanzie dezelve voor eene uitstekende gunst ; het zal u dan gemakkelijker wezen de hinderpalen te overwinnen, die u beletten aan dezelve getrouw te beantwoorden.

2. Van het oogenblik af dat de H. Joanna Francisca aan alle schepselen verzaakte, om zich aan God alleen te geven en zich in zijne handen stelde, als een brandoffer in de hand des offeraars, was haar leven slechts eene aaneenschakeling van wederwaardigheden, eene aanhoudende oefening van geduld. Ziekten, vervolging, laster, wisselden elkander af ; zij ging slechts over van het een kruis tot het ander. Alles ontbrak haar van den kant der aarde, en, men zou kunnen zeggen hebben, dat haar schier ook alles ontbrak van den kant des hemels. Twijffelingen omtrent de aanbiddelijkste geheimen, godslasteringen tegen de meest treffende goddelijke eigenschappen, schandelijke oordeelvellingen over den evennaaste streden in hare inbeelding. Soms was zij ter prooi aan zulke inwendige smarten, dat zij het oog noch ten hemel durfde opslaan, noch op haar zelve richten ; hare ziel scheen haar door misdaden bezoedeld, zwart van ondankbaarheid. God wilde haar langs dien weg geleiden tot eene soort van vernietiging, die haar immer in eene diepe ootmoedigheid hield. Gij beklaagt u wellicht over de vele beproevingen, welke gij in het religieuze leven te doorstaan hebt ; doch wat zijn zij in vergelijking met de kwellingen, welke God toelaat aan zijne bevoorrechte kinderen. Hebt gij zooveel niet te lijden als de Heiligen, tracht ten minste de kleine wederwaardigheden, welke u overkomen, met geduld te verdragen.

3. Om tot die volmaakte zelfopoffering te komen moet men zich daarin aanhoudend oefenen. Onze Heer, zegde de

H. Joanna Francisca, hecht den prijs zijner liefde en de eeuwige glorie aan de overwinningen, welke wij op ons zelve behalen. Wij zullen slechts volgelingen van Jesus zijn in zoo verre, als wij onzen wil, ons oordeel, onze neigingen zullen kruisigen om aan Hem getrouw te zijn. Indien wij ons zelve uit ganscher harte verloochenen, zullen wij op het einde genoeg vinden in het overwinnen der natuur, om het rijk der genade te vestigen. Weet dat men moet overwonnen hebben om het beloofde manna te smaken; het is niet voor de lafhartigen bestemd; « het rijk der hemelen lijdt geweld. » Beeld u niet in dat gij, met religieus te worden, u den hemel verzekerd hebt, zonder dat er andere zelfopofferingen van noode zijn. Gij bedriegt u; gij moet u zelve immer geweld aandoen en u dagelijks in de zelfopoffering oefenen.

28 AUGUSTI.

Feestdag van den H. Augustinus.

Convertimini ad me et ego convertar ad vos (Zach. 1, 3).

Bekeert u tot mij, en ik zal mij tot u bekeeren.

1. De overwinning, welke de genade behaalde over een grooten zondaar, die bestemd was om de vader van zoovele heiligen te worden, was des te glorierijker, naarmate zij moeilijker en vollediger was. Zij was moeilijk, want in Augustinus stond alles op tegen de genade, de hardnekkigheid der ketterij en de dwingelandij der hartstochten. Een verheven geest als hij was, volgde hij geen ander gids dan zijne nieuwsgierigheid, geen ander licht dan zijne ver-

waandheid. Het Manicheismus vlei^dden hoogmoed van Augustinus, hij werd deszelfs ijverige aanhanger, en toen hij er weldra aan verzaakte, was dit slechts om tot eene andere secte over te gaan volgens zijne grillen. Bij de dwaalingen van den geest voegde zich de bedorvenheid des harten, hij had zich overgegeven aan de laagste driften en was een slaaf geworden der wulpschheid ; hij had zonden op zonden bedreven en er de gewoonte van opgedaan, deze was, naar zijne eigene getuigenis, als een tweede natuur, eene soort van noodzakelijkheid geworden. Hoevele hinderpalen vond zijn geest in de eenvoudigheid van het geloof, hoeveel vooral vond er zijn hart in de zuiverheid der evangelische zedeleer? Augustinus voelde zijne eigene ellende ; doch de sterkte ontbrak hem om uit dien gevaarlijken staat op te staan, en ook de wil, hij had maar vreesde van verhoord te worden. Maar de genade zegepraalde over al die hinderpalen. Die genade had hij waarschijnlijk te danken aan de vurige en aanhoudende smee^skingen zijner H. Moeder. Leer daarvan nooit te wanhopen, en door de bemiddeling der Allerheiligste Maagd, de Moeder van God en der menschen, God vuriglijk te bidden voor uwe bekeering en voor die van den naaste.

2. Niettegenstaande al de hinderpalen, welke Augustinus in den weg stonden om met de genade mede te werken, overwon hij echter zich zelven geheel en gansch ; zijne bekeering was volledig. Te midden der ontsteltenis zijns harten hoort hij eene stem die hem zegt : « Neem en lees. » Hij gehoorzaamt, en zijn geest wordt door het helderst licht bestraald. Met zijne gedachten veranderen weldra zijne tegenen^sheden. Hij was overgeleverd aan de schandigste driften, thans heeft hij slechts zuivere en verheven begeerten. Eene strenge boetvaardigheid zal zijn zinnelijk leven, vrijwillige vernederingen zullen zijnen hoogmoed uitboeten. Hij

had de toejuiching der menschen gezocht, nu wil hij slechts hunne verachting ; ten dien einde, opdat iedereen het weten zoude, schrijft hij een werk, waarin hij aan de geheele wereld toont, hoe groot de afdwaling van zijnen geest en de ongeregeldheid zijner zeden waren. Zijne schuldige genegheden werden niet min edelmoedig hersteld. Het vuur van Gods liefde heeft dit vleeschelijk hart in een geheel hemelsch hart hervormd, getuigen daarvan zijne werken die niet dan de vurigste liefde uitboezemen ; thans was zijne ziel geheel aan God verknocht, niets anders zocht hij dan God. Met het religieuze leven te omhelzen, naamt gij het vast besluit u voortaan geheel en gansch aan God toe te wijden ; maar was uwe bekeering volmaakt ; hebt gij u ontmoakt van alle gehechtheid aan het aardse, of zoekt gij nu nog God en tevens de wereld te dienen ?

3. God laat zich in edelmoedigheid niet overtreffen ; Hij ontvangt gelijk de vader van den verloren zoon, den berouwhebbenden zondaar in zijne armen en drukt hem aan zijn hart. Augustinus had alle banden verbroken, die hem van God verwijderd hielden, hij had zich zonder voorbehoud aan Hem geschonken ; God van zijnen kant overlaadt hem met weldaden en maakt hem een bewonderenswaardig werktuig zijner genade. Hij bekeert duizende zondaars, zijn iever strekt zich uit tot de geheele wereld, en overal met de schitterendste gevolgen, hij overleeft hem in zijne ontelbare godvruchtige en leerstellige schriften, en in de religieuze orden, welke hij stichtte. Wilt gij dat God Zich met den overvloed zijner genade tot u keere, geef u eerst teenemaal aan Hem ; gij zult dan met den H. Augustinus uitroepen : *Sero te amavi, pulchritudo tam antiqua et tam nova, sero te amavi*. Wat ben ik niet vroeger begonnen u te beminnen, o altijd oude, altijd nieuwe schoonheid !

8 SEPTEMBER.

Feestdag van O. L. V. Geboorte.

Quæ est ista quæ progreditur quasi aurora consurgens.
(Cant. vi, 9).

Wie is deze, die voortkomt als een opgaande dageraad.

1. Heden viert de Kerk den geboortedag der groote Koningin, die ons Jesus-Christus, den Koning der engelen en der menschen gegeven heeft. De geboorte van Maria was als de dageraad van dien gelukkigen dag, waarop de Zoon Gods, de ware zon der gerechtigheid op aarde verscheen. Evenals bij den dageraad, den voorlooper der zon, de geheele schepping schijnt te herleven, zoo verheugde de geboorte van Maria het geheele menschedom, dewijl zij de voorloopster was der Zon van gerechtigheid, Jesus Christus, die met haar Zoon te worden ons later door zijnen dood verlossen zou. Van daar dat de Kerk haar heden toeroept: « Uwe geboorte, Maagd en Moeder Gods, heeft blijdschap verkondigd aan de geheele wereld, want van u werd geboren de Zon der gerechtigheid, die ons het eeuwig leven geschonken heeft. » Maria was die wonderbare vrouw, van alle eeuwigheid voorbeschikt om het aanschijn der aarde te vernieuwen, en die op de schandvlek en de straf der zonde, eer en zegening moest doen volgen; die vrouw, aan onze plichtige en berouwhebbende voorouders beloofd, die den Zaligmaker baren zou, wiens komst reeds sedert vier duizend jaren zoo vurig verlangd werd. Met de geboorte van Maria nam onze genezing een aanvang, alsook onze vertroosting en onze zaligheid. Vergeet niet haar heden uwen hartelijksten dank te betuigen.

2. De onderdanen eener goede koningin zien met geestdrift het jaarfeest harer geboorte naderen, omdat zij hopen dat die dag door buitengewone mildheid zal gekenmerkt worden, en zelden vinden zij zich in hunne hoop bedrogen. Doch de rijkste vorstinnen der aarde kennen zeer dikwijls de noodwendigheden harer onderdanen niet, of kunnen ze niet helpen, zelfs wanneer zij willen. Zoo is het niet met Maria. Zij weet wat er ons noodig is; God heeft haar immers het rijk zijner barmhartigheid toevertrouwd; zij is onze voorspreekster, onze koningin en onze moeder, daarom kent zij al onze noodwendigheden, anderszins ware het haar onmogelijk haar ambt uit te oefenen. Zij is bovendien alvermogend bij God; niets kan er aan haar gebed geweigerd worden; Zij is de schatbewaarster en de uitdeelster van de weldaden des Heeren. Zij draagt ons eindelijk de liefde eener moeder toe. Onmogelijk zich een denkbeeld te vormen van de liefde der H. Maagd jegens ons; hare liefde tot den naaste, tot hare aangenomene kinderen evenredigt die, welke zij God toedraagt. Wat al beweegredenen voor ons om immer met het grootste betrouwen onzen toevlucht tot Maria te nemen; zij zal ons niets weigeren van al hetgeen ons ter zaligheid kan dienstig zijn.

3. Evenals Maria de opkomende dageraad was voor de Zon der gerechtigheid, onzen Verlosser, zoo is zij ook de voorloopster, die de wegen des Heeren bereidt in eene ziel, die van de stralen dier Zon beroofd is. Wel mag het aangenomen worden dat niemand tot Jesus komt tenzij door Maria. Zij verbreekt de ketenen, die eene ziel aan haar ongeluk vastgebonden hielden, zij stelt haar in staat om met de hulp van Gods genade het juk des duivels af te schudden, en schenkt haar de vrijheid der kinderen Gods. Misschien hebt gij reeds meermalen de bescherming der meedoogende Maagd ondervonden, dan bijzonder wanneer gij den weg

naar uw eeuwig verderf gingt inslaan. Indien nu alle Christenen krachtens de dankbaarheid, die zij haar verschuldigd zijn, en het gebod van Jesus, die haar als Moeder gaf aan het geheele menschedom, gehouden zijn Maria te eeren, dan zijt gij als religieus haar toch een bijzonderen eeredienst schuldig. Gij zijt verplicht meer dan anderen God te beminnen, hetgeen gij niet kunt zonder te gelijk in uwe liefde tot Maria toe te nemen. Deze moet gij bijzonder toonen door uwe werken en het navolgen harer deugden. Zie waarin uw eeredienst tot Maria te wenschen laat.

4 OCTOBER.

Feestdag van den H. Franciscus van Assisie.

Nolite diligere mundum, neque ea quæ in mundo sunt
(1 Joan II, 15).

Hebt de wereld niet lief, noch hetgeen in de wereld is.

1. Door de hulp van drie hartstochten, de liefde tot rijkdom, tot eer, en tot vermaak verwoest Satan de wereld, hoont God, en verderft de zielen; door de hulp van drie deugden, de liefde tot de armoede, tot de verachting en tot het lijden, vereeren Jesus Christus en de Heiligen God, verwoesten zij het werk van Satan en redden de uitverkorenen. Van deze drie deugden gaf de H. Franciscus van Assisie schitterende bewijzen. En vooreerst van de liefde tot de armoede; Franciscus beminde haar en deed haar beminnen. Men ziet hem een leven van overvloed verlaten om zich toe te wijden aan de volkomenste ontbering. In zijn

leven wilde hij volstrekt niets bezitten ; hij had zich van alles ontbloot, zijn lichaam behandelde hij als eenen slaaf, wien hij slechts het noodzakelijke toestond. Bij zijn dood wilde hij dat men hem van zijne kleederen ontbloot op asch zou nederleggen, nadat men hem als aalmoes een oud versleten kleed had aangeboden. Franciscus beneed alleen den arme, die hem in armoede overtrof. Niet alleen beminde hij de armoede, hij deed haar ook van anderen beminnen. Hij doorliep steden en dorpen en deed de eerste godspraak van Jesus in zijne bergrede weergalmen : « Zalig de armen. » Hij stichtte eene geestelijke orde en nam alle voorzorgen, opdat de volmaakste onthechting van alle aardsche goederen daarin zou voortleven. Bewonder in den grooten H. Franciscus den waren geest van armoede ; hij volgde daarin de voetstappen van den God-Mensch, die geboren is, geleefd heeft en gestorven is van alles ontbloot, die zelfs geene plaats had om zijn hoofd te laten rusten. O! wat een onwaardeerbare schat moet de armoede zijn !

2. De H. Franciscus oefende op eene niet min volmaakte wijze de geestelijke armoede. Hij wist maar al te wel dat hij met het omhelzen van eene levenswijze gansch tegenstrijdig met die der wereld, hare verachting op zich ging trekken. Inderdaad zijne eigene medeburgers bespotteden hem als eenen dwaze, zijn vader zelf aanzag hem voor een gevaarlijken waanzinnige. Naar het voorbeeld van Jesus Christus dorstte hij naar schande, en evenals Hij werd hij met smaad overladen. Werd hij ook later het voorwerp der algemeene achting, hij bleef daarom niet minder klein in zijn eigen oog. Bediende zich God van hem, zoo kwam dit, naar het oordeel van Franciscus, omdat Hij er onder de menschen geen zoo laag, zoo verachtelijk in zijne oogen vond, geen dus, die min geschikt was om de verdiensten van den werkman te toonen, door de nietigheid van het werktuig

dat Hij daartoe gebruikt. Hij aanschouwde zich als een onwaardigen zondaar tot alle gruwelen in staat, zoo de vaderlijke hand van God hem niet terughield. Hoe meer genaden hij ontving, hoe meer hij zijne ondankbaarheid beweeende, overtuigd dat ieder ander er beter gebruik van zou gemaakt hebben. Ziedaar hoe een groote heilige over zich zelve denkt. Hoe oordeelt gij over u zelve, gij die u aan zoovele zonden hebt plichtig gemaakt en in deugd nog zoo weinig gevorderd zijt?

3. De H. Franciscus overwon ook edelmoedig de derde groote hartstocht door de oefening der tegenstrijdige deugd, de liefde tot het lijden. Hij brandde door de begeerte om den gekruisten Jesus leven voor leven te geven. Driemaal zocht hij de gelegenheid om als martelaar te sterven, doch altijd werd hem deze gunst geweigerd. Hij troostte zich hierover door zijn lichaam een slachtoffer van boetvaardigheid te maken, en hetzelfde te kruisigen. Hij sliep op harde steenen, als ware de naakte grond voor hem eene te zachte legerstede, en voedde zich met de grofste spijzen. Zijne zintuigen mogen morren, de natuur zich beklagen, Franciscus wilde slechts den lijdenden Jesus navolgen; hij leefde slechts voor het kruis. Zag men ooit de evangelische verzaking met meer volmaaktheid beoefend? Zag men haar ooit reeds hier op aarde edelmoediger beloond? Aan den H. Franciscus viel het geluk ten deel, dat aan zoo weinige zelfs onder de grootste heiligen werd geschonken, van met den H. Paulus te mogen zeggen: *Ego stigmata Domini Jesu in corpore meo porto* (Gal. vi, 17). « Ik draag de wondteekenen van den Heer Jesus in mijn lichaam. » Tracht den H. Franciscus na te volgen in zijne liefde tot het lijden; niemand immers kan verhoplen met Jesus te heerschen, indien hij niet met Jesus wil lijden.

15 OCTOBER.

Feestdag van de H. Theresia.*Omnia possum in eo qui me confortat* (Phil. iv, 13).

Alles vermag ik in den Heer die mij versterkt.

1. De H. Theresia betrouwende op den bijstand des Almogenden, stelde zich niets minder voor dan zich te verheffen tot eene buitengewone heiligheid, en hiertoe een aantal zielen te verheffen; doch ter bereiking dezer twee edele plannen scheen zij onoverkomelijke hinderpalen te ontmoeten. Zij gevoelde van hare teederste jeugd af een vurig verlangen om haar leven ten beste te geven voor den God, die haar bemind had tot den dood des kruises. Maar, o treurige mengeling van kracht en zwakheid! Zij zou Jesus Christus niet weigeren haar bloed voor Hem te storten, en zij weigert zich voor Hem van eene natuurlijke voldoening te berooven, de moed ontbreekt haar om waakzaam te leven. Ware deze toestand bestendig geweest, dan zou haar hart de slaaf geworden zijn eener ellendige wereld. Hare roeping tot den religieuzen staat wordt voor haar de gelegenheid van nieuwen en hevigen strijd; God riep haar van de eene en de wereld van de andere zijde. Twintig jaren bracht zij in dien strijd door. Zij getuigt van haar zelve dat zij dikwijls viel en slechts met zwakheid opstond. Ten slotte echter zegepraalde de genade. Wij zien dan dat de heiligen niet van eene verschillende natuur waren dan de onze, noch vrij van fouten; velen onder hen leëden voor geruimen tijd in eenen staat van geestelijke kwijning, alvorens hunne vlucht te nemen tot eene hooge volmaaktheid. Wij zien tevens ook dat toegeven aan eene ongeregelde nei-

ging hinderpalen stellen is aan onzen vrede, aan onzen voortgang op de wegen Gods. Onderzoek u zelven en zie of de aangekleefdheid aan het eene of het andere niet oorzaak is dat gij u slechts gedeeltelijk aan God gegeven hebt.

2. De H. Theresia vergenoegde zich niet met zelf immer voort te gaan op den weg der deugd, sterk op den bijstand Gods wilde zij ook anderen tot God leiden. Een vurige iever voor de glorie Gods en de zaligheid der zielen verslond haar. De gedachte aan zoovele zielen die verloren gaan overstelpte haar met droefheid. Zij bidt voor de bekeering der zondaars, voor de apostelen des geloofs, die onder de heidensehe volkeren arbeiden. Hare wenschen volgen de evangelische werklieden, waar zij mogen zijn; terwijl zij prediken, smeekt zij voor hen en voor degenen, die hen aanhooren, het licht af van den H. Geest. Zij gevoelt zich aangedreven om mede te werken aan de volmaaktheid der religieuze zielen, en daarom onderneemt zij de hervorming van den Karmel. Zij voorziet de stormen die zij gaat opwekken, doch God is hare kracht, zij vreest niets, Hare plannen worden overal tegengewerkt; de gematigsten beklagen haar als de speelbal van eene verhitte verbeelding, en een onvoorzichtigen iever. Verre van den moed te verliezen ziet zij, in dezen weerstand der menschen, een zeker onderpand van Gods hulp. Zwak in haar zelve, was zij alvermogen in God: *Omnia possum in eo qui me confortat*. Hoe vele middelen hebt gij niet ter hand om krachtdadig mede te werken aan het heil van anderen; het gebed leidt meer zielen tot God dan de schitterendste sermoenen; met het goed voorbeeld zult gij uwe huisgenoten opwekken tot de getrouwe nakoming uwer regelen en eene nauwere vereeniging met God.

3. De H. Theresia steunende op Gods genade was ook

zeker van den uitslag van al wat zij voor God ondernam. Zij was zwak, hare plannen grootſch, de hinderpalen ſcheenen onoverkomelijk en nogtans ſlaagde zij in alles. Het geheim hiervan lag geheel in haar vertrouwen op God; het gebed was haar wapen, waarmede zij al hare zwakheden te boven kwam. In het gebed putte zij vooral de goddelijke liefde, met al hare kracht, met al haar vuur; de liefde geleidde hare ſchreden, en troostte haar in al haar lijden. Hoe meer kruisen zij had te dragen, hoe meer zij er begeerde; alleen de dood of het lijden kon hare liefde verzadigen: *Aut pati aut mori*, « Of lijden of ſterven. » Volgen wij de H. Theresia in haren moed en haar betrouwen op God. In ons gelijk in haar zal dan de waarheid bevestigd worden van dit woord van den H. Geest: « Zij die in den Heer hopen, zullen altijd nieuwe kracht vinden.... zij zullen loopen en niet moede worden » (Isai. XL, 31). *Qui sperant in Domino mutabunt fortitudinem... current et non laborabunt.*

1 NOVEMBER.

Feestdag van Allerheiligen.

Non sunt condignæ passiones hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis (Rom. VIII, 18).

Het lijden dezes tijds is van geen gewicht tegenover de toekomstige heerlijkheid, die in ons geopenbaard zal worden.

1. De H. Kerk noodigt ons op den huidigen feestdag uit, onzen geest ten hemel te verheffen, en met de oogen des geloofs de glorie en de gelukzaligheid der Heiligen te aanschouwen. Hun geluk geeft ons een voorgevoel van het

onze, en wekt in ons de vurige begeerte op om eens hunne deelgenooten in de hemelsche glorie te zijn. De hemel kan onze eeuwige verblijfplaats zijn, gelijk hij de hunne is; het bloed van Jesus Christus geeft ons daar in zekeren zin recht op, indien wij slechts ernstige pogingen willen aanwenden om er bezit van te nemen. Na een korten tijd van lichte kwellingen, kunnen wij voor eeuwig gelukzalig zijn en zwemmen in eene zee van onuitsprekelijke wellusten. Wat lijden kan ons nog zwaar voorkomen, indien wij het vergelijken met het geluk dat ons voorbehouden is. God vervult het verstand der Heiligen met de volheid van zijn licht, hunnen wil met den overvloed van zijnen vrede; al hunne begeerten met de oneindigheid zijner schatten. Zij genieten God, en dit zoet genot, dat hen ten volle verzadigt, is een erfdeel dat hun nooit zal ontnomen worden. Verhef dus uwe oogen ten hemel; aanschouw met de oogen van den geest de groote schaar Heiligen, die nu als zwemmen in eene zee van onuitsprekelijk genot. Op aarde hebben zij eenen harden strijd gestreden, maar zij zijn overwinnaars geweest; nu verheugen zij zich, nu worden zij getroost, nu hebben zij niets meer te vreezen. Deze gedachte moest in u de vurige begeerte opwekken, om na een manhaftigen strijd op aarde eens hun geluk te deelen in den hemel.

2. De Heiligen hebben hun zalig einde bereikt; zij hebben dus den goeden weg gevolgd, die er naartoe leidt. Daaruit kunnen wij besluiten dat wij, met hen hier te volgen op aarde, ook eens hunne deelgenooten zullen zijn in den hemel. Wij vormen ons al te dikwijls een valsch gedacht van de ware heiligheid; dit belet ons ernstige pogingen aan te wenden om hen na te volgen. Wij beschouwen als groote deugd de groote gaven van God, zooals, de gaaf van beschouwing, de gaaf van tranen en meer andere. Maar hoe-

vele Heiligen in den hemel hebben nooit eene dergelijke gunst ontvangen? Vele onder hen hebben die meer gevreesd dan begeerd. De ware heiligheid bestaat ook niet in een uitwendigen glans. Een ontelbaar getal Heiligen hebben niet dan de gewoonste werken verricht; zij volgden slechts den Heilige der Heiligen, van wien wij geene schitterende daden lezen tijdens zijn verblijf te Nazareth; de Evangelist achtte het voldoende dat geheele tijdstip met deze korte woorden te beschrijven: *Erat subditus illis*. « Hij was hun onderdanig. » Anderen beelden zich in dat hunne harts-tochten en driften hinderpalen zijn ter heiligheid, doch ten onrechte; want het zijn juist de welgeregelde driften die de grootste Heiligen gemaakt hebben. De Heiligen waren zelfstandige voorstellingen van de evangelische volmaaktheid; hun voorbeeld bewijst ons dat de heiligheid niets onmogelijks bevat, en dat zij zelfs gemakkelijk te bereiken is, indien wij slechts willen medewerken met de genade, die ons nooit ontbreekt.

3. De Heiligen toonen ons door hun voorbeeld den weg, dien wij bewandelen moeten, en bekomen ons terzelfder tijd door hunne gebeden de noodige sterkte om over al onze vijanden te kunnen zegevieren. De gelukzaligen in den hemel te midden van hunne zegepraal vergeten onze ellende niet. Even gerust als zij zijn omtrent hun eigen geluk, even bezorgd zijn zij voor het onze. Van den anderen kant, alles helpt mede om het gebed der Heiligen ten onzen voordeele krachtdadig te maken, hunne waardigheid, hunne onbaatzuchtige liefde, welke de tegenwoordigheid en het aanschouwen van God nog vuriger maakt. Alle Heiligen zijn onze toegenegen vrienden, die bij God groot vermogen hebben en voor onze zaligheid zeer bezorgd zijn; zij bieden ons hunne voorbede aan. Zouden wij dan nog aarzelen om met betrouwen hunne voorbede in te roepen. Bidden

wij hen, bijzonder deze die zich in denzelfden staat en door de middelen, welke in ons bereik zijn, geheiligd hebben, dat wij naar hun voorbeeld edelmoedig mogen strijden, ten einde ons eens met hen in de toekomstige heerlijkheid te mogen verheugen.

21 NOVEMBER.

Feestdag van O. L. V. Presentatie.

Surge, propera, amica mea, et veni (Cant. II, 20).

Sta op, haast u, mijne vriendin, en kom.

1. De H. Kerk herinnert ons op den huidigen feestdag, dat Maria nauwelijks drie jaren oud zijnde, hare heilige ouders bad om, volgens de belofte, die zij daarvan aan God gedaan hadden, haar te gaan opsluiten in den tempel van Jerusalem. Toen de voor Maria vurig gewenschte dag aanbrak, zette het vlekkelooze maagdelijn zich op weg, vergezeld van den H. Joachim en de H. Anna, en van eene schaar engelen, die dat H. Kind. bestemd om de Moeder huns Scheppers te worden, begeleidden. Eene inwendige stem had haar aan het hart gesproken, de Heer noodigde haar uit om zich zonder uitstel geheel en voor altijd aan zijnen dienst toe te wijden: Maria verloor geen oogenblik om aan die uitnoodiging te beantwoorden. Zijt gij ook zoo getrouw om aan de goddelijke ingevingen te beantwoorden? Is het niet, na lang wederstand geboden te hebben, dat gij uwen wil naar den goddelijken schikt? Zoo doende, verliest gij een groot gedeelte der verdiensten, welke gij zoudt verworven hebben met terstond aan de stem des Heeren gehoor te geven.

2. Toen het heilig gezelschap aan den tempel in Jerusaleem gekomen was, wendt Maria zich tot hare ouders, kust hun al knielende de hand, en zonder zich nog om te keeren, beklimt zij de trappen des tempels. Vaarwel zeggende aan de wereld en al wat de wereld haar geven kon, offert zij zich zonder voorbehoud aan den Heer op, en wijdt zij zich gansch aan Hem toe. Van dien oogenblik af, was Maria's leven in den tempel eene aanhoudende oefening van liefde en zelfopoffering aan den Heer. Elken oogenblik nam zij toe in deugd, versterkt, wel is waar, door Gods genade, doch ook nooit eenige moeite sparende om aan de genade getrouw te beantwoorden. In eene veropenbaring sprak Maria eens in dezer voege tot de H. Elisabeth : « Denkt gij misschien dat ik zonder moeite die genaden, en deugden verkregen heb? Weet dat ik de bijzondere genaden van den Heer niet ontvangen heb, zonder groote moeite, aanhoudend gebed, vurige begeerten, overvloedige tranen en strenge boetvaardigheid. » Door het afleggen onzer kloosterlijke geloften hebben wij ons geheel aan God opgedragen en geslachtofferd op het Altaar zijner liefde; maar maken wij in het volbrengen derzelve geen voorbehoud. bijzonder opzichts de genegenheden van ons hart, die wij misschien tusschen God en de schepselen willen deelen? Ongelukkiglijk schijnen wij slechts aan God te beloven om ons woord te breken.

3. Maria's leven in den tempel was een aanhoudend gebed. Ziende dat het menschedom in vijandschap met God was, en dientengevolge verloren ging, met medelijden bewogen voor dien rampzaligen toestand, bad zij God in het bijzonder, opdat de Messias spoedig mochtte komen. Zij verlangde vuriglijk de dienaar te mogen zijn van die gelukkige Maagd, die de moeder des Allerhoogsten wezen zou. Men zou haar dan kunnen zeggen hebben : « O heilige Maagd ! weet dat in kracht uwer gebeden de Zoon Gods zich

reeds bereid maakt om uit den hemel neder te dalen, ten einde het menschdom te verlossen, en weet bovendien dat gij die gezegende zijt, uitverkoren om de moeder uws Scheppers te worden. Maria leert ons door haar voorbeeld een gemakkelijk middel, dat in aller bereik is, en waardoor wij krachtdadig medewerken tot het geestelijk welzijn van onzen naaste : door aanhoudend gebed vurig aan den Heer te vragen dat Hij: door de genade in hunne harten mogen geboren worden. Door die oefening zullen wij verdienen dat God ons bijzondere blijken van zijne goedwilligheid geeft.

U. I. O. G. D.

BLADWIJZER.

BLADZ.

SINKSEN.

ZONDAG.	Over de komst van den H. Geest.	1
MAANDAG.	Over de uitwerkselen der komst van den H. Geest in de Apostelen	3
DINSdag.	Over de prediking der Apostelen.	6
WOENSDAG.	Over het eerste sermooon van den H. Petrus .	8
DONDERDAG.	Over de eendracht en liefde van de eerste Christenen	10
VRIJDAG.	Over den moed der Apostelen	12
ZATERDAG.	Over de kiezing van de Heidenen in den per- soon van Cornelius den honderdman . .	15

EERSTE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Der Allerheiligste Drievuldigheid	17
MAANDAG.	Over de voorbereiding tot de H. Communie .	19
DINSdag.	Het Paaschlam, het zinnebeeld van het Aller- heiligste Sacrament	21
WOENSDAG.	Over de bereiding voor de H. Communie. .	23
DONDERDAG.	Over de overgroote liefde van Jesus in de instelling van het H. Sacrament.	26
VRIJDAG.	Over de omstandigheden der instelling van het H. Sacrament	28
ZATERDAG.	Waarom Christus op onze Altaren verblijft .	31

TWEEDE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Over het H. Misoffer	33
MAANDAG.	Over de innige vereeniging van Jesus met onze zielen in het H. Sacrament.	36
DINSDAG.	Het H. Sacrament ons geneesmiddel, onze schild en onze sterkte	38
WOENSDAG.	Jesus is in het H. Sacrament de spijs onzer zielen	41
DONDERDAG.	Het H. Sacrament een onderpand van eeuwig leven	43
VRIJDAG.	Het Hart van Jesus, de bron aller genaden.	46
ZATERDAG.	Over de werkdadigheid der evangelische leerstelselen	48

DERDE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Jesus de goede Herder	51
MAANDAG.	Over het goede inzicht in onze handelingen	53
DINSDAG.	Over de vermetelheid van den zondaar	55
WOENSDAG.	Over de herinnering aan de vier uitersten	57
DONDERDAG.	Over den haat, dien God de zonde en den zondaar toedraagt	59
VRIJDAG.	Over de versterving	62
ZATERDAG.	Over het vonnis der eeuwige verdoemenis	64

VIERDE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Over de wonderbare vischvangst	66
MAANDAG.	Over de belooning beloofd aan degenen, die volharden	68
DINSDAG.	Over het bijzonder oordeel	70
WOENSDAG.	Over het betrouwen op God ten tijde van geestelijke doorgang	72
DONDERDAG.	Over de kwade gevolgen van kleine fouten te minachten	74
VRIJDAG.	Over de eeuwige belooning voor de kortstondige beproevingen van dit leven	77
ZATERDAG.	Over den schielijken dood	79

VIJFDE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Over de volmaaktheid, welke Jesus van ons vraagt.	81
MAANDAG.	Over het laatste oordeel	83
DINSdag.	Over de bestendige droefheid over de zonde	85
WOENSDAG.	Dat wij onzen eigen wil moeten afstaan	87
DONDERDAG.	Dat dit leven een tijd van strijd is, die spoedig voorbijgaat	89
VRIDAG.	Over de verheffing onzes Heeren	91
ZATERDAG.	Over de bereiding tot de bekoring	93

ZESDE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Over de wonderbare vermenigvuldiging der brooden.	96
MAANDAG.	Over den dood en het oordeel	98
DINSdag.	Over lijden en vernedering	100
WOENSDAG.	Over den vrede en de eendracht met onzen naaste	103
DONDERDAG.	Over het hooren der stem van het geweten	105
VRIDAG.	Over het betrouwen op God in den tegenwoord	107
ZATERDAG.	Over de zuiverheid des harten	109

ZEVENDE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Dat men op zijne hoede moet zijn tegen de valsche profeten	111
MAANDAG.	Over de toekomstige belooning.	113
DINSdag.	Over onze plichten jegens ons zelven, jegens onzen naaste en jegens God	116
WOENSDAG.	Het rijk der hemelen lijdt geweld	118
DONDERDAG.	Over het nut der bekoringen	120
VRIDAG.	Over de verachting van al het aardsche om Christus	122
ZATERDAG.	Over de plichten der Christenen voor zooveel zij soldaten van Christus zijn.	124

ACHTSTE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Over de parabel van den ontrouwen rentmeester	126
MAANDAG.	Over de ware barmhartigheid jegens onzen naaste	128
DINSdag.	De dood is de weergalm van het leven	130
WOENSDAG.	Over de intrede van Jesus in Egypte	133
DONDERDAG.	Wij moeten strijden indien wij wenschen gekroond te worden	135
VRIJDAG.	Over den dood van den vurigen en lauwen volgeling van Christus	137
ZATERDAG.	Over de hoop en het betrouwen op God.	139

NEGENDE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Jesus weent over Jerusaleem	142
MAANDAG.	Over het laatste oordeel	144
DINSdag.	Jesus noodigt alle noodlijdenden uit tot Hem te komen	146
WOENSDAG.	Over de uitzinnigheid der wereldlingen	148
DONDERDAG.	Over de werkingen van den H. Gaest	151
VRIJDAG.	Over den drievoudigen strijd der Christenen	153
ZATERDAG.	God is onze leermeester	155

TIENDE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Over de parabel van den Pharisëer en den tollenaar	157
MAANDAG.	Over de noodzakelijkheid der omzichtigheid	160
DINSdag.	Over het opnemen van Christus' juk	162
WOENSDAG.	Ons leven is een pelgrimstocht	164
DONDERDAG.	Over de gevolgen van goede en slechte werken	165
VRIJDAG.	Het lijden van Christus onze schild	168
ZATERDAG.	Over het nut dat wij uit onze gebreken trekken kunnen	170

ELFDE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Over de genezing van den doofstomme.	172
MAANDAG.	Over de goedheid en strengheid van God.	174
DINSdag.	Over de hoovaardigheid en hare gevolgen	176
WOENSDAG.	Over den plicht van onzen naaste te helpen.	178
DONDERDAG.	Over de eindelijke afscheiding van goeden en kwaden	130
VRIJDAG.	Over de herinnering aan het lijden van Jesus.	183
ZATERDAG.	Dat wij spoedig moeten wederstand bieden aan de bekoringen van den duivel	185

TWAALFDE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Over de liefde Gods	187
MAANDAG.	Over de liefde jegens onzen naaste	189
DINSdag.	Over de liefde Gods voor zijne aangenomen kinderen	191
WOENSDAG.	Over de drie groote dagen des Heeren	193
DONDERDAG.	Hoe wij als de mond van God zijn kunnen	195
VRIJDAG.	Dat wij der wereld moeten gekruisigd zijn.	198
ZATERDAG.	Hoe God de hoovaardigen en de ootmoedigen behandelt	200

DERTIENDE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Over de tien melaatschen	202
MAANDAG.	Over de aangekleefdheid aan de goederen de- zer wereld	204
DINSdag.	Over de liefde jegens onze vijanden	206
WOENSDAG.	Over de langmoedigheid van God.	208
DONDERDAG.	Over het eeuwig vuur der hel.	210
VRIJDAG.	Over de aanspraak van Christus op onze liefde	212
ZATERDAG.	Beweegredenen tot zelfvernedering	214

VEERTIENDE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Over de onmogelijkheid van twee meesters te dienen	216
MAANDAG.	Over onze eeuwige verblijfplaats	218
DINSDAG.	Over het kwade der rijkdommen	220
WOENSDAG.	Over Gods handelingen met de hoovaardigen en de ootmoedigen	222
DONDERDAG.	Over de heilige vrees Gods	224
VRIJDAG.	Jesus, ons voorbeeld	226
ZATERDAG.	Over de beheersching onzer driften	228

VIJFTIENDE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Over de verrijzenis van den zoon der weduwe	230
MAANDAG.	Over de gevolgen der toegeving aan zijne driften	233
DINSDAG.	Over de verplichtingen der evangelische wet	234
WOENSDAG.	Over de zelfverloochening	236
DONDERDAG.	Dat men in het geestelijke leven immer moet voortgaan	234
VRIJDAG.	Over onze verplichtingen jegens Christus, omdat Hij onze Verlosser is	240
ZATERDAG.	Over de wereldsche wijsheid	242

ZESTIENDE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Hoe noodzakelijk de ootmoedigheid is	244
MAANDAG.	Over het beknibbelen der gebreken van onzen naaste	247
DINSDAG.	Over de eer die wij onze ziel verschuldigd zijn	249
WOENSDAG.	Over het beantwoorden aan de genade	251
DONDERDAG.	Over de ware wijsheid	253
VRIJDAG.	Dat wij voor God leven moeten	255
ZATERDAG.	Over het verschil tusschen den wijzen en den dwazen mensch	257

ZEVENTIENDE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Over de liefde tot God	258
MAANDAG.	Over de volharding tot het einde	261
DINSdag.	Dat wij Christus voor de menschen moeten belijden	263
WOENSDAG.	Over de werkdadigheid der goddelijke ge- nade	265
DONDERDAG.	Over de gelijkvormigheid aan den wil van God	267
VRIJDAG.	Over de voorbeschikking	269
ZATERDAG.	Over onze getrouwheid in kleine zaken	271

ACHTTTIENDE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Over de wonderbare genezing van eenen lamme	273
MAANDAG.	Over het betrouwen op God	275
DINSdag.	Over de bekeering der zondaars	277
WOENSDAG.	Over de kleinmoedigheid	280
DONDERDAG.	Over den weg der volmaaktheid.	282
VRIJDAG.	Hoe de ware liefde moet ge'oond worden	284
ZATERDAG.	Dat wij niet weten of wij liefde of haat waar- dig zijn.	286

NEGENTIENDE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Over de parabel van het huwelijksfeest.	288
MAANDAG.	Zalig zijn de dooden die in den Heer sterven	290
DINSdag.	Over de getrouwheid aan de ingevingen der genade	292
WOENSDAG.	Over de nietigheid der menschelijke groot- heid.	294
DONDERDAG.	Over de lauwheid in den dienst van God.	296
VRIJDAG.	Hoe wij van de slavernij des duivels bevrijd worden.	298
ZATERDAG.	Over de hoedanigheden der ware liefde.	301

TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Over de genezing van den zoon des hof-beambten	303
MAANDAG.	Over de volmaakte gehoorzaamheid	305
DINSdag.	Over de getrouwheid in kleine zaken	307
WOENSDAG.	Over de onevenredigheid tusschen de zonde en de verdiende straffen	389
DONDERDAG.	Dat wij onze oogen altijd op den Heer moesten gevestigd houden	312
VRIJDAG.	Over het betrouwen op de goddelijke voorzienigheid.	314
ZATERDAG.	Over de vrees Gods.	316

EEN EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Over de gelijkenis van de twee schuldenaren.	318
MAANDAG.	Over de broederlijke liefde	320
DINSdag.	Hoe wij altijd kunnen en moeten bidden	342
WOENSDAG.	Over het geloof	324
DONDERDAG.	Hoe wij ons moeten bereiden voor een goede dood.	327
VRIJDAG.	Jesus de weg, de waarheid, en het leven	329
ZATERDAG.	Over de ware rijkdommen	331

TWEEN EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG	Over den dubbelen cijns	333
MAANDAG.	Over de vrees van Gods oordeel	335
DINSdag.	Over de belooning der getrouwheid.	337
WOENSDAG.	Over het geduld in de beproevingen.	339
DONDERDAG.	Over de tegenwoordigheid van God.	341
VRIJDAG.	's Menschen leven is een pelgrimstocht	344
ZATERDAG.	's Menschen leven is een strijd	346

DRIE EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Over de verrijzenis der dochter van Jäirus	348
MAANDAG.	Over de bestendige waakzaamheid	350
DINSdag.	Over het kwaad der onverduldigheid	352
WOENSDAG.	Hoe ongerijnd het is, het goede te minachten, om het betere te zoeken	354
DONDERDAG.	Over het goed gebruik van den tijd	355
VRIJDAG.	Over de waarde des lijdens	358
ZATERDAG.	Jesus onze leeraar	360

VIER EN TWINTIGSTE WEEK NA SINKSEN.

ZONDAG.	Over het einde der wereld	362
MAANDAG.	Over de tweede komst van den Zoon des men- schen	365
DINSdag.	Over het vonnis der uitverkorenen en der verdoemden	367
WOENSDAG.	Over de voorbereiding voor den dood	370
DONDERDAG.	Over het bewerken onzer zaligheid	372
VRIJDAG.	Over de belooning der langmoedigheid en der getrouwheid	375
ZATERDAG.	Over de beproeving des doods	377

BLJVOEGSEL.

6 JUNI.	Feestdag van den H. Norbertus	381
2 JULI.	Feestdag van O. L. V. Bezoeking	384
19 JULI.	Feestdag van den H. Vincentius a Paulo	386
31 JULI.	Feestdag van den H. Ignatius van Loyola.	389
2 AUG.	Feestdag van den Alphonsus de Liguori	391
4 AUG.	Feestdag van den H. Dominicus	394
15 AUG.	Feestdag van O. L. V. Hemelvaart	396
20 AUG.	Feestdag van den H. Bernardus	398
21 AUG.	Feestdag der H. Joanna Francisca van Chan- tal	401

	BLADZ.
28 Aug. Feestdag van den H. Augustinus	403
8 SEPT. Feestdag van O. L. V. Geboorte. . . .	406
4 Oct. Feestdag van den H. Franciscus van Assisie.	408
15 Oct. Feestdag van de H. Theresia.	411
1 Nov. Feestdag van Allerheiligen	413
21 Nov Feestdag van O. L. V. Presentatie	416